

GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ „CEAHLĂU“, JUDEȚUL NEAMȚ

PLANUL DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL G.A.L. „CEAHLĂU“

Material realizat pentru participarea la procesul de selecție a GAL-urilor în
cadrul Axei 4 (LEADER) a PNDR, pentru perioada 2011-2013.

noiembrie 2010

PRINS

REZUMAT EXECUTIV	2
PARTEA I – LISTA LOCALITĂȚILOR CUPRINSE ÎN TERITORIU	2
PARTEA II – STRATEGIA DE DEZVOLTARE A MICROREGIUNII „CEAHLĂU”	2
II. 1 – Prezentarea teritoriului.....	2
II.1.1. Prezentarea principalelor caracteristici geografice	2
II.1.2. Hărți – planul localizării teritoriului	2
II.1.3. Populație - demografie	2
II.1.4. Patrimoniu de mediu	2
II.1.5. Patrimoniu arhitectural și cultural.....	2
II.1.6. Economia locală	2
II.1.7. Servicii și infrastructuri medico-sociale.....	2
II.1. 8. Activități sociale și instituții locale	2
II.1.9. Bilanțul politicilor întreprinse în teritoriu	Error! Bookmark not defined.
II.2. Analiza SWOT.....	2
II.3 – Viziune, Priorități, Obiective.....	2
II.4. Măsurile și Proiectele	2
PARTEA III – REALIZAREA PARTENERIATULUI ȘI FUNCȚIONAREA GAL-ULUI.....	2
III. 1 – Prezentarea procesului de elaborare a dosarului de candidatură..	Error! Bookmark not defined.
III. 2 – Prezentarea parteneriatului decizional	2
III.2.1. Descrierea partenerilor	2
III.2.2. Crearea și funcționarea GAL-ului.....	2
III. 3 – Organizarea GAL-ului.....	2
III. 4 – Mecanismul de implementare	2
III. 5 – Cooperarea, crearea și implementarea rețelei	2

REZUMAT EXECUTIV

Teritoriu

Teritoriul G.A.L. Ceahlău cuprinde un număr de **13 localități**, din care **12 localități sunt cuprinse în județul Neamț și 1 localitate în județul Suceava** (*Planul de Dezvoltare Locală a G.A.L. Ceahlău, pagina 13, paginile 23-24*).

Conform **hărților cuprinse în Planul de Dezvoltare Locală a Microregiunii Ceahlău** (*Planul de Dezvoltare Locală a G.A.L. Ceahlău, paginile 23-24*), teritoriul acoperit de G.A.L. Ceahlău este **omogen din punct de vedere geografic**.

Teritoriul G.A.L. Ceahlău cuprinde **12 comune** (Bicaz-Chei, Bicazu Ardelean, Borca, Ceahlău, Dămuș, Hangu, Fărcașa, Grințieș, Pipirig, Râșca, Poiana Teiului și Râșca) și **1 orașul Bicaz**. Populația stabilă a orașului Bicaz este de **8.517 locuitori** (*Planul de Dezvoltare Locală a G.A.L. Ceahlău, pagina 13*).

Populația totală a localităților componente ale G.A.L. Ceahlău este de 60.940 locuitori, iar **densitatea populației este de 32,9 locuitori/km²** (*Planul de Dezvoltare Locală a G.A.L. Ceahlău, pagina 13*).

Conform tabelului Localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău (*Planul de Dezvoltare Locală a G.A.L. Ceahlău, pagina 13*), **populația urbană are o pondere de 14% din numărul total de locuitori ai microregiunii**.

Teritoriul cuprins în G.A.L. Ceahlău este omogen din punct de vedere economic. În cadrul microregiunii Ceahlău, localitățile componente au o **structură economică asemănătoare, desfășoară aceleași tipuri de activități, dispun de resurse similare și se confruntă cu aceleași probleme** (*Planul de Dezvoltare Locală a G.A.L. Ceahlău, Capitolul II.1.6. – Economia locală, paginile 46 – 70*).

G.A.L. Ceahlău cuprinde **zone Natura 2000**. Pe teritoriul localităților componente există **4 situri de importanță comunitară**: Situl de importanță comunitară Ceahlău, situl de importanță comunitară Cheile Bicazului – Hășmaș, situl de importanță comunitară Cheile Șugăului – Munticelu și situl de importanță comunitară Vânători-Neamț (*Planul de Dezvoltare Locală a G.A.L. Ceahlău, pagina 36*). De asemenea, există **două arii de protecție specială avifaunistică**: ROSPA0018 Cheile Bicazului – Hășmaș

și ROSPA0107 Vânători – Neamț (*Planul de Dezvoltare Locală a G.A.L. Ceahlău, pagina 36*).

Toate localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău fac parte din Zona Montană Defavorizată (Anexa 3).

De asemenea, **toate localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău sunt incluse în zonele HNV** din România (Anexa 2).

Teritoriul G.A.L. Ceahlău cuprinde și **localități incluse în zonele sărace ale României**: Bicaz-Chei, Bicazu Ardelean, Borca, Ceahlău, Dămuș, Fărcașa, Grințieș, Hangu, Pipirig, Poiana Teiului, Tașca, Râșca.

Parteneriatul

Parteneriatul Grup de Actiune Locala Ceahlau este format dintr-un număr de 41 de membri, respectiv **Consiliul Judetean Neamț, 13 comune, 14 societati cu raspundere limitata, o societate pe actiuni, o persoana fizica autorizata, 8 organizatii non-guvernamentale si trei persoane fizice**. (*Planul de Dezvoltare Locală a G.A.L. Ceahlău, paginile 138-151*).

Grupul de Actiune Locala “Ceahlau” are in componenta **reprezentanti ai minoritatilor etnice prin Asociatia “Romii din Bicaz”**, ONG care are drept scop sprijinirea minoritatilor romilor din România, în domeniul social, cultural, civic și spiritual (*Conform Statutului Asociatiei Romii din Bicaz cuprins în Anexa 1*).

Urmărind criteriul *grupuri cu o reprezentare echilibrata a tinerilor*, tineri fiind considerati persoanele cu varsta sub 40 de ani, **Grupul de Actiune Locală Ceahlău are un numar de 12 reprezentanți legali ai membrilor săi tineri, respectiv un procent de 29%**. (*Planul de Dezvoltare Locală a G.A.L. Ceahlău, paginile 138-151*).

Urmărind criteriul *grupuri cu o reprezentare echilibrata a femeilor*, **Grupul de Actiune Locală Ceahlău are un numar de 12 reprezentanti legali ai membrilor săi femei, respectiv un procent de 29%**. (*Planul de Dezvoltare Locală a G.A.L. Ceahlău, paginile 138-151*).

Grupul de Actiune Locala “Ceahlău” include reprezentanti ai organizațiilor agricole:

- d-nul Dolhascu Dumitru, reprezentant al organizatiei agricole - Asociatiei Crescatorilor de Taurine “Stanisoara” Pipirig; (Conform Statutului Asociatiei Stanisoara Pipirig cuprins în Anexa 1).
- d-nul Cernat Ioan, reprezentant al organizatiei agricole - Asociatia Crescatorilor de Taurine “Ceahlau”; (Conform Statutului Asociatiei Crescatorilor de Taurine „Ceahlau” cuprins în Anexa 1).
- d-na Alexandru Camelia, reprezentant al organizatiei agricole - Asociatia Producatorilor Montani Farcasa. (Conform Statutului Asociatiei Producatorilor Montani Farcasa cuprins în Anexa 1).

Grupul de Acțiune Locală “Ceahlău” include reprezentanti ai sectorului forestier:

- dl. Stanoae Neculai, reprezentant al S.C. Stanoae Com, societate cu raspundere limitata cu domeniul principal de activitate “Silvicultura si exploatare forestiera”; (Conform Certificatului de inmatriculare si Actului Constitutiv al Firmei S.C. Stanoae Com S.R.L. cuprins în Anexa 1).
- dl. Bezim Alexandru, reprezentant al S.C. Fagul Prodimpex, societate cu raspundere limitata, cu domeniul principal de activitate “Taierea si rindeluirea lemnului; impregnarea lemnului”. (Conform Certificatului de inmatriculare si Actului Constitutiv al Firmei S.C. Stanoae Com S.R.L. cuprins în Anexa 1).

Grupul de Actiune Locala “Ceahlau” include reprezentanti ai sectorului economic:

- D-na Punga Emilia – Maria, reprezentant al societatii comerciale Operativ Construct S.R.L.; (Conform Certificatului de inmatriculare al S.C. Operativ Construct S.R.L. cuprins în Anexa 1).
- Dl. Paleu Petru, reprezentant al societatii comerciale Energoterm S.R.L.; (Conform Certificatului de inmatriculare al S.C. Energoterm S.R.L. cuprins în Anexa 1).
- D-na Papalicef Beatrice – Ana, reprezentant al societatii comerciale Wild Mountain Group S.R.L.; (Conform Certificatului de inmatriculare al S.C. Wild Mountain Group S.R.L. cuprins în Anexa 1).

- Dl.Stanoae Neculai, reprezentant al societatii comerciale Stanoae Com S.R.L.; (Conform Certificatului de inmatriculare al S.C. Stanoae Com S.R.L. cuprins în Anexa 1).
- D-na Covasan Mariea, reprezentant al societatii comerciale Mafton Prod S.R.L.; (Conform Certificatului de inmatriculare al S.C. Mafton Prod S.R.L. cuprins în Anexa 1).
- D-na Batranu Ana – Monica, reprezentant al societatii comerciale C&2A COM S.R.L.;(Conform Certificatului de inmatriculare al S.C. C&2A COM S.R.L. cuprins în Anexa 1).
- Dl. Trasnea Paul, reprezentant al societatii comerciale Ellmar S.R.L.; (Conform Certificatului de inmatriculare al S.C. Ellmar S.R.L. cuprins în Anexa 1).
- Dl. Surugiu Cristian, reprezentant al societatii comerciale MVB Imob Construct S.R.L.;(Conform Certificatului de inmatriculare al S.C. MVB Imob Construct S.R.L. cuprins în Anexa 1).
- Dl. Gavrilescu Catalin, reprezentant al societatii comerciale Durau S.A.; (Conform Certificatului de inmatriculare al S.C. Durau S.A. cuprins în Anexa 1).
- Dl. Leu Ioan, reprezentant al societatii comerciale Leu Romital S.R.L.; (Conform Certificatului de inmatriculare al S.C. Leu Romital S.R.L. cuprins în Anexa 1).
- Dl. Bezim Alexandru, reprezentant al societatii comerciale Fagul Prodimpex S.R.L.; (Conform Certificatului de inmatriculare al S.C. Fagul Prodimpex S.R.L. cuprins în Anexa 1).
- Dl. Coroama Dumitru, reprezentant al societatii comerciale Expo Dan S.R.L.;(Conform Certificatului de inmatriculare al S.C. Expo Dan S.R.L. cuprins în Anexa 1).
- D-na Pintilie Stefania, reprezentant al societatii comerciale Geast Media S.R.L.; (Conform Certificatului de inmatriculare al S.C. Geast Media S.R.L. cuprins în Anexa 1).
- D-na Ana Carmina, reprezentant al societatii comerciale Pinelya Com S.R.L.; (Conform Certificatului de inmatriculare al S.C. Pinelya Com S.R.L. cuprins în Anexa 1).
- D-na Pavai Adina, reprezentant al societatii comerciale Aprilend S.R.L.; (Conform Certificatului de inmatriculare al S.C. Aprilend S.R.L. cuprins în Anexa 1).
- D-na Ciocartau Rodica, reprezentant al PFA Ciocartau Rodica. (Conform Certificatului de

inmatriculare al PFA Ciocartau Rodica cuprins în Anexa 1).

Grupul de Acțiune Locală “Ceahlău” include reprezentanți ai organizațiilor de mediu:

- Dl. Papalicef Raul, reprezentant al AVPS Lupul Cenusiu; (Conform Statutului Asociației AVPS Lupul Cenusiu cuprins în Anexa 1).
- Dl. Papalicef Raul, reprezentant al Asociației Salvamont și Protecția Biodiversității; (Conform Statutului Asociației Salvamont și Protecția Biodiversității cuprins în Anexa 1).
- D-na Dragan Paulina, reprezentant al Asociației Biopuls (Conform Statutului Asociației Biopuls Anexat cuprins în Anexa 1).

În Grupul de Acțiune Locală “Ceahlău” reprezentanții parteneri publici în număr de 14 reprezintă 34% din totalul partenerilor, iar partenerii privați și reprezentanții societății civile în număr de 27 reprezintă 66 % din totalul partenerilor. (Planul de Dezvoltare Locală a G.A.L. Ceahlău, paginile 138-151).

Strategia

Elaborarea strategiei este fundamentată pe o evaluare detaliată a situației prezente în teritoriu și pe analiza amănunțită a opiniilor comunităților locale vis-a-vis de nevoile și de potențialul zonei. Urmărind îndeaproape indicațiile modelului Planului de Dezvoltare Locală, analiza diagnostic detaliază fiecare aspect prezent în teritoriu, iar analiza SWOT cuprinde concluziile analizei diagnostic, a consultărilor publice și aprecierile echipei de experți care a elaborat documentul. În acest fel s-a asigurat analizei un nivel calitativ superior, datorită reprezentării deopotrivă a nevoilor resimțite de comunitatea locală, a rezultatelor analizei complexe a datelor statistice și a recomandărilor specialiștilor în dezvoltare locală.

Prioritățile de dezvoltare ale Strategiei au fost elaborate utilizând o metodologie care evaluează atât opinia comunității locale dar și concluziile analizelor socio-economice și de potențial. Astfel, așa cum reiese din minutele consultărilor publice și din chestionarele aplicate reprezentanților comunității locale, a fost analizată opinia reprezentanților locali cu privire la domeniile prioritare de dezvoltare pentru microregiune.

Concluziile consultărilor publice au fost utilizate la elaborarea analizelor SWOT, a viziunii de dezvoltare, a priorităților, a obiectivelor și a măsurilor Planului de Dezvoltare Locală. În acest fel s-a asigurat o relație sinergică și complementară între viziune, obiective și priorități. Modul de subordonare al obiectivelor față de priorități și relațiile de determinare între măsuri și obiective sunt prezentate schematic în reprezentarea grafică de la pagina 97 a documentului.

De asemenea, prioritățile și obiectivele sunt orientate spre rezolvarea problemelor locale - prezentate în analizele SWOT la capitolul „Puncte Slabe” - și spre fructificarea cât mai eficientă a avantajelor și oportunităților, prezentate în capitolul „Oportunități” al analizei SWOT. Modalitatea în care prioritățile și obiectivele reflectă concluziile analizei SWOT este prezentată în formularea obiectivelor (Planul de Dezvoltare Locală a G.A.L. Ceahlău, paginile 95-96).

În cadrul creat de măsurile cuprinse în Planul de Dezvoltare Locală, au fost elaborate seturi de acțiuni ale căror implementare asigură atingerea obiectivelor, datorită relațiilor directe și multiple dintre măsuri și obiective. Contribuția acțiunilor și măsurilor la atingerea obiectivelor și priorităților de dezvoltare sunt prezentate în cadrul subcapitolului Legături cros-sectoriale (paginile 127-128).

Strategia de dezvoltare a microregiunii Ceahlău este complementară, prin prioritățile, măsurile și acțiunile incluse, cu programele relevante de dezvoltare locală, națională și europeană. Cele șapte măsuri ale strategiei sunt o continuare a proiectelor implementate sau în curs de implementare în localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău, asigurând sustenabilitatea acestora. Demonstrarea complementarității fiecărei măsuri incluse cu programele de dezvoltare locală, națională și europeană este realizată în cadrul subcapitolului Complementaritatea cu programele de dezvoltare implementate (Planul de Dezvoltare Locală a G.A.L. Ceahlău, paginile 129-130).

Strategia de dezvoltare a microregiunii Ceahlău este coerentă cu politicile de dezvoltare ale Regiunii Nord-Est, cu politicile naționale și cele europene. Cele trei priorități ale strategiei (Dezvoltarea turismului, Valorificarea resurselor locale și

Creșterea atractivității economice) corespund cu axele prioritare și măsurile prevăzute de documente strategice precum: Strategia de Dezvoltare Regională Nord-Est 2007-2013, Planul Național de Dezvoltare 2007-2013, Planul Regional de Acțiune pentru Turism Nord-Est 2008-2013, Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României, Orizonturi 2013-2020-2030, Strategia de dezvoltare durabilă a Uniunii Europene (*Planul de Dezvoltare Locală a G.A.L. Ceahlău, paginile 130-132*).

Fiecare măsură inclusă în Strategia de dezvoltare a microregiunii Ceahlău cuprinde o listă de criterii de selecție a proiectelor care respectă prioritățile și obiectivele operaționale propuse. Criteriile de selecție din cadrul celor 7 măsuri ale strategiei (*Planul de Dezvoltare Locală a G.A.L. Ceahlău, Capitol II.4. Măsuri și proiecte, paginile 98-132*) **sprijină proiectele derulate de tinerii cu vârsta până în 40 de ani** (30 de puncte) și proiectele care cuprind acțiuni pentru protecția mediului (25 puncte).

38,9% din proiectele incluse în strategie includ acțiuni pentru protecția mediului (28 proiecte). Bugetul estimat total al acestora este de 920.000 €, reprezentând circa 40,3% din bugetul total necesar pentru implementarea proiectelor (*Planul de Dezvoltare Locală a G.A.L. Ceahlău, paginile 120-121*).

Strategia cuprinde dispoziții administrative, reguli detaliate, pista de audit și control pentru prezentarea detaliată a metodologiei folosite pentru adoptarea operativă a deciziilor ce privesc implementarea și coordonarea activităților administrative cu pista de audit (*Planul de Dezvoltare Locală a G.A.L. Ceahlău, Capitolul III.3. Organizarea GAL-ului, paginile 155 - 163*). Gestionarea zilnică a implementării se efectuează prin **Organigrama propusă la Capitolul III.3. Organizare GAL – Fise de post pentru angajații GAL-ului**, paginile 159 - 161. Gestionarea operativă și corectă a resurselor reiese din **Tabelul bugetului indicativ al Capitolului III.3 Organizarea GAL – ului**, pagina 162. Activități de parteneriat prevăzute pentru efectuarea controlului în cadrul GAL sunt prevăzute la **Capitolul III.3. Organizarea GAL – ului, paginile 155 - 163**.

Dispozitivul de evaluare – monitorizare este un proces continuu care se realizează pe baza indicatorilor de evaluare prevăzuți pentru fiecare proiect cuprins în Planul de Dezvoltare a

Microregiunii „Ceahlău”. În metodologia și în modul de organizare cuprinse în Planul de Dezvoltare a Microregiunii se va ține cont de **raportările intermediare și finale, de verificările în teren privind stadiul fizic, de problemele survenite și de măsuri de remediere a deficiențelor constatate. În procesul de evaluare din cadrul Planului de Dezvoltare a Microregiunii „Ceahlău” s-a urmărit ca realizările și rezultatele proiectului să se facă ținându-se cont de metodologia de evaluare specifică proiectelor cu finanțare europeană.** (*Planul de Dezvoltare Locală a G.A.L. Ceahlău, paginile 165-168*).

Legătura dintre cele trei organisme implicate în implementarea axei Leader responsabile cu verificarea eligibilității proiectelor, selectarea și managementul platilor vor urmări mecanismului de implementare prin distribuirea responsabilităților pentru fiecare etapă a circuitului unui dosar. (*Planul de Dezvoltare Locală a G.A.L. Ceahlău, paginile 165 - 168*).

Grupul de Acțiune Locală „Ceahlău” va întreprinde acțiuni **cel puțin 4 tipuri de acțiuni de informare a potențialilor beneficiari cu privire la activitățile întreprinse în cadrul GAL.** (*Planul de Dezvoltare Locală a G.A.L. Ceahlău, paginile 162-163*).

Strategia cuprinde **acțiuni cu caracter inovativ, cuprinse în special în cadrul Măsurii 7 - Introducerea metodelor și tehnologiilor inovative în economia locală din microregiunea Ceahlău.** Implementarea acestor acțiuni presupune **transfer de know-how în sectoarele economice prioritare pentru dezvoltarea locală, achiziționarea de tehnologie și echipamente moderne, licențe și patente** care să contribuie la îmbunătățirea competitivității economiei locale și la înalta valorificare a resurselor locale. De asemenea, pentru a facilita accesul la tehnologii și metode inovative, **planul cuprinde acțiuni care sprijină participarea la evenimente de profil: târguri, expoziții etc.**

Conform unui studiu realizat de **Academia Română** în procesul de elaborare a Strategiei de dezvoltare durabilă pe termen mediu și lung a agriculturii și spațiului rural din România, situația actuală a agriculturii românești este comparată cu cea de acum 45-50 de ani din Franța. **Concluziile analizei arată că una dintre problemele majore ale agriculturii din țara noastră este lipsa tehnologiilor**

și metodelor moderne, iar „creșterea randamentelor agricole și forestiere și al potențialității piețelor se pot obține prin ameliorări educaționale (tehnologice și manageriale) ale fermierilor și personalului din consultanță, extensiune, procesare și din structurile comerciale agroalimentare, cu efecte economice favorabile în agricultură”. Proiectele „Achiziționarea de tehnologii inovative, licențe, patente pentru dezvoltarea produselor forestiere”, „Formare profesională pentru îmbunătățirea și încurajarea afacerilor în sectorul agricol și forestier” și „Sprijinirea financiară a producătorilor locali pentru participarea la târguri naționale și internaționale împreună cu asociația spiritul românesc Italia”, care sunt incluse în Măsura 7 a Strategiei G.A.L. sunt orientate tocmai spre implementarea unor metode inovative în sectoarele agricol și forestier, urmărindu-se atât introducerea de tehnologii moderne dar și educarea forței de muncă și a managementului unităților locale din aceste domenii de activitate în sensul aplicării metodelor de producție și de procesare inovative. Aplicarea inovației în sectoarele agricol și forestier este menită, pe lângă eficientizarea activităților propriu-zise, să asigure respectarea principiilor dezvoltării durabile pe plan local prin perfecționarea tehnologiilor de cultivare a plantelor și creșterii animalelor, astfel încât acestea să devină nepoluante, în sensul protecției florei și faunei, păstrării echilibrelor ecologice și a protecției mediului înconjurător.

Acțiunile propuse de Strategie implică realizarea unor proiecte în parteneriat, atât la nivel local dar și în colaborare cu alte G.A.L. și cu parteneri din străinătate. Un exemplu de parteneriat între membrii G.A.L. este dat de proiectele din cadrul Măsurii 1, „Implementarea de sisteme electronice pentru susținerea activităților turistice” și „Campanii de promovare turistică”. Aceste proiecte presupun cooperarea între toate categoriile de membri ai G.A.L., atât APL cât și ONG și mediul de afaceri. Referitor la parteneriatul cu un alte G.A.L., proiectul „Păstrarea și conservarea tradițiilor, activități culturale și de patrimoniu” din cadrul Măsurii 1 presupune o colaborare între G.A.L. Valea Siretului (Botoșani), G.A.L. Ceahlău și G.A.L. Fălticeni (Suceava). De asemenea, proiectul „Sprijinirea financiară a producătorilor locali pentru participarea la târguri naționale și internaționale” va fi implementat în parteneriat cu **Asociația Spiritul**

Românesc din Italia (Planul de Dezvoltare Locală a G.A.L. Ceahlău, Capitol II.4. Măsuri și proiecte, paginile 98-132 și Anexa 15).

59,7% din proiectele incluse în strategie vor avea ca beneficiari asociații, parteneriate sau grupuri de producători (43 proiecte). Bugetul estimat total al acestora este de 1.225.000 €, reprezentând circa 53,7% din bugetul total necesar pentru implementarea proiectelor (Planul de Dezvoltare Locală a G.A.L. Ceahlău, paginile 121-122).

Strategia propune o **abordare integrată a transunerii PNDR în teritoriu, acțiunile cuprinse de măsurile Strategiei combinând obiectivele tuturor axelor din PNDR.** Așa cum se poate observa din detalierea măsurilor, pentru fiecare dintre acestea a fost elaborată o secțiune distinctă denumită „Coerența cu PNDR”, în care se prezintă axele și măsurile din PNDR în care se regăsesc acțiunile măsurii respective.

Intervențiile prin proiecte pentru dezvoltarea teritoriului G.A.L. sunt elaborate în conformitate cu prevederile PNDR și sunt încadrate în măsurile programului astfel încât **fiecare proiect propus să respecte criteriile de finanțare specifice. În acest sens, criteriile de eligibilitate, criteriile de selecție, acțiunile și bugetele estimative respectă întru totul regulile PNDR. Estimarea costurilor unui proiect, inclusiv ponderile finanțării din FEADR și din contribuție națională a fost realizată conform secțiunii de planificare financiară a PNDR.** Astfel, pentru fiecare proiect a fost stabilită ponderea cofinanțării private, așa cum este stabilită de PNDR, cofinanțarea publică fiind repartizată pe cele două surse (FEADR, contribuție națională) după procentele de finanțare prevăzute în planul financiar al PNDR pentru fiecare Axă prioritară.

Strategia cuprinde acțiuni și proiecte care se adresează fermierilor de semi-subsistență și care vizează diversificarea activităților practice de aceștia și dezvoltarea fermelor pentru a crea plus valoare agriculturii locale. Proiectul „5.2. Sprijinirea financiară a fermelor agricole de semi-subsistență din microregiune”, cuprins în cadrul Măsurii 5, este destinat special dezvoltării fermelor de semi-subsistență din teritoriul cuprins de G.A.L. și diversificării activităților acestora (Planul de Dezvoltare Locală a G.A.L. Ceahlău, paginile 112-114).

În elaborarea Strategiei s-a urmărit facilitarea accesului la implementarea proiectelor propuse în cadrul măsurilor de către asociațiile din teritoriu și de parteneriate între membrii G.A.L. și între aceștia și terțe părți ce pot fi implicate în implementarea cu succes a planului de măsuri. Așa cum se poate observa din prezentarea măsurilor, s-a indicat tipul de beneficiari eligibili pentru implementarea acțiunilor. Acolo unde măsurile din PNDR cărora li se subordonează măsurile din Strategie prevăd ca beneficiari eligibili asociații, acest lucru a fost preluat și în documentul strategic al G.A.L. Ceahlău. Un exemplu elocvent este proiectul „**Construire Fabrică de Cărămidă**” al cărui beneficiar poate fi Asociația Romilor din Bicăz, în parteneriat cu o unitate economică locală. De asemenea, unul dintre criteriile de selecție utilizate pentru fiecare măsură inclusă în strategie este ca proiectul să aibă ca beneficiari asociații, parteneriate, grupuri de producători, etc. (*Planul de Dezvoltare Locală a G.A.L. Ceahlău, Capitol II.4. Măsuri și proiecte, paginile 98-132*).

Strategia de dezvoltare a microregiunii Ceahlău a fost elaborată în urma unui amplu proces de consultare a partenerilor locali pentru fiecare etapă a acesteia. Au fost organizate 14 consultări publice, au fost aplicate 332 de chestionare pentru identificarea problemelor întâmpinate de principalii factori importanți din microregiune, 331 de chestionare pentru identificarea priorităților de dezvoltare și proiectelor necesare a fi implementate și 30 de chestionare pentru prioritizarea măsurilor incluse în strategia de dezvoltare (*Planul de Dezvoltare Locală a G.A.L. Ceahlău, pagina 136 și Anexa 4 - 6, Anexa 9 - 14*).

Consultările publice au fost realizate cu sprijinul liderilor locali de opinie (*Anexa 8*).

Conform analizei incluse în „**Capacitatea de mobilizare a co-finanțării**”, teritoriul acoperit de G.A.L. Ceahlău are capacitatea de a susține implementarea proiectelor incluse în strategie. Este dovedită atât capacitatea potențialilor beneficiari publici de a mobiliza co-finanțarea, cât și capacitatea potențialilor beneficiari privați de a mobiliza co-finanțarea necesară (*Planul de Dezvoltare Locală a G.A.L. Ceahlău, pagina 126*).

**PARTEA I – LISTA LOCALITĂȚILOR
CUPRINSE ÎN TERITORIU**

Localitățile componente

Teritoriul acoperit de Grupul de Acțiune Locală Ceahlău este situat în județul Neamț și județul Suceava.

G.A.L. Ceahlău cuprinde un număr de 13 localități (12 din județul Neamț și 1 localitate din județul Suceava). Din acestea, o localitate este de tip oraș – Bicz – iar 12 sunt de tip comune.

Populația înregistrată la nivelul acestei microregiuni în anul 2010 este de 60.940 locuitori. Din aceștia, populația din mediul urban are o pondere de 14%

Suprafața totală a teritoriului acoperit de Grupul de Acțiune Locală Ceahlău este de 1.850 km².

Densitatea populației este de 32,9 locuitori/km², ușor mai ridicată în mediul urban decât în mediul rural.

Localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău

Codul INSSE	comunelor	Numele localității			Nr. locuitori		Suprafața totală km ²	Densitate loc./km ²
		Comune	Orașe	Sate	Din orașe	Total teritoriu		
120968			Bicz	-	8.517	8.517	138,9	61,3
121297		Bicz-Chei	-	-	-	4.759	102,3	46,5
121340		Bicazu-Ardelean	-	-	-	4.038	111,7	36,2
121652		Borca	-	-	-	6.608	205,2	32,2
122025		Ceahlău	-	-	-	2.457	95,6	25,7
122249		Dămuc	-	-	-	3.090	178,1	17,3
122551		Fărcașa	-	-	-	3.219	92,3	34,9
122864		Grințieș	-	-	-	2.532	138,7	18,3
122953		Hangu	-	-	-	3.932	121,7	32,3
123521		Pipirig	-	-	-	8.871	196,8	45,1
123790		Poiana Teiului	-	-	-	5.002	165,6	30,2
150144		Râșca	-	-	-	5.228	207,1	25,2
124563		Tașca	-	-	-	2.687	95,6	28,1
Total		12	1	-	8.517	60.940	1.850	32,9
% locuitori orașe din total locuitori (≤25%)		-	-	-	14	-	-	-

Sursa: Institutul Național de Statistică

PARTEA II – STRATEGIA DE DEZVOLTARE A MICROREGIUNII „CEAHLĂU”

II. 1 – PREZENTAREA TERITORIULUI

II.1.1. Prezentarea principalelor caracteristici geografice

Localizare și acces

Microregiunea G.A.L. Ceahlău este situată, din punct de vedere geografic, în Carpații Orientali, fiind alcătuită din unități teritoriale administrative atât din județul Neamț, cât și din județul Suceava. Teritoriul G.A.L. Ceahlău se învecinează în vest cu județul Harghita, în sud cu județul Bacău (pe o porțiune limitată) și județul Harghita, iar în nord cu mai multe localități din județul Suceava.

În partea de est, teritoriul Grupului de Acțiune Locală Ceahlău se învecinează cu mai multe localități din județul Neamț: comuna Vânători Neamț, comuna Crăcăoani, comuna Gârcina, comuna Crăcăoani, comuna Pângărați și comuna Tarcău.

Coordonatele geografice ce delimitează microregiunea G.A.L. Ceahlău sunt:

- Limita nordică (comuna Râșca, județul Suceava) – latitudine 47° 21’;
- Limita sudică (comuna Dămuc, județul Neamț) – latitudine 46° 39’;
- Limita vestică (comuna Borca, județul Suceava) – longitudine 25° 39’;
- Limita estică (comuna Râșca, județul Suceava) – longitudine 26° 29’.

Astfel, teritoriul Grupului de Acțiune Locală Ceahlău se extinde mai mult pe direcția nord-sud, decât pe direcția vest-est.

Datorită poziționării, aceste localități reprezintă zona de legătură dintre Regiunea de Dezvoltare Nord-Est și Regiunea de Dezvoltare Centru.

Accesul în localitățile componente ale Grupului de Acțiune Locală Ceahlău se poate realiza atât prin intermediul căilor rutiere, cât și prin intermediul căilor feroviare.

Principalele **căi rutiere** prin care se poate realiza accesul în localitățile componente ale Grupului de Acțiune Locală Ceahlău sunt:

- DN 15 B (Cristești – Vânători Neamț – Pipirig – Poiana Teiului);
- DN 15 (Bacău – Buhuși – Piatra Neamț – Piatra Neamț – Hangu – Poiana Teiului – Grințieș – Borsec – Târgu Mureș – Câmpia Turzii);
- DN12 C (Bicaz – Bicaz Chei – Gheorgheni);
- DN 17 B (Crucea – Broșteni – Borca – Fărcașa – Poiana Teiului).

Există însă și o serie de drumuri județene care asigură accesul în unele localități. Unul dintre acestea este DJ 155 F, care face legătura dintre localitatea Bistricioara și localitatea Ceahlău. De asemenea, accesul în comuna Dămuc se realizează prin DJ 127 A.

Accesul în comuna Râșca se realizează prin intermediul DJ 155 A.

În cele 13 localități componente ale Grupului de Acțiune Locală Ceahlău nu există niciun **aeroport**

care să faciliteze accesul. Aeroportul Internațional Ștefan cel Mare Suceava este situat la o distanță de circa 40 km de microregiunea G.A.L. Ceahlău (comuna Râșca), iar Aeroportul Internațional George Enescu Bacău este situat la o distanță de circa 90 km (oraș Bicaz).

Accesul feroviar este posibil doar în orașul Bicaz, prin calea ferată secundară 509 (Bacău – Piatra Neamț – Bicaz). Mai există o cale ferată cu ecartament normal între Bicaz –Bicazu Ardelean – Bicaz Chei, însă este utilizată doar pentru transport marfă.

Suprafață și relief

Microregiunea G.A.L. Ceahlău este formată din **13 localități** din județul Neamț și județul Suceava (12 comune și un oraș), totalizând o suprafață de 184.972 ha. Comuna Râșca (județul Suceava) este localitatea cu cea mai mare suprafață totală (20.714 – 11,2% din suprafața GAL Ceahlău), în timp ce comuna Fărcașa are cea mai scăzută suprafață (9.233 ha – 5% din suprafața GAL Ceahlău).

Microregiunea G.A.L. Ceahlău ocupă circa un sfert din suprafața totală a județului Neamț (27,9%) și 2,42% din suprafața județului Suceava.

Teritoriul Grupului de Acțiune Locală Ceahlău este alcătuit în cea mai mare parte din **formațiuni muntoase**. Zona joasă este limitată de luncile și terasele apelor curgătoare, aspect favorabil instalării

așezărilor omenești și terenurilor arabile. Fiind situat în partea centrală a Carpaților Orientali, GAL Ceahlău cuprinde mai multe masive muntoase cu caractere petrografice diferite: Munții Bistriței (Vf. Budacu - 1859 m, Vf. Grințieș - 1758 m), Masivul Ceahlău, Munții Hășmașului, Munții Tarcăului (Vf. Glodu - 1439 m).

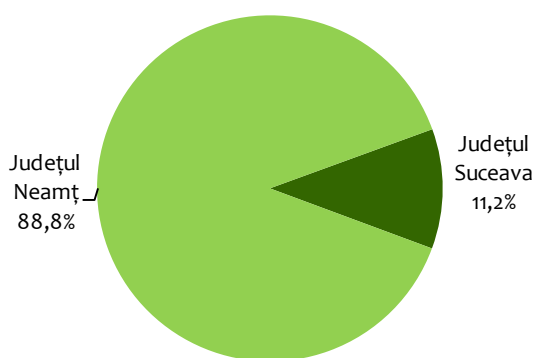
Cea mai înaltă atitudine este înregistrată în **Vf. Ocolașul Mare** (1.907 m) din Masivul Ceahlău.

Munții Bistriței fac parte din compartimentul geografic numit munții Bistriței moldovene de mijloc, ocupând o suprafață de peste 1200 km².

Munții Tarcăului sunt mai puțin cunoscuți și vizitați de turiști tocmai datorită așezării lor între masivul Ceahlău declarat “Olimpul Moldovei” și impresionantele Chei ale Bicazului. Munții Tarcău sunt alcătuiți din roci de vârstă cretacică și paleogenă, în această regiune montană fiind dezvoltate toate cele cinci pânze de șariaj cunoscute în flișul Carpaților Orientali.

Neîndoielnic, din întreg lanțul Carpaților Orientali, **Masivul Ceahlău** este cel mai impresionant, atât prin frumusețea deosebită a peisajului oferit, cât și prin aspectul său impunător. Toate acestea l-a făcut unul dintre munții cei mai căutați de către turiștii din țară, dar și din străinătate. Prezență vie în folclorul local, înconjurat de o aureolă magico-mitologică, imaginea Ceahlăului se reflectă distinct în paginile de literatură sau în operele artiștilor plastici, ca de altfel întreg ținutul Neamțului.

Distribuția suprafeței Grupului de Acțiune Locală Ceahlău pe județe

Suprafața totală a localităților componente a Grupului de Acțiune Locală Ceahlău (ha)

Localitate	Suprafață	% din GAL
Râșca	20.714	11,2%
Borca	20.518	11,1%
Pipirig	19.681	10,6%
Dămuc	17.813	9,6%
Poiana Teiului	16.564	9,0%
Bicaz	13.890	7,5%
Grințieș	13.870	7,5%
Hangu	12.165	6,6%
Bicazu Ardelean	11.170	6,0%
Bicaz-Chei	10.234	5,5%
Tășca	9.563	5,2%
Ceahlău	9.557	5,2%
Fărcașa	9.233	5,0%
Total GAL Ceahlău	184.972	100%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Datorită reliefului, satele din Grupul de Acțiune Locală Ceahlău sunt specifice zonei de munte, cu caracter răsfirat în lungul apelor și drumurilor și risipit înspre amonte.

Spre vest, până la limita cu județul Harghita, pe o lungime de 6 Km se desfășoară **Cheile Bicazului**, formate la extremitatea nordică a masivului Hășmaș, rezultat al acțiunii de modelare exercitată de-a lungul timpului de pârâul Bicaz și afluenții săi. Această zonă a flișului transilvano-moldovenesc cuprinde două mari entități geomorfologice deosebite în primul rând prin diferențele de înălțime: Cheile Mici și Cheile Mari. Între Cheile Mari și Cheile Mici, spre sud, pârâul Bicăjelul care se varsă în pârâul Bicaz a creat Cheile Bicăjelului, cu începuturile în munții Hășmașului.

Toate **formațiunile carstice** existente pe raza județului Neamț (5 formațiuni) sunt situate pe raza Grupului de Acțiune Locală Ceahlău. Peștera Munticelu (Ghiocelu) este situată pe versantul stâng al Văii Bicazului, în Masivul Surduc-Munticelu, la extremitatea nordică a Munților Hășmaș, pe raza comunei Bicazu Ardelean. Peștera are 120 de metri lungime și nu este accesibilă publicului. Peștera Toșorog este situată în nord-estul Munților Hășmaș, pe Valea Bradului, la 28 de kilometri sud-est de orașul Bicaz, tot pe teritoriul comunei Bicazu Ardelean. Nici aceasta nu este accesibilă publicului. Complexul Detunate se află în masivul Ceahlău, pe teritoriul orașului Bicaz. Peștera Groapa cu Var este pe teritoriul comunei Ceahlău iar Peștera 3 Fântâni se află în comuna Dămuc.

Climă

Clima, în ansamblul localităților componente ale Grupului de Acțiune Locală Ceahlău, înregistrează trăsăturile **climatului temperat continental**, cu particularitățile specifice părții de est a țării. Deosebiri sunt determinate de altitudine, de particularitățile circulației atmosferice impuse de formele și fragmentarea reliefului, cât și de marile suprafețe ale lacurilor apărute în urma amenajării hidroenergetice a Bistriței.

Temperatura medie anuală variază de la 2 grade Celsius în partea superioară a munților până la 9 grade Celsius în zonele joase. **Vânturile dominante** sunt cele vestice și nord-vestice. Iarna se remarcă prin vânturi puternice din direcția nord-vest.

Primăvara se caracterizează prin activitatea anticlonului azoric, concomitent cu slăbirea celui continental. Vara aduce extinderea anticlonului azoric și cad cele mai mari cantități de precipitații. Toamna, ciclonul azoric se retrage și este înlocuit cu cel continental, producând primele înghețuri.

Precipitațiile au valorile medii cele mai mari în regiunea montană, scăzând cu cât ne deplasăm spre est. Astfel, în zona Ceahlău - Toaca se înregistrează precipitații medii anuale de peste 700 mm/m². În timpul precipitațiilor sunt prezente apele de șiroire, atât pe șanțurile laterale cât și pe terasamentul drumurilor.

Durata de strălucire a soarelui în microregiunea G.A.L. Ceahlău este mai mică din cauza culmilor muntoase. Datorită zonei de munte **stratul de zăpadă** este mai gros și persistă circa 6 luni pe an.

Rețeaua hidrografică

Din punct de vedere hidrografic, teritoriul G.A.L. Ceahlău aparține în cea mai mare parte bazinului hidrografic al râului Bistrița.

Râul Bicaz traversează orașul Bicaz pe o lungime de 7 km, din totalul de 35 km. Punctul de confluență cu Bistrița se află tot pe teritoriul orașului. De altfel, doar pe teritoriul acestei localități, de pe munții din jur se varsă în Bistrița numeroase pâraie: pârâul Izvorul Muntelui (11 km) cu afluent pârâul Furciturii, pârâul Izvorul Alb (15 km), pârâul Potoci (9 km), pârâul Secu (7 km), pârâul Cojușna (5 km), pârâul Podiș (1,5 km), pârâul Neagu (1,5 km), pârâul Gicovenilor, pârâul Dorului.

Râul Râșca, afluent de dreapta al râului Moldova are un bazin de orientare NV-SV, ce se desfășoară pe o lungime de 53 km, cu o lățime maximă de 11 km. El se suprapune părții de SV a județului Suceava, dar se continuă și pe o mică porțiune din nordul județului Neamț.

Alte pâraie din microregiunea G.A.L. Ceahlău sunt: Pârâul Caprei, (Jidan), Borviz, Bistra, Toșorog, Ticoș, Telec, Țepeșeni, Zănogeni, Comarnic, Fărcașa, Stejarul, Neagra, Ticoș, Floarea, Secu, Tașca, Hamzoaia, Izvor, Buraga, Bicăjelul, Lapoșul, Cupașul, Lipcheșul, etc.

Pe teritoriul G.A.L. Ceahlău există și surse de apă subterane: numeroase izvoare dulci de foarte bună calitate și izvoare minerale, sulfuroase și sărate.

Regimul de scurgere al apelor se caracterizează printr-un maxim în lunile aprilie –mai, minima înregistrându-se la sfârșitul verii și începutul toamnei. Primăvara când se suprapune perioada de ploi cu cea a topirii zăpezilor se produc inundații afectând zonele adiacente albiei majore a râului Bicz. Teritoriul este bogat în surse de apă subterană, mai ales în zona de luncă.

Lacurile existente pe teritoriul județului sunt artificiale, fiind amenajate în scopuri complexe (hidroenergetice, pentru atenuare viituri, irigații, piscicultură, rezervă de apă, agrement).

Din cele patru lacuri de acumulare existente în întreg județul (Pângărați, Vaduri, Bicz Izvorul Muntelui și Bâta Doamnei), acumulara Izvorul Muntelui este cea mai importantă, având o suprafață de aproximativ 3120 ha și un volum de apă de aproximativ 1251 milioane m³.

Soluri

Solul prezintă o succesiune zonală, în Subcarpați dominând **solurile cenușii și brune podzolice**, iar în zona montană cele **brune acide și brune podzolice**.

Din punct de vedere geomorfologic, o mare parte din teritoriul G.A.L. Ceahlău aparține **zonei cristalino-mezozoică**, specifică munților Bistrița, Gurghiu și Hășmaș, constituită din șisturi cristaline, peste care se suprapun dolomite triasice, calcare, conglomerate, gresii și argile.

Există însă și zone (comuna Bicazu Ardelean) care se caracterizează prin prezența **calcarelor și a marnelor**. Aceste formațiuni sunt acoperite cu sol vegetal. Solurile sunt formate în principal sub o vegetație de pădure și fac parte din grupa solurilor brun-roșcate de pădure și a solurilor aluvionare. Din punct de vedere agroproductiv aceste soluri se utilizează cu rezultate bune la culturile de cartof, porumb, sfeclă de zahăr, sfeclă furajeră. Din punct de vedere geologic solul este alcătuit din masive calcaroase, roci de conglomerate, marne, gresii, nisip, balast.

În sudul microregiunii G.A.L. Ceahlău, solurile preponderente sunt aluvionare, cernoziomuri, argile, precum și zone calcaroase.

Vegetație

Factorii care influențează răspândirea vegetației în zona G.A.L. Ceahlău sunt determinați de condițiile climaterice, alcătuirea geologică, orientarea și altitudinea reliefului precum și de activitatea omului.

În funcție de altitudine și relief, pe teritoriul Grupului de Acțiune Locală Ceahlău se pot evidenția următoarele etaje de vegetație:

- **Etajul subalpin** în zonele cele mai înalte ale Masivului Ceahlău, a Munților Hășmașului și Budacului unde se dezvoltă tufărișuri de jnepeni și pajiști. De asemenea, se remarcă printr-o vegetație specifică de arbuști, merișori și afini, floare de colț și numeroase specii de graminee.
- **Etajul pădurilor de molid** cu extindere maximă în pe toți versanții munților. În afară de molid apar frecvent paltinul de munte, mesteacănul, bradul, zada - singurul conifer cu frunza căzătoare din țară.
- **Etajul pădurilor de foioase în amestec cu rășinoase**, în zona montană mai joasă. Aici se întâlnesc frecvent specii de arbori cum ar fi: ulmul de munte, paltinul, frasinul, plopul, alunul și călinul, precum și unele specii ierboase printre care predomină grupările de graminee.
- **Etajul pădurilor de foioase** în zona dealurilor submontane și zona de podiș;
- **Luncile** în lungul malurilor râurilor. Astfel, de-a lungul văilor apelor se dezvoltă o vegetație caracteristică zonelor umede, formată din barba ursului, floarea broaștei, menta, piciorul cocoșului, brândușa, însoțite de arbori de arin, răchită albă și mesteacăn.

În vegetația masivului Ceahlău se întâlnesc relict terțiare și cuaternare, cât și endemisme carpatice, această unitate montană bucurându-se de prezența a 33.2 % din speciile floristice ale țării, în perimetrul Munților Ceahlău au fost identificate 30 de specii de plante endemisme carpatice dintre care 10 sunt endemisme locale: Hieracium pietoszene (Vulturica de stâncă), Cymbella Bistrizae și altele. Munții Ceahlău adăpostesc 5 specii dintre florile declarate

monumente ale naturii: floarea de colț, papucul doamnei, sângele voinicului, larice.

Faună

Bogăția și varietatea formelor de vegetație naturală, condițiile climaterice și de mediu, corelate și cu factorul uman, au condus la dezvoltarea unei faune bogate.

Domeniul forestier de pe teritoriul G.A.L. Ceahlău adăpostește o faună bogată și de mare interes cinegetic: urs, lup, cerb, căprior, râs, vulpe, jder, veveriță, cocoș de munte, șoim, ieruncă.

În etajul molidului fauna este formată din mamifere mari: ursul, cerbul, porcul mistreț, jderul, râsul la care se adaugă o bogată acvifaună: cocoșul de munte, negroaica, ciocănitorea de munte, acvila de munte.

În etajul pădurilor amestecate fauna este reprezentată de unele mamifere cum ar fi: vulpea, veverița, pârșul de alun și de ghindă, căprioara, precum și unele păsări ca de exemplu privighetoarea și șoimul.

Fauna beneficiază de adăpostul pădurilor de foioase și de conifere, clima și relieful variat asigurând condiții prielnice de trai. În masivul Ceahlău, spre exemplu, viețuiesc circa 30 de specii de mamifere din cele aproape 100 care trăiesc în România, circa 60 de specii de păsări din cele aproximativ 350 și circa 12 specii de reptile și batracieni din cele 40 de specii cunoscute în țară.

În apele curate din zona montană, în râuri și lacuri, trăiesc diverse specii de pești: păstrăv, lipan, scoabar, clean, morunaș, babușcă.

Resurse naturale

Pe teritoriul G.A.L. Ceahlău există resurse ale solului precum **petrol** (se găsește în cantități medii), **gaze naturale** (se exploatează în cantități medii doar în zonele unde nu se află la adâncimi foarte mari), sare (au fost descoperite strate salifere, în zonele petrolifere).

Se găsesc, de asemenea, diverse materiale de construcții:

- **Piatră de carieră:** gresie dură, de culoare alb – gălbuie. Se folosește la construcții și la realizarea pieselor decorative, pentru comună și alte locuri.
- **Piatră de râu:** există în cantități mari și se folosește în construcțiile locale.

Între resursele naturale se numără și **resursele hidrologice**, remarcându-se izvoarele dulci (numeroase și cu debit mare, dar prea puțin valorificate), izvoarele minerale și sărate.

În materie de resurse climaterice, putem afirma că **radiația solară** este destul de mare, culmile muntoase de înălțime redusă favorizând amenajarea unor captatoare de energie.

În ceea ce privește energia eoliană, vânturile de Nord - Nord Vest sunt destul de puternice, cu un potențial mediu de valorificare.

Ca resurse naturale deosebite menționăm:

- Specii floristice rare protejate de lege: floarea de colț, gențiana de munte, zădă, tisa, plante medicinale (sunătoare, romaniță, coada șoricelului, mentă, măcieș, ciuboțica cucului), fructe de pădure (zmeură, fragi, mure, afine, coacăze și diferite specii de ciuperci);
- Specii faunistice rare protejate de lege: vulturul, cocoșul de munte, corbul, capra neagră, cerbul, ursul, râsul etc.;
- Fond cinegetic foarte bogat;
- Aree naturale protejate;
- Resurse peisagistice : întinse suprafețe de păduri de conifere, și foioase, culmi împădurite, stânci, peșteri.

II.1.2. Hărți – planul localizării teritoriului

Microregiunea G.A.L. Ceahlău acoperă 13 localități situate în județul Neamț și județul Suceava. Amplasarea acestui teritoriu poate fi considerat strategic, având în vedere faptul că se învecinează cu localități din patru județe: Neamț, Suceava, Harghita și Bacău.

Distanța dintre microregiunea Ceahlău (localitatea de referință – Bicăz) și principalele localități din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est variază între 26 km și 183 km:

- Piatra Neamț – 26 km;
- Roman – 75 km;
- Suceava – 143 km;
- Botoșani – 183 km;
- Iași – 155 km;
- Vaslui – 164 km;
- Bacău – 87 km.

Distanța dintre microregiunea Ceahlău și capitala României este de circa 373 km.

Cea mai importantă cale de acces în microregiunea Ceahlău este cea rutieră, principalele drumuri care fac legătura dintre acest teritoriu restul localităților/județelor sunt:

- DN 15 B (Cristești – Vânători Neamț – Pipirig – Poiana Teiului);
- DN 15 (Bacău – Buhuși – Piatra Neamț – Piatra Neamț – Hangu – Poiana Teiului – Grințieș – Borsec – Târgu Mureș – Câmpia Turzii);
- DN12 C (Bicăz – Bicăz Chei – Gheorgheni);
-

- DN 17 B (Crucea – Broșteni – Borca – Fărcașa – Poiana Teiului).

Pe lângă drumurile naționale, în microregiunea Ceahlău există și o serie de drumuri comunale, majoritatea aflându-se într-o stare proastă și foarte proastă:

- DC 127 (comuna Bicăz Chei) – stare tehnică satisfăcătoare;
- DC 138 (comuna Bicăzu Ardelean) – stare tehnică rea;
- DC 139 (comuna Tașca) – stare tehnică satisfăcătoare;
- DC 140 (orașul Bicăz) – stare tehnică satisfăcătoare;
- DC 150 (comuna Ceahlău) – stare tehnică foarte rea;
- DC 151 C (comuna Ceahlău) – stare tehnică bună;
- DC 152 (comuna Grințieș) – stare tehnică rea;
- DC 154 (comuna Fărcașa) – stare tehnică satisfăcătoare;
- DC 155 (comuna Fărcașa) – stare tehnică bună;
- DC 156 (comuna Borca) – stare tehnică rea;
- DC 157 (comuna Poiana Teiului) – stare tehnică rea;
- DC 153 (comuna Poiana Teiului) – stare tehnică rea;
- DC 158 (comuna Pipirig) – stare tehnică mediocră;
- DC 159 (comuna Pipirig) – stare rea.

LOCALIZAREA TERITORIULUI

G.A.L. „CEAHLĂU“

LEGENDA

- teritoriul G.A.L.
- teritoriul județelor Suceava și Neamț
- limite de județ
- oraș sub 25.000 locuitori
- oraș peste 25.000 locuitori
- municipiu reședință de județ

HARTA TERITORIULUI G.A.L. „CEAHLĂU“

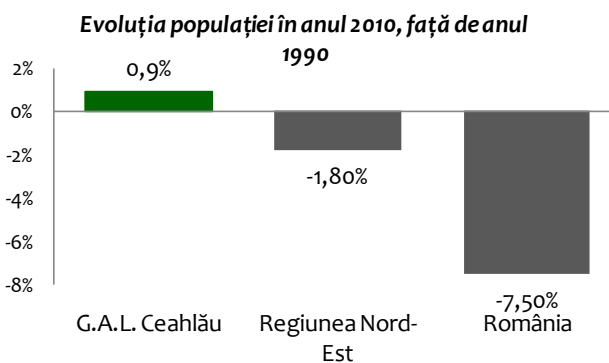
II.1.3. Populație - demografie

Evoluția demografică

Populația stabilă a celor 13 localități componente ale Grupului de Acțiune Locală Ceahlău se cifrează, în ianuarie 2010, la 60.940 locuitori. Față de anul precedent, populația stabilă a înregistrat o involuție de 0,3%.

În perioada 1990-2010, evoluția medie anuală a populației stabile din teritoriul G.A.L. Ceahlău a fost de 0,05%. Această valoare a fost generată de scăderea populației din intervalul 1992-1998, urmată de o ușoară revenire între 1998 și 2002. După anul 2002 însă tendința a fost una descendentă până în anul 2010. Cu toate acestea, în anul 2010 populația era cu aproape un procent mai numeroasă decât în anul 1990, situație care nu se întâlnește și la nivel regional și național.

Astfel, în Regiunea Nord-Est populația a scăzut cu 1,8 procente, iar la nivel național cu 7,5 procente.

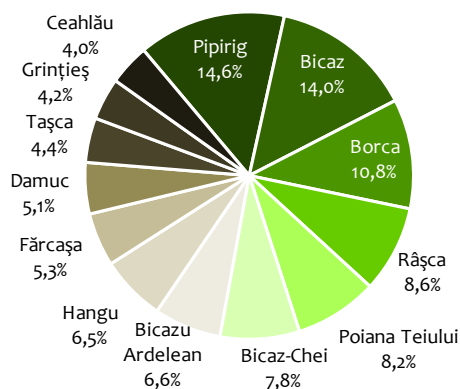

Evoluția populației stabile din teritoriul G.A.L. Ceahlău, în perioada 1990 -2010

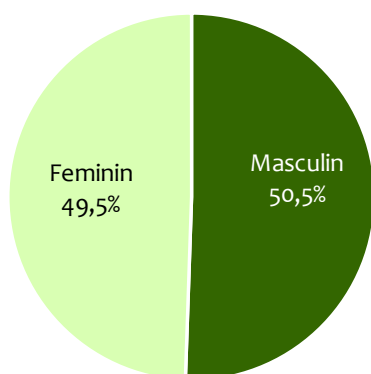

Distribuția populației din localitățile componente a G.A.L. Ceahlău

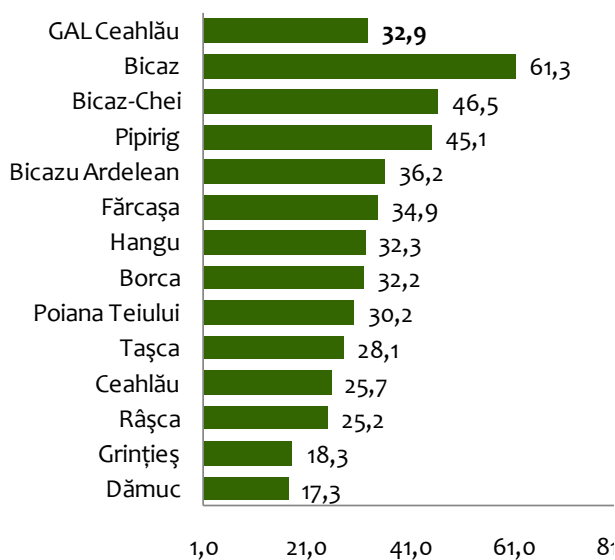
Comuna Pipirig este localitatea care înregistrează cea mai ridicată pondere a populației stabile în totalul populației din teritoriul G.A.L. Ceahlău. Circa 14,6% din populația care domiciliază în localitățile componente ale Grupului de Acțiune Locală Ceahlău sunt locuitori ai comunei Pipirig. Aceasta este urmată de orașul Bicăz (14% - 8.517 persoane), comuna Borca (10,8% - 6.608 persoane), comuna Râșca (8,6% - 5.228 persoane) comuna Poiana Teiului (8,2% - 5.002 persoane) și comuna Bicăz-Chei (9,2% - 4.759 persoane).

Distribuția populației din teritoriul G.A.L. Ceahlău pe sexe, în ianuarie 2010

La polul opus, localitățile în care se înregistrează cea mai scăzută pondere a populației stabile în totalul populației cuprinse pe teritoriul G.A.L. Ceahlău sunt: comuna Ceahlău (4,7% - 2.457 persoane), comuna Grințieș (4,9% - 2.532 persoane), comuna Tașca (5,2% - 2.687 persoane), comuna Dămuc (6% - 3.090 persoane), comuna Fărcașa (6,2% - 3.219 persoane), comuna Hangu (6,5% - 3.932 persoane) și comuna Bicazu Ardelean (9,2% - 4.038 persoane).

Densitatea populației în localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău

Populația din localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău este echilibrată din punctul de vedere al distribuției pe sexe. Astfel, 49,5% din persoanele rezidente în această microregiune sunt de sex feminin, iar 50,5% sunt de sex masculin. Populația de sex feminin este superioară în următoarele localități: orașul Bicăz (+145 persoane de sex feminin în plus față de persoanele de sex masculin), comuna Poiana Teiului (+50 persoane de sex feminin în plus față de persoanele de sex masculin), comuna Fărcașa (+21 persoane de sex feminin în plus față de persoanele de sex masculin), comuna Tașca (+21 persoane de sex feminin în plus față de persoanele de sex masculin) și comuna Ceahlău (+47 persoane de sex feminin în plus față de persoanele de sex masculin).

În ceea ce privește densitatea populației în microregiunea G.A.L. Ceahlău, aceasta este de 32,9 loc/km², conform datelor publicate de Institutul Național de Statistică la 1 ianuarie 2010. În Bicăz Oraș se înregistrează, o valoare aproape dublă a densității populației (61,3 loc/km²). Cu toate acestea, densitatea populației din Bicăz este cu mult sub cea înregistrată la nivel urban în județul Neamț (883 loc/km²). În municipiul Roman, spre exemplu, densitatea populației este de aproximativ 2.250 persoane pe km². Comuna Dămuc este localitatea în care se înregistrează cea mai scăzută valoare a densității populației (17,3 loc/km²). Alte localități în

cadrul cărora densitatea populației se situează sub nivelul mediu din Grupul de Acțiune Locală Ceahlău sunt: comuna Grințieș (18,3 loc/km²), comuna Râșca (25,2 loc/km²), comuna Ceahlău (25,7 loc/km²),

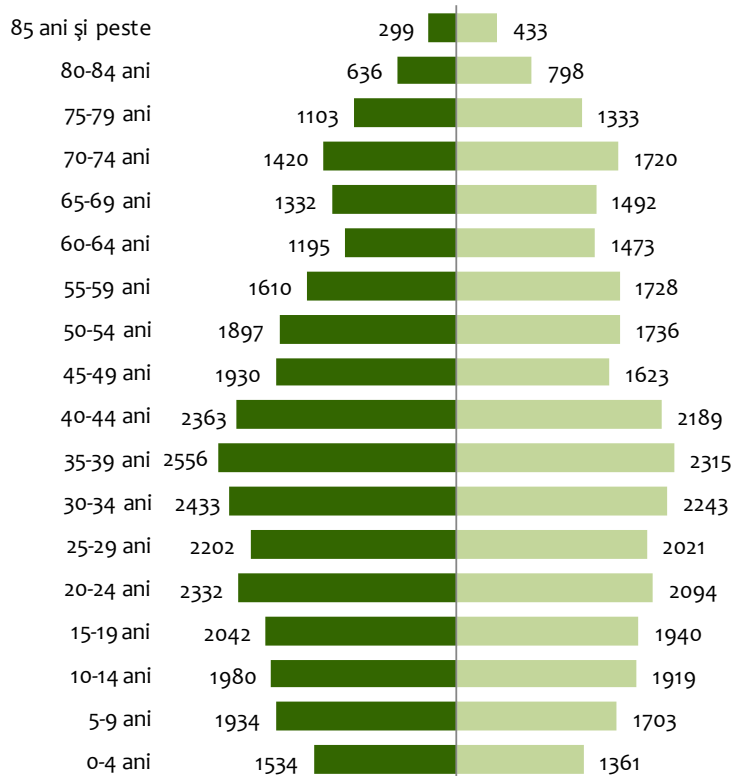
comuna Tașca (28,1 loc/km²), comuna Poiana Teiului (30,2 loc/km²), comuna Borca (32,2 loc/km²) și comuna Hangu (32,3 loc/km²).

Populația stabilă din localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău

Localitate	Populația totală	Pondere populației din GAL Ceahlău	Populația de sex masculin	Populația de sex feminin	Densitate (loc/km ²)
Pipirig	8.871	14,6%	4.555	4.316	45,1
Bicaz	8.517	14%	4.186	4.331	61,3
Borca	6.608	10,8%	3.334	3.274	32,2
Râșca	5.228	8,6%	2.662	2.566	25,2
Poiana Teiului	5.002	8,2%	2.476	2.526	30,2
Bicaz-Chei	4.759	7,8%	2.416	2.343	46,5
Bicazu Ardelean	4.038	6,6%	2.095	1.943	36,2
Hangu	3.932	6,5%	2.031	1.901	32,3
Fărcașa	3.219	5,3%	1.599	1.620	34,9
Dămuc	3.090	5,1%	1.592	1.498	17,3
Tașca	2.687	4,4%	1.333	1.354	28,1
Grințieș	2.532	4,2%	1.315	1.217	18,3
Ceahlău	2.457	4%	1.205	1.252	25,7
GAL Ceahlău	60.940	100%	30.799	30.141	32,9

Sursa: Institutul Național de Statistică

Piramida vârstelor populației din microregiunea Ceahlău în anul 2010

România, anul 2009

Regiunea Nord-Est, anul 2009

Piramida vârstelor populației din microregiunea Ceahlău din anul 2010 demonstrează existența unui grad destul de ridicat de îmbătrânire a populației, ceea ce înseamnă că populația în vârstă este superioară din punct de vedere numeric celei tinere.

Gradul de îmbătrânire demografică a populației din microregiunea Ceahlău este de 1269%. Acest indicator demografic arată că la 1.000 persoane tinere cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani revin 1.269 persoane cu vârsta de 60 ani și peste. Gradul de îmbătrânire demografică din localitățile componente ale Grupului de Acțiune Locală Ceahlău este superior celui înregistrat la nivel regional (1.069%), dar inferior celui național (1.317,0%).

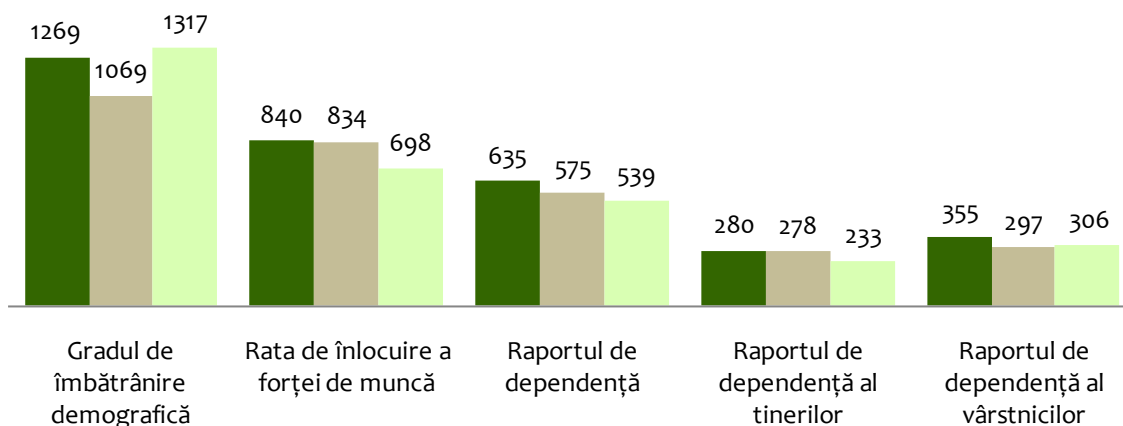
Rata de înlocuire a forței de muncă se calculează prin raportarea efectivului populației tinere la o treime din persoanele în vârstă de 15-59 ani. Astfel, rata de înlocuire a forței de muncă este de 840% la nivelul microregiunii, de 834% la nivelul regiunii Nord-Est și de 698% la nivel național. Ceea ce înseamnă că, peste aproximativ 10-15 ani, fiecare 1.000 locuitori stabili din cele 13 localități componente ce vor ieși din câmpul muncii vor fi înlocuite de 840 persoane. practic, deficitul de forță de muncă de 160 persoane.

Raportul de dependență demografică (raportul dintre suma efectivului populației tinere și populației vârstnice și efectivul populației adulte) este de 635% în microregiunea Ceahlău, ceea ce înseamnă că în medie, 635 persoane aflate în vârstă de muncă susțin 1.000 inactive. În anul 2009, raportul de dependență al populației de la nivel regional și național este inferior valorii din microregiune (575% în Regiunea de Dezvoltare Nord-Est și 539% în România).

Raportul de dependență al tinerilor este de 280%, fiind superior atât raportului de dependență al tinerilor din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est (278%) cât și valorii înregistrate la nivel național (233%). Astfel la 1.000 persoane adulte din microregiunea Ceahlău revin 280 persoane tinere.

Similar calculului necesar identificării raportului de dependență al tinerilor se află și raportul de dependență al vârstnicilor. Astfel, în localitățile componente ale Grupului de Acțiune Locală Ceahlău la 1.000 persoane adulte revin 355 persoane vârstnice. Pe de altă parte, la nivel regional acest indicator are valoarea 297,0%, iar la nivel național de 306%.

Indicatori statistici privind populația din microregiunea Ceahlău în anul 2010

* date statistice din anul 2009

■ Microregiunea Ceahlău

■ Regiunea Nord-Est*

■ România*

Mișcarea naturală a populației

Rata natalității în localitățile componente ale Grupului de Acțiune Locală Ceahlău este de 8,4‰ în anul 2009, sub nivelul anului precedent. Aceasta înseamnă că la 1.000 de locuitori cu domiciliul permanent în microregiunea G.A.L. Ceahlău, revin 8,4 nou-născuți. Rata natalității se află însă într-un puternic trend descendent începând cu anul 1990, an în care s-au înregistrat 16,6 nou-născuți la 1.000 de locuitori.

Comparativ cu rata natalității de la nivel județean, rata natalității din localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău este inferioară (8,4‰, față de 9,5‰). Și rata natalității de la nivel regional (11,1‰) ori național (10,4‰) este superioară celei din această microregiune.

La nivelul zonei există însă localități în care rata natalității este mai ridicată și localități în care rata natalității este sub medie. Din prima categorie face parte comuna Dămuc, localitate în care la 1.000 de locuitori revin 11 nou-născuți. Alte localități în care rata natalității este peste medie sunt: comuna Borca (10,1‰), comuna Pipirig (9,9‰), comuna Râșca (9,9‰) și orașul Bicz (9,6‰). La polul opus, în comuna Grințieș se înregistrează cea mai scăzută rată a

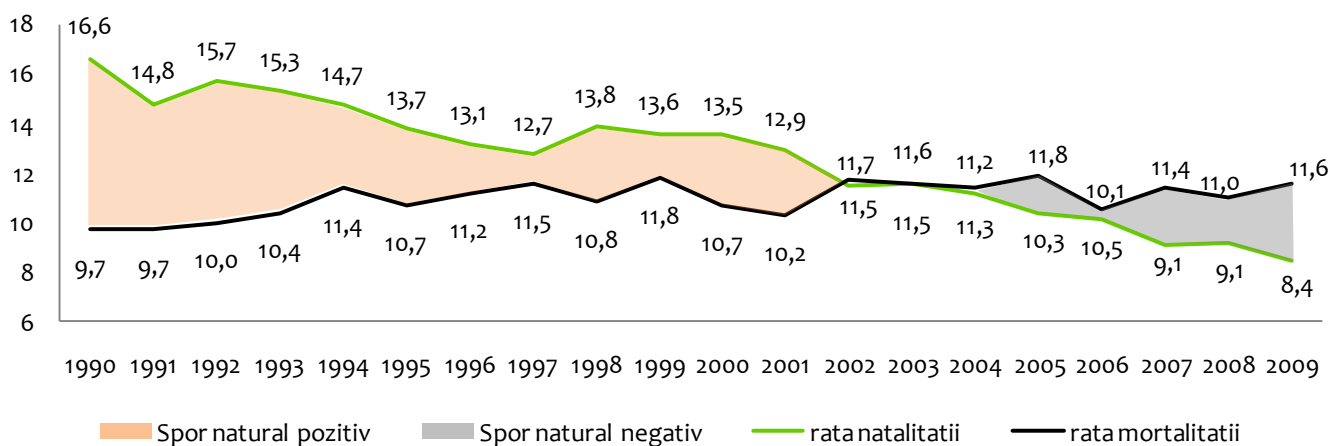
natalității: 4,3‰. În categoria localităților cu valori scăzute ale ratei natalității intră și comuna Ceahlău (4,4‰), comuna Fărcașa (6,2‰) și comuna Bicz-Chei (6,3‰).

Rata mortalității din teritoriul G.A.L. Ceahlău este 11,6‰ în anul 2009, în ușoară creștere față de anul precedent. Există însă localități care au un raport mai ridicat al decedaților la 1.000 de locuitori. Pe prima poziție se situează, spre exemplu, comuna Hangu, rata mortalității în anul 2009 fiind de 17,9‰. Aceasta este urmată de orașul Bicz (16,9‰), comuna Bicz-Chei (13,4‰), comuna Bicz Ardelean (12,4‰), comuna Râșca (12,2‰), comuna Borca (11,8‰), comuna Ceahlău (11,5‰) și comuna Dămuc (11,5‰). Comuna Tașca este localitatea în care se înregistrează cea mai scăzută rată a mortalității din teritoriul G.A.L. Ceahlău: 8,1‰.

Din cauza superiorității ratei mortalității, rata sporului natural în microregiunea analizată este negativă: -3,2‰ în anul 2009.

Analizând rata sporului natural în perioada 1990-2009, putem observa că în intervalul 1990-2001 a fost înregistrat un spor natural pozitiv (rata natalității a fost superioară celei a mortalității), în timp ce în

Sporul natural al populației în localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău

perioada de după 2001 predomină sporul natural negativ (rata natalității este inferioară celei a mortalității). Astfel, în prezent, rata sporului natural din localitățile componente ale Grupului de Acțiune Locală Ceahlău este mai mică decât cea înregistrată la nivel regional (-0,2‰) și național (-1,6‰).

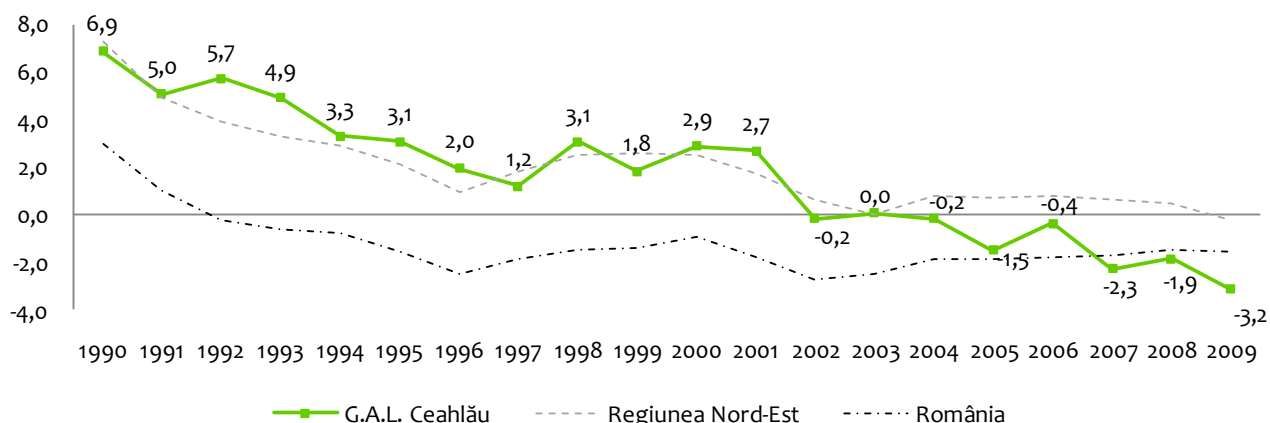
Comuna Pipirig este singura localitate din teritoriul acoperit de G.A.L. Ceahlău în care rata sporului natural este pozitivă (0,5‰). Pe de altă parte, comuna Hangu este localitatea în care rata sporului natural are cea mai mică valoare: -9,6‰. Acesta este urmat de orașul Bicăz (-7,3‰), comuna Bicăz-Chei (-7,1‰), comuna Ceahlău (-7,1‰), comuna Grințieș (-6,7‰), comuna Fărcașa (-4,9‰) și comuna Bicazu-Ardelean (-4,8‰).

În ceea ce privește rata mortalității infantile în teritoriul G.A.L. Ceahlău, aceasta este de 5,8‰ în anul 2009. Aceasta înseamnă ca sunt înregistrate 5,8 persoane decedate cu vârsta sub 1 an la 1.000 de născuți-vii.

Rata mortalității infantile din microregiunea corespunzătoare Grupului de Acțiune Locală Ceahlău este inferioară ratei mortalității infantile din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est (11,1‰) și ratei de la nivel național (10,1‰).

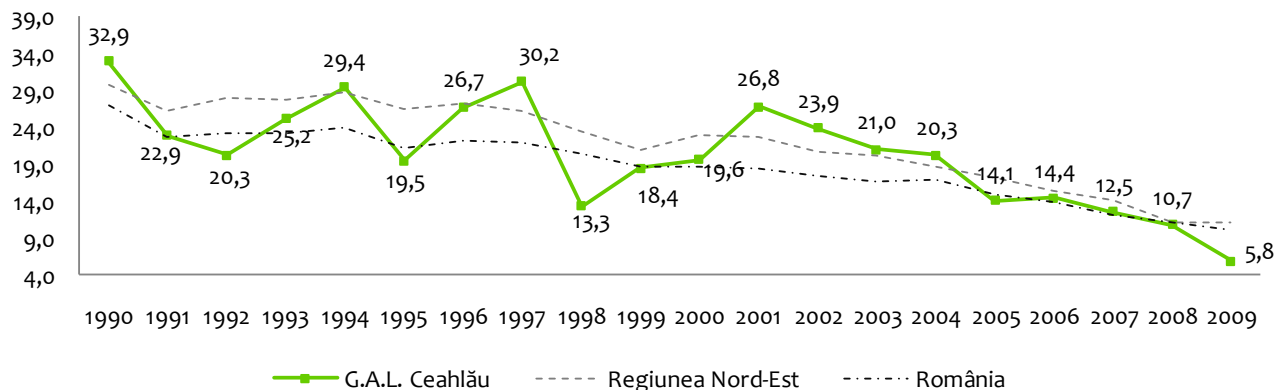
Per ansamblu, rata mortalității infantile înregistrează o tendință descendentă începând cu anul 1990, an în care la 1.000 de născuți vii reveneau 32,9 persoane decedate cu vârsta sub 1 an.

Evoluția ratei sporului natural în perioada 1990-2009

Evoluția ratei mortalității infantile în perioada 1990-2009

- raportul decedaților în vârstă de sub 1 an la 1000 născuți-vii -

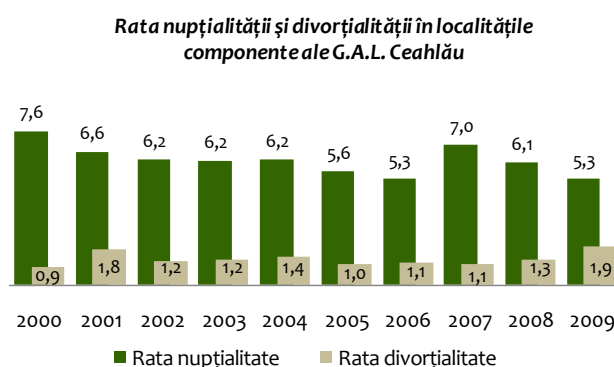

În localități precum comuna Ceahlău, comuna Grințieș, comuna Fărcașa ori comuna Tașca nu a fost înregistrat în ultimii 4 ani nici un deces al unei persoane cu vârsta sub 1 an.

Rata nupțialității în microregiunea G.A.L. Ceahlău este 5,3% în anul 2009, valoare inferioară celei din anul anterior. În aceeași perioadă, rata divorțialității (număr de divorțuri la 1.000 de locuitori) este de 1,9%. De altfel, trendul general este unul descendent în cazul ratei nupțialității, în timp ce în cazul ratei mortalității este unul mai curând ascendent.

Comuna Ceahlău este localitatea în care se înregistrează cea mai scăzută rată a nupțialității

(2,4%), în timp ce comuna Dămuc este cea în care se înregistrează cea mai scăzută rată a divorțialității din cadrul teritoriului corespunzător G.A.L. Ceahlău.

Principali indicatori ai mișcării naturale a populației din teritoriul G.A.L. Ceahlău, în anul 2009

	Număr născuți vii	Rata natalității	Număr decedați	Rata mortalității	Rata sporului natural	Rata nupțialitate	Rata divorțialitate
Bicaz	82	6,3	95	13,4	-7,1	5,0	3,2
Bicaz-Chei	30	7,6	53	12,4	-4,8	5,6	1,5
Bicazu Ardelean	31	10,1	48	11,8	-1,6	4,2	2,5
Borca	67	4,4	82	11,5	-7,1	5,1	1,5
Ceahlău	11	11,0	42	11,5	-0,5	2,4	2,8
Dămuc	34	6,2	29	11,1	-4,9	4,9	1,3
Fărcașa	20	4,3	37	11,1	-6,7	5,3	1,5
Grințieș	11	9,6	34	16,9	-7,3	6,7	1,6
Hangu	33	8,3	71	17,9	-9,6	6,0	1,5
Pipirig	88	9,9	72	9,4	0,5	6,0	1,4
Poiana Teiului	36	7,3	57	8,5	-1,3	3,6	1,6
Râșca	52	9,9	64	12,2	-2,3	7,1	2,7
Tașca	19	7,1	23	8,1	-1,1	5,2	1,9
G.A.L. Ceahlău	514	8,4	707	11,6	-3,2	5,3	1,9

Sursa: Institutul Național de Statistică

Mișcarea migratorie a populației

Scăderea ușoară a populației din localitățile componente ale Grupului de Acțiune Locală Ceahlău este influențată, pe lângă efectul mișcării naturale a populației, și de efectul mișcării migratorii. Astfel, în anul 2010 mișcarea migratorie, exprimată prin soldul schimbărilor cu reședință a fost de -515 locuitori, ceea ce înseamnă că procesul plecărilor cu reședință a implicat cu 515 persoane mai mult decât procesul stabilirilor cu reședință. Cu toate acestea, poate fi observat o temperare a fenomenului de plecare cu reședința din cele 11 localități componente în ultimii ani. Dacă în anul 1990 soldul schimbărilor cu reședința era - 3.588 persoane, în prezent este cu circa 7 ori mai redus.

Orașul Bicaz este localitatea în cadrul căreia a fost înregistrat, în anul 2010, cea mai scăzută valoare a soldului schimbărilor de reședință din cadrul microregiunii G.A.L. Ceahlău. În timp ce 49 de persoane s-au stabilit cu reședința, 111 persoane au plecat cu reședința din această localitate. La polul opus se află comuna Ceahlău, soldul schimbărilor de reședință din cadrul acesteia fiind de doar -10 persoane.

Un alt indicator al mișcării migratorii este soldul schimbărilor de domiciliu. Conform datelor statistice publicate de Institutul Național de Statistică, în anul

2009, soldul schimbărilor de domiciliu din teritoriul acoperit de G.A.L. Ceahlău a fost de 2 persoane. Astfel, numărul persoanelor care au sosit cu domiciliul în una dintre localitățile componente (740 persoane) este foarte apropiat de numărul persoanelor care au plecat cu domiciliul (738 persoane).

Există însă localități în cadrul cărora soldul schimbărilor de domiciliu este pozitiv: comuna Poiana Teiului (+58 persoane), comuna Borca (23 persoane), comuna Hangu (17 persoane), comuna Grințieș (8 persoane), comuna Fărcașa (3 persoane), comuna Râșca (2 persoane) și comuna Tașca (1 persoană).

Orașul Bicaz este și de această dată localitatea în cadrul căreia se înregistrează cea mai scăzută valoare a soldului schimbărilor de domiciliu (-48 persoane).

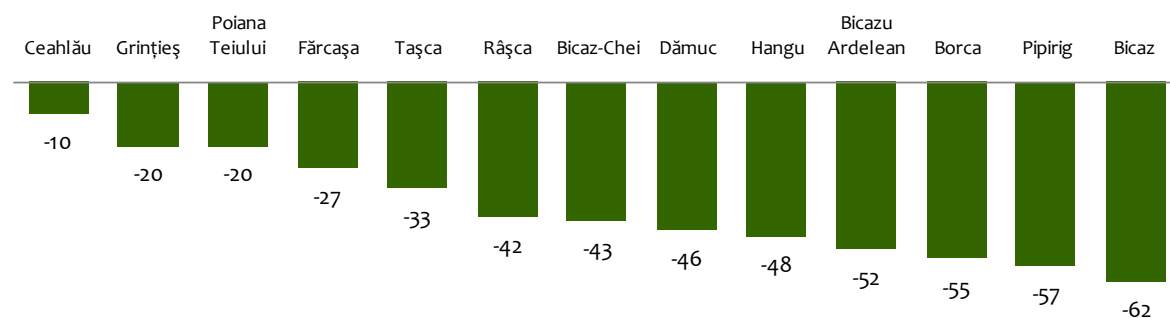
Un ultim indicator al mișcării migratorii a populației din microregiunea G.A.L. Ceahlău este soldul migrației internaționale. Începând cu anul 2004 acest indicator este negativ, ceea ce înseamnă că numărul imigranților este subunitar celor al emigranților. În anul 2009, spre exemplu, au plecat definitiv în altă țară este de 18 persoane, în timp ce numărul persoanelor care imigrat în localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău a fost de 11 persoane.

Principalii indicatori ai mișcării migratorii a populației din teritoriul G.A.L. Ceahlău

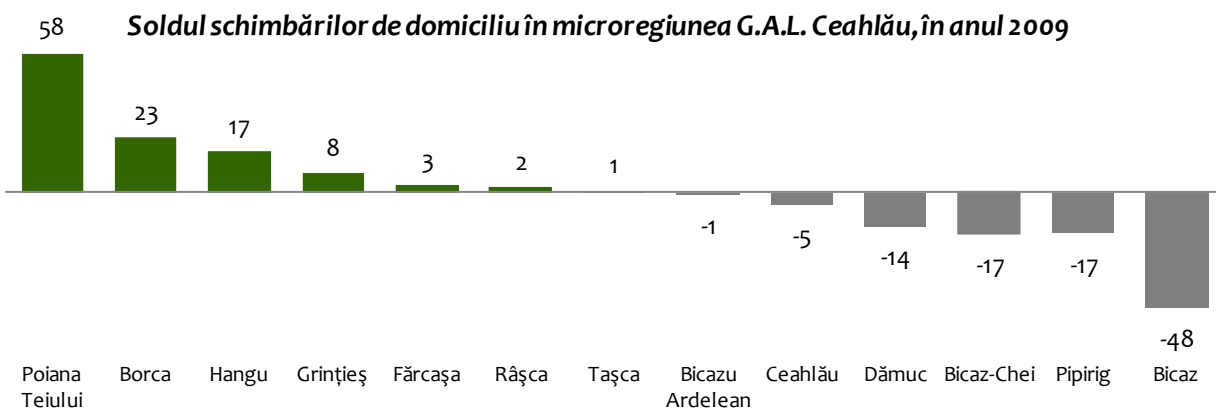
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Schimbări de reședință	481	470	146	152	131	111	141	176	173	206	156
Plecări cu reședința	1215	1137	480	704	651	587	556	542	622	736	671
Soldul schimbărilor de reședință	-734	-667	-334	-552	-520	-476	-415	-366	-449	-530	-515
Schimbări de domiciliu	736	627	927	673	782	573	657	816	911	740	-
Plecări cu domiciliu	712	655	781	719	810	622	833	896	920	738	-
Soldul schimbărilor de domiciliu	24	-28	146	-46	-28	-49	-176	-80	-9	2	-
Imigranți	50	49	17	13	6	8	6	5	5	11	-
Emigranți	10	7	11	10	13	15	34	12	12	18	-
Soldul migrației internaționale	40	42	6	3	-7	-7	-28	-7	-7	-7	-

Sursa: Institutul Național de Statistică

Soldul schimbărilor de reședință din microregiunea G.A.L. Ceahlău, în anul 2010

Soldul schimbărilor de domiciliu în microregiunea G.A.L. Ceahlău, în anul 2009

II.1.4. Patrimoniul de mediu

Arii naturale protejate

În județul Neamț există numeroase zone de interes științific și turistic, care au fost declarate arii protejate. Dintr-un număr de 25 arii protejate cu o suprafață de 42.427,9 ha, pe teritoriul acoperit de G.A.L. Ceahlău există 12 astfel de arii. Suprafața totală a zonelor protejate de interes național (conform Legii nr.5/2000) este de 26.902,5 ha, reprezentând 63,4% din suprafața ariilor protejate din întreg județul.

Cea mai mare parte a ariilor naturale protejate din cadrul teritoriului acoperit de Grupul de Acțiune Locală Ceahlău este amplasată pe teritoriul comunei Bicaz-Chei (18.623 ha – 69,2% din totalul zonelor protejate).

Parcul Național Ceahlău a fost constituit inițial ca arie protejată prin Hotărârea Consiliului de Miniștri nr.1625 din 1955. Limitele actuale marcate în teren printr-un pătrat roșu cu chenar alb, au fost stabilite prin H.G. nr.230 din 2003 privind "Delimitarea rezervațiilor biosferei, parcurilor naționale și parcurilor naturale și constituirea administrațiilor acestora".

În cuprinsul Parcului Național Ceahlău sunt incluse următoarele categorii de arii protejate:

- Rezervația științifică "Ocolașul Mare" (categoria I I.U.C.N.);
- Rezervația naturală botanică "Polița cu Crini" (categoria IV I.U.C.N. - rezervație naturală)

Zone protejate de interes național (Legea nr. 5/2000) din microregiunea G.A.L. Ceahlău

Aria	Localitate	Suprafața (ha)
Cheile Bicazului PN-I	Bicaz-Chei	11.600
Parcul Național Ceahlău	Ceahlău	7.739
Parcul Național Cheile Bicazului - Hășmaș	Bicaz-Chei	6933
Rezervația faunistică Borca	Borca	375
Polița cu crini PN-J	Ceahlău	370
Lacul Izvorul Muntelui	Bicaz	150
Cheile Șugăului	Bicaz-Chei	90
Pârâul Borcuța	Borca	1,2
Cascada Duruitoarea PN-J	Ceahlău	1
Peștera Munticelu	Bicazu Ardelean	1
Piatra Teiului	Poiana Teiului	0,2
Peștera Toșorog	Bicazu Ardelean	0,1

Sursa: Planul Local de Acțiune pentru Protecția Mediului - Județul Neamț – 2005, Institutul Național de Statistică

botanică destinată protejării arboretului natural de *Larix decidua* subsp. *carpatica*);

- Monumentele naturii: "Cascada Duruitoarea" și "Avenul Mare" (categoria III I.U.C.N. - monumente ale naturii de tip geologic și geomorfologic).

Cascada Duruitoarea este situată în Masivul Ceahlău, la 1.021 m altitudine, formată pe Pârâul Rupturii. Căderea de apă măsoară aproape 25 m și este despărțită de un prag în două părți distincte.

În apropierea Parcului Național Ceahlău, pe latura de est a Masivului Ceahlău este situat lacul Izvorul Muntelui, cel mai mare lac artificial de pe râurile interioare din țară. Vecinătatea parcului cu lacul de acumulare constituie un punct suplimentar de atracție turistică, zona fiind denumită și Elveția României.

Vegetația Masivului Ceahlău este foarte variată, cu o pregnantă notă de originalitate. O importanță științifică deosebită o are vegetația stâncărilor, multe dintre grupările instalate pe polițe, brâne, pe substrat calcaros sau conglomerate fiind endemice. Studiile botanice au dus la citarea din acest masiv a 1099 genuri, 2994 specii cu 66 subspecii, 117 varietăți, 31 forme și 18 hibrizi.

Fauna, reprezentată prin toate grupările faunistice, dă împreună cu vegetația, măreția biogeografică a acestui munte. Nevertebratele sunt reprezentate de aproximativ 1100 de specii clasificate în numeroase ordine aparținând claselor de viermi, moluște, crustacee, miriapode, arahnide și insecte. Peste 1000 de specii dintre nevertebrate aparțin insectelor care alcătuiesc marea majoritate a acestei lumi.

Parcul Național Cheile Bicazului - Hășmaș a fost constituit odată cu apariția Legii nr. 5/2000, având o suprafață de 6.933 ha . Parcul Național Cheile Bicazului-Hășmaș prezintă un deosebit interes științific din punct de vedere geologic, geomorfologic, paleontologic, peisagistic dar și din punctul de vedere al diversității biologice generate de marea varietate a condițiilor geoclimatice. Cheile Bicazului sunt renumite în România, datorită mărimii lor impresionante.

Aria protejată Cheile Bicazului-Hășmaș este străbătută de drumul transcarpatic (DN12C) care

leagă localitatea Gheorgheni, situată în Depresiunea Giurgeului (drenată de râul Mureș), de Bicaz, oraș amplasat pe râul Bistrița.

Cadrul natural al masivului Hășmaș cu elemente geologice, geomorfologice, pedologice și climatice foarte variate, condițiile microclimatice determinate de expoziția și înclinația pantelor, marea diferență de nivel (de la 575 m în valea pârâului Bicaz în Bicaz – Chei la 1792 m vârful Hășmașul Mare) determină existența unei flore și faune bogate și variate.

În urma investigațiilor realizate în teren și după datele existente în bibliografie s-au inventariat 1147 specii de plante superioare (din care 29 hibrizi și 99 subspecii).

Parcul Național Cheile Bicazului-Hășmaș cuprinde păduri de molid (moliduri pure – 95 %), păduri de rășinoase cu fag, care îmbracă versanții masivului, pajiști montane întinse, vârfuri cu vegetație subalpină, stâncării cu vegetație specifică, multe rarități floristice și endemite. Specific acestei zone este endemitul local *Astragalus pseudopurpureus* (cosacii bicăjeni).

O mare importanță științifică prezintă și speciile de plante ocrotite declarate monumente ale naturii: papucul-doamnei, floarea de colț, sângele-voinicului, tisa, etc.

Fauna parcului este deosebit de bogată în specii rare și periclitate, cât și în alte specii caracteristice zonei montane. Enumerăm câteva specii rare și ocrotite, care sunt verigi importante într-o rețea trofică bogată, ce denotă existența unui ecosistem încă echilibrat: lepidopterele *Parnassius apollo*, *Polygonia alba*, amfibieni și reptile ca broasca cu burta galbenă, broasca mare de lac, tritonul de munte, tritonul carpatic, tritonul cu creastă, salamandra, broasca râioasă, broasca roșie de munte, șopârla de munte, vipera comună, șarpele de alun, păsări ca fluturașul de stâncă, ciocănitorea de munte, presura de munte, corbul, cocoșul de munte, huhurezul mare, acvila de munte, cerbul carpatin, capra neagră, ursul, râsul, lupul.

Rezervația faunistică Borca a fost înființată pentru conservarea biodiversității și a peisajului, a speciilor valoroase, în special a cocoșului de munte, pentru promovarea și încurajarea turismului, și pentru

conștientizarea și educarea publicului în spiritul protejării naturii și a valorilor sale.

Lacul Izvorul Muntelui, cunoscut și sub numele de "Iacul Bicaz", este cel mai mare lac artificial (antropic) amenajat pe râurile interioare din România. Situat pe cursul superior al râului Bistrița, lacul s-a format ca urmare a construirii barajului hidroenergetic cu același nume. Din el se alimentează centrala hidroelectrică Bicaz-Stejaru, echipată cu șase generatoare.

Suprafața lacului variază funcție de regimul de exploatare, fiind maximă când pânda de apă se ridică până la cota maximă a barajului, situată la 516 m altitudine și minimă (cca. 17 kmp) când aceasta coboară până la nivelul gurii de intrare a apei în canalul de aducțiune, situat la 434 m altitudine.

Perimetrul mediu al lacului este de aproximativ 71 km.

Fauna lacului este alcătuită din mreană, clean, lostrită, scobar, moioagă, babușcă, păstrăv indigen, păstrăv de lac și păstrăv curcubeu, obleț, porcușor, plătică. De altfel aici există amenajată și o crescătorie de păstrăv (Potoci).

Peștera Munticelu este situată la intrarea din Cheile Bicazului, în baza calcaroasă Surduc Munticelu, pe versantul stâng al râului Bicaz.

Peștera Munticelu este considerată din punct de vedere științific dar și peisagistic cea mai importantă

din Moldova. Descoperită în primăvara anului 1973 de către câțiva copii plecați la cules de ghiocei, peștera Munticelu a fost denumită din acest motiv, de către localnici, peștera Ghiocelu. Drumul spre peșteră începe în dreptul carierei Surduc, la 250 m de la intrarea în Cheile Șugăului.

Traseul este pitoresc și se face mai întâi în serpentine, apoi devine din ce în ce mai abrupt și urcă până la o altitudine de 300 de m unde se află și peștera. Traseul către peșteră este doar unul din numeroasele trasee din Cheile Bicazului. Ascunsă la baza unui perete de calcar intrarea în peșteră este scundă de aproximativ 1,5 metri, apoi urmează un culoar descendent de 10 metri, care te conduce într-o sală mare, lungă de 30 de metri și înaltă de 4-5 metri. Cu o lungime de 120 m, peștera Munticelu impresionează prin sala mare și prin formațiunile stalagmitice.

Peștera Toșorog este situată în nord-estul Munților Hășmaș, pe Valea Bradului, la 28 km de Orașul Bicaz, pe teritoriul comunei Bicazu Ardelean. Aflată la o altitudine de 965 m, peștera s-a dezvoltat în conglomerate cretacice și are aspectul unui labirint subteran. Prin eroziune și dizolvare fisurile și golurile au fost lărgite treptat formându-se "încăperi", iar prin precipitare chimică au luat naștere formațiuni concreționare. În prezent, peștera este inactivă, iar vizitarea ei se poate face numai pe anumite trasee din cauza posibilelor prăbușiri și a dificultăților întâmpinate în parcurgerea unor avenuri, tuneluri și galerii.

Situri de importanță comunitară

Pe teritoriul localităților ce intră în componența Grupului de Acțiune Locală Ceahlău există 4 situri de importanță comunitară: Situl de importanță comunitară Ceahlău, situl de importanță comunitară Cheile Bicazului – Hășmaș, situl de importanță comunitară Cheile Șugăului – Munticelu și situl de importanță comunitară Vânători-Neamț. Din acestea, însă, doar situl Ceahlău și Cheile Șugăului – Munticelu sunt localizate în totalitate pe teritoriul acoperit de G.A.L. Ceahlău.

Situl de importanță comunitară ROSCI0024 Ceahlău are o suprafață de are următoarea distribuție teritorială: Bicaz (14% din suprafața orașului), Bicazu Ardelean (16% din suprafața comunei), Ceahlău (35% din suprafața comunei), Tașca (7% din suprafața comunei).

Situl de importanță comunitară Cheile Bicazului – Hășmaș se întinde în proporție de 13% pe teritoriul comunei Bicaz-Chei și 16% pe teritoriul comunei Dămuc.

Un procent de 3% din suprafața comunei Bicaz-Chei face parte și din Situl Cheile Șugăului – Munticelu. Din cadrul acestui sit face parte și Bicazu Ardelean, însă în proporții reduse (<1%).

Situl ROSCI0270 Vânători – Neamț ocupă doar o mică parte din teritoriul G.A.L. Ceahlău: 1% din suprafața Pipirig.

Arii de protecție specială avifaunistică

Prin Hotărârea de Guvern nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene NATURA 2000 în România, au fost declarate 5 SPA-uri în județul Neamț: Lacul Vaduri, Lacul Pângărați, ROSPA0018 Cheile Bicazului – Hășmaș, ROSPA0072 Lunca Siretului Mijlociu și ROSPA0107 Vânători Neamț.

În cadrul ariei acoperite de G.A.L. Ceahlău există și două arii de protecție specială avifaunistică:

- ROSPA0018 Cheile Bicazului – Hășmaș – care ocupă 15% din suprafața comunei Bicaz-Chei, <1% din suprafața comunei Bicazu Ardelean și 16% din suprafața comunei Dămuc;
- ROSPA0107 Vânători – Neamț care ocupă o suprafață de 1% din comuna Pipirig.

II.1.5. Patrimoniu arhitectural și cultural

Primele mențiuni documentare

Primele localități atestate documentar din teritoriul acoperit de Grupul de Acțiune Locală Ceahlău sunt cele din zona Bicăzului (Bicazu Ardelean și Bicaz-Chei), primele referiri documentare la așezările de pe valea Bicăzului întâlnindu-se în „Privilegiul Domnesc” al domnitorului Alexandru cel Bun din anul 1412.

Comuna Fărcașa este, de asemenea, atestată documentar destul de timpuriu, prima referire găsimu-se într-un act de cancelarie emis de către Voievodul Moldovei la 12 martie 1437. Tot în acest an, a fost atestată documentar și comuna Pipirig în care este menționată „...gura Pipirigului” ca limită a moșiei „Munții” donată de Ilie Voievod Mănăstirii Neamț.

Primele mențiuni documentare ale localităților componente ale G.A.L. Ceahlău

Localitate	Anul
Bicazu Ardelean	1412
Bicaz-Chei	1412
Fărcașa	1437
Pipirig	1437
Grințieș	1458
Hangu	1458
Poiana Teiului	1496
Borca	1558
Bicaz	1611
Tașca	1611
Ceahlău	1638
Dămuc	-
Râșca	-

Sursa: Strategiile de dezvoltare ale localităților

Celelalte localități componente ale microregiunii G.A.L. Ceahlău sunt atestate documentar în perioada 1458 – 1638.

Obiective culturale

Mănăstirea Petru Vodă este amplasată în satul Petru Vodă din comuna Poiana Teiului și poartă hramul "Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril", sărbătorit la 8 noiembrie. Mănăstirea a fost construită la sfârșitul secolului al XX-lea, la dorința credincioșilor din satul Petru Vodă și prin bunăvoința autorităților locale care au pus la dispoziție, în poiana Hasca, terenul necesar construcției. Cu toate că în această zonă nu a existat niciodată vreun așezământ monahal, în anul 1990, s-a primit aprobarea pentru construcția mănăstirii Petru Voda.

În anul 1991 s-a început înființarea mănăstirii Petru Voda, ridicarea construcțiilor și organizarea obștii sub îndrumarea a doi monarhi de la mănăstirea Secu, originari din Poiana Teiului.

În anul 2003 s-a început construcția bisericii „Adormirea Maicii Domnului”, care a fost lucrată de meșteri maramureșeni, în stil maramureșean. Tot aceștia au lucrat și partea din lemn a așezământului medico-social început în anul 2006. Biserica este împodobită la exterior cu modele arhitecturale maramureșene deosebit de frumoase și la interior cu picturi bizantine. Fresca mănăstirii Petru Vodă este lucrată armonios, înfățișând chipurile sfinților prin care parcă se răsfrânge dumnezeirea.

Mănăstirea Durău poartă hramul "Buna Vestire", sărbătorit la 25 martie. Actuala biserică de la Durău s-a ridicat în locul unui vechi schit de maici, existent încă de la începutul veacului al XVII-lea. După aproape două secole maicile s-au risipit și în locul lor au sosit călugări de la Schitul Hangu. În 1830, pe cheltuiala unor negustori înstăriți, a început construcția bisericii actuale, care se încheie în 1835.

Intrarea în incinta mănăstirii se deschide în arc, sub clopotnița zidită la începutul secolului nostru. Turnul-clopotniță este o construcție masivă, de plan pătrat, cu trei nivele. La primul etaj se află paraclisul, unde s-a organizat o expoziție permanentă de artă religioasă, printre exponatele căreia se află și o frumoasă catapeteasmă de biserică din secolul al XVIII-lea, lucrată în stil popular, cu ușoare influențe bizantine. Icoanele pictate pe scânduri groase de stejar se caracterizează prin simplitate și dinamism compozițional, iar culorile vii utilizate alături de nuanțe mai atenuate individualizează și definesc locul fiecărui personaj. Pictura paraclisului, în tonalități calde, cu puternice influențe din arta lui Tonitza, se datorește arhimandritului Teodor Varahil Moraru, fost călugăr și stareț la Durău, care a executat-o în 1938 și a restaurat-o după cel de-al doilea război mondial, în timpul căruia mănăstirea a avut mult de suferit.

Latura nordică a incintei este completată, la apus de turnul-clopotniță, prin vechea stăreție, construcție arhaică din bârne lutuite cu pridvor deschis și balcon-mansardă spre curtea mănăstirii și prin Casa Veniamin Costache, aflată într-o bună stare de conservare. În colțul nord-estic al curții interioare se mai păstrează încă vechea clopotniță, construită probabil tot în perioada 1830-1835, iar pe latura vestică se află mai multe vile care au aparținut administrației Stațiunii Durău și au intrat după 1990 în patrimoniul mănăstirii. În sfârșit, în afara incintei, spre nord-vest, se află Sala de conferințe, cu mai multe spații și paraclis propriu, unde se pot organiza diverse reuniuni cu caracter național și internațional.

În ultimii ani, Durăul a redevenit mănăstire de maici și a fost amenajat ca Centru cultural-pastoral al Patriarhiei Române, ocupând un loc cu totul deosebit în rețeaua așezămintelor monahale din țara noastră (Centrul Cultural - Pastoral "Sf. Daniil Sihastru" a fost dat în folosință în anul 1995).

Mănăstirea Râșca este un alt obiectiv cultural-religios important al regiunii acoperite de G. A.L. Ceahlău. Ansamblul de la Mănăstirea Râșca situat pe valea râului cu același nume, este construit în mai multe etape. În 1512 Bogdan al III-lea a zidit chiliile, iar în 1540 episcopul Romanului Macarie, împreună cu

logofătul Ioan și Teodor Balș, a zidit biserica cu hramul "Sf. Nicolae". Din porunca domnitorului Petru Rareș, în jurul bisericii se construiesc ziduri înalte și puternice cu creneluri și turn, lucrare terminată în 1542. Biserica este de mici dimensiuni, cu fresce bogat aurite. În perioada 1611-1617 marele vornic Costea Bacioc adaugă un impunător exonarthex mărinnd considerabil capacitatea edificiului. Inițial construcția era de plan triconc (având turla originală pe naos, în prezent cea de-a doua turlă se află pe pridvorul închis. În biserică sunt icoane vechi și lespezi funerare (sec. XV-XVI).

Elementele de decor arhitectural sunt caracterizate de pătrunderea formelor de influență muntenească și orientală, ca de ex: portalul de intrare de pe latura de sud, cu arcada în dublă acoladă, încadrată de baghete încrucișate și suprapusă de "sprânceană" cu profile de tip Renaștere. Planul iconografic și compozițional păstrează datele inițiale mai cu seamă în sfântul altar (Sfântul Nicolae) și naos (Înmulțirea pâinilor). Remarcabil este Tabloul votiv (familia domnitorului). Pictura exterioară datorată lui Stamatello Kotronas din Zante (1552) se menține relativ bine pe fața sudică (Scara lui Ioan Climax, Judecata de Apoi, Viața Sfântului Antonie).

Într-o cameră din clopotnița Mănăstirii Râșca, a stat închis timp de șase luni marele istoric și om de stat Mihail Kogălniceanu, surghiunit în anul 1844 din porunca domnitorului Sturza.

Pe valea Bicazului, în comuna Bicazul Ardelean, se păstrează și **Biserica de lemn "Sf. Dumitru" de la Valea Bradului**. Aceasta este o foarte reușită creație a arhitecturii populare în lemn, cu un plan trilobat și abside bine conturate, de formă poligonală. Pereții din bârne aparente se ridică pe un soclu tencuit, iar pronaosul prezintă la exterior tot o formă poligonală. Pe latura de sud, intrarea este protejată de un pridvor închis iar acoperișul este străpuns de o turlă situată deasupra pronaosului, întărind impresia de suplețe și eleganță pe care o degajă întreaga construcție.

Pronaosul prezintă un planșeu de grinzi aparente, iar naosul este acoperit cu o boltă în fâșii curbe pe plan octogonal. În ceea ce privește altarul, acesta este acoperit de o ingenioasă boltă semicilindrică, racordată cu fâșii curbe și nervuri aparente.

Construită în 1829, biserica de lemn de la Valea Bradului pune în evidență preocuparea obștii sătești de aici și a meșterilor care au ridicat-o, pentru înfrumusețarea edificiului. Mărturie stau ornamentele sculpturale de pe ancadramente și de pe stâlpii pridvorului, precum și pictura ce se mai păstrează în interior.

În satul Bistricioara din comuna Ceahlău mai putem identifica un alt obiectiv cultural-religios al microregiunii G.A.L. Ceahlău: **Biserica de lemn "Sfinții Voievozi"**. Se consideră că biserica de la Bistricioara a fost construită de enoriași în jurul anului 1775, dată ce s-a transmis prin tradiție, fără a fi atestată documentar.

Biserica din Bistricioara face parte din categoria bisericilor cu turn separat și planul în formă de cruce. Acoperișul în patru ape este supraînălțat prin intercalarea unui registru vertical în partea mediană a învelitorii, probabil cu prilejul lucrărilor de refacere din 1831. Absidele laterale, bine pronunțate, de formă pentagonală, absida altarului cu fereastra în ax și sistemul de îmbinare a bânelor constituie elemente specifice acestui gen de biserică.

Monumentul de la Bistricioara se distinge totuși printr-un sistem de boltire oarecum inedit. În general, se stabilește o relație, care în unele cazuri merge până la identitate, între forma și dimensiunile bolților din pronaos, naos și altar. În acest caz, însă, bolțile celor trei spații interioare sunt cu totul diferite: pronaosul are un plafon drept, altarul este adăpostit de cele două pante repezi ale unei bolți unghiulare și doar bolta naosului are forma obișnuită a unui trunchi de con sprijinit pe nervuri de lemn dispuse radial.

Dar ceea ce particularizează în mod cu totul deosebit acest monument este pictura de pe peretele nordic, executată într-un stil popular plin de naivitate dar și de o fecundă imaginație. Un zugrav local, care nu se familiarizase decât într-o foarte mică măsură cu formele canonice ale iconografiei ortodoxe, a realizat într-o viziune profană, o sugestivă și interesantă descriere plastică a celor trei "sectoare" biblice care alcătuiesc Lumea de Apoi: Sânul lui Avraam, Raiul și Iadul.

Un alt obiectiv cultural din teritoriul G.A.L. Ceahlău este și **Biserica „Trei Ierarhi” din Poiana Largului**,

comuna Poiana Teiului. Se crede că acest locaş de cult a fost adus în satul Poiana Largului din vechiul cimitir al Mănăstirii Durău, unde probabil că exista înainte de 1835, când s-a construit acolo biserica de zid. Această presupunere este în bună măsură justificată și de aspectul monumentului, care face parte din categoria bisericilor - capelă de mici dimensiuni, cu o clopotniță separată, ce se ridică lângă intrarea în incintă.

Întreaga construcție, realizată din bârne pe temelie de piatră, a fost căptușită cu scânduri de brad atât la interior cât și la exterior, iar vechiul acoperământ de draniță a fost înlocuit recent cu o învelitoare de tablă care nu mai reușește să pună în evidență planul treflat al edificiului. Absida altarului și peretele vestic au formă poligonală, în timp ce absidele laterale se simplifică în pătrat, cu câte o acoperire plană. Pridvorul, situat în partea vestică, are deasupra intrării icoana hramului, iar în interior nava bisericii este împărțită în două printr-un perete deschis.

Sistemul de boltire apelează la rezolvările tipice unor astfel de edificii: în timp ce altarul este acoperit cu o mică boltă *en berceau*, în fața iconostasului s-a înălțat o boltă conică sprijinită pe nervuri de lemn, restul interiorului prezentând un plafon de formă plană.

Din patrimoniul mobil al acestui lăcaș de cult reține atenția o frumoasă icoană ferecată în argint (Maica Domnului cu Pruncul), ale cărei trăsături stilistice trimit spre mijlocul veacului al XIX-lea.

Tot în **Poiana Largului**, pe o terasă limitată de drumul național ce duce spre Pipirig, se află **Biserica "Buna Vestire"**, fost metoc pe moșia Mănăstirii Neamț.

Prin tradiție, acest monument este identificat cu vechiul schit "Poienile", ctitorie a Mitropolitului Gheorghe Movilă, fratele lui Ieremia Movilă și strămutat aici din valea Hangului pe la începutul secolului al XVIII-lea sau, după alte surse, la 1741.

În starea actuală a bisericii, după mai multe refaceri și adăugiri realizate la întâmplare este greu să se stabilească elementele ce s-au păstrat de la cel mai vechi așezământ monastic din această zonă. Constructiv - și făcând abstracție de modificările recente - biserica se aliază celor ce aparțin secolului al XVIII-lea, fiind de presupus că în momentul strămutării de la Boura - Fârțâgi (unde se crede că s-a aflat schitul "Poienile"), a fost refăcută fără a se mai ține seamă de vechea arhitectură. Făcută din bârne de brad căptușite cu scânduri, biserica actuală are un acoperiș simplu în două ape, cu marginile larg evazate mai ales deasupra altarului unde se

aseamăna cu un clopot. Probabil, cu prilejul reparațiilor din 1892-1894, s-au adăugat pronaosul și pridvorul, iar pe axul median acoperământului s-au plasat trei turle învelite cu tablă, în flagrantă contradicție cu spiritul constructiv și cu estetica întregului edificiu. Cele mai vechi obiecte de cult și cărți din patrimoniul acestui lăcaș, aparțin în întregime secolului al XVIII-lea: o icoană a Sfinților Apostoli din vechea catapeteasmă, un Triod tipărit la Iași în 1747 și un Antologhion din 1752.

Pe un mic platou de la marginea pădurii ce acoperă Muntele Petru Vodă, în dreapta pârâului Coroiu, se află o altă biserică – **Biserica din Coroiu** - ce poartă **hramul "Sf. Gheorghe"** și care a fost zidită între anii 1762-1783 pe locul unui alt edificiu de lemn. În anul 1818 s-a înfundat pridvorul situat la apus, în axul longitudinal al construcției și s-a ridicat o clopotniță de piatră în interiorul incintei, iar mai recent, după 1990, s-au mărit dimensiunile bisericii și s-a refăcut clopotnița.

În prezent, Biserica din Coroiu se deosebește de celelalte edificii religioase din zona comunei Poiana Teiului numai prin faptul că nu este construită exclusiv din lemn, ci și prin planul său care îmbină elemente diferite, din perioade bine delimitate în timp. Sistemul de boltire vădește influența stilului moldovenesc din epoca lui Ștefan cel Mare; exteriorizarea dreptunghiulară a sânuirilor laterale și existența unei perechi de ferestre la pronaos constituie caracteristici ale secolului al XVII-lea; în sfârșit, icoanele împărătești și zugrăveala tâmplei aparțin stilului neobizantin de factură balcanică din secolul al XVIII-lea. Dar, în pofida acestui eclecticism stilistic, a rezultat o construcție unitară, în care elementele componente se integrează unei depline armonii de ansamblu.

În partea de nord-vest a comunei Poiana Teiului, într-un mic cimitir, se păstrează unul dintre cele mai frumoase și mai reprezentative monumente de arhitectură populară religioasă din întreaga zonă: **Biserica de lemn din Galu, care are hramul "Sf. Gheorghe"**. În ceea ce privește data construirii edificiului, însemnarea de deasupra pridvorului trimite la anul 1818.

Acest monument stârnește admirația prin câteva caracteristici pe care numai în foarte rare cazuri le găsim reunite în arhitectura aceleiași construcții:

folosirea exclusivă a lemnului, chiar și la îmbinări, proporțiile miniaturale de un impresionant echilibru, puritatea stilului și măiestria execuției.

Biserica este realizată în spiritul celui mai curat stil moldovenesc, pe trunchiul căruia s-au altoit cu deplin succes unele influențe ardelenesti, lucru pe deplin explicabil dacă avem în vedere transferul masiv de populație, la sfârșitul secolului al XVIII-lea, din Transilvania spre Valea Bistriței moldave.

Planul cruciform a fost dezvoltat spre sud cu un pridvor deschis, având câte patru colonete de lemn pe laturile ce străjuiesc intrarea. Învelitoarea de șită lasă să se citească toate elementele de bază ale edificiului: altarul, absidele laterale și încăperea pătrată a clopotelor situată deasupra pridvorului, iar pereții din bârne de brad îmbinate în "coadă de rândunică" pun în evidență măiestria meșterilor care au lucrat aici folosind numai cuie de lemn.

Interiorul, căptușit cu scânduri de brad, este împărțit printr-un perete de dulapi în care a fost tăiat un gol în arcadă, reliefând mai bine structura sistemului de boltire cu planșeu drept în pronaos și bolți cu fâșii curbe în plan octogonal în naos și altar. Ancadramentul ușii de la intrare este împodobit cu un brâu încrustat, neterminat, iar catapeteasma realizată de către Ion Zugravul, unul dintre cunoscuții meșteri de la Răpciuni, etalează în ornamentica sculpturală o splendidă îmbinare de motive populare specifice Văii Bistriței.

Biserica de lemn "Sf. Parascheva" din comuna Fărcașa este un alt obiectiv cultural din microregiunea G.A.L. Ceahlău. Construită în 1774 de către ardelenii refugiați în Moldova și refăcută în 1951, biserica de lemn din Fărcașa se înscrie printre cele mai valoroase monumente religioase de pe Valea Bistriței, punând în evidență acele inepuizabile resurse populare de creație ce apropie până la identificare meșteșugul și arta.

Aceasta este în multe privințe asemănătoare cu cea din Galu. Întâlnim același plan trilobat, cu pridvor la sud și clopotniță deasupra, cu deosebirea (neesențială) că peretele vestic al pronaosului este drept, fără a mai fi rotunjit sau de formă poligonală cum se mai întâmplă în cazul altor monumente similare. Altarul este acoperit cu o boltă semicilindrică, iar naosul și pronaosul prezintă

obișnuitele bolți din fâșii curbe pe plan octogonal, susținute de nervuri de lemn.

Dacă din punct de vedere constructiv nu prezintă elemente inedite, lăcașul de cult de la Fărcașa se individualizează prin bogata sa ornamentație, fiind - în această privință - cea mai "înzestrată" din județ. Astfel, sub acoperiș, un brâu alcătuit din două scânduri suprapuse înconjură monumentul și pe această "cornișă" atât de original executată, meșterii constructori de pe Valea Bistriței au așternut câte două șiruri de rozete și arce concentrice, folosind tehnica punției cu vopsea și pirogravura.

Bârnelor de susținere a acoperișului, prelungite în consolă, au fost împodobite cu terminații rostrale și rozete incizate. Chenarele ușilor de la intrarea în pridvor și în pronaos, lucrate în lemn de ulm, sunt împodobite cu șnururi în relief, care pornesc din rozetele sculptate de la bază, simboluri ale soarelui și luminii. Cupolele din naos și pronaos prezintă aceleași rozete și arce punctate, executate în roșu și negru ca la exterior, iar la bolta altarului apare și decorul tablei de șah alcătuit prin alternanța acestor două culori.

Valoarea arhitecturală și artistică a monumentului este întregită de o bogată colecție de icoane și obiecte etnografice, creații ale meșterilor locali și din zona înconjurătoare sau de peste munți, din Transilvania. Rețin atenția mai multe icoane pe sticlă, de proveniență ardelenască, de la începutul veacului trecut, un splendid castron (bărbânță) din coajă de mesteacăn și o Psaltire în paginile căreia se păstrează și o însemnare a lui David Creangă, bunicul marelui povestitor humuleștean, Ion Creangă.

Biserica de lemn din Grințieș, cu hramul "Duminica Tuturor Sfinților", a fost ridicată în anul 1793 din bârne de brad, având plan cruciform și turnul-clopotniță deasupra pridvorului. Acoperișul de draniță subliniază prezența absidelor laterale și în mai mică măsură pe cea a altarului, iar clopotnița, cu acoperământul său secundar, are un profil specific ce întregeste pitorescul monumentului.

Întregul edificiu, atât la exterior cât și la interior, este căptușit cu scânduri de brad. Reparațiile cele mai ample s-au efectuat în 1891, dar acestea nu au adus modificări importante, respectându-se forma inițială a monumentului.

Catapeteasma a fost făcută de Teodosie Zugravul, care semnează și un Epitaf de la sfârșitul secolului al XVIII-lea, realizat probabil după construirea bisericii. Dintre cărțile de cult care s-au păstrat trebuie să amintim Cazania tipărită la Râmnic în 1781 și Liturghierul din 1794, Pomelnicul ctitoricesc fiind scris de același Teodosie Zugravul în 1794.

În cimitirul satului Ceahlău s-a ridicat în jurul anului 1830 **Biserica de lemn "Sf. Ana"**, o construcție foarte interesantă din punct de vedere arhitectural, cu multe elemente care o individualizează.

Este realizată din bârne care se îmbină "în coadă de rândunică", exceptând absida altarului unde îmbinarea se face prin suprapunere, după o prealabilă "tăiere la jumătate" a grinzilor. Planul este cruciform, cu un pridvor cu perete drept adăugat la vest și cu intrarea pe latura de nord (și nu la sud cum se procedează de regulă). Acoperișul de șiță prezintă o frântură perimetrală de pantă pentru a asigura scurgerea rapidă a apei, iar clopotnița de zid este separată, străjuind intrarea în incintă.

În mod cu totul neobișnuit, și cazul pare unic în această parte a Moldovei, naosul cu absidele laterale dreptunghiulare prezintă un dublu decros, iar absida altarului este rotunjită, având formă semicirculară.

Pridvorul închis, cu tavan drept, căptușit cu scânduri, comunică printr-o ușă cu pronaosul, acesta fiind și el separat de naos printr-un perete cu o largă deschidere în arcadă.

Deosebit de interesant este și sistemul de boltire al acestei biserici. Pronaosul este acoperit cu o boltă în plan octogonal, trecerea de la planul dreptunghiular la cel pătrat realizându-se prin bârne suprapuse pe laturile de nord și sud, iar trecerea de la planul pătrat la cel octogonal fiind asigurată prin trompe de colț. Naosul prezintă o boltă din fâșii curbe pe plan dreptunghiular, supraînălțată cu o boltă din fâșii curbe, racordarea între cele două sisteme de boltire făcându-se tot prin intermediul unor trompe de colț. În sfârșit, altarul are o boltă din fâșii curbe pe plan hexagonal. Iconostasul are trăsături stilistice care îl încadrează mai degrabă veacului al XVIII-lea decât secolului al XIX-lea.

Biserica "Sf. Ana" din Ceahlău se numără printre puținele biserici de lemn din Moldova care a avut pictură interioară. Aceasta s-a realizat direct pe scândura ce căptușește pronaosul, iar în altar pereții au fost acoperiți de o pânză, peste care s-a aplicat pictura. Din păcate, întreaga zugrăveală se află într-o proastă stare de conservare, puținele fragmente care se mai văd pe alocuri făcând imposibilă orice judecată de valoare asupra acesteia.

Pe lângă obiectivele cultural-religioase există în microregiunea G.A.L. Ceahlău și obiective cultural istorice. Unul dintre acestea este **Palatul Cnejilor (Schitul Hangu)**. Pe teritoriul comunei Ceahlău, ruinele încă impunătoare ale acestui monument istoric ne întâmpină după 3 km de drum prin satul Schit, pe un platou din stânga pârâului cu același nume. Este tot ceea ce s-a mai păstrat dintr-un întreg ansamblu arhitectural pe care localnicii îl mai numesc și astăzi Palatul Cnejilor, fostă așezare mănăstirească și mai apoi curte boierească fortificată, loc de desfășurare a atâtor evenimente, unele consemnate istoric, altele păstrate în legendă sau în folcloristica locală.

Zidul de incintă s-a construit din piatră de râu legată cu mortar. Două turnuri rotunde, având dimensiuni diferite, încheie latura de est unde se află și intrarea. Un alt turn, de formă dreptunghiulară, construit ulterior, se ridică în colțul de nord-vest și frapează de la prima vedere lipsa celui de-al patrulea turn, de la nord-vest. Ipoteza că planul inițial al fortificației a prevăzut existența a patru turnuri, câte unul în fiecare colț, este firească dar nu și exclusivă. O cercetare mai atentă a structurii construcției, a materialelor folosite și mai ales a racordurilor ce se mai păstrează între turnuri și zidul de incintă impune concluzia că turnul pătrat din colțul nord-vestic a fost construit mai târziu, probabil în perioada în care cnejii Cantacuzini au transformat mănăstirea în palat și au realizat importante adăugiri întregului ansamblu.

Biserica din piatră și cărămidă aparține stilului caracteristic secolului al XVII-lea, cu o largă răspândire și în veacul următor. Turnul-clopotniță cu două etaje este alipit la nord și prevăzut cu deschideri crenelate care vizează poarta mare a incintei și zidurile laterale ale acesteia. Sânurile laterale sunt incluse în două îngroșări dreptunghiulare, iar absida altarului are formă

semicirculară. Ușa principală este situată pe latura nordică - sub turnul-clopotniță - un pridvor îngust cu două ferestre laterale asigurând accesul în pronaosul acoperit cu o calotă sferică sprijinită pe patru arce în consolă. Spre sud, o fereastră cu ancadrament de piatră asigură suficientă lumină, reflectată și de albul imaculat al pereților văruiți. Sub această fereastră, tot în peretele de miazăzi, o ușă scundă de brad duce la scara de piatră a clopotniței.

Intrarea în arcadă a naosului este străjuită de două icoane mari (Iisus Hristos și Fecioara cu Pruncul) datând din a doua jumătate a veacului al XIX-lea. Calota bolții naosului are baza ornamentată cu un brâu zimțat în relief și este sprijinită pe arce dublouri. Absidele laterale, semicilindrice și cu acoperământ în sfert de sferă, au câte o fereastră în ax, asemănătoare cu cea din pronaos, iar catapeteasma din lemn de tei aurit este de dată recentă, lucrată în stil baroc și montată pe două bârne orizontale de brad, încastrate în pereții laterali ai altarului.

Cu excepția veșmântăriei care s-a adăugat în dreptul altarului și a acoperișului care a fost modificat, biserica păstrează forma sa originală, în ciuda faptului că a fost reparată în 1820, incendiată în 1821 și refăcută doi ani mai târziu. Restaurările din 1958 au reușit să sublinieze calitățile arhitectonice ale monumentului, în schimb, cele începute în 1988, care și-au propus consolidarea edificiului printr-o cămășuială de beton în partea sa superioară, s-au soldat cu distrugerea elementelor decorative ale fațadei, respectiv cornișa și brăurile de cărămidă care purtau urme de frescă.

Muzeul de istorie și etnografie de la Bicaz a fost înființat în anul 1958 ca urmare a cercetării complexe realizate de Academia Română în zona lacului de acumulare al hidrocentralei "Dimitrie Leonida" de la Bicaz. Din anul 1966 muzeul funcționează în clădirea fostului Teatru sătesc "Ion Kalinderu". Construită la începutul secolului al XX-lea, clădirea muzeului este înscrisă ca monument istoric. Expoziția permanentă a muzeului de istorie și etnografie este structurată pe trei spații distincte care ilustrează istoria monografică a Văii Bistriței, dar și cele 102 picturi donate orașului de pictorița Iulia Hălăucescu.

Alte monumente istorice din localitățile componente ale Grupului de Acțiune Locală Ceahlău sunt:

- Brânzăria lui David Creangă (sat Dolhești, comuna Pipirig) – datează din sex. XIX;

- Ansamblul bisericii „Duminica Tuturor Sfinților” (sat Grințieș, comuna Grințieș) – datează din sec. XVIII – XIX;
  - Ansamblul Schitului „Sf. Ana” (sat Ceahlău, comuna Ceahlău) – datează din 1730;
  - Casa Mitropolitului Varahil Moraru (sat Ceahlău, comuna Ceahlău) – datează din sec XIX;
  - Casa Mitropolitului Veniamin Costachi (sat Ceahlău, comuna Ceahlău) – datează din 1832;
  - Ansamblul de case de lemn (sat Popești, comuna Fărcașa) – datează din sec. XVIII – XIX;
  - Poșta (sat Sabasa, comuna Borca) – datează din 1920;
  - Școala veche (sat Sabasa, comuna Borca) – datează din 1879;
  - Casa Diaconescu, azi dispensar medical (sat Borca, comuna Borca) – datează din mijlocul sec. XIX;
  - Casa administratorului Domeniului Coroanei, azi internat școlar (sat Borca, comuna Borca) – datează din 1898;
  - Casa Regală, azi primărie (oraș Bicăz) – datează din 1912.
- Principalele tipuri de formații care participă la **Festivalul de Datini și Obiceiuri** sunt: Jianu, Bujor, Haiducii din Carpați, Coroi - piese de teatru de inspirație haiducească, care se joacă și în zilele noastre în localități ca: Pipirig, Petricani, Bălțătești, Tarcău, Dobreni, Grumăzești, Răucești. Între tradițiile existente, se numără și:
- Căderea Plevnei, Încheierea Păcii, Predarea lui Osman Pașa - spectacole de teatru de inspirație istorică care se mai joacă în localitățile: **Borca**, Văratec, Vânători, Agapia, Urecheni, Târpești.
  - Jocul caprei este cel mai vechi și mai răspândit dintre jocurile cu măști, ținând de sărbătorile de iarnă. Cele mai vestite capre din județul Neamț se întâlnesc la Bahna (capra cu scaieți), **Bicazu Ardelean**, Toșorog (capra clămpănitoare), **Dămuc** (capra cu iezi), Hangu (capra cu tacsim), Timișești (capra mută). Într-o manieră asemănătoare se desfășoară Jocul Cerbului, în localități ca: **Grințieș, Ceahlău**, Ion Creangă și în majoritatea localităților de pe Valea Siretului.
  - Jocul ursului îl întâlnim în localitățile: Gârcina, **Pipirig**, Târpești, Tarcău, Girov, Brusturi-Drăgănești, Piatra Șoimului, Hangu.

Datini și obiceiuri

În județul Neamț, și implicit în localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău, s-au păstrat cele mai multe și cele mai vechi forme ale ritualurilor precreștine. În mediul rural, ele reprezintă un element de stabilitate și continuitate, promovat și practicat ca un semn distinctiv al locului. În acest teritoriu al județului se mai păstrează încă nealterată amprenta de patriarhalitate și oralitate arhaică.

Creația populară orală și manuală are, de asemenea, un profund caracter specific local. Alte activități întâlnite pe teritoriul acoperit de G.A.L. Ceahlău sunt:

- Crearea de costume populare albe cusute în negru, galben, albastru, verde și bundițe;
- Vărăritul practicat pe toată Valea Bicazului, prin arderea calcarului în cuptoare arhaice;
- Prelucrarea lemnului – dulgheritul, drănițitul, tâmplărie de construcție și mobilier, dogăria, rotăria;

- Prelucrarea lânii - dărăcitul, torsul, țesutul, îndesitul la ștează etc.;
- Prelucrarea blănurilor și pieilor – cojocăritul, blănăria, curelăria etc.

Personalități

- Gavril Danielescu, preot paroh, duhovnicul unei regiuni întregi;
- Vasile Danielescu, preot, militant pentru aplicarea reformei agrare;
- Teodor Danielescu, învățător, director de școală, fondator al revistei „Șezătoarea”;
- Virgil Nițulescu, profesor universitar, academician;
- Iuliu Nițulescu, profesor universitar, academician;
- Paul Miron, profesor doctor universitar la Albert Ludwig Universitatea din Freiburg;
- Petroniu Tănase, arhimandrit, stareț pe Sfântul Munte Athos;
- Irineu Chiorbeja, arhimandrit, superior al Așezământului românesc din Ierusalim;
- Emil Istrati, profesor și director la liceul Petru Rareș Piatra Neamț;
- Dimitrie Leonida inginer, profesor, proiectantul sistemului hidroenergetic Bicăz;
- Ionel Miron, profesor doctor, directorul stațiunii de cercetare și producție salmonicolă Potoci;
- Ciucanu Doina, canotoare, câștigătoare a numeroase medalii la întreceri europene și internaționale;
- Vasile Barbă aromân, economist și finanțist, profesor la Universitatea Brașov, lider al mișcării aromâne din Europa;
- Iulia Hălăucescu, artist plastic de renume național și internațional, care a donat orașului Bicăz un număr de 106 lucrări plastice expuse în Expoziția permanentă „Epopoea Bicăzului”, aflată la Muzeul de istorie și etnografie din Bicăz;
- Amăriuței Ioan, specialist în științe spațiale. A făcut o lungă carieră profesională la NASA unde lucrează și în prezent;
- Zaiț Dumitru, profesor universitar la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași;
- Mitru Ioan, locotenent, erou căzut în cel de-al doilea război mondial;
- Timaru Toader, a înfipt steagul României pe reduta Grivița în Războiul de Independență;
- prof. Augustin Barna și înv. Elena Barna, care, între anii 1960 – 1980 au întocmit cea mai bogată colecție etnografică din județ și au organizat un muzeu sătesc în Școala de la Pârâul Caprei;
- Protos. Iustin Pîrvu – starețul Mănăstirii Petru Vodă, unul dintre cei mai renumiți duhovnici ai României și un cunoscut luptător anticomunist.
- Constantin Tănase Teiul – scriitor și folclorist;
- Constantin Romanescu – învățător, prieten al scriitorului M. Sadoveanu, creatorul muzeului zoologic Dreptu;
- Grigore Caraza – dizident în timpul regimului comunist și reprezentant al diasporei românești din SUA.

II.1.6. Economia locală

Demografia întreprinderilor

Conform bazei de date a Ministerului Finanțelor, în anul 2009 în localitățile componente ale Grupului de Acțiune Locală Ceahlău erau active din punct de vedere juridic 862 întreprinderi. Acestea reprezintă aproximativ 4% din numărul total de societăți economice existente în județul Neamț și județul Suceava.

Orașul Bicaz deține cea mai ridicată pondere în totalul societăților comerciale din teritoriul acoperit de G.A.L. Ceahlău, aproape un sfert din firmele din microregiune având sediul în această localitate (22,5%). Poziția secundă este ocupată de comuna Poiana Teiului, aici fiind înregistrate 123 de firme, reprezentând 14,3% din numărul total de întreprinderi.

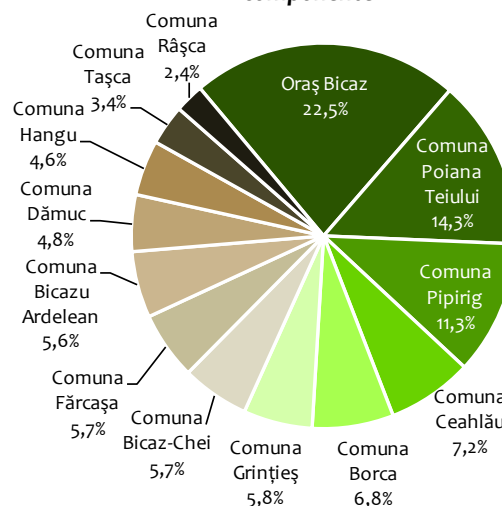
Comuna Pipirig ocupă poziția terță, potrivit bazei de date a Ministerului Finanțelor, în această localitate fiind înregistrate 97 de societăți economice (11,3% din total microregiune G.A.L. Ceahlău).

În comuna Ceahlău sunt înregistrate 7,2% din întreprinderile din zona acoperită de Grupul de Acțiune Locală Ceahlău (62 de întreprinderi).

Localitatea în cadrul căreia se înregistrează cele mai puține societăți comerciale este comuna Râșca, potrivit Ministerului Finanțelor aici existând doar 21 de întreprinderi active din punct de vedere juridic.

Toate societățile comerciale din microregiunea G.A.L.

Distribuția numărului de întreprinderi din microregiunea G.A.L. Ceahlău pe localități componente

Numărul întreprinderilor din microregiunea G.A.L. Ceahlău, în anul 2009

Localitate	Număr	% din G.A.L. Ceahlău
Oraș Bicaz	194	22,5%
Comuna Poiana Teiului	123	14,3%
Comuna Pipirig	97	11,3%
Comuna Ceahlău	62	7,2%
Comuna Borca	59	6,8%
Comuna Grințieș	50	5,8%
Comuna Bicz-Chei	49	5,7%
Comuna Fărcașa	49	5,7%
Comuna Bicazu Ardelean	48	5,6%
Comuna Dămuc	41	4,8%
Comuna Hangu	40	4,6%
Comuna Tașca	29	3,4%
Comuna Râșca	21	2,4%
G.A.L. Ceahlău	862	100,0%

Sursa: Baza de date Ministerul Finanțelor

Ceahlău intră în categoria întreprinderilor mici și mijlocii. 87,6% sunt microîntreprinderi (maxim 9 salariați),

11,4% sunt întreprinderi mici (10 – 49 salariați) și 1% sunt întreprinderi mijlocii (50 – 249 salariați).

În ceea ce privește distribuția pe sectoare de activitate, cea mai mare parte a firmelor din localitățile componente ale Grupului de Acțiune Locală Ceahlău activează în sectorul comerțului cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor (34,8%).

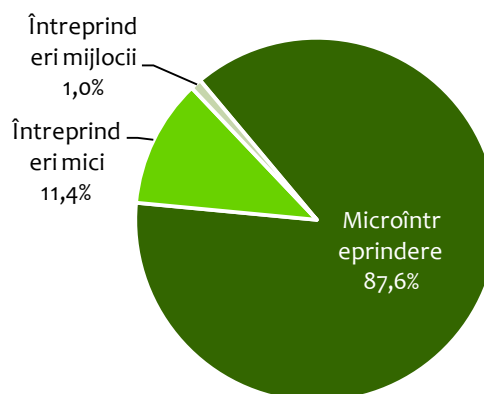
Un alt sector destul de bine reprezentat este cel al industriei prelucrătoare, un procent de 25,7% din întreprinderile înregistrate având acest domeniu de activitate.

În sectorul agricol sunt înregistrate 10,2% din societățile comerciale din regiune, în timp ce 8,8% din întreprinderi au sectorul de activitate „Hoteluri și restaurante”. 8,6% din firme activează în domeniul „Transport și depozitare”.

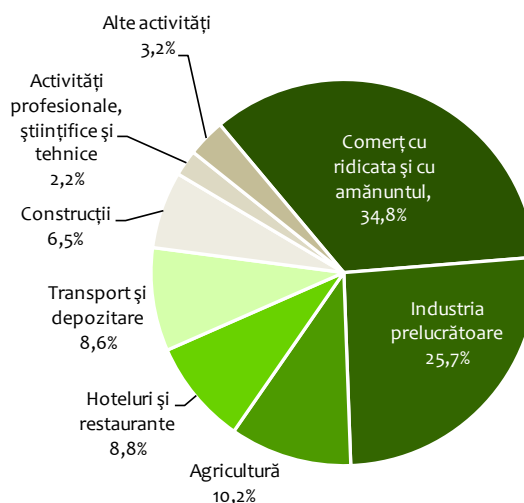
În construcții există 6,5% din întreprinderile din localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău.

Alte sectoare de activitate reprezentate în această regiune sunt: „Activități profesionale, științifice și

Distribuția întreprinderilor pe categorii de mărime

Distribuția întreprinderilor pe sectoare de activitate, în anul 2009

Distribuția întreprinderilor din teritoriul acoperit de G.A.L. Ceahlău pe sectoare de activitate, în anul 2009

Sector	Pondere din total economie
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor	34,8%
Industria prelucrătoare	25,7%
Agricultură	10,2%
Hoteluri și restaurante	8,8%
Transport și depozitare	8,6%
Construcții	6,5%
Activități profesionale, științifice și tehnice	2,2%
Informații și comunicații	0,6%
Activități de spectacole, culturale și recreative	0,6%
Activități de servicii administrative și servicii suport	0,5%
Industria extractivă	0,4%
Alte activități de servicii	0,4%
Sănătate și asistență socială	0,2%
Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	0,1%
Întreprinderi financiare și asigurări	0,1%
Tranzacții imobiliare	0,1%
Învățământ	0,1%

Sursa: Baza de date Ministerul Finanțelor

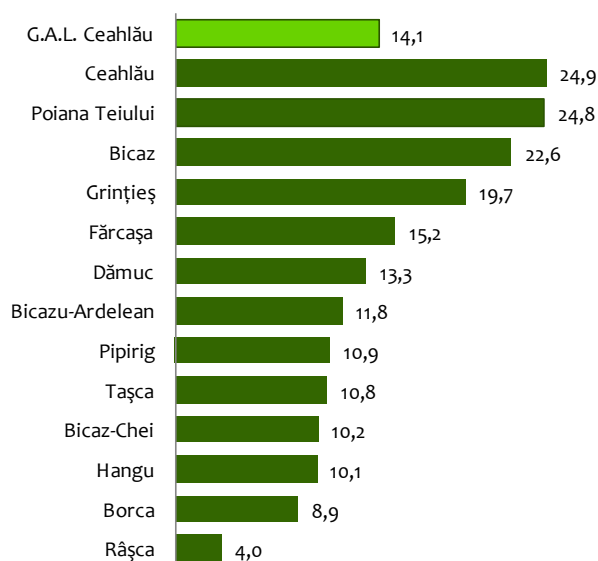
tehnice” (2,2%), „Informații și comunicații” (0,6%), „Activități de spectacole, culturale și recreative” (0,6%), „Activități de servicii administrative și servicii suport” (0,5%), „Industria extractivă” (0,4%), „Sănătate și asistență socială” (0,2%), „Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare” (0,1%), „Întreprinderi financiare și asigurări” (0,1%), „Învățământ” (0,1%) și „Tranzacții imobiliare” (0,1%).

Densitatea IMM-urilor în microregiunea G.A.L. Ceahlău este de 14,1 IMM/1.000 locuitori în anul 2009. Există însă localități în care se înregistrează o densitate peste medie. În comuna Ceahlău densitatea IMM-urilor este mai ridicată decât media din regiunea acoperită de Grupul de Acțiune Locală Ceahlău, în anul 2009 existând 24,9 IMM-uri la 1.000 de locuitori.

Și comuna Poiana Teiului se află în topul clasamentului densității IMM-urilor, la 1000 de locuitori revenind un număr de 24,8 întreprinderi mici și mijlocii.

Orașul Bicz are o densitate a IMM-urilor de 22,6‰, acesta fiind urmat de comuna Grințieș (19,7‰), comuna Fărcașa (15,2‰), comuna Dămuc (13,3‰), comuna Biczu-Ardelean (11,8‰), comuna Pipirig (10,9‰), comuna Tașca (10,8‰), comuna Bicz-Chei (10,2‰), comuna Hangu (10,1‰), comuna Borca (8,9‰) și comuna Râșca (4‰).

Densitatea IMM-urilor pe cap de locuitori în microregiunea G.A.L. Ceahlău, în anul 2009
- număr IMM-uri / 1000 locuitori-

Cel mai ridicat grad de diversificare a economiei locale este înregistrată în orașul Bicz, în această localitate existând întreprinderi în majoritatea sectoarelor economice. Cele mai multe activează, însă, în domeniul comerțului (42,5%), urmat de „Transport și depozitare” (15,1%) și „Industria prelucrătoare” (11,3%). Un procent de 9,7% din societățile economice din Bicz desfășoară activități de construcții.

Comuna Bicz-Chei are o orientare, mai curând, industrială, peste jumătate din firmele din această

Distribuția întreprinderilor din Bicz, Bicz-Chei, Biczu-Ardelean și Ceahlău pe sectoare de activitate, în anul 2009

	Bicz	Bicz-Chei	Biczu-Ardelean	Ceahlău
Agricultură	2,2%	10,4%	4,3%	3,4%
Industria prelucrătoare	11,3%	54,2%	34,0%	19,0%
Construcții	9,7%	4,2%		8,6%
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor	42,5%	22,9%	44,7%	29,3%
Transport și depozitare	15,1%	2,1%	8,5%	3,4%
Hoteluri și restaurante	6,5%	6,3%	8,5%	27,6%
Informații și comunicații	1,1%	-	-	-
Întreprinderi financiare și asigurări	0,5%	-	-	-
Tranzacții imobiliare	0,5%	-	-	-
Activități profesionale, științifice și tehnice	6,5%	-	-	1,7%
Activități de servicii administrative și servicii suport	1,1%	-	-	1,7%
Învățământ	0,5%	-	-	-
Sănătate și asistență socială	0,5%	-	-	-
Activități de spectacole, culturale și recreative	1,1%	-	-	3,4%
Alte activități de servicii	1,1%	-	-	1,7%
Total	100%	100%	100%	100%

Sursa: Baza de date Ministerul Finanțelor

localitate desfășurând activități în „Industria prelucrătoare” (54,2%). Pe de altă parte, în comuna Ceahlău sectorul turistic este destul de bine dezvoltat. Peste un sfert din societățile comerciale din această localitate activează în sectorul „Hoteluri și restaurante” (27,6%).

În comuna Bicazu-Ardelean un procent destul de ridicat din întreprinderile înregistrate au coduri CAEN corespunzătoare sectorului „Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și

motocicletelor” (44,7%). Această localitate face parte, alături de Bicaz-Chei, Grințieș, Fărcașa, Dămuc și Tașca, din categoria comunelor cu o economie destul de puțin diversificată.

În comuna Pipirig circa o treime din întreprinderile înregistrate desfășoară activități agricole (33,3%). Destul de bine reprezentat este însă și sectorul comercial (30,1%), ori cel al industriei prelucrătoare (18,3%).

Distribuția întreprinderilor din Pipirig, Borca, Grințieș și Fărcașa pe sectoare de activitate, în anul 2009

	Pipirig	Borca	Grințieș	Fărcașa
Agricultură	33,3%	3,6%	10,4%	10,6%
Industria prelucrătoare	17,2%	16,4%	52,1%	31,9%
Industria extractivă	1,1%	-	-	4,3%
Construcții	5,4%	3,6%	2,1%	12,8%
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor	30,1%	47,3%	25,0%	29,8%
Transport și depozitare	6,5%	12,7%	6,3%	4,3%
Hoteluri și restaurante	5,4%	10,9%	4,2%	4,3%
Informații și comunicații	-	1,8%	-	2,1%
Întreprinderi financiare și asigurări	-	-	-	-
Tranzacții imobiliare	-	-	-	-
Activități profesionale, științifice și tehnice	-	1,8%	-	-
Activități de servicii administrative și servicii suport	1,1%	-	-	-
Învățământ	-	-	-	-
Sănătate și asistență socială	-	1,8%	-	-
Activități de spectacole, culturale și recreative	-	-	-	-
Alte activități de servicii	-	-	-	-
Total	100%	100%	100%	100%

Sursa: Baza de date Ministerul Finanțelor

Distribuția întreprinderilor din Poiana Teiului, Dămuc și Tașca pe sectoare de activitate, în anul 2009

	Poiana Teiului	Dămuc	Tașca	Hangu	Râșca
Agricultură	16,0%	2,6%	3,7%	25%	5,9%
Industria prelucrătoare	23,5%	56,4%	14,8%	25%	38,2%
Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	0,8%	-	-	-	-
Construcții	7,6%	-	7,4%	10%	2,9%
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor	31,1%	33,3%	40,7%	20%	38,2%
Transport și depozitare	9,2%	5,1%	7,4%	15%	-
Hoteluri și restaurante	9,2%	2,6%	22,2%	5%	8,8%
Informații și comunicații	-	-	3,7%	-	-
Întreprinderi financiare și asigurări	-	-	-	-	-
Tranzacții imobiliare	-	-	-	-	-
Activități profesionale, științifice și tehnice	1,7%	-	-	-	5,9%
Activități de servicii administrative și servicii suport	-	-	-	-	-
Învățământ	-	-	-	-	-
Sănătate și asistență socială	-	-	-	-	-
Activități de spectacole, culturale și recreative	0,8%	-	-	-	-
Alte activități de servicii	-	-	-	-	-
Total	100%	100%	100%		

Sursa: Baza de date Ministerul Finanțelor

În comunele Grințieș și Fărcașa cel mai dezvoltat sector de activitate este „Industria prelucrătoare” (52,1%, respectiv 31,9%), în timp ce în localitatea Borca 47,3% din societățile economice activează în comerț.

Comuna Poiana Teiului este o altă localitate din cadrul microregiunii acoperite de Grupul de Acțiune Locală Ceahlău în care există societăți economice în mai multe sectoare de activitate. Cele mai multe sunt înscrise în „Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor”.

În Dămuc peste jumătate din întreprinderi desfășoară activități în sectorul „Industria prelucrătoare” (56,4%), în timp ce comuna Tașca este orientat preponderent spre Comerț (40,7%).

În comuna Hangu activitățile economice dominante sunt agricultura și industria prelucrătoare (câte 25%).

38,2% din întreprinderile active din punct de vedere juridic din Râșca au ca domeniu de activitate „Industria prelucrătoare”.

Din cele 862 de firme active din punct de vedere juridic în localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău, 574 au fost active și din punct de vedere economic în anul 2009 (66,5%). Cifra totală de afaceri înregistrată de acestea este de 258.663.170 RON.

Cel mai ridicat aport la cifra totală de afaceri din microregiunea G.A.L. Ceahlău o au firmele din orașul Biczaz (27,6%), acestea fiind urmate de întreprinderile active economic din comuna Poiana Teiului (11,4%), comuna Biczaz-Chei (10,6%) și comuna Fărcașa (10,3%).

Pe de altă parte, comuna Râșca are un aport de doar 1,5% în cifra totală de afaceri ai localităților componente ale G.A.L. Ceahlău. Alte localități care au o contribuție redusă la formarea cifrei totale de afaceri sunt: comuna Ceahlău (3,9%), comuna Biczazu Ardelean (3,3%), comuna Dămuc (3,3%) și comuna Râșca (1,5%).

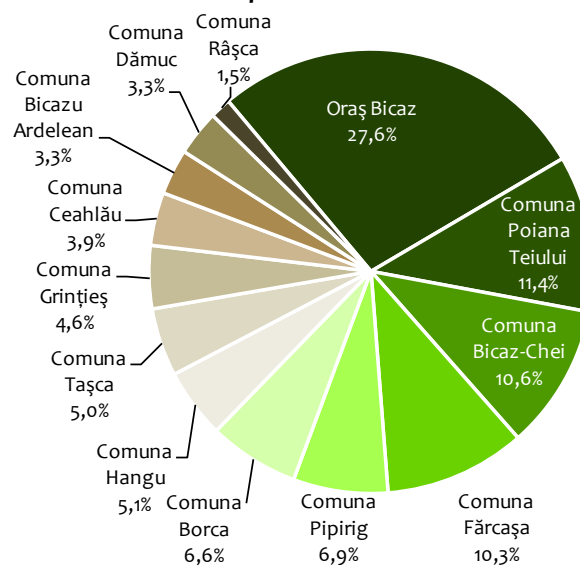
Sectorul economic care contribuie în cea mai mare măsură la formarea cifrei totale de afaceri din microregiunea G.A.L. Ceahlău este „Industria prelucrătoare”, 44,5% din cifra de afaceri înregistrată în anul 2009 datorându-se întreprinderilor din acest sector.

Cifra totală de afaceri a întreprinderilor din microregiunea G.A.L. Ceahlău, în anul 2009

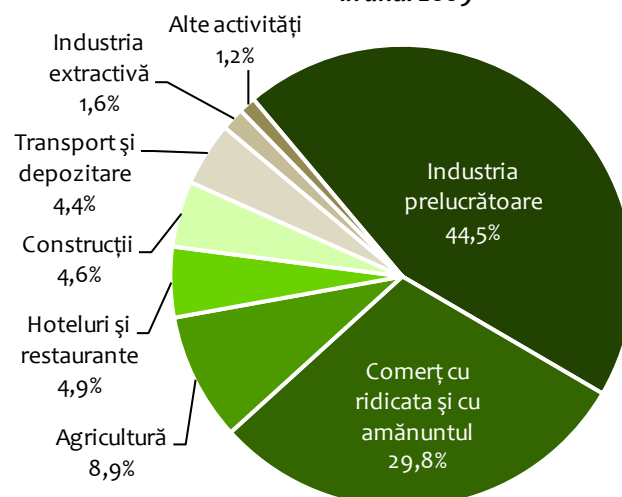
Localitate	RON	% din G.A.L. Ceahlău
Oraș Biczaz	71.508.560	27,6%
Comuna Poiana Teiului	29.474.281	11,4%
Comuna Biczaz-Chei	27.305.478	10,6%
Comuna Fărcașa	26.608.815	10,3%
Comuna Pipirig	17.836.114	6,9%
Comuna Borca	17.064.925	6,6%
Comuna Hangu	13.101.434	5,1%
Comuna Tașca	12.815.409	5,0%
Comuna Grințieș	11.875.681	4,6%
Comuna Ceahlău	10.000.818	3,9%
Comuna Biczazu Ardelean	8.589.450	3,3%
Comuna Dămuc	8.573.558	3,3%
Comuna Râșca	3.908.647	1,5%
G.A.L. Ceahlău	258.663.170	100,0%

Sursa: Baza de date Ministerul Finanțelor

Distribuția cifrei de afaceri pe localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău

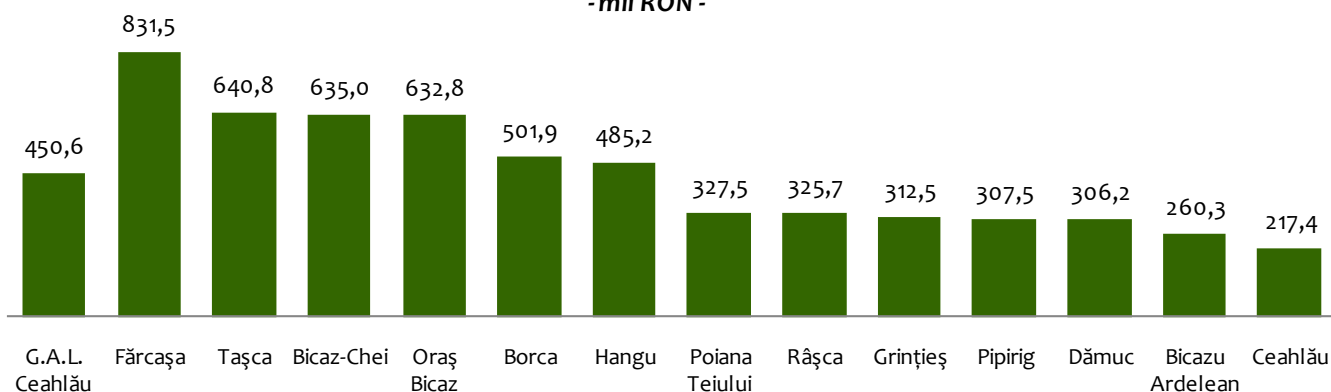

Distribuția cifrei totale de afaceri pe sectoare de activitate în localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău în anul 2009

Cifra medie de afaceri pe întreprindere activă economic în anul 2009

-mii RON-

Comerțul cu ridicata și amănuntul are o pondere de aproape 30% din cifra totală de afaceri, poziția terță fiind ocupată de „Agricultură” cu 8,9%.

4,9% din cifra totală de afaceri din teritoriul acoperit de Grupul de Acțiune Locală Ceahlău este datorat Hotelurilor și restaurantelor, 4,6% sectorului „Construcții”, 4,4% sectorului „Transport și depozitare”, 1,6% sectorului „Industria extractivă” și 1,2% altor sectoare economice.

Cifra medie de afaceri înregistrată în anul 2009 a unei întreprinderi active din punct de vedere economic din localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău este de 450,6 mii RON.

Comuna Fărcașa este localitatea în cadrul căreia se înregistrează cea mai ridicată valoare a cifrei medii de afaceri/unitate economică (831,5 mii RON), aceasta fiind urmată de comuna Tașca (640,8 mii RON) și comuna Bicaz-Chei (635 mii RON). În Bicaz cifra medie de afaceri a unei întreprinderi active economic a fost, în anul 2009, de 632,8 mii RON.

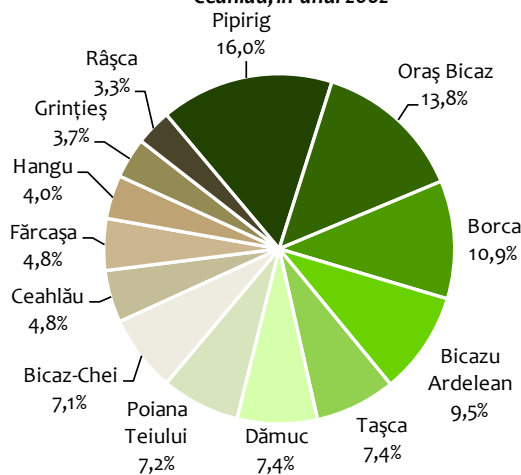
Localitățile în care se înregistrează o cifră medie de afaceri sub valoarea microregiunii sunt: Poiana Teiului, Râșca, Grințieș, Pipirig, Dămuc, Bicazu Ardelean și Ceahlău.

Forța de muncă

Populația activă din punct de vedere economic (toate persoanele care furnizează forță de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii) în localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău se cifra la 25.460 persoane în anul 2002, conform Recensământului Populației și al Locuințelor.

În comuna Pipirig populația activă economic era formată din 4.067 persoane în anul 2002, reprezentând 16% din totalul populației active din microregiune.

Distribuția populației active din microregiunea G.A.L. Ceahlău, în anul 2002

Distribuția populației active pe localități componente ale G.A.L. Ceahlău, în anul 2002

Localitate	Număr	% din GAL
Pipirig	4.067	16,0%
Oraș Bicaz	3.522	13,8%
Borca	2.779	10,9%
Bicazu Ardelean	2.407	9,5%
Tașca	1.890	7,4%
Dămuc	1.880	7,4%
Poiana Teiului	1.841	7,2%
Bicaz-Chei	1.802	7,1%
Ceahlău	1.228	4,8%
Fărcașa	1.219	4,8%
Hangu	1.026	4,0%
Grințieș	953	3,7%
Râșca	846	3,3%
G.A.L. Ceahlău	25.460	100,0%

Sursa: Recensământul Populației și al Locuințelor, 2002

În Biczaz, 3.522 persoane intrau în categoria populației active, iar în comuna Borca 2.779 persoane.

Comunele care dețin ponderea cea mai scăzută din cadrul populației active economic din teritoriul G.A.L. Ceahlău sunt: Râșca (846 persoane - 3,3%), Grințieș (953 persoane - 3,7%), Hangu (1.026 persoane - 4%), Fărcașa (1.219 persoane - 4,8%) și Ceahlău (1.228 persoane - 4,8%).

Numărul mediu de salariați în localitățile componente ale Grupului de Acțiune Locală Ceahlău este de 6.035 persoane în anul 2008. Evoluția medie anuală în perioada 1991-2008 a fost de - 3,34%, ceea ce înseamnă că trendul general a fost unul descendent.

În intervalul 1991-2008 numărul minim al salariaților a fost înregistrat în anul 2006, conform Institutului Național de Statistică cele 13 localități din G.A.L. Ceahlăul deținând un număr al salariaților de 4.839 persoane. După anul 2004, numărul mediu al salariaților a început să crească cu câteva sute de persoane anual.

Cea mai ridicată pondere a numărului mediu de salariați din microregiunea G.A.L. Ceahlău este deținută de orașul Biczaz, în anul 2008 numărul salariaților cifrându-se la aproape 2000 de persoane (1.958 persoane - 32,4%).

În comuna Tașca numărul mediu de salariați este de 621 persoane, reprezentând 10,3% din valoarea totală

din cadrul microregiunii. Poziția terță este ocupată de comuna Borca, cu 620 salariați (10,3% din total G.A.L. Ceahlău).

În Poiana Teiului a fost înregistrat în anul 2008 un număr mediu de salariați de 512 persoane (8,5% din total salariați din microregiunea G.A.L. Ceahlău).

Localitatea în care se înregistrează cel mai scăzut număr mediu de salariați este Biczazu-Ardelean cu 163 persoane, reprezentând doar 2,7% din totalul salariaților din localitățile componente ale Grupului de Acțiune Locală Ceahlău.

Există localități care au înregistrat un număr mai ridicat de salariați în anul 2008, comparativ cu anul 1991. Pe prima poziție se află comuna Dămuc, aceasta înregistrând o creștere de 122% a numărului mediu de salariați.

Comuna Grințieș și comuna Fărcașa au înregistrat o evoluție de 79,8% în anul 2008 față de anul 1991, în timp ce comuna Hangu a avut o creștere de doar 8,3 procente.

În cadrul microregiunii G.A.L. Ceahlău există localități în cadrul cărora numărul mediu al salariaților a scăzut. În această categorie intră comuna Râșca (-76,2%), comuna Tașca (-66,5%), comuna Pipirig (-63%), comuna Biczaz-Chei (-53%), comuna Ceahlău (-52,4%), orașul Biczaz (-50,3%), comuna Poiana Teiului (-44,5%), comuna Biczazu-Ardelean (-43%) și comuna Borca (-29,9%).

Evoluția numărului medie de salariați din microregiunea G.A.L. Ceahlău în perioada 1991-2008

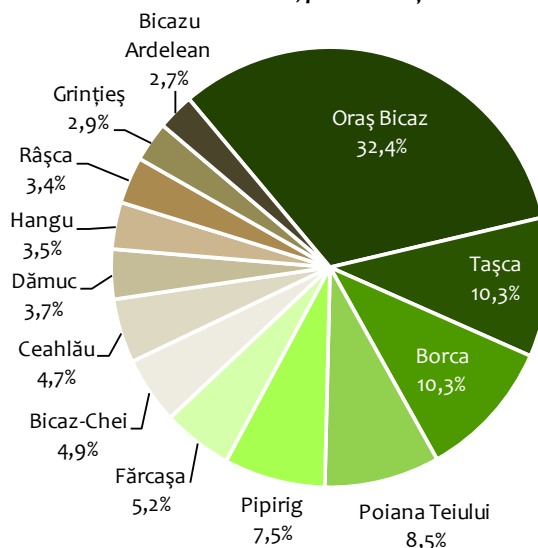

Numărul mediu de salariați din microregiunea G.A.L. Ceahlău, pe localități

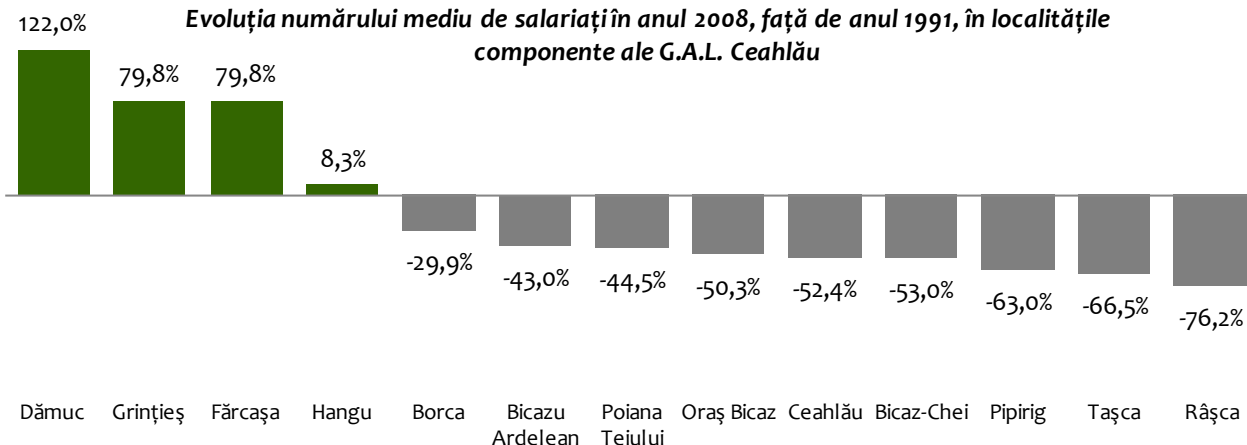
	2006	2007	2008
Oraș Bicz	1.346	1.625	1.958
Bicz-Chei	300	183	298
Bicazu Ardelean	158	176	163
Ceahlău	266	316	285
Dămuc	183	215	222
Fărcașa	290	306	311
Grintieș	194	209	178
Hangu	242	267	209
Pipirig	326	478	450
Poiana Teiului	385	574	512
Tășca	333	455	621
Borca	588	659	620
Râșca	228	230	208
GAL Ceahlău	4.839	5.693	6.035

Sursa: Institutul Național de Statistică

Numărul mediu de salariați din microregiunea G.A.L. Ceahlău, pe localități

Evoluția numărului mediu de salariați în anul 2008, față de anul 1991, în localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău

Șomaj

Microregiunea Ceahlău înregistra la 30.09.2010 un număr de 2.107 șomeri. Din aceștia cea mai mare parte sunt locuitori ai comunei Pipirig, 518 șomeri fiind înregistrați în această localitate (24,6%).

În Orașul Bicz un număr de 319 șomeri erau înregistrați la sfârșitul trimestrului III al anului prezent, 50,5% fiind reprezentanți de persoanele de sex feminin.

Altă localitate în cadrul căreia numărul șomerilor este mai ridicat este comuna Borca, 12,4% din totalul șomerilor din microregiune provenind din această comună.

Pe de altă parte, în comuna Hangu există doar 45 persoane șomere (2,1% din total G.A.L. Ceahlău).

Comuna Ceahlău este localitatea în cadrul căreia persoanele de sex feminin au cea mai ridicată pondere în numărul total al șomerilor (59,5%), în timp ce comuna Fărcașa este localitatea cu cea mai scăzută incidență a șomerilor de sex feminin (32,9%).

În comuna Pipirig doar 11% din totalul șomerilor înregistrați la 30.09.2010 primesc indemnizație de șomeri. Pe de altă parte, în Tășca ponderea șomerilor care beneficiază de ajutor de șomaj este de 49,4%.

Situația privind șomajul în microregiunea Ceahlău, la 30.09.2010

Localitatea	Total șomeri		Șomeri ind.	Femei ind.	Șomeri neind.	Femei neind.	Populația stabilă (18-62) ani	Ponderea șomerilor în populația stabilă (18-62) ani
	Total	Femei						
Bicaz	319	161	134	59	185	102	5.517	5,8%
Poiana Teiului	206	78	88	25	118	53	2.967	6,9%
Pipirig	518	215	57	26	461	189	5.485	9,4%
Bicaz-Chei	135	68	34	20	101	48	2.949	4,6%
Bicazu Ardelean	126	60	44	19	82	41	2.385	5,3%
Dămuc	98	48	29	16	69	32	1.892	5,2%
Tașca	89	38	44	15	45	23	1.667	5,3%
Borca	262	112	73	26	189	86	3.780	6,9%
Ceahlău	79	47	37	24	42	23	1.422	5,6%
Fărcașa	85	28	31	2	54	26	1.848	4,6%
Grințieș	53	21	9	3	44	18	1.476	3,6%
Hangu	45	16	19	6	26	10	2.178	2,1%
Râșca*	92	38	44	15	48	23	2.986	3,1%
G.A.L. Ceahlău	2.107	930	643	256	1.464	674	36.552	5,8%

*estimări pe baza datelor furnizate de Primăria Râșca

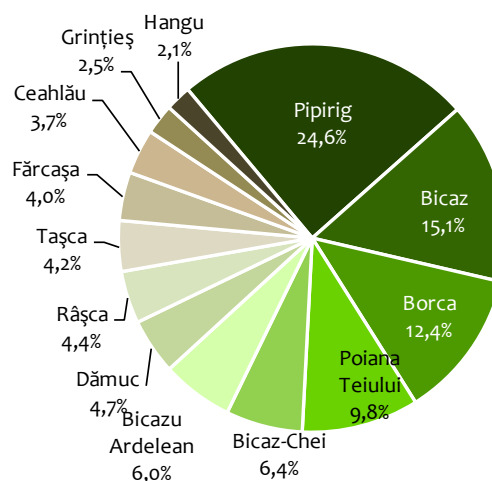
Sursa: Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă, Primăria Râșca

Există o serie de localități în cadrul cărora problema șomerilor s-a acutizat în ultimele luni. Raportând numărul de șomeri înregistrați la sfârșitul trimestrului III al anului 2010 la numărul de șomeri înregistrați la data de 31.12.2009, observăm că în comuna Tașca numărul șomerilor a crescut cu 58,9 procente.

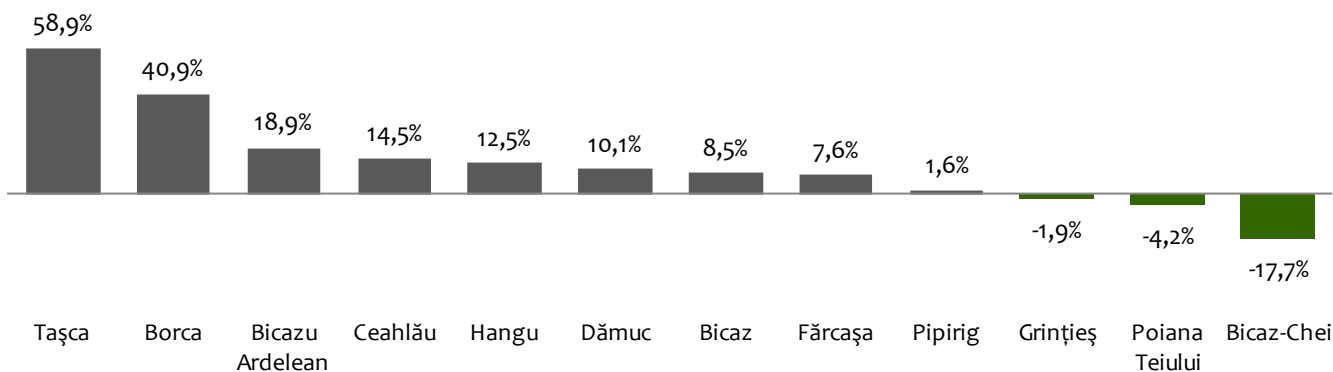
Alte localități în cadrul cărora numărul șomerilor a crescut sunt: comuna Borca (40,9%), comuna Bicazu Ardelean (18,9%), comuna Ceahlău (14,5%), comuna Hangu (12,5%), comuna Dămuc (10,1%), orașul Bicaz (8,5%), comuna Fărcașa (7,6%) și comuna Pipirig (1,6%).

Numărul șomerilor a avut un trend descendent doar în comuna Bicaz-Chei (-17,7%), comuna Poiana Teiului (-4,2%) și comuna Grințieș (-1,9%).

Distribuția șomerilor din microregiunea Ceahlău pe localități, la 30.09.2010

Evoluția numărului de șomeri de la data de 30.09.2010, față de 31.12.2009

Agricultura

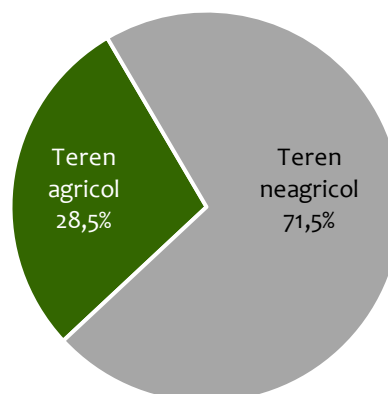
Cea mai mare parte a fondului funciar din cele 13 localități componente ale G.A.L. Ceahlău intră în categoria terenului neagricol (132.290 hectare – 71,5%).

Terenul agricol din microregiune cuprinde doar 52.682 hectare, reprezentând 28,5% din totalul fondului funciar. Localitatea care are cea mai ridicată pondere a suprafeței agricole în totalul de la nivelul teritoriului acoperit de Grupul de Acțiune Locală Ceahlău este comuna Dămuc, cu 6.271 hectare (11,9%). Aceasta este urmată de comuna Borca (6.108 hectare – 11,6%), comuna Bicazu Ardelean (5.454 hectare – 10,4%) și comuna Poiana Teiului (5.386 hectare – 10,2%).

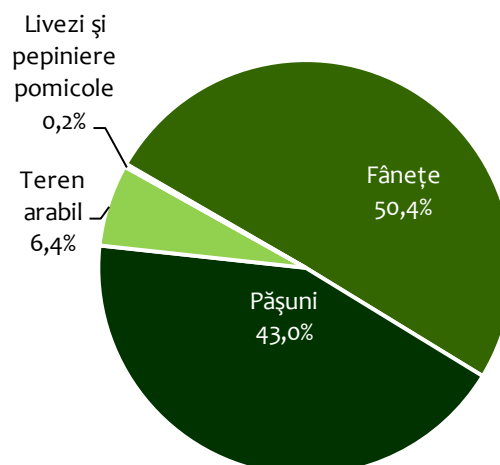
Din totalul terenului agricol din microregiune, aproximativ jumătate este ocupat de fânețe (26.548 hectare – 50,4%). Un procent de 43% din suprafața terenului agricol este reprezentat de pășuni, 6,4% de teren arabil și 0,2% de livezi și pepiniere pomicole.

Comunei Râșca i se datorează circa o treime din suprafața terenului arabil din localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău (1.087 hectare – 32,3%). Pe poziția secundă se situează comuna Poiana Teiului, 8,8% din suprafața arabilă din microregiune aflându-se pe teritoriul acestei localități.

Distribuția fondului funciar din microregiunea G.A.L. Ceahlău pe categorii de teren, în anul 2008

Distribuția terenului agricol din microregiunea G.A.L. Ceahlău după modul de folosință, în anul 2008

Distribuția fondului funciar din microregiunea G.A.L. Ceahlău după modul de folosință, în anul 2008 (ha)

	Fond funciar	Agricolă	Arabilă	Pășuni	Fânețe	Livezi și pepiniere pomicole
Oraș Bicaz	13.890	2.720	131	1.434	1.152	3
Bicaz-Chei	10.234	3.746	92	1.702	1.951	1
Bicazu Ardelean	11.170	5.454	262	1.397	3.778	17
Borca	20.518	6.108	287	3.199	2.617	5
Ceahlău	9.557	3.400	158	1.707	1.530	5
Dămuc	17.813	6.271	125	4.134	2.011	1
Fărcașa	9.233	2.813	157	1.164	1.480	12
Grințieș	13.870	2.800	167	1.094	1.529	10
Hangu	12.165	4.703	209	1.854	2.640	-
Pipirig	19.681	4.071	273	1.388	2.386	24
Poiana Teiului	16.564	5.386	297	1.887	3.196	6
Tașca	9.563	2.785	116	1.235	1.417	17
Râșca	20.714	2.425	1.087	454	861	23
G.A.L. Ceahlău	184.972	52.682	3.361	22.649	26.548	124

Sursa: Institutul Național de Statistică

Distribuția fondului funciar din microregiunea G.A.L. Ceahlău după modul de folosință, în anul 2008 (% din total GAL)

	Fond funciar	Agricolă	Arabilă	Pășuni	Fânețe	Livezi și pepiniere pomicole
Oraș Biczaz	7,5%	5,2%	3,9%	6,3%	4,3%	2,4%
Biczaz-Chei	5,5%	7,1%	2,7%	7,5%	7,3%	0,8%
Bicazu Ardelean	6,0%	10,4%	7,8%	6,2%	14,2%	13,7%
Borca	11,1%	11,6%	8,5%	14,1%	9,9%	4,0%
Ceahlău	5,2%	6,5%	4,7%	7,5%	5,8%	4,0%
Dămuc	9,6%	11,9%	3,7%	18,3%	7,6%	0,8%
Fărcașa	5,0%	5,3%	4,7%	5,1%	5,6%	9,7%
Grințieș	7,5%	5,3%	5,0%	4,8%	5,8%	8,1%
Hangu	6,6%	8,9%	6,2%	8,2%	9,9%	-
Pipirig	10,6%	7,7%	8,1%	6,1%	9,0%	19,4%
Poiana Teiului	9,0%	10,2%	8,8%	8,3%	12,0%	4,8%
Tășca	5,2%	5,3%	3,5%	5,5%	5,3%	13,7%
Râșca	11,2%	4,6%	32,3%	2,0%	3,2%	18,5%
G.A.L. Ceahlău	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Comuna Biczaz-Chei este localitatea care contribuie cel mai puțin la suprafața arabilă din microregiunea G.A.L. Ceahlău, doar 2,7% din terenul arabil datorându-se acestei localități.

În ceea ce privește pășunile, comuna Dămuc are un aport de 18,3% din suprafața acestora (4.134 hectare), comuna Borca 14,1% (3.199 hectare), comuna Poiana Teiului 8,3% (1.887 hectare), comuna Hangu 8,2% (1.854 hectare), și comuna Ceahlău 7,5% (1.707 hectare).

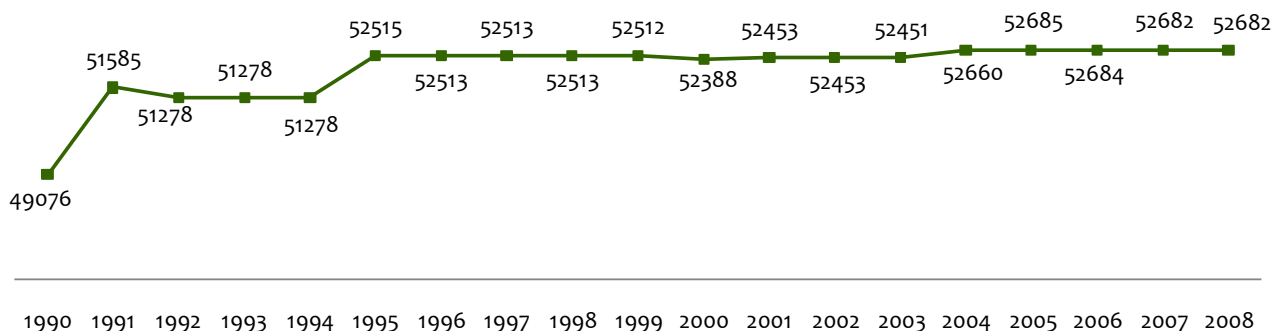
Cea mai ridicată pondere a fânețelor se află pe teritoriul comunei Bicazu-Ardelean, suprafața fânețelor din această localitate fiind de 3.778 hectare. Comuna Poiana Teiului are și ea un aport important, 12% din fânețele din microregiune aparținând acestei comune.

Suprafața livezilor și pepinierele pomicole din localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău este

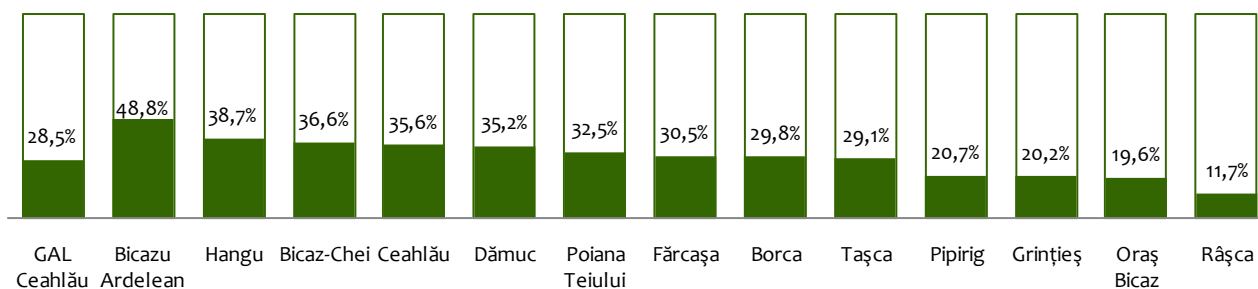
destul de nesemnificativă. Cu toate acestea, se remarcă o serie de localități care au un aport mai important. Spre exemplu, 19,4% din suprafața totală a livezilor din microregiune se află în comuna Pipirig. La polul opus, în comuna Hangu nici un teren nu a fost clasificat ca fiind utilizat pentru livezi și pepiniere pomicole.

În microregiunea G.A.L. Ceahlău, suprafața terenului agricol a avut un trend mai curând ascendent în perioada postcomunistă. Astfel, în anul 1991, suprafața agricolă a crescut cu 5% față de anul precedent. Ulterior acestui an au fost mai înregistrate creșteri ale suprafeței terenului agricol, însă acestea au fost mai moderate. Din anul 1995, suprafața terenului agricol din cele 13 localități componente ale Grupului de Acțiune Locală Ceahlău a rămas relativ constant (52.515 hectare în anul 1995, 52.682 hectare în anul 2008).

Evoluția suprafeței terenului agricol în microregiunea G.A.L. Ceahlău în perioada 1990-2008

Ponderea terenului agricol din totalul fondului funciar din microregiunea G.A.L. Ceahlău

Există o serie de localități în cadrul cărora ponderea terenului agricol este peste media microregiunii. Spre exemplu, în comuna Bicazu Ardelean, aproape jumătate din fondul funciar intră în categoria terenului agricol. Alte localități în cadrul cărora suprafețele agricole au procente mai semnificative sunt: comuna Hangu (38,7%), comuna Bicaz-Chei (36,6%), comuna Ceahlău (35,6%), comuna Dămuc (35,2%), comuna Poiana Teiului (32,5%), comuna Fărcașa (30,5%), comuna Borca (29,8%) și comuna Tașca (29,1%).

Pe de altă parte, în comuna Râșca doar 11,7% din suprafața fondului funciar are o întrebuințare agricolă. De asemenea, comuna Grințieș (20,2%) și orașul Bicz (19,6%) intră în categoria localităților în care ponderea terenului agricol din totalul fondului funciar este sub media microregiunii.

În ceea ce privește suprafața pădurilor din teritoriul acoperit de Grupul de Acțiune Locală Ceahlău, conform Direcției pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală circa 65% din fondul funciar este acoperit de păduri și vegetații forestiere.

Comuna Râșca este localitatea cu cea mai ridicată pondere a pădurilor din totalul fondului funciar (86,8%), aceasta fiind urmată de comuna Grințieș (78,8%), comuna Pipirig (74,3%) și comuna Borca (67,6%).

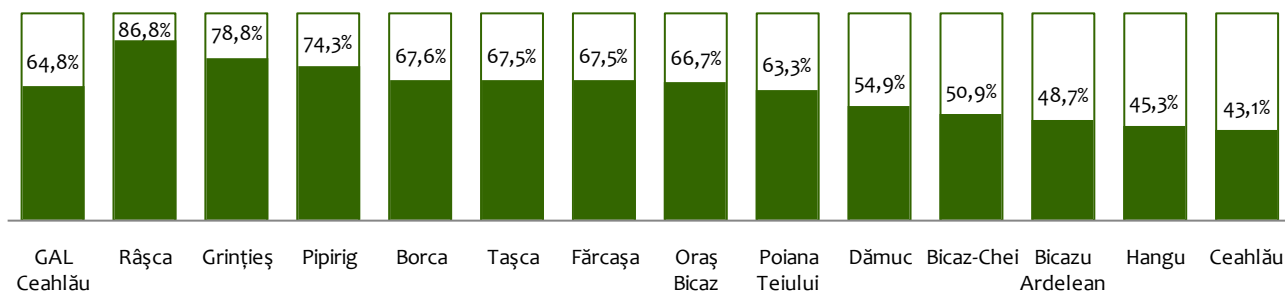
Cu excepția comunei Bicazu-Ardelean (48,7%), comunei Hangu (45,3%) și comunei Ceahlău (43,1%), în toate localitățile componente G.A.L. Ceahlău pădurile ocupă peste jumătate din fondul funciar.

Suprafața pădurilor din microregiunea G.A.L. Ceahlău

Localitate	Hectare
Bicaz-Chei	5207
Bicazu Ardelean	5443
Borca	13880
Ceahlău	4122
Dămuc	9787
Fărcașa	6231
Grințieș	10932
Hangu	5512
Oraș Bicz	9265
Pipirig	14619
Poiana Teiului	10488
Râșca	17986
Tașca	6457
GAL Ceahlău	119929

Sursa: Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală

Ponderea pădurilor din totalul fondului funciar din microregiunea G.A.L. Ceahlău

În anul 2003, microregiunea acoperită de Grupul de Acțiune Locală Ceahlău număra 20.974 bovine, 7.351 porcine, 44.337 ovine și 123.972 păsări.

Comuna Borca este răspunzătoare pentru 14,4% din numărul total de bovine din acest teritoriu, poziția secundă fiind ocupată de comuna Bicazu-Ardelean (10,7 procente). Pe de altă parte, doar 3% din efectivele de bovine sunt înregistrate în orașul Bicăz.

Deși se află pe primul loc în funcție de numărul de bovine, Borca este printre ultimele localități din microregiune în funcție de contribuția la efectivele de porcine. Comuna Râșca are o pondere de 19% din totalul porcinelor din microregiune, fiind urmată de comuna Pipirig (17%) și comuna Bicaz-Chei (13,1%).

Pipirigul este localitatea cu cele mai numeroase ovine din microregiunea G.A.L. Ceahlău, 13,8% din efectivele de ovine fiind înregistrate în acest perimetru. Comuna Pipirig este răspunzătoare și pentru cea mai mare parte a numărului de păsări (14% din total microregiune).

În ceea ce privește producția agricolă animală în localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău, datele din anul 2003 arată că greutatea în viu a animalelor a totalizat 5.297 tone greutate vie. Diferențele dintre localitățile componente sunt destul de ne semnificative. Cu toate acestea, comuna Poiana Teiului a înregistrat cea mai ridicată pondere din toată regiunea (510 tone – 9,6%).

Producția de lapte de vacă și bivoliță a fost de 271.236 hectolitri, din care 13,4% sunt datorate efectivelor de animale din comuna Pipirig (36.318 hectolitri) și 13,9% efectivelor de animale din comuna Râșca (37.755 hectolitri).

Orașul Bicăz înregistrează cea mai scăzută valoare a producției de lapte de vacă și bivoliță: 7.668 hectolitri (2,8% din producția din G.A.L. Ceahlău).

Producția de lână se cifrează la 82.684 kg în anul 2003, comuna Pipirig având aportul cel mai semnificativ din acest punct de vedere (13.010 kg). Acest aspect este explicabil prin faptul că această localitate are și cele mai numeroase ovine din microregiune.

În anul 2003, producția de ouă din localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău a fost de 8.545 mii bucăți. Comuna Pipirig – localitatea cu cele mai multe păsări – este teritoriul care a înregistrat cele mai numeroase bucăți de ouă (2.376 mii bucăți – 27,8%).

Pe de altă parte, în comuna Tașca producția de ouă s-a cifrat la 227 mii bucăți, astfel încât ponderea acestei localități la producția totală din microregiune este de doar 2,7%. De altfel, în comuna Tașca agricultura este mai slab dezvoltată decât la nivelul microregiunii, aceasta deținând mai puține animale și o producție agricolă animală mai scăzută.

Efectivele de animale în microregiunea G.A.L. Ceahlău, pe categorii de animale, în anul 2003

	Bovine		Porcine		Ovine		Păsări	
	număr	% din G.A.L.	număr	% din G.A.L.	număr	% din G.A.L.	număr	% din G.A.L.
Oras Bicăz	638	3,0%	435	5,9%	2.203	5,0%	6.900	5,6%
Bicăz-Chei	1.550	7,4%	960	13,1%	3.408	7,7%	7.660	6,2%
Bicazu Ardelean	2.254	10,7%	910	12,4%	4.254	9,6%	7.860	6,3%
Borca	3.020	14,4%	232	3,2%	4.561	10,3%	12.600	10,2%
Ceahlău	1.435	6,8%	193	2,6%	3.025	6,8%	8.650	7,0%
Damuc	1.200	5,7%	520	7,1%	1.800	4,1%	7.650	6,2%
Farcasa	1.340	6,4%	154	2,1%	3.190	7,2%	9.750	7,9%
Grinties	1.550	7,4%	164	2,2%	2.520	5,7%	10.000	8,1%
Hangu	1.235	5,9%	785	10,7%	4.018	9,1%	5.420	4,4%
Pipirig	2.043	9,7%	1.250	17,0%	6.120	13,8%	17.400	14,0%
Poiana Teiului	2.006	9,6%	172	2,3%	3.927	8,9%	10.460	8,4%
Tasca	721	3,4%	176	2,4%	3.111	7,0%	3.592	2,9%
Râșca	1.982	9,4%	1.400	19,0%	2.200	5,0%	16.030	12,9%
G.A.L. Ceahlău	20.974	100,0%	7.351	100,0%	44.337	100,0%	123.972	100,0%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Producția agricolă animală în microregiunea G.A.L. Ceahlău, în anul 2003

	Greutatea în viu a animalelor		Producția de lapte de vaca și bivolita		Producția de lana		Producția de oua	
	Tone greutate vie	% din GAL	Hectolitri (100 l)	% din GAL	Kilograme	% din GAL	Mii bucati	% din GAL
Oras Biczaz	335	6,3%	7.668	2,8%	4.000	4,8%	260	3,0%
Biczaz-Chei	378	7,1%	23.896	8,8%	7.100	8,6%	756	8,8%
Bicazu Ardelean	391	7,4%	20.631	7,6%	7.990	9,7%	480	5,6%
Borca	385	7,3%	33.594	12,4%	10.010	12,1%	523	6,1%
Ceahlău	429	8,1%	17.416	6,4%	5.990	7,2%	419	4,9%
Dămuc	477	9,0%	19.125	7,1%	4.400	5,3%	432	5,1%
Fărcașa	440	8,3%	15.399	5,7%	6.994	8,5%	422	4,9%
Grințieș	280	5,3%	16.802	6,2%	5.000	6,0%	379	4,4%
Hangu	450	8,5%	10.118	3,7%	800	1,0%	238	2,8%
Pipirig	465	8,8%	36.318	13,4%	13.010	15,7%	2.376	27,8%
Poiana Teiului	510	9,6%	23.803	8,8%	6.990	8,5%	427	5,0%
Tășca	389	7,3%	8.711	3,2%	4.000	4,8%	227	2,7%
Râșca	368	6,9%	37.755	13,9%	6.400	7,7%	1.606	18,8%
G.A.L. Ceahlău	5297	100,0%	271.236	100,0%	82.684	100,0%	8.545	100,0%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Suprafața cultivată în microregiunea G.A.L. Ceahlău, pe categorii de culturi, în anul 2003

	Porumb boabe		Cartofi		Legume	
	hectare	% din G.A.L.	hectare	% din G.A.L.	hectare	% din G.A.L.
Oraș Biczaz	55	4,5%	45	4,2%	9	7,8%
Biczaz-Chei	25	2,1%	52	4,8%	10	8,7%
Bicazu Ardelean	85	7,0%	151	14,0%	10	8,7%
Borca	192	15,8%	71	6,6%	5	4,3%
Ceahlău	65	5,3%	75	7,0%	5	4,3%
Damuc	25	2,1%	85	7,9%	6	5,2%
Farcasa	65	5,3%	86	8,0%	4	3,5%
Grinties	67	5,5%	74	6,9%	6	5,2%
Hangu	127	10,4%	67	6,2%	9	7,8%
Pipirig	172	14,1%	68	6,3%	18	15,7%
Poiana Teiului	176	14,4%	99	9,2%	9	7,8%
Tasca	40	3,3%	47	4,4%	1	0,9%
Râșca	124	10,2%	157	14,6%	23	20,0%
G.A.L. Ceahlău	1.218	100,0%	1.077	100,0%	115	100,0%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Suprafața cultivată cu porumb boabe în microregiunea G.A.L. Ceahlău a fost de 1.218 hectare în anul 2003. Conform Institutului Național de Statistică, porumbul boabe se cultivă în special în comuna Borca (192 hectare), comuna Poiana Teiului (176 hectare) și comuna Pipirig (172 hectare).

Suprafața cultivată cu cartofi a fost ceva mai redusă, 1.077 hectare fiind întrebunțate pentru acest tip de cultură în anul 2003. Comuna Râșca și comuna Bicazu-Ardelean au avut aportul cel mai important la suprafața cultivată cu cartofi (157 hectare, respectiv 151 hectare).

Suprafața cultivată cu legume este de doar 115 hectare în localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău.

Producția agricolă de porumb boabe a fost de 2.930 tone în anul 2003, ceea ce înseamnă că producția medie la hectar a fost de 2,4 tone.

Producția agricolă de cartofi a fost de 16.248 tone. Raportând la suprafața cultivată cu cartofi din microregiune, obținem o producție medie la hectar de aproximativ 15 tone. Producția medie la hectar este mai ridicată în comuna Tășca (30 tone/hectar) și comunele Biczaz-Chei (20 tone/hectar) și Bicazu Ardelean (20 tone/hectar).

Cea mai redusă este însă producția de legume, în anul 2003 înregistrându-se doar 1.129 tone. Astfel, producția medie este de 9,8 tone la hectar.

Producția agricolă vegetală în microregiunea G.A.L. Ceahlău, pe categorii de culturi, în anul 2003

	Porumb boabe		Cartofi		Legume	
	tone	% din G.A.L	tone	% din G.A.L	tone	% din G.A.L
Oraș Bicz	74	2,5%	625	3,8%	77	6,8%
Bicz-Chei	50	1,7%	1042	6,4%	46	4,1%
Bicazu Ardelean	170	5,8%	3025	18,6%	35	3,1%
Borca	518	17,7%	856	5,3%	54	4,8%
Ceahlău	182	6,2%	787	4,8%	64	5,7%
Damuc	63	2,2%	1280	7,9%	52	4,6%
Farcasa	175	6,0%	1035	6,4%	45	4,0%
Grinties	174	5,9%	745	4,6%	80	7,1%
Hangu	192	6,6%	835	5,1%	77	6,8%
Pipirig	344	11,7%	1205	7,4%	162	14,3%
Poiana Teiului	475	16,2%	1085	6,7%	72	6,4%
Tasca	104	3,5%	1410	8,7%	123	10,9%
Râșca	409	14,0%	2318	14,3%	242	21,4%
G.A.L. Ceahlău	2930	100,0%	16248	100,0%	1129	100,0%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Industrie

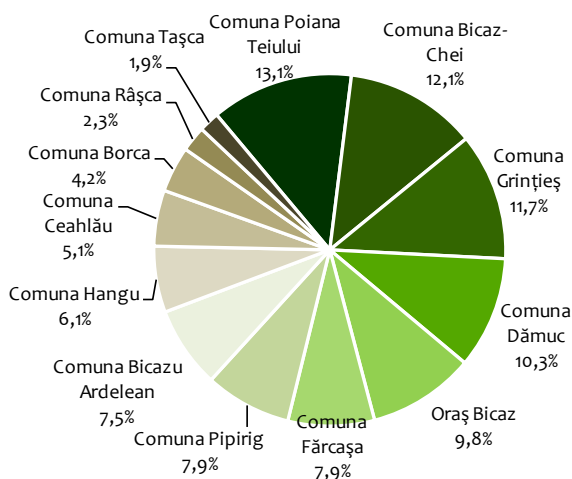
În microregiunea G.A.L. Ceahlău, conform datelor raportate la Ministerul Finanțelor, erau active din punct de vedere juridic în anul 2009 un număr de 214 întreprinderi industriale.

Cele mai numeroase societăți economice cu activitate industrială (extractivă sau productivă) sunt înregistrate în comuna Poiana Teiului (13,1% - 28 întreprinderi active juridic). Aceasta este urmată de comuna Bicz-Chei (12,1% - 26 întreprinderi active juridic) și comuna Grințieș (11,7% - 25 întreprinderi active juridic).

În comuna Dămuc există 22 societăți economice active din punct de vedere juridic, care își desfășoară activitatea în domeniul industrial (10,3% din total microregiune). Orașul Bicz are un număr destul de apropiat de societăți industriale, aici desfășurându-și activitatea 21 întreprinderi.

La polul opus, în comuna Tașca nu există decât 4 societăți comerciale active din punct de vedere juridic care au ca domeniu de activitate industria de prelucrare sau extractivă. Sectorul industrial este slab dezvoltat și în comuna Râșca (2,3% - 5 întreprinderi active juridic), comuna Borca (4,2% - 9 întreprinderi active juridic), comuna Ceahlău (5,1% - 11 întreprinderi active juridic) și comuna Hangu (6,1% - 13 întreprinderi active juridic).

Distribuția întreprinderilor din sectorul industrial din microregiunea G.A.L. Ceahlău pe localități, în anul 2009

Întreprinderile din sectorul industrial din microregiunea G.A.L. Ceahlău pe localități, în anul 2009

Localitate	Număr	% din GAL
Comuna Poiana Teiului	28	13,1%
Comuna Bicz-Chei	26	12,1%
Comuna Grințieș	25	11,7%
Comuna Dămuc	22	10,3%
Oraș Bicz	21	9,8%
Comuna Fărcașa	17	7,9%
Comuna Pipirig	17	7,9%
Comuna Bicazu Ardelean	16	7,5%
Comuna Hangu	13	6,1%
Comuna Ceahlău	11	5,1%
Comuna Borca	9	4,2%
Comuna Râșca	5	2,3%
Comuna Tașca	4	1,9%
G.A.L. Ceahlău	214	100,0%

Sursa: Baza de date Ministerul Finanțelor

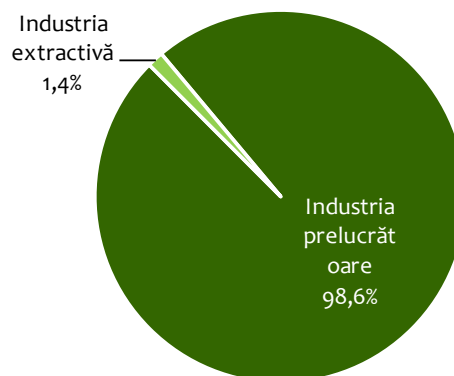
Majoritatea întreprinderilor industriale din microregiunea acoperită de Grupul de Acțiune Locală Ceahlău au ca domeniu de activitate Industria prelucrătoare (98,6%). La nivelul regiunii există doar 3 societăți economice cu activitate în Industria extractivă, reprezentând doar 1,4% din totalul întreprinderilor industriale active juridic în anul 2009.

Aproape 80% din întreprinderile industriale au maxim 9 salariați, intrând în categoria microîntreprinderilor (79,7%). 19,5% din societățile din sectorul industriei au un număr de angajați cuprins între 10 și 49 de persoane (întreprinderi mici), iar 0,8% au un număr mai mare de 50 salariați.

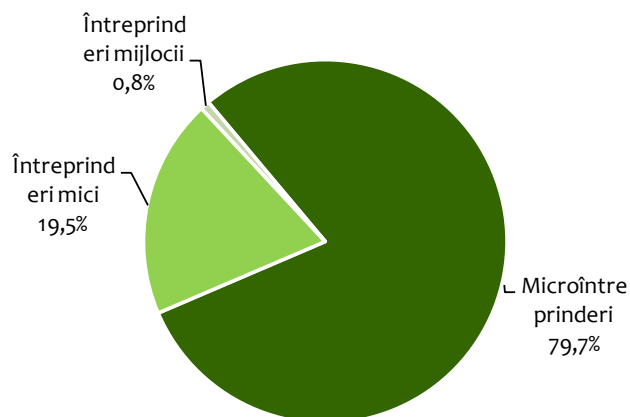
La nivelul microregiunii G.A.L. Ceahlău poate fi remarcată o concentrare a întreprinderilor din sectorul industrial în „Industria prelucrătoare” și, mai precis, în „Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite”. Astfel, 80,8% din societățile active din punct de vedere juridic în anul 2009 aveau ca domeniu de activitate prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei.

Sunt dezvoltate moderat și alte sectoare precum: „Industria alimentară” (Prelucrarea și conservarea cărnii și Fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie), „Fabricarea altor produse din minerale nemetalice” (Fabricarea cărămizilor, țiglelor și altor produse pentru construcții, din argilă arsă, Fabricarea produselor din beton pentru construcții și Fabricarea betonului), „Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice” (Fabricarea anvelopelor și a camerelor de aer; reșaparea și refacerea anvelopelor și Fabricarea articolelor din material plastic pentru construcții), „Repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor” (Repararea altor echipamente Instalarea mașinilor și echipamentelor industriale), „Extracția petrolului brut și a gazelor naturale”, „Alte activități extractive”, „Fabricarea băuturilor”, „Fabricarea produselor textile”, „Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte”, „Fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie”, „Fabricarea substanțelor și a produselor chimice”, „Fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice” și „Fabricarea de mobilă”.

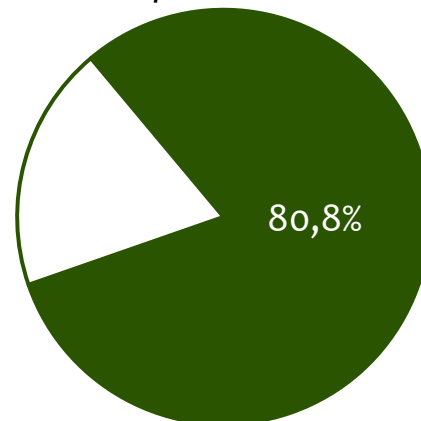
Distribuția întreprinderilor din sectorul industrial din microregiunea G.A.L. Ceahlău pe sectoare de activitate, în anul 2009

Distribuția întreprinderilor din sectorul industrial din microregiunea G.A.L. Ceahlău pe categorii de mărime, în anul 2009

Ponderea întreprinderilor cu activitate de prelucrare a lemnului, fabricare a produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei din totalul întreprinderilor din industrie

Distribuția întreprinderilor din sectorul industrial din microregiunea G.A.L. Ceahlău pe domenii de activitate, în anul 2009

Diviziune	Secțiune economică	Număr firme
Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite	Tăierea și rindeluirea lemnului	161
	Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	8
	Fabricarea ambalajelor din lemn	1
	Fabricarea altor produse din lemn; fabricarea articolelor din plută, paie și din alte materiale vegetale împletite	3
Industria alimentară	Prelucrarea și conservarea cărnii	1
	Fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie	6
Extracția petrolului brut și a gazelor naturale	Extracția petrolului brut	1
Alte activități extractive	Extracția pietrei ornamentale și a pietrei pentru construcții, extracția pietrei calcaroase, ghipsului, cretei și a ardeziei	1
	Extracția pietrișului și nisipului; extracția argilei și caolinului	1
Fabricarea băuturilor	Producția de băuturi răcoritoare nealcoolice; producția de ape minerale și alte ape îmbuteliate	3
Fabricarea produselor textile	Fabricarea de articole confecționate din textile (cu excepția îmbrăcămintei și lenjeriei de corp)	2
Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	Fabricarea de articole de îmbrăcăminte pentru lucru	1
	Fabricarea prin tricotare sau croșetare a altor articole de îmbrăcăminte	2
Fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie	Fabricarea hârtiei și cartonului	1
Fabricarea substanțelor și a produselor chimice	Fabricarea gazelor industriale	1
	Fabricarea materialelor plastice în forme primare	1
Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice	Fabricarea anvelopelor și a camerelor de aer; reșaparea și refacerea anvelopelor	1
	Fabricarea articolelor din material plastic pentru construcții	2
Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	Fabricarea cărămizilor, țiglelor și altor produse pentru construcții, din argilă arsă	1
	Fabricarea produselor din beton pentru construcții	2
	Fabricarea betonului	2
Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații	Fabricarea de uși și ferestre din metal	2
	Operațiuni de mecanică generală	1
Fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice	Fabricarea de instrumente optice și echipamente fotografice	1
Fabricarea de mobilă	Fabricarea de mobilă n.c.a.	2
Repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor	Repararea altor echipamente	1
	Instalarea mașinilor și echipamentelor industriale	3

Sursa: Baza de date Ministerul Finanțelor

Comerț și sector de servicii

În microregiunea G.A.L. Ceahlău existau în anul 2009 un număr de 287 societăți economice ce desfășoară activități de comerț cu ridicata și amănuntul. Din acestea, 27,5% sunt înregistrate în Bicăz, 12,9% în comuna Poiana Teiului, 9,8% în comuna Pipirig și 9,1% în comuna Borca. În comuna Râșca se înregistrează doar 4 întreprinderi cu profil comercial, ponderea acestora la numărul total al întreprinderilor din comerț fiind de 1,4%.

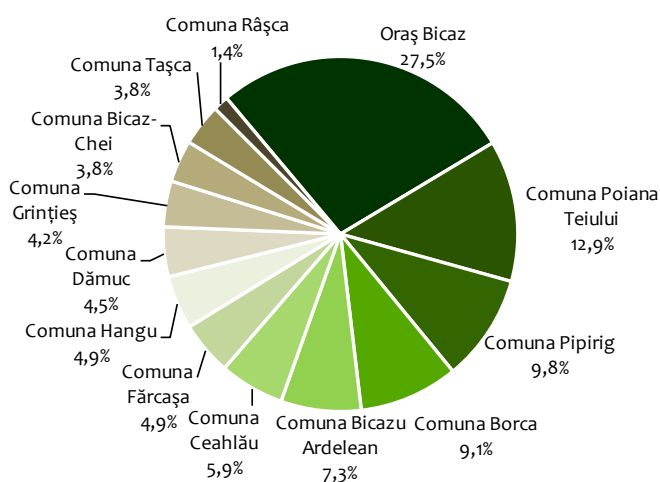
Alte localități în cadrul cărora numărul societăților economice active din punct de vedere juridic, cu activitate în sectorul comercial, este destul de scăzut sunt: Comuna Tașca (11 întreprinderi – 3,8%), comuna Bicaz-Chei (11 întreprinderi – 3,8%) și comuna Grințieș (12 întreprinderi – 4,2%).

În anul 2009, 93,1% din întreprinderile active din punct de vedere economic din sectorul comercial au un număr de maxim 9 salariați. Un procent de 6,2% din societățile comerciale intră în categoria întreprinderilor mici (10-49 salariați), iar 0,7% intră în categoria întreprinderilor mijlocii (50-249 salariați).

Majoritatea întreprinderilor ce desfășoară activități comerciale au ca principal domeniu de activitate comerțul cu amănuntul, cu excepția autovehiculelor și motocicletelor (62% - 178 de întreprinderi). Din cadrul acestora se remarcă în special antreprizele ce au ca activitate „Comerțul cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun” (130 întreprinderi – 45,3% din totalul societăților din sectorul comercial).

Alte tipuri de activități comerciale dezvoltate în localitățile componente ale Grupului de Acțiune Locală Ceahlău sunt: „Comerțul cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor” (19 întreprinderi – 6,6% din totalul societăților din sectorul comercial) și „Comerțul cu ridicata cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete” (90 întreprinderi – 31,4% din totalul societăților din sectorul comercial).

Distribuția întreprinderilor din sectorul industrial din microregiunea G.A.L. Ceahlău pe localități, în anul 2009

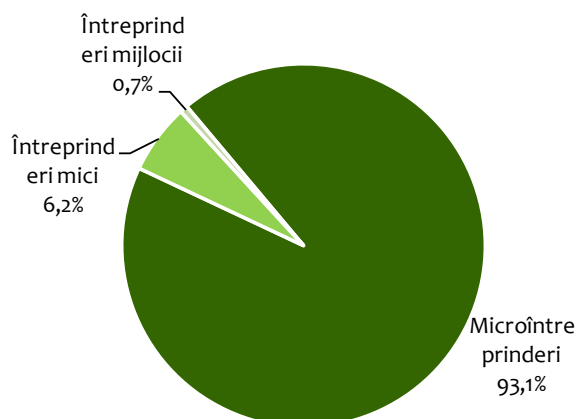

Întreprinderile din comerț din microregiunea G.A.L. Ceahlău pe localități, în anul 2009

Localitate	Număr	% din GAL
Oraș Bicăz	79	27,5%
Comuna Poiana Teiului	37	12,9%
Comuna Pipirig	28	9,8%
Comuna Borca	26	9,1%
Comuna Bicazu Ardelean	21	7,3%
Comuna Ceahlău	17	5,9%
Comuna Fărcașa	14	4,9%
Comuna Hangu	14	4,9%
Comuna Dămuc	13	4,5%
Comuna Grințieș	12	4,2%
Comuna Bicaz-Chei	11	3,8%
Comuna Tașca	11	3,8%
Comuna Râșca	4	1,4%
G.A.L. Ceahlău	287	100,0%

Sursa: Baza de date Ministerul Finanțelor

Distribuția întreprinderilor din sectorul comercial din microregiunea G.A.L. Ceahlău pe categorii de mărime, în anul 2009

Distribuția întreprinderilor din sectorul comercial din microregiunea G.A.L. Ceahlău pe domenii de activitate, în anul 2009

Domeniu	Sector economic	Număr firme
Comerț cu amănuntul, cu excepția autovehiculelor și motocicletelor	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	130
	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse nealimentare	18
	Comerț cu amănuntul al fructelor și legumelor proaspete, în magazine specializate	1
	Comerț cu amănuntul al cărnii și al produselor din carne, în magazine specializate	2
	Comerț cu amănuntul al calculatoarelor, unităților periferice și software-lui în magazine specializate	2
	Comerț cu amănuntul al echipamentului pentru telecomunicații în magazine specializate	1
	Comerț cu amănuntul al articolelor de fierărie, al articolelor din sticlă și a celor pentru vopsit, în magazine specializate	2
	Comerț cu amănuntul al mobilei, al articolelor de iluminat și al articole de uz casnic n.c.a., în magazine specializate	2
	Comerț cu amănuntul al îmbrăcămintei, în magazine specializate	1
	Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate	6
	Comerț cu amănuntul al florilor, plantelor și semințelor; comerț cu amănuntul al animalelor de companie și a hranei pentru acestea, în magazine specializate	1
	Comerț cu amănuntul al altor bunuri noi, în magazine specializate	2
	Comerț cu amănuntul al produselor alimentare, băuturilor și produselor din tutun efectuat prin standuri, chioșcuri și piețe	3
	Comerț cu amănuntul prin standuri, chioșcuri și piețe al altor produse	5
Comerț cu amănuntul efectuat în afara magazinelor, standurilor, chioșcurilor și piețelor	2	
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor	Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare (sub 3,5 tone)	1
	Comerț cu alte autovehicule	3
	Întreținerea și repararea autovehiculelor	15
Comerț cu ridicata cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete	Intermedieri în comerțul cu combustibili, minereuri, metale și produse chimice pentru industrie	1
	Intermedieri în comerțul cu material lemnos și materiale de construcții	32
	Intermedieri în comerțul cu mașini, echipamente industriale, nave și avioane	1
	Intermedieri în comerțul cu produse alimentare, băuturi și tutun	1
	Intermedieri în comerțul cu produse diverse	10
	Comerț cu ridicata nespecializat de produse alimentare, băuturi și tutun	2
	Comerț cu ridicata al produselor din ceramică, sticlărie, și produse de întreținere	1
	Comerț cu ridicata al calculatoarelor, echipamentelor periferice și software-lui	17
	Comerț cu ridicata de componente și echipamente electronice și de telecomunicații	1
	Comerț cu ridicata al mașinilor pentru industria textilă și al mașinilor de cusut și de tricotat	1
	Comerț cu ridicata al materialului lemnos și a materialelor de construcție și echipamentelor sanitare	20
Comerț cu ridicata nespecializat	3	

Sursa: Baza de date Ministerul Finanțelor

Turism

În localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău existau, în anul 2009, 76 de structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică. Din acestea, majoritatea sunt amplasate în comuna Ceahlău: 39 unități de cazare, reprezentând 51,3% din structurile de cazare din întreaga microregiune.

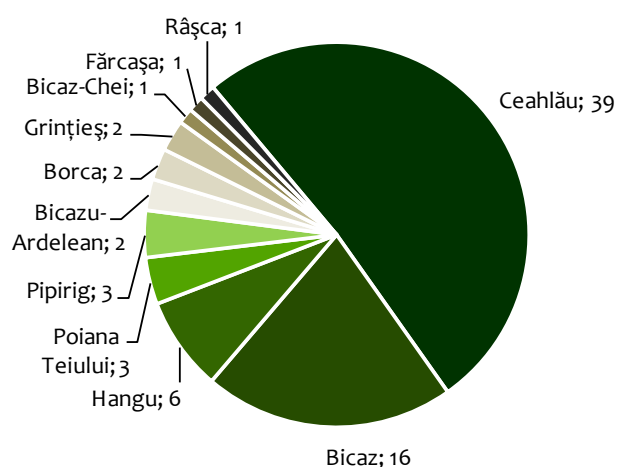
În orașul Biczaz erau înregistrate 16 unități de primire turistică (21% din toate structurile din microregiune), iar în comuna Hangu există 6 astfel de unități (8% din toate structurile din microregiune).

Există însă localități din microregiunea Ceahlău în cadrul cărora nu sunt înregistrate unități de cazare, ori structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică au o capacitate de cazare instalată de mai puțin de 5 locuri (motiv pentru care nu sunt raportate de Institutul Național de Statistică).

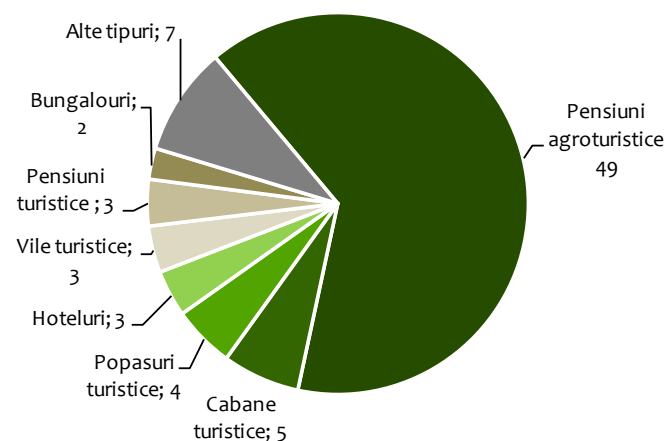
Pensiunile agroturistice sunt cele mai frecvente structuri de cazare din microregiune, 65% din unitățile de cazare având capacitate de cazare de până la 8 camere și asigurând în spații special amenajate cazarea turiștilor și condițiile de pregătire și servire a mesei, precum și posibilitatea participării la activități gospodărești sau meșteșugărești.

În teritoriul componente al Grupului de Acțiune Locală Ceahlău mai există și 5 cabane turistice, 3 hoteluri, 3 vile turistice, 4 popasuri turistice, 3 pensiuni turistice, 2 bungalouri și 7 alte tipuri de unități de cazare.

Distribuția unităților de cazare din microregiunea G.A.L. Ceahlău pe localități componente, în anul 2009

Distribuția unităților de cazare turistică din microregiunea G.A.L. Ceahlău pe categorii de structuri, în anul 2009

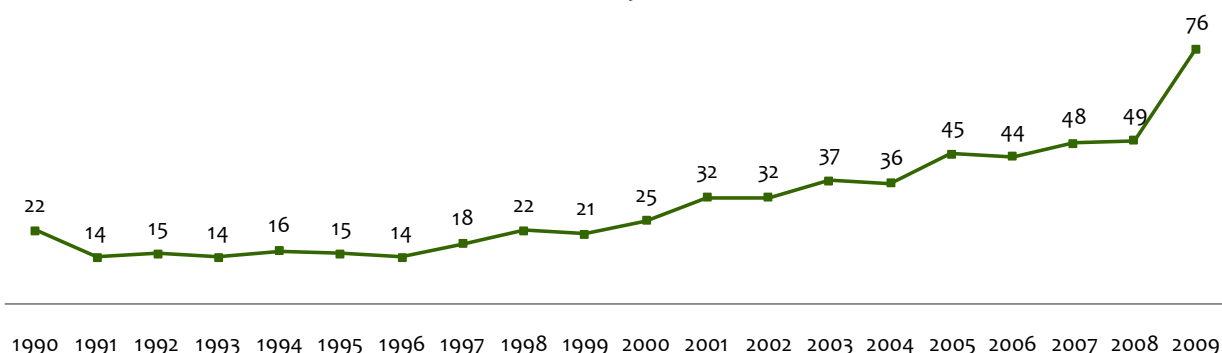

Distribuția unităților de cazare turistică din microregiunea G.A.L. Ceahlău pe categorii de structuri și localități, în anul 2009

	Total GAL	Biczaz	Biczaz-Chei	Biczaz-Ardelean	Borca	Ceahlău
Total	76	16	1	2	2	39
Hoteluri	3	-	-	-	-	3
Hoteluri pentru tineret	1	-	-	-	-	1
Hoteluri apartament	1	1	-	-	-	-
Moteluri	1	1	-	-	-	-
Vile turistice	3	-	-	-	-	3
Cabane turistice	5	3	-	-	-	2
Bungalouri	2	1	-	-	-	1
Campinguri	1	1	-	-	-	-
Popasuri turistice	4	1	-	-	-	2
Căsuțe turistice	1	1	-	-	-	-
Tabere de elevi și preșcolari	1	1	-	-	-	-
Pensiuni turistice	3	3	-	-	-	-
Pensiuni agroturistice	49	2	1	2	2	27
Spații de cazare de pe navele fluviale și maritime	1	1	-	-	-	-

Sursa: Institutul Național de Statistică

Evoluția numărului de unități de cazare turistică din microregiunea G.A.L. Ceahlău în perioada 1990-2009

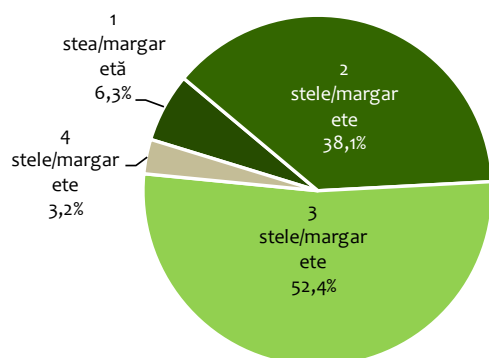

Distribuția unităților de cazare turistică din microregiunea G.A.L. Ceahlău pe categorii de structuri și localități, în anul 2009

	Total					
	GAL	Fărcașa	Grințieș	Hangu	Poiana Teiului	Râșca
Total	76	1	2	6	3	1
Hoteluri	3	-	-	-	-	-
Hoteluri pentru tineret	1	-	-	-	-	-
Hoteluri apartament	1	-	-	-	-	-
Moteluri	1	-	-	-	-	-
Vile turistice	3	-	-	-	-	-
Cabane turistice	5	-	-	-	-	-
Bungalouri	2	-	-	-	-	-
Campinguri	1	-	-	-	-	-
Popasuri turistice	4	-	-	1	-	-
Căsuțe turistice	1	-	-	-	-	-
Tabere de elevi și preșcolari	1	-	-	-	-	-
Pensiuni turistice	3	-	-	-	-	-
Pensiuni agroturistice	49	1	2	5	3	1
Spații de cazare de pe navele fluviale și maritime	1	-	-	-	-	-

Sursa: Institutul Național de Statistică

Distribuția unităților de cazare din microregiunea G.A.L. Ceahlău pe categorii de confort, în anul 2010

Numărul structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică din microregiunea Ceahlău a avut o evoluție favorabilă în perioada 1999-2009, de la 21 de unități de cazare înregistrate în anul 1999, ajungându-se la 76 structuri în anul 2009. Comuna Ceahlău este localitatea care a avut cea mai mare contribuție la evoluția structurilor de primire turistică din microregiune.

Conform Ministerului Turismului și Dezvoltării Regionale, în microregiunea Ceahlău majoritatea structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică sunt omologate cu 3 stele/margarete (52.4%). 38,1% din unitățile de cazare au 2 stele/margarete, 3,2% au 4 stele/margarete și 6,3% au 1 stea/margaretă.

Capacitatea de cazare existentă în localitățile componente ale microregiunii Grupul de Acțiune Locală Ceahlău în anul 2009 este de 1.987 locuri, din care 50,3% se datorează structurilor de cazare din comuna Ceahlău (999 locuri).

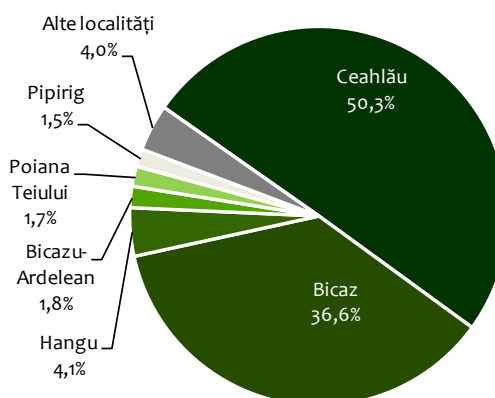
În anul 2009, capacitatea de cazare existentă a crescut cu 31,85% față de anul precedent (1.507 locuri).

În orașul Bicaz existau în anul 2009 727 locuri de cazare, reprezentând 36,6% din capacitatea totală din localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău. Restul localităților din microregiunea cumulează 13,1% din capacitatea de cazare existentă: comuna Hangu – 4,1%, comuna Bicazu-Ardelean – 1,8%, comuna Poiana Teiului – 1,7%, comuna Pipirig – 1,5%, comuna Borca – 1,2%, comuna Fărcașa – 1,1%, comuna Grințieș – 1%, comuna Bicz-Chei – 0,4% și comuna Râșca – 0,3%.

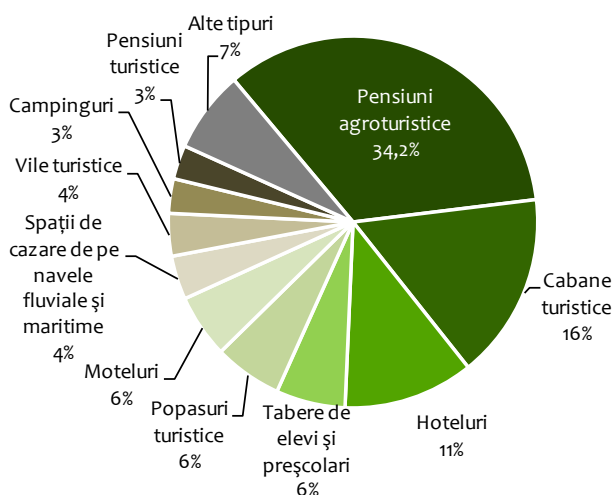
În ceea ce privește distribuția capacității de cazare pe categorii de structuri de primire turistică, pensiunile agroturistice dețin cele mai multe locuri din microregiunea Ceahlău. Astfel, conform Institutului Național de Statistică, în anul 2009 34,2% din locurile de cazare erau înregistrate în pensiunile agroturistice. De asemenea, 16% din locuri aparțin cabanelor turistice, 11% hotelurilor și 6% taberelor de elevi și preșcolari.

Capacitatea de cazare a altor tipuri de structuri din localitățile componente ale microregiunii Ceahlău este destul de limitată. Spre exemplu, popasurile turistice dețin doar 120 locuri, motelurile dețin doar 118 locuri, spațiile de cazare de pe navele fluviale și maritime dețin 76 de locuri, vilele dețin 74 de locuri, iar campingurile dețin 60 de locuri.

Distribuția capacității de cazare existente din microregiunea G.A.L. Ceahlău pe localități componente, în anul 2009

Distribuția capacității de cazare existente din microregiunea G.A.L. Ceahlău pe categorii de structuri, în anul 2009

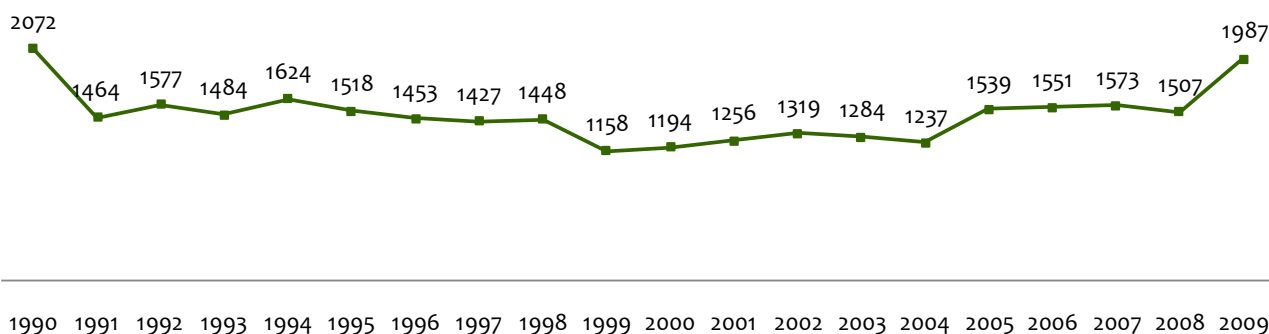

Distribuția capacității de cazare existente din microregiunea G.A.L. Ceahlău pe localități, în anul 2009

Localitate	Număr locuri	% din G.A.L.
Ceahlău	999	50,3%
Bicaz	727	36,6%
Hangu	82	4,1%
Bicazu-Ardelean	36	1,8%
Poiana Teiului	34	1,7%
Pipirig	30	1,5%
Borca	24	1,2%
Fărcașa	21	1,1%
Grințieș	20	1,0%
Bicz-Chei	8	0,4%
Râșca	6	0,3%
G.A.L. Ceahlău	1987	100,0%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Evoluția capacității de cazare turistică existentă din microregiunea G.A.L. Ceahlău în perioada 1990-2009

Distribuția capacității de cazare în funcțiune din microregiunea G.A.L. Ceahlău pe localități, în anul 2009

Localitate	Număr locuri-zile	% din G.A.L.
Ceahlău	269.699	54,6%
Bicaz	157.074	31,8%
Bicazu-Ardelean	13.140	2,7%
Hangu	13.132	2,7%
Pîpirig	11.208	2,3%
Poiana Teiului	10.970	2,2%
Fărcașa	7.665	1,6%
Borca	6.148	1,2%
Grințieș	4.510	0,9%
Bicaz-Chei	856	0,2%
G.A.L. Ceahlău	494.402	100,0%

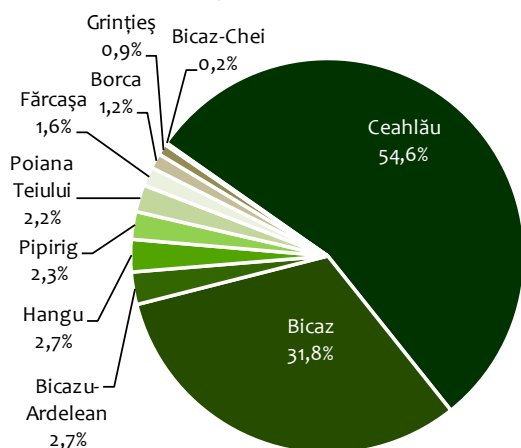
Sursa: Institutul Național de Statistică

Capacitatea de cazare în funcțiune din microregiunea Ceahlău este de 494.402 locuri-zile în anul 2009, cu 15% mai mult decât în anul anterior. De altfel, trendul general al ultimilor ani este unul ascendent, de la 276.581 locuri în anul 2001, ajungându-se la aproape 500.000 în prezent.

Comuna Ceahlău și orașul Bicaz sunt localitățile care concentrează cea mai mare parte a capacității de cazare în funcțiune din microregiunea Ceahlău (54,6% în Ceahlău și 31,8% în Bicaz).

Capacitatea de cazare în funcțiune a structurilor de primire turistică din alte localități este următoarea: comuna Bicazu-Ardelean - 13.140 locuri-zile, comuna Hangu - 13.132 locuri-zile, comuna Pîpirig - 11.208 locuri-zile, comuna Poiana Teiului - 10.970 locuri-zile, comuna Fărcașa - 7.665 locuri-zile, comuna Grințieș - 4.510 locuri-zile și comuna Bicaz-Chei - 856 locuri-zile.

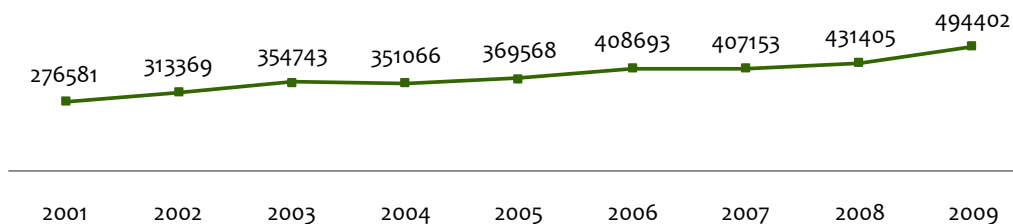
Distribuția capacității de cazare în funcțiune din microregiunea G.A.L. Ceahlău pe localități componente, în anul 2009

Cea mai ridicată capacitate de cazare în funcțiune o au pensiunile agroturistice (34,2% din totalul capacității de cazare în funcțiune din microregiune). Poziția secundă este ocupată de cabanele turistice, 17% din capacitatea de cazare în funcțiune existentă în anul 2009 datorându-se acestor tipuri de unități de cazare.

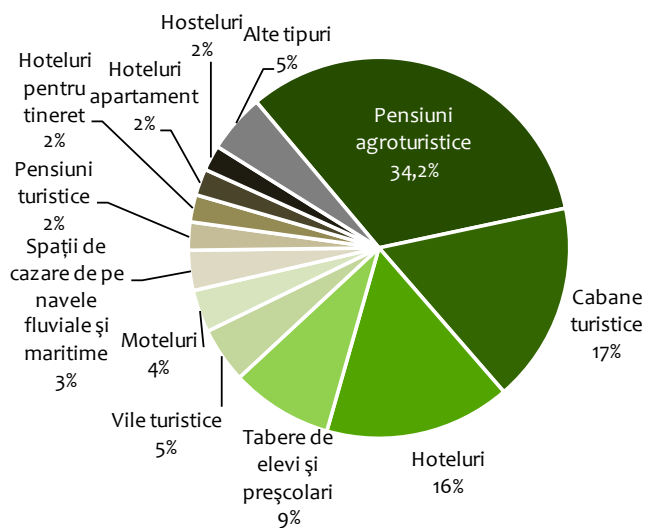
Hotelurile din microregiunea Ceahlău au o capacitate de cazare în funcțiune de 79.730 locuri-zile, reprezentând 16% din capacitatea de cazare în funcțiune totală.

**Evoluția capacității de cazare turistică în funcțiune din microregiunea G.A.L.
Ceahlău în perioada 2001-2009**
- număr locuri-zile-

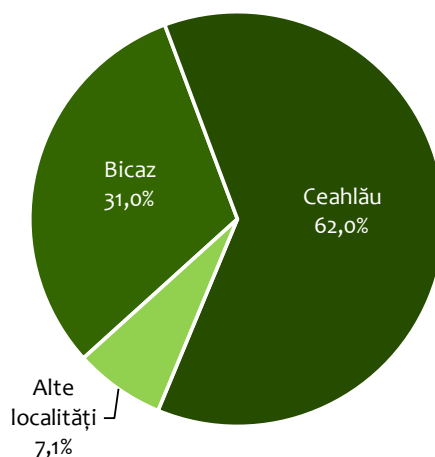
În ceea ce privește sosirile și înnoptările turistice din microregiunea Ceahlău, în anul 2008 au fost înregistrate 39.361 sosiri turistice și 56.436 înnoptări turistice. În comparație cu anul anterior poate fi observată o ușoară creștere a numărului de turiști sosiți în una din cele 13 localități componente, concomitentă cu o descreștere a numărului de nopți petrecute în structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică. Având în vedere aceste două aspecte, durata medie de ședere a turiștilor în microregiunea G.A.L. Ceahlău a scăzut de la 1,5 zile în anul 2007 la 1,4 zile în anul 2008. Diferența este mai semnificativă față de anul 2006, când durata medie de ședere a turiștilor a fost de 1,7 zile. În orice caz, numărul mediu de nopți petrecute în structurile de cazare din acest teritoriu este sub media înregistrată la nivel regional și național în aceeași perioadă de referință.

Distribuția capacității de cazare în funcțiune din microregiunea G.A.L. Ceahlău pe categorii de structuri, în anul 2009

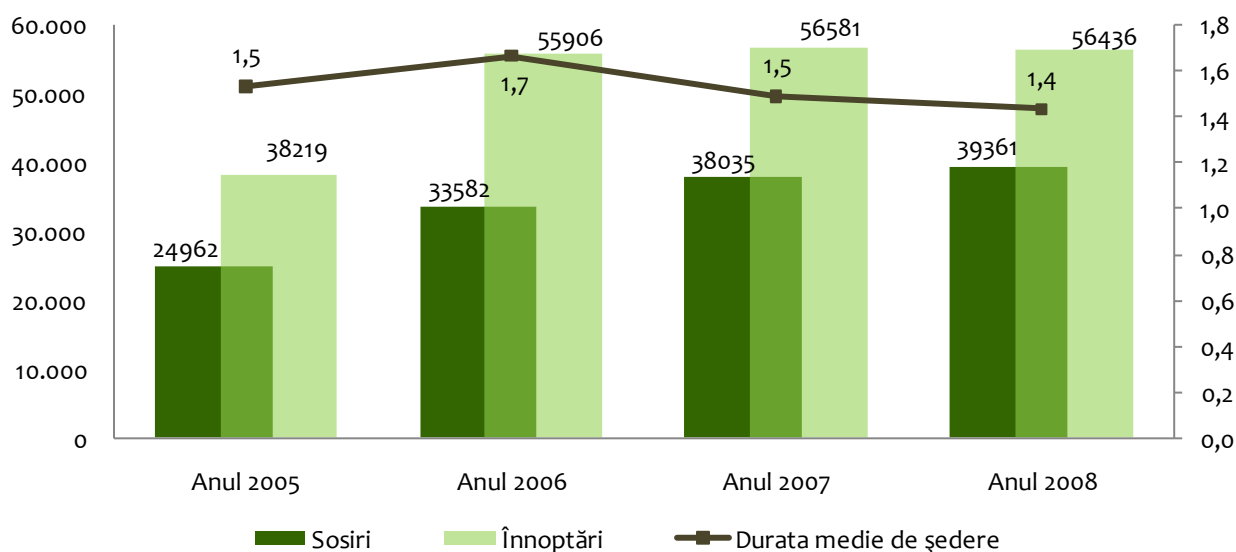
Comuna Ceahlău și orașul Bicz monopolizează în mod cert sectorul turistic. Acest aspect este lesne de observat analizând distribuția sosirilor și înnoptărilor turiștilor pe localități componente ale microregiunii Ceahlău. Astfel, în comuna Ceahlău în anul 2008 au fost înregistrate 34.983 înnoptări (62% din total microregiune), iar în orașul Bicz 17.468 înnoptări (31% din total microregiune).

Distribuția înnoptărilor turistice din microregiunea Ceahlău pe localități, în anul 2008

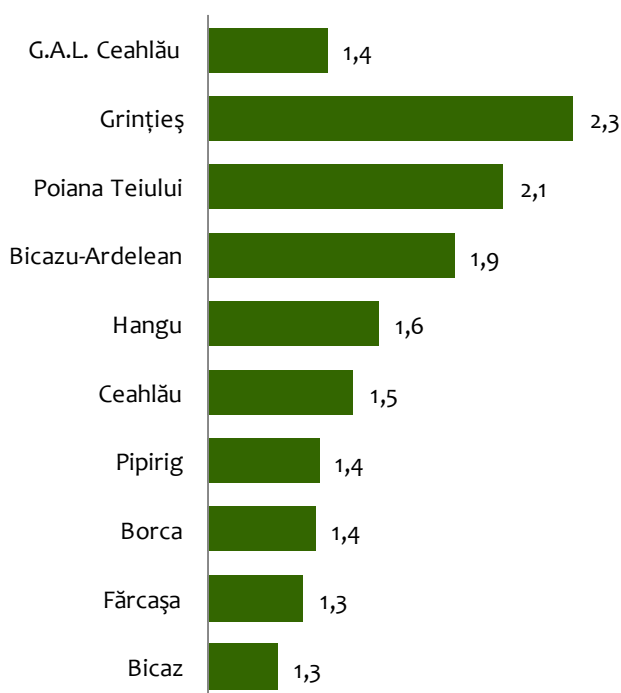

Numărul înnoptărilor turistice este foarte redus în alte localități. De altfel, restul comunelor membre ale teritoriului aferent Grupului de Acțiune Locală Ceahlău cumulează 7,1% din totalul înnoptărilor turistice înregistrate în anul 2008.

Evoluția înnoptărilor, sosirilor turistice și duratei medii de ședere în microregiunea Ceahlău în perioada 2005-2008

Durata medie de ședere în unitățile de cazare din microregiunea Ceahlău în anul 2008 (număr zile)

Durata medie de ședere a turiștilor variază în funcție de localitate. Spre exemplu, în comuna Grințieș durata medie de ședere a turiștilor este de 2,3 nopți, cu 0,9 nopți mai mult decât la nivel de microregiune. Și în comuna Poiana Teiului media de nopți petrecute în structurile de primire turistică este ceva mai ridicată decât valoarea din microregiune: 2,1 nopți.

Alte localități care au înregistrat valori mai ridicate ale duratei medii de ședere a turiștilor sunt: comuna Bicazu-Ardelean (1,9 nopți), comuna Hangu (1,6 nopți) și comuna Ceahlău (1,5 nopți).

Pe de altă parte, localitățile care au înregistrat în anul 2008 o durată medie de ședere inferioară valorii microregiunii sunt: comuna Fărcașa (1,3 zile) și orașul Bicaz (1,3 zile).

II.1.7. Servicii și infrastructuri medico-sociale

Educație

Sistemul public de educație din Microregiunea „Ceahlău” cuprinde toate nivelurile preuniversitare de învățământ.

Infrastructura de educație din teritoriul analizat este formată din 21 de unități de învățământ, dintre care 16 se încadrează în învățământul primar și gimnazial. Unitățile de învățământ liceal din microregiune funcționează în orașul Bicz și în comunele Borca, Dămuc, Grințieș și Pipirig.

Unitățile școlare din localitățile membre ale G.A.L. dispun de 365 de săli de clasă și cabinete, 39 de laboratoare școlare, 12 terenuri de sport și 11 săli de sport.

Cele mai multe săli de clasă și cabinete școlare sunt înregistrate în comuna Borca, urmată de orașul Bicz, cu 42 de săli de clasă. Orașul Bicz, însă, surclasează celelalte localități din punctul de vedere al laboratoarelor școlare. În Bicz figurează 14 laboratoare, în timp ce următoarea valoare se înregistrează în Pipirig, Poiana Teiului și Borca, unde sunt înregistrate câte 4 laboratoare școlare.

În comunele Bicz-Chei, Bicazu Ardelean, Ceahlău și Dămuc nu figurează în datele oficiale nici un teren de sport care să deservească

Unitățile școlare din microregiunea G.A.L. Ceahlău, în anul 2009, pe niveluri de învățământ

Localitatea	niveluri de învățământ		
	total	primar și gimnazial	liceal
Bicz	3	2	1
Bicz-Chei	1	1	0
Bicazu Ardelean	1	1	0
Borca	2	1	1
Ceahlău	1	1	0
Dămuc	2	1	1
Fărcașa	1	1	0
Grințieș	2	1	1
Hangu	1	1	0
Pipirig	3	2	1
Poiana Teiului	2	2	0
Râșca	1	1	0
Tașca	1	1	0
Total GAL Ceahlău	21	16	5

Sursa: Institutul Național de Statistică

Cabinetele și laboratoarele școlare, terenurile și sălile de sport din microregiunea G.A.L. Ceahlău, în anul 2009

	săli de clasă și cabinete	laboratoare	terenuri de sport	săli de sport
	Bicz	42	14	1
Bicz-Chei	25	2	0	0
Bicazu Ardelean	23	2	0	1
Borca	59	4	2	1
Ceahlău	12	1	0	1
Dămuc	23	1	0	0
Fărcașa	17	1	1	2
Grințieș	17	2	1	0
Hangu	36	1	1	0
Pipirig	36	4	2	2
Poiana Teiului	29	4	2	0
Râșca	35	2	1	1
Tașca	11	1	1	0
Total GAL Ceahlău	365	39	12	11

Sursa: Institutul Național de Statistică

Populația școlară din microregiunea G.A.L. Ceahlău, în anul 2009, pe niveluri de învățământ

Localitatea	niveluri de învățământ					
	total	preșcolar	primar	gimnazial	liceal	profesional și de ucenici
Bicaz	1.686	284	320	340	683	59
Bicaz-Chei	593	128	231	234	0	0
Bicazu Ardelean	460	119	175	166	0	0
Borca	1697	199	321	361	731	85
Ceahlău	228	50	93	85	0	0
Dămuc	406	80	134	154	21	17
Fărcașa	399	99	156	144	0	0
Grințieș	310	78	86	116	18	12
Hangu	446	115	156	175	0	0
Pipirig	1382	252	483	505	49	93
Poiana Teiului	722	168	263	291	0	0
Râșca	733	204	255	274	0	13
Tașca	263	74	108	81	0	0
Total GAL Ceahlău	9.325	1.850	2.781	2.926	1.502	279

Sursa: Institutul Național de Statistică

instituțiile de învățământ. De asemenea, în comunele Bicaz-Chei, Dămuc, Grințieș, Hangu, Poiana Teiului și Tașca se observă inexistența sălilor de sport pentru unitățile de educație.

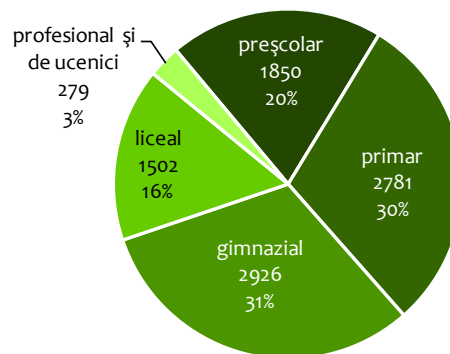
Populația școlară din microregiunea Ceahlău cuprinde 9.325 de copii și elevi. În comuna Borca se înregistrează cel mai mare volum demografic al populației școlare. În această comună sunt înregistrați în sistemul public de învățământ 1697 persoane, cu 11 mai mult față de orașul Bicaz (1.686 persoane). Procentual, comunei Borca îi revin 18,2% din populația școlară a microregiunii, iar orașului Bicaz 18,1% din acest total. Următorul procent este înregistrat de comuna Pipirig, care deține 14,8% din efectivele școlare microregionale. Procente ce depășesc 5% revin și comunelor Poiana Teiului (7,7%) și Bicaz-Chei (6,4%).

Analiza distribuției populației școlare pe niveluri de învățământ relevă o pondere mai ridicată a elevilor înscriși în clasele primare (31%) și gimnaziale (30%). Numărul copiilor înscriși în învățământul preșcolar reprezintă 20% din populația școlară totală, iar cei

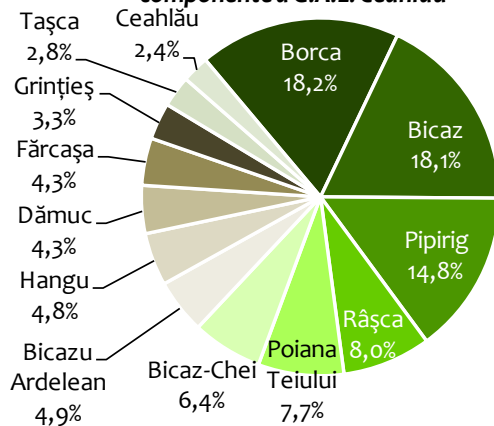
1.502 elevi înscriși în învățământul liceal reprezintă 16% din totalul populației școlare. Învățământul profesional și de ucenici cuprinde 3% din efectivele școlare ale microregiunii Ceahlău.

În ceea ce privește evoluția numerică a populației școlare din localitățile componente ale microregiunii

Distribuția populației școlare din microregiunea Ceahlău pe niveluri de învățământ

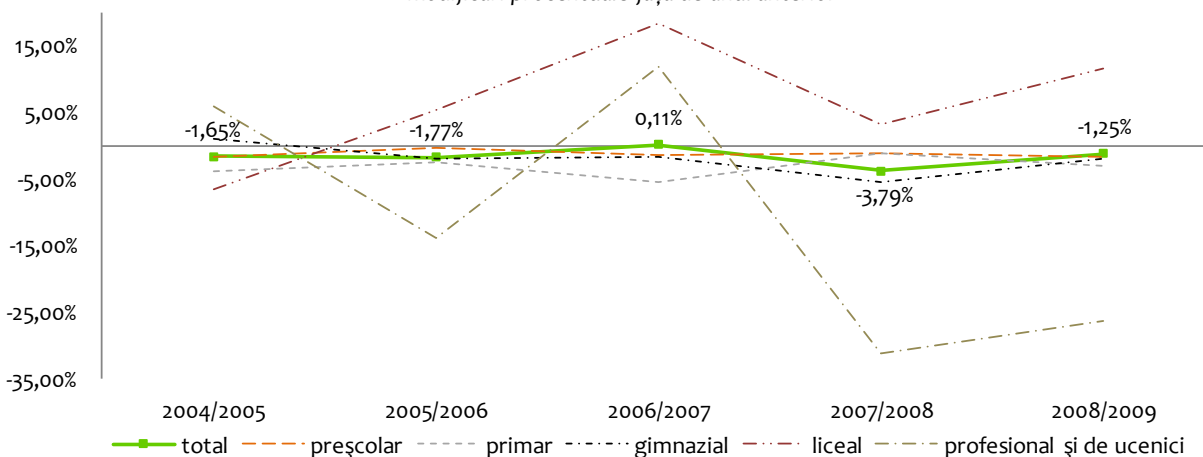

Distribuția populației școlare din localitățile componente a G.A.L. Ceahlău

Evoluția numerică a populației școlare din microregiunea Ceahlău în perioada 2004-2009
modificări procentuale față de anul anterior

Ceahlău, în ultimii 5 ani se observă o scădere anuală care, deși nu depășește în nici un an pragul de 4%, contribuie la o scădere generală a numărului de elevi cu 8,1%. Singurul an în care se observă o ușoară creștere față de anul anterior este anul 2007 când volumul demografic al populației școlare a microregiunii a crescut cu 0,11%.

Cele mai mari fluctuații se observă în cazul numărului elevilor înscriși în învățământul profesional și de ucenici, variații explicabile atât datorită interesului față de acest tip de învățământ dar și legislației naționale care a adus schimbări importante structurii învățământului în ultimii ani.

Învățământul liceal este singurul nivel de educație care, pentru microregiunea Ceahlău, raportează creșteri ale efectivului de elevi în fiecare an din perioada analizată, cu excepția anului 2005. Astfel, în anul 2009, numărul elevilor de liceu crescut față de anul 2004 cu 34,1%.

Cu excepția învățământului profesional, cea mai mare scădere a efectivului de elevi în perioada 2004-2009 este raportat de învățământul primar (-15,2%). Raportând populația școlară la sălile de clasă disponibile în unitățile de învățământ, rezultă un număr mediu de 12,2 elevi la o sală de clasă, valoare ce denotă o situație generală bună din prisma utilizării infrastructurii unităților de învățământ. Însă, în comunele Grințieș și Râșca, valorile indicatorului studiat sunt mari și foarte mari, în comparație cu media microregională. Astfel, în comuna Grințieș, unei săli de clasă îi revin 20,7 elevi, iar în comuna

Râșca se înregistrează, în medie, 36,7 elevi la o sală de clasă.

Din prisma suficienței dotării cu PC-uri, media microregională relevă un număr relativ mare de elevi ce revin unui PC. Astfel, dacă la nivel național, unui calculator îi revin aproximativ 21 de elevi, la nivelul microregiunii Ceahlău se înregistrează 25,5 elevi la un computer. Cele mai mari valori ale acestui raport se observă în orașul Bicz (40,1), comuna Pipirig (38,4) și comuna Borca (28,8).

Singurele comune pentru care indicatorul analizat relevă situații mai bune față de media națională sunt Bicazu Ardelean (20), Ceahlău (19), Dămuc (18,2), Hangu (12,4) și Râșca (20,9).

Suficiența sălilor de clasă și a dotării cu PC-uri din unitățile școlare din microregiunea G.A.L. Ceahlău, în anul 2009

Localitatea	Elevi la un PC	Elevi la o sală de clasă
Bicz	40,1	12,8
Bicz-Chei	23,7	8,2
Bicazu Ardelean	20,0	6,8
Borca	28,8	12,6
Ceahlău	19,0	10,4
Dămuc	17,7	11,6
Fărcașa	23,5	16,6
Grințieș	18,2	20,7
Hangu	12,4	9,7
Pipirig	38,4	14,1
Poiana Teiului	24,9	10,3
Râșca	20,9	36,7
Tașca	23,9	9,1
Total GAL Ceahlău	25,5	12,2

Sursa: Institutul Național de Statistică

Personalul didactic din localitățile componente ale microregiunii Ceahlău totaliza, în anul 2009, 609

cadre didactice. Distribuția acestora pe niveluri de învățământ relevă o pondere majoritară a profesorilor din învățământul gimnazial (39,1%), urmată de cea a cadrelor didactice din învățământul primar (27,3%).

În ceea ce privește gradul de solicitare a cadrelor didactice din microregiune, raportul dintre numărul de elevi și numărul de cadre didactice, denotă o situație generală normală. În medie, unui cadru didactic din teritoriul analizat îi revin 15 elevi, valoarea maximă înregistrându-se în comuna Borca

(17,1 elevi/cadru didactic), iar minimul fiind înregistrat de comuna Grințieș (10,7 elevi/cadru didactic)

Singurele situații în care se observă o suprasolicitare a cadrelor didactice sunt cele din instituțiile de învățământ preșcolar din comunele Ceahlău (25 copii/cadru didactic), Pipirig (22,9 copii/cadru didactic), Râșca (22,7 copii/cadru didactic) și Bicăz-Chei (21,3 copii/cadru didactic).

În învățământul primar, cel mai mare număr de elevi ce revine unui cadru didactic se înregistrează în comuna Bicăzu-Ardelean (19,4 elevi/cadru didactic), urmată de comunele Poiana Teiului (18,8 elevi/cadru didactic) și Pipirig (18,6 elevi/cadru didactic).

Personalul didactic din microregiunea G.A.L. Ceahlău, în anul 2009, pe niveluri de învățământ

Localitatea	niveluri de învățământ					
	total	preșcolar	primar	gimnazial	liceal	profesional și de ucenici
Bicăz	102	18	18	28	38	0
Bicăz-Chei	37	6	13	18	0	0
Bicăzu Ardelean	31	6	9	16	0	0
Borca	99	10	20	29	40	0
Ceahlău	16	2	7	7	0	0
Dămuc	32	4	9	17	2	0
Fărcașa	26	5	10	11	0	0
Grințieș	29	5	8	14	2	0
Hangu	35	7	11	17	0	0
Pipirig	92	11	26	51	4	0
Poiana Teiului	47	9	14	24	0	0
Râșca	47	9	15	:	0	23
Tășca	16	4	6	6	0	0
Total GAL Ceahlău	609	96	166	238	86	23

Sursa: Institutul Național de Statistică

Elevi ce revin unui personalul didactic din microregiunea G.A.L. Ceahlău, în anul 2009, pe niveluri de învățământ

Localitatea	niveluri de învățământ					
	total	preșcolar	primar	gimnazial	liceal	profesional și de ucenici
Bicăz	16,5	15,8	17,8	12,1	18,0	-
Bicăz-Chei	16,0	21,3	17,8	13,0	-	-
Bicăzu Ardelean	14,8	19,8	19,4	10,4	-	-
Borca	17,1	19,9	16,1	12,4	18,3	-
Ceahlău	14,3	25,0	13,3	12,1	-	-
Dămuc	12,7	20,0	14,9	9,1	10,5	-
Fărcașa	15,3	19,8	15,6	13,1	-	-
Grințieș	10,7	15,6	10,8	8,3	9,0	-
Pipirig	15,0	22,9	18,6	9,9	12,3	-
Poiana Teiului	15,4	18,7	18,8	12,1	-	-
Tășca	16,4	18,5	18,0	13,5	-	-
Hangu	12,7	16,4	14,2	10,3	-	-
Râșca	15,6	22,7	17,0	-	-	0,6
Total GAL Ceahlău	15,3	19,3	16,8	12,3	17,5	12,1

Sursa: Institutul Național de Statistică

Sănătate

Infrastructura medicală de sănătate din localitățile cuprinse de microregiunea Ceahlău este formată din 27 cabinete medicale de familie, 15 cabinete stomatologice, 2 cabinete medicale de specialitate, 2 cabinete de medicină generală, 3 laboratoare medicale, 12 laboratoare de tehnică dentară și 7 farmacii. Acestora li se adaugă un spital cu ambulatoriu integrat, un cabinet medical școlar și o creșă, toate situate în orașul Bicz. Capacitatea unității spitalicești este de 120 de paturi.

Numeric, unitățile medico-sanitare din sectorul public le surclasează pe cele din sectorul privat. Doar în cazul laboratoarelor de tehnică dentară, al cabinetelor de medicină generală și cel al farmaciilor, unitățile private sunt mai multe față de cele din sectorul public.

Farmacii sau puncte farmaceutice există doar în orașul Bicz și în comunele Ceahlău, Poiana Teiului, Hangu și Râșca, locuitorii din celelalte comune

Cabinetele, laboratoarele medicale și farmaciile din microregiunea Ceahlău

Localitatea	Cabinete stomatologice	Cabinete medicale de familie	Cabinete de medicină generală	Cabinete medicale de specialitate	Farmacii	Laboratoare de tehnica dentara	Laboratoare medicale
Bicz	6	5	1	2	3	10	2
<i>în sectorul privat</i>	4	0	1	1	2	10	0
Bicz-Chei	1	2	0	0	0	0	0
<i>în sectorul privat</i>	0	0	0	0	0	0	0
Bicazu Ardelean	1	2	0	0	0	0	0
<i>în sectorul privat</i>	0	0	0	0	0	0	0
Borca	2	2	1	0	0	0	0
<i>în sectorul privat</i>	1	0	1	0	0	0	0
Ceahlău	1	1	0	0	1	1	0
<i>în sectorul privat</i>	0	0	0	0	1	1	0
Dămuc	0	2	0	0	0	0	0
<i>în sectorul privat</i>	0	0	0	0	0	0	0
Fărcașa	0	1	0	0	0	0	0
<i>în sectorul privat</i>	0	0	0	0	0	0	0
Grințieș	0	1	0	0	0	0	0
<i>în sectorul privat</i>	0	0	0	0	0	0	0
Pipirig	1	3	0	0	0	1	0
<i>în sectorul privat</i>	0	0	0	0	0	1	0
Poiana Teiului	1	2	0	0	1	0	1
<i>în sectorul privat</i>	1	0	0	0	1	0	1
Tășca	0	2	0	0	0	0	0
<i>în sectorul privat</i>	0	0	0	0	0	0	0
Hangu	1	2	0	0	1	0	0
<i>în sectorul privat</i>	1	0	0	0	1	0	0
Râșca	1	2	0	0	1	0	0
<i>în sectorul privat</i>	0	0	0	0	1	0	0
Total GAL Ceahlău	15	27	2	2	7	12	3
<i>în sectorul privat</i>	7	0	2	1	6	12	1

Sursa: Institutul Național de Statistică

Personalul medical din microregiunea G.A.L. Ceahlău

Localitatea	medici	din care, medici de familie	stomatologi	farmaciști	personal sanitar mediu
Bicaz	30	5	6	4	96
în sectorul privat	2	0	4	3	13
Bicaz-Chei	2	2	1	0	3
în sectorul privat	0	0	0	0	0
Bicazu Ardelean	2	2	1	0	3
în sectorul privat	0	0	0	0	0
Borca	3	2	2	0	7
în sectorul privat	1	0	1	0	0
Ceahlău	1	1	1	1	4
în sectorul privat	0	0	0	1	1
Dămuc	2	2	0	0	2
în sectorul privat	0	0	0	0	0
Fărcașa	1	1	0	0	3
în sectorul privat	0	0	0	0	0
Grințieș	1	1	0	0	1
în sectorul privat	0	0	0	0	0
Pipirig	3	3	1	0	7
în sectorul privat	0	0	0	0	1
Poiana Teiului	2	2	1	3	7
în sectorul privat	0	0	1	3	3
Tășca	2	2	0	0	2
în sectorul privat	0	0	0	0	0
Hangu	2	2	0	0	2
în sectorul privat	0	0	0	0	0
Râșca	2	2	1	0	3
în sectorul privat	0	0	0	0	1
Total GAL Ceahlău	53	27	14	8	140
în sectorul privat	3	0	6	7	19

Sursa: Institutul Național de Statistică

Evaluarea numărului cadrelor medicale din prisma suficienței numerice a acestora față de necesarul serviciilor medicale este posibilă prin analizarea raportului dintre populația deservită și efectivul personalului medical. Acest indicator descrie presiunea creată asupra medicilor sau a cadrelor medicale cu pregătire medie de către populația din teritoriul în care aceștia își desfășoară activitatea.

În microregiunea Ceahlău, unui medic îi revin 1.149,8 persoane, în timp ce un cadru medical mediu trebuie să deservească, în medie, 435,3 persoane. Aceste valori arată o situație bună a densității cadrelor medicale în teritoriu, dar trebuie ținut cont de faptul că personalul medical al spitalului din Bicaz influențează valoarea medie microregională.

Analizând indicatorul prezentat la nivel de localitate se observă cazurile comunelor Fărcașa și Pipirig, unde numărul persoanelor ce revin unui medic este ridicat. Altfel spus, numărul medicilor ce deservește populația acestor localități este insuficient, comparativ cu situația celorlalte localități și cu media

microregională. În mod similar, în comuna Grințieș se observă o insuficiență a cadrelor medicale medii.

Valori mici ale raportului dintre populația deservită și personalul medical se observă, pe lângă orașul Bicaz, în comunele Tășca, Dămuc (medici), Ceahlău, Poiana Teiului și Borca (personal medical mediu).

Gradul de solicitare al cadrelor medicale din microregiunea G.A.L. Ceahlău, raportat la populația deservită

Localitatea	Persoane ce revin unui medic	Persoane ce revin unui cadru medical mediu
Bicaz	283,9	88,7
Bicaz-Chei	2.379,5	1.586,3
Bicazu Ardelean	2.019,0	1.346,0
Borca	2.202,7	944,0
Ceahlău	2.457,0	614,3
Dămuc	1.545,0	1.545,0
Fărcașa	3.219,0	1.073,0
Grințieș	2.532,0	2.532,0
Hangu	1.966,0	1.966,0
Pipirig	2.957,0	1.267,3
Poiana Teiului	2.501,0	714,6
Râșca	2.614,0	1.742,7
Tășca	1.343,5	1.343,5
Total GAL Ceahlău	1.149,8	435,3

Sursa: Institutul Național de Statistică

II.1. 8. Activități sociale și instituții locale

Administrația publică locală

Grupul de Acțiune Locală cuprinde teritorial 13 unități administrative - un oraș și 12 comune - care au în componență 64 de localități. Comuna Ceahlău cuprinde din punct de vedere administrativ și stațiunea Durău.

Autoritățile publice locale din fiecare unitate teritorial-administrativă sunt Consiliul Local și Primarul. Consilierii locali și Primarul sunt aleși prin vot democratic, pe o perioadă de 4 ani. Dintre consilierii locali este ales un viceprimar, care preia o parte din atribuțiunile administrative locale.

Consiliul Local are inițiativă și hotărăște, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități publice, locale sau centrale. Consiliul local se întrunește în ședințe ordinare, lunar, la convocarea primarului, sau în ședințe extraordinare, la cererea primarului sau a cel puțin o treime din numărul membrilor consiliului. În exercitarea atribuțiilor ce îi revin consiliul local adoptă hotărâri, cu votul majorității membrilor prezenți, în afară de cazurile în care legea sau regulamentul de organizare și funcționare a consiliului cere o

Unitățile teritorial-administrative cuprinse de G.A.L. Ceahlău

Unitatea teritorial-administrativă	Localitățile componente	Primar
Oraș Bicăz	Bicăz, Izvorul Alb, Izvorul Muntelui, Potoci, Secu	Constantin CATINOIU
Comuna Bicăz-Chei	Bicăz-Chei, Bârnadu, Gherman, Ivaneș	Gheorghe ONIGA
Comuna Bicazu Ardelean	Bicazu Ardelean, Telec, Ticoș	Ioan Constantin BÂRSAN
Comuna Borca	Borca, Lunca, Madei, Pârâul Cârjei	Vasile ALECA
Comuna Ceahlău*	Bistricioara, Ceahlău, Pârâul Mare	Constantin ȘCHIOPU
Comuna Dămuc	Dămuc, Huisurez, Trei Fântâni	Anton COVASAN
Comuna Fărcașa	Bușmei, Fărcașa, Frumosu, Popești, Stejaru	Cristinel-Vasile GHEORGHIU
Comuna Grințieș	Bradul, Grințieș, Poiana	Vasile ALEXANDROAIA
Comuna Hangu	Buhalnița, Chirițeni, Grozăvești, Hangu, Ruginești	Gavril LUPU
Comuna Pipirig	Boboiești, Dolhești, Leghin, Pâțâligeni, Pipirig, Pluton, Stâncă	Marcel PRUNĂ
Comuna Poiana Teiului	Călugăreni, Dreptu, Galu, Pârâul Fagului, Petru Vodă, Poiana Petru BĂIA Largului, Poiana Teiului, Roșeni, Ruseni, Săvinești, Topoliceni	
Comuna Râșca	Buda, Dumbrăveni, Jahalia, Râșca, Slătioara	Neculai RUSU
Comuna Tașca	Hamzoaia, Neagra, Secu, Tașca, Ticos, Florea	Alexandru DRĂGAN

* în componența comunei Ceahlău intră și stațiunea Durău

altă majoritate. După constituire consiliul local își organizează comisii de specialitate, pe principalele domenii de activitate.

Fiecare UAT are un secretar, funcționar public de conducere, care nu poate fi membru al unui partid politic și al cărui mandat nu expiră asemănător consilierilor și primarului, secretarul nefiind ales local.

Funcția de secretar se dobândește fie prin concurs, fie prin desemnarea prefectului județului. Pe lângă atribuțiunile stabilite de Consiliul Local, secretarul este garantul legalității hotărârilor de consiliu și a dispozițiilor primarului. Primarul, viceprimarul, secretarul comunei sau al orașului, împreună cu aparatul propriu de specialitate al consiliului local, constituie o structură funcțională cu activitate permanentă, denumită primăria comunei sau orașului, care aduce la îndeplinire hotărârile consiliului local și dispozițiile primarului, soluționând problemele curente ale colectivității locale.

Asociații locale și ONG-uri

Orașul Bicăz, Comuna Borca, Comuna Grințieș, Comuna Hangu, Comuna Pipirig, Comuna Poiana Teiului și Comuna Tașca fac parte din **Asociația de dezvoltare intercomunitară de utilități publice pentru serviciul de alimentare cu apă și de canalizare „AQUA NEAMȚ”**. Asociația „AQUA NEAMȚ” este constituită în scopul înființării, organizării, reglementării, finanțării, exploatarei, monitorizării și gestionării în comun a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale

membră, precum și realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal sau regional, destinate înființării, modernizării și/sau dezvoltării, după caz, a sistemelor de utilități publice aferente Serviciului pe baza strategiei de dezvoltare a acestuia.

De asemenea, comuna Tașca este membru activ al **Asociației Comunelor din România**.

Consiliul Județean Neamț și consiliile locale ale comunelor Ceahlău, Bicăz, Bicazu Ardelean, Tașca sunt membri ai **Consiliului Consultativ al Parcului Național Ceahlău**, împreună cu Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile, Academia Română, Agenția pentru Protecția a Mediului Neamț, Centrul de Meteorologie și Hidrologie Moldova Iași, Direcția Silvică Piatra Neamț, Universitatea Al.I.Cuza Iași, S.C. Durău S.A. (Ceahlău), Asociația Salvamont Neamț și Asociația Agricultorilor Ceahlău.

În localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău funcționează o serie de organizații non-guvernamentale ce activează în domenii precum sectorul social, turism, mediu, sport, agricultură etc.

ONG-urile membre ale G.A.L. Ceahlău sunt AVPS Lupul Cenușiu, Asociația Salvamont și Protecția Biodiversității, Asociația Romii Din Bicăz, Asociația “Producătorilor Montani Fărcașa – Neamț”, Asociația Crescătorilor de Taurine “Stanișoara”, Asociația “Biopuls”, Asociația Crescătorilor de Taurine Ceahlău, Asociația Liberei Inițiative Valea Bistriței.

Listă cuprinzând organizații non-guvernamentale din microregiunea G.A.L. Ceahlău

ONG	Localitatea	Domeniul de activitate
Asociația "Eco-Hangu"	Comuna Hangu	Mediu
Asociația "Biopuls"	Comuna Tașca	Mediu
Asociația "Producătorilor Montani Fărcașa – Neamț",	Comuna Fărcașa	Agricol
Asociația Carmen	Orașul Bicz	Social
Asociația Copiilor Defavorizați	Orașul Bicz	Social
Asociația Crescătorilor De Taurine "Stânișoara",	Comuna Pipirig	Agricol
Asociația Crescătorilor De Taurine Ceahlău	Comuna Ceahlău	Agricol
Asociația Deținătorilor de Pășune Bompa	Comuna Pipirig	Agricol
Asociația Fermierilor Montani "Agromont"	Orașul Bicz	Agricol
Asociația Liberei Inițiative Valea Bistriței	Comuna Poiana Teiului	Social
Asociația pentru Promovarea Turismului Ceahlău-Durău	Durău, Comuna Ceahlău	Turism
Asociația Romii din Bicz	Orașul Bicz	Social
Asociația Salvamont și Protecția Biodiversității	Durău, Comuna Ceahlău	Mediu
Asociația Teiul	Comuna Poiana Teiului	Mediu, Turism
AVPS Lupul Cenușiu	Durău, Comuna Ceahlău	Mediu, Turism, Sport
Fundația Sf. Ana	Comuna Ceahlău	Social
Fundația Umanitară Natanail	Comuna Pipirig	Social

II.1.9. Bilanțul politicilor întreprinse în teritoriu

Proiecte finanțate prin fonduri locale și de stat

Titlu proiect	Completarea sistemului clasic de producere a apei calde de consum la Spitalul orașenesc Bicăz, județul Neamț, cu sisteme care utilizează energie solară și conduc la îmbunătățirea calității aerului, apei și solului		
Localitate:	Bicăz	Zona de intervenție:	Bicăz – Spitalul Orașenesc
Stadiu:	implementat	Perioada de implementare	2010
Sursă de finanțare:	Administrația Fondului pentru Mediu, Programul național de înlocuire sau de completare a sistemelor clasice de încălzire cu sisteme care utilizează energie solară, energie geotermală și energie eoliană ori alte sisteme care conduc la îmbunătățirea calității aerului, apei și solului		
Buget estimat:	198.465,11 €	Cofinanțare din buget local:	39.734, 88 €

Titlu proiect	Reabilitarea spațiilor verzi în zona centrală a orașului Bicăz		
Localitate:	Bicăz	Zona de intervenție:	Bicăz – zona centrală
Stadiu:	implementat	Perioada de implementare	2010
Sursă de finanțare:	Administrația Fondului pentru Mediu, Programul național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități		
Buget estimat:	102.325,58 €	Cofinanțare din buget local:	9.302,32 €

Titlu proiect	Alimentarea cu apă a comunei Bicăzu Ardelean, satele Bicăzu Ardelean și Telec		
Localitate:	Bicăzu Ardelean	Zona de intervenție:	Comuna Bicăzu Ardelean
Stadiu:	În curs de implementare	Perioada de implementare	-
Sursă de finanțare:	Guvernul României prin OG nr.7/2006		
Buget estimat:	3.800 €	Cofinanțare din buget local:	-

Titlu proiect	O șansă pentru noi		
Localitate:	Borca	Zona de intervenție:	Sat Sabasa, comuna Borca,
Stadiu:	În curs de implementare	Perioada de implementare	2010-2011
Sursă de finanțare:	Fondul Român de Dezvoltare Socială prin Programul de intervenții prioritare pentru comunități rome		
Buget estimat:	91.122 €	Cofinanțare din buget local:	10.649 €

Titlu proiect	Construcție Cămin Cultural în satul Sabasa, Comuna Borca, județul Neamț		
Localitate:	Borca	Zona de intervenție:	Sat Sabasa, comuna Borca,
Stadiu:	În curs de implementare	Perioada de implementare	2009-2012
Sursă de finanțare:	Buget local		
Buget estimat:	300.000 €	Cofinanțare din buget local:	300.000 €

Titlu proiect	Alimentare cu apă sat Fărcașa, sat Stejaru și Sat Bușmei, comuna Fărcașa, județul Neamț		
Localitate:	Fărcașa	Zona de intervenție:	Bazin Valea Stejaru, Valea Fărcașa
Stadiu:	În curs de implementare	Perioada de implementare	2007-2010
Sursă de finanțare:	Guvernul României prin O.G. 7 din 2006		
Buget estimat:	433.721 €	Cofinanțare din buget local:	-

Titlu proiect	Modernizare DC 154, DN 17B - Stejaru km 0+000-3+200", Comuna Farcașa, județul Neamț		
Localitate:	Fărcașa	Zona de intervenție:	Bazin Valea Stejaru
Stadiu:	În curs de implementare	Perioada de implementare	2008-2010
Sursă de finanțare:	Guvernul României prin HG 577 / 1997 privind pietruirea ,reabilitarea și modernizarea drumurilor de interes local		
Buget estimat:	663.700 €	Cofinanțare din buget local:	-

Titlu proiect	Baza sportiva multifuncțională tip II		
Localitate:	Grințieș	Zona de intervenție:	Comuna Grințieș
Stadiu:	În curs de implementare	Perioada de implementare	-
Sursă de finanțare:	Guvernul României prin O.G. nr.7/2006		
Buget estimat:	127.000 €	Cofinanțare din buget local:	-

Titlu proiect	Parc comunal		
Localitate:	Grințieș	Zona de intervenție:	Sat Poiana, Comuna Grințieș
Stadiu:	Depus spre finanțare	Perioada de implementare	-
Sursă de finanțare:	Guvernul României prin Ordinul 1.107/2009		
Buget estimat:	115.235 €	Cofinanțare din buget local:	-

Titlu proiect	Bază sportivă multifuncțională, comuna Pipirig, județul Neamț		
Localitate:	Pipirig	Zona de intervenție:	Centru civic
Stadiu:	În curs de implementare	Perioada de implementare	2010-2011
Sursă de finanțare:	Guvernul României prin O.G. nr.7/2006		
Buget estimat:	129.024, 88 €	Cofinanțare din buget local:	33.307, 9 €

Titlu proiect	Modernizare drum comunal DC 159 Pipirig - Boboiești		
Localitate:	Pipirig	Zona de intervenție:	Sat Pipirig, sat Boboiești
Stadiu:	În curs de implementare	Perioada de implementare	2008-2012
Sursă de finanțare:	Guvernul României prin HG nr. 577/1997		
Buget estimat:	1.533.255, 81 €	Cofinanțare din buget local:	-

Titlu proiect	Amenajare spații verzi în comuna Pipirig, județul Neamț		
Localitate:	Pipirig	Zona de intervenție:	Centrul comunei Pipirig
Stadiu:	Depus spre finanțare	Perioada de implementare	10 luni
Sursă de finanțare:	Guvernul României prin Programul Național de Îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități		
Buget estimat:	186.583,72 €	Cofinanțare din buget local:	18.676,74 €

Titlu proiect	Locuințe pentru tineri destinate închirierii		
Localitate:	Pipirig	Zona de intervenție:	Centrul comunei Pipirig
Stadiu:	În curs de implementare	Perioada de implementare	10 luni
Sursă de finanțare:	Bugetul de stat		
Buget estimat:	297.528,60 €	Cofinanțare din buget local:	-

Titlu proiect	Modernizare și extinderea sistemului de alimentare cu apă în localitățile Poiana Largului, Topolicești, Poiana Teiului și Roseni		
Localitate:	Poiana Teiului	Zona de intervenție:	Comuna Poiana Teiului
Stadiu:	Implementat	Perioada de implementare	2008-2013
Sursă de finanțare:	Guvernul României, prin OG nr. 7/2006		
Buget estimat:	237.387 €	Cofinanțare din buget local:	12.000 €

Titlu proiect	Modernizare drum comunal DC 153 Dreptu - Pârâul Dreptu, comuna Poiana Teiului, județul Neamț		
Localitate:	Poiana Teiului	Zona de intervenție:	Sat Dreptu
Stadiu:	În curs de implementare	Perioada de implementare	2008-2013
Sursă de finanțare:	Guvernul României, prin HG 577/1997		
Buget estimat:	3.463.454 €	Cofinanțare din buget local:	100.000 €

Titlu proiect	Sediu primărie comuna Hangu – Județul Neamț		
Localitate:	Hangu	Zona de intervenție:	Sat Hangu
Stadiu:	În curs de implementare	Perioada de implementare	22 luni
Sursă de finanțare:	Buget local		
Buget estimat:	350.000 €	Cofinanțare din buget local:	350.000 €

Titlu proiect	Locuințe pentru tineri destinate închirierii, localitatea Hangu, comuna Hangu		
Localitate:	Hangu	Zona de intervenție:	Sat Hangu
Stadiu:	Depus spre finanțare	Perioada de implementare	-
Sursă de finanțare:	Bugetul de stat		
Buget estimat:	850.000 €	Cofinanțare din buget local:	8.000 €

Titlu proiect	Construire grădiniță în comuna Hangu, sat Hangu		
Localitate:	Hangu	Zona de intervenție:	Sat Hangu
Stadiu:	Implementat	Perioada de implementare	8 luni
Sursă de finanțare:	Ministerul Educației - Proiectul pentru reforma educației timpurii (P.R.E.T.)		
Buget estimat:	200.000 €	Cofinanțare din buget local:	2.000 €

Titlu proiect	Pod de beton armat peste pârau Hangu, pe DC 146 la km 3+170		
Localitate:	Hangu	Zona de intervenție:	Sat Hangu
Stadiu:	Depus spre finanțare	Perioada de implementare	21 luni
Sursă de finanțare:	Bugetul de stat		
Buget estimat:	250.000 €	Cofinanțare din buget local:	2.000 €

Titlu proiect	Îmbunătățirea calității mediului prin realizare, amenajare parc comuna Hangu, Jud. Neamț		
Localitate:	Hangu	Zona de intervenție:	Sat Hangu
Stadiu:	În curs de implementare	Perioada de implementare	12 luni
Sursă de finanțare:	Administrația Fondului pentru Mediu - Programul Național de îmbunătățirea calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități		
Buget estimat:	230.000 €	Cofinanțare din buget local:	23.000 €

Titlu proiect	Construire Sală de Sport		
Localitate:	Hangu	Zona de intervenție:	Comuna Hangu
Stadiu:	Implementat	Perioada de implementare	12 luni
Sursă de finanțare:	CNI - Program construcții săli de sport		
Buget estimat:	1.300.000 €	Cofinanțare din buget local:	25.000 €

Proiecte finanțate prin fonduri europene

Titlu proiect	Sistem de colectare selectivă și stație de transfer pentru deșeurile din arealul turistic Valea Biczului		
Localitate:	Bicaz	Zona de intervenție:	Valea Biczului
Stadiu:	implementat	Perioada de implementare	2006-2010
Sursă de finanțare:	PHARE 2004 – Programul de Coeziune Economică și Socială		
Buget estimat:	756.271,07 €	Cofinanțare din buget local:	23.282,36 €

Titlu proiect	Modernizare drum comunal, construire centru de zi pentru copii, reabilitare și modernizare cămin cultural pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale prin ansamblul artistic „Floarea Reginei” și achiziție utilaj pentru întreținerea drumurilor, comuna Bicaz Chei, județul Neamț		
Localitate:	Bicaz-Chei	Zona de intervenție:	Comuna Bicaz Chei
Stadiu:	În curs de implementare	Perioada de implementare	33 luni
Sursă de finanțare:	FEADR - PNDR Măsura 322 – Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale		
Buget estimat:	2.500.000 €	Cofinanțare din buget local:	-

Titlu proiect	Modernizare drum forestier Ivaneș și drum forestier Ivanașel, comuna Bicaz Chei, județul Neamț		
Localitate:	Bicaz-Chei	Zona de intervenție:	Comuna Bicaz Chei
Stadiu:	Depus spre finanțare	Perioada de implementare	-
Sursă de finanțare:	FEADR – PNDR, Măsura 125- Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii		
Buget estimat:	1.485.723 €	Cofinanțare din buget local:	-

Titlu proiect	Implementarea tehnicii de calcul pentru îmbunătățirea gestionării resurselor financiare, materiale și umane ale Consiliului local Bicazu Ardelean		
Localitate:	Bicazu Ardelean	Zona de intervenție:	Comuna Bicazu Ardelean
Stadiu:	Implementat	Perioada de implementare	2000
Sursă de finanțare:	PHARE RO 9701.01 Fondul pentru modernizarea administrației publice locale 2000		
Buget estimat:	6.000 €	Cofinanțare din buget local:	-

Titlu proiect	Centrul socio-medical Sfânta Maria Bicazu Ardelean		
Localitate:	Bicazu Ardelean	Zona de intervenție:	Comuna Bicazu Ardelean
Stadiu:	Implementat	Perioada de implementare	2003
Sursă de finanțare:	PHARE - RICOP componenta 5 MRS		
Buget estimat:	99.995 €	Cofinanțare din buget local:	-

Titlu proiect	Colectarea selectivă a deșeurilor din arealul turistic Valea Bicazului		
Localitate:	Bicazu Ardelean	Zona de intervenție:	Arealul turistic Valea Bicazului
Stadiu:	În curs de implementare	Perioada de implementare	2010
Sursă de finanțare:	Programul Coeziune economica și socială, Schema de investiții pentru proiecte mici de gestionare a deșeurilor		
Buget estimat:	99.995 €	Cofinanțare din buget local:	-

Titlu proiect	Modernizare drum comunal DC 155 Popești - Poiana Popești km. 3+150 – 6+150 , pod peste râul Bistrița în localitatea Frumosu, comuna Fărcașa, județul Neamț		
Localitate:	Fărcașa	Zona de intervenție:	Sat Popești
Stadiu:	Implementat	Perioada de implementare	2004-2007
Sursă de finanțare:	SAPARD, Măsura 2.1 Dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii rurale		
Buget estimat:	823.421 €	Cofinanțare din buget local:	-

Titlu proiect	Modernizare rețea de drumuri vicinale comuna Farcașa, județul Neamț; modernizare cămin cultural Farcașa și amenajare spațiu expozițional pentru colecția de obiecte etnografice, sat Farcașa, comuna Farcașa, județul Neamț; construire centru de asistență copii după programul școlar, sat Farcașa, comuna Farcașa, județul Neamț; dotare Cămin Cultural Farcașa pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale ,achiziție utilaje pentru serviciu public local de întreținere și reparații drumuri comunale și vicinale în comuna Farcașa, județul Neamț		
Localitate:	Fărcașa	Zona de intervenție:	Comuna Fărcașa
Stadiu:	Depus spre finanțare	Perioada de implementare	2011-2012
Sursă de finanțare:	FEADR – PNDR , Măsura 322 - Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale		
Buget estimat:	2.499.000 €	Cofinanțare din buget local:	-

Titlu proiect	Proiect integrat privind alimentarea cu apă, canalizare menajeră și stație de epurare, reabilitare cămin cultural cu amenajare de punct muzeistic, modernizare drum comunal DC 152, înființarea și dotarea centrului de asistență după programul școlar, în comuna Grințieș, județul Neamț și achiziția de utilaje pentru întreținere drumuri		
Localitate:	Grințieș	Zona de intervenție:	Comuna Grințieș
Stadiu:	În curs de implementare	Perioada de implementare	202010-2011
Sursă de finanțare:	FEADR - PNDR, Măsura 322 - Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale		
Buget estimat:	2.500.000 €	Cofinanțare din buget local:	569.632 €

Titlu proiect	Canalizare și stație de epurare în localitățile Pipirig și Boboiești, Modernizare drum comunal DC 158 Pluton, Extindere rețea apă - str. Cucului, Construire centru pentru îngrijire copii tip After School, sat Boboiești, comuna Pipirig și Promovarea culturii tradiționale în comuna Pipirig		
Localitate:	Pipirig	Zona de intervenție:	Comuna Pipirig
Stadiu:	Depus spre finanțare	Perioada de implementare	2011-2014
Sursă de finanțare:	FEADR - PNDR, Măsura 322 - Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale		
Buget estimat:	2.500.000 €	Cofinanțare din buget local:	-

Titlu proiect	Construirea și dotarea unui centru local de informare în scopul promovării, prezentării și vizitării turistice și dezvoltarea serviciilor turistice legate de turismul rural în comuna Pipirig, județul Neamț		
Localitate:	Pipirig	Zona de intervenție:	Centrul comunei Pipirig
Stadiu:	Depus spre finanțare	Perioada de implementare	2010-2011
Sursă de finanțare:	FEADR - PNDR, Măsura 313 – Încurajarea activităților turistice		
Buget estimat:	200.000 €	Cofinanțare din buget local:	-

Titlu proiect	Realizarea iluminatului stradal în comuna Pipirig, județul Neamț prin utilizarea energiei solare		
Localitate:	Pipirig	Zona de intervenție:	Comuna Pipirig
Stadiu:	Depus spre finanțare	Perioada de implementare	24 luni
Sursă de finanțare:	POS CCE, Axa 4, DMI 2 – Valorificarea resurselor regenerabile de energie pentru producerea energiei verzi		
Buget estimat:	3.711.578,19 €	Cofinanțare din buget local:	664.571,98 €

Titlu proiect	Educația din mediul rural la standarde europene		
Localitate:	Pipirig	Zona de intervenție:	Sat Stâncă
Stadiu:	Depus spre finanțare	Perioada de implementare	10 luni
Sursă de finanțare:	POR, Axa 3 – Îmbunătățirea infrastructurii sociale		
Buget estimat:	202.718,83 €	Cofinanțare din buget local:	4058,13 €

Titlu proiect	Modernizarea Serviciului de Voluntariat pentru Situații de Urgență, comuna Pipirig, județul Neamț		
Localitate:	Pipirig	Zona de intervenție:	Comuna Pipirig
Stadiu:	Implementat	Perioada de implementare	11 luni
Sursă de finanțare:	PHARE 2005		
Buget estimat:	98.610 €	Cofinanțare din buget local:	10.610 €

Titlu proiect	Modernizare drumuri forestiere comuna Poiana Teiului, județul Neamț		
Localitate:	Poiana Teiului	Zona de intervenție:	Sat Petru Vodă
Stadiu:	Depus spre finanțare	Perioada de implementare	2011-2013
Sursă de finanțare:	FEADR - PNDR, Măsura 125 – Îmbunătățirea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii		
Buget estimat:	1.783.960 €	Cofinanțare din buget local:	283.961 €

Titlu proiect	Proiect integrat „Modernizare tronsoane drumuri comunale DC 155 si DC 157, înființare sistem centralizat de alimentare cu apă în satul Pârâul Fagului, înființare canalizare și stație de epurare în satul Pârâul Fagului, înființare centru de asistență copii după programul școlar tip „After school” în satul Poiana Teiului, dotare Cămin Cultural cu costume populare și instrumente muzicale pentru formația de muzică populară, sat Galu, dotare muzeu Dreptu, achiziție utilaj multifuncțional pentru serviciul public de administrare a drumurilor și străzilor		
Localitate:	Poiana Teiului	Zona de intervenție:	Comuna Poiana Teiului
Stadiu:	În curs de implementare	Perioada de implementare	2011-2013
Sursă de finanțare:	FEADAR - PNDR, Măsura 322 - Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale		
Buget estimat:	2.893.212 €	Cofinanțare din buget local:	393.212 €

Titlu proiect	Comandament local pentru situații de urgență „Poiana Teiului”		
Localitate:	Poiana Teiului	Zona de intervenție:	Comuna Poiana Teiului
Stadiu:	Implementat	Perioada de implementare	2009
Sursă de finanțare:	Programul PHARE 2005 - 2006		
Buget estimat:	82.000 €	Cofinanțare din buget local:	10.200 €

Titlu proiect	Alimentare cu apa în satele Poiana Largului, Topolicești și Poiana Teiului		
Localitate:	Poiana Teiului	Zona de intervenție:	Comuna Poiana Teiului
Stadiu:	Implementat	Perioada de implementare	2004
Sursă de finanțare:	Programul SAPARD		
Buget estimat:	644.000 €	Cofinanțare din buget local:	-

Titlu proiect	Metoda managementului prin obiective în administrația publică locală		
Localitate:	Poiana Teiului	Zona de intervenție:	Comuna Poiana Teiului
Stadiu:	Implementat	Perioada de implementare	1999
Sursă de finanțare:	Programul PHARE		
Buget estimat:	16.300 €	Cofinanțare din buget local:	2.000 €

Titlu proiect	Refacere maluri, podețe și drum comunal		
Localitate:	Poiana Teiului	Zona de intervenție:	Comuna Poiana Teiului
Stadiu:	Implementat	Perioada de implementare	1999
Sursă de finanțare:	Programul PHARE		
Buget estimat:	325.000 €	Cofinanțare din buget local:	2.000 €

Titlu proiect	Alimentarea cu apă, canalizare, ape uzate și modernizare drum - proiect integrat localitatea Buhalnița și Grozăvești și Ruginești		
Localitate:	Hangu	Zona de intervenție:	Sat Buhalnița
Stadiu:	Implementat	Perioada de implementare	36 luni
Sursă de finanțare:	FEADR - PNDR - măsura 322- Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de baza pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale		
Buget estimat:	2.400.000 €	Cofinanțare din buget local:	100.000 €

Titlu proiect	Modernizare pod și drum de exploatație agricolă comuna Hangu, jud. Neamț		
Localitate:	Hangu	Zona de intervenție:	Sat Hangu
Stadiu:	Depus spre finanțare	Perioada de implementare	24 luni
Sursă de finanțare:	FEADR - PNDR - Măsura 125 - Îmbunătățirea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii		
Buget estimat:	1.050.000 €	Cofinanțare din buget local:	100.000 €

Titlu proiect	Modernizare rețele de iluminat public prin introducerea Sistemului de Iluminat Neconvențional		
Localitate:	Hangu	Zona de intervenție:	Comuna Hangu
Stadiu:	Depus spre finanțare	Perioada de implementare	24 luni
Sursă de finanțare:	Program Operațional Sectorial - Axa prioritară 4- Domeniul de intervenție 4.2		
Buget estimat:	2.500.000 €	Cofinanțare din buget local:	400.000 €

Proiecte finanțate prin Banca Mondială

Titlu proiect	Economia bazată pe cunoaștere		
Localitate:	Bicazu Ardelean	Zona de intervenție:	Comuna Bicazu Ardelean
Stadiu:	Implementat	Perioada de implementare	2006-2010
Sursă de finanțare:	Banca Mondială și Guvernul României		
Buget estimat:	-	Cofinanțare din buget local:	-

Titlu proiect	Alimentare cu apă în satul Petru Vodă		
Localitate:	Poiana Teiului	Zona de intervenție:	Sat Petru Vodă, Sat Poiana Teiului
Stadiu:	Implementat	Perioada de implementare	2003
Sursă de finanțare:	Banca Mondială - Fondul Roman de Dezvoltare Socială		
Buget estimat:	75.000 €	Cofinanțare din buget local:	9.100 €

Titlu proiect	Alimentare cu apă în satul Poiana Largului		
Localitate:	Poiana Teiului	Zona de intervenție:	Sat Poiana Largului
Stadiu:	Implementat	Perioada de implementare	2002
Sursă de finanțare:	Banca Mondială - Fondul Roman de Dezvoltare Socială		
Buget estimat:	75.000 €	Cofinanțare din buget local:	8.500 €

Titlu proiect	Alimentarea cu apă în satul Săvinești		
Localitate:	Poiana Teiului	Zona de intervenție:	Sat Săvinești
Stadiu:	Implementat	Perioada de implementare	2001
Sursă de finanțare:	Banca Mondială - Fondul Roman de Dezvoltare Socială		
Buget estimat:	75.000 €	Cofinanțare din buget local:	7.900 €

Titlu proiect	Alimentare cu apă în satul Dreptu		
Localitate:	Poiana Teiului	Zona de intervenție:	Sat Dreptu
Stadiu:	Implementat	Perioada de implementare	2001
Sursă de finanțare:	Banca Mondială - Fondul Roman de Dezvoltare Socială		
Buget estimat:	75.000 €	Cofinanțare din buget local:	8.200 €

Titlu proiect	Economia bazată pe cunoaștere		
Localitate:	Hangu	Zona de intervenție:	Comuna Hangu
Stadiu:	În curs de implementare	Perioada de implementare	2007-2013
Sursă de finanțare:	Banca Mondială		
Buget estimat:	47.000\$	Cofinanțare din buget local:	spațiu

Titlu proiect	Reabilitare Școala cu clasele I-VIII Hangu		
Localitate:	Hangu	Zona de intervenție:	Sat Hangu
Stadiu:	Depus spre finanțare	Perioada de implementare	-
Sursă de finanțare:	Banca Mondială		
Buget estimat:	314.952,79 €	Cofinanțare din buget local:	6.299,06 €

Proiecte finanțate prin alte fonduri

Titlu proiect	Proiectul „Cetățeni implicați în gospodărirea deșeurilor”		
Localitate:	Bicazu Ardelean	Zona de intervenție:	Comuna Bicazu Ardelean
Stadiu:	Implementat	Perioada de implementare	2000
Sursă de finanțare:	Fundația pentru Parteneriat Comunitar – Programul Roman de Parteneriat pentru mediu Miercurea Ciuc		
Buget estimat:	1571,86 €	Cofinanțare din buget local:	-

Titlu proiect	Economia bazată pe cunoaștere - contribuție la dezvoltarea turismului montan și agroturismului		
Localitate:	Hangu	Zona de intervenție:	Com. Hangu, Com. Pătârlagele
Stadiu:	În curs de implementare	Perioada de implementare	4 luni
Sursă de finanțare:	E.B.C. Conect - Ministerul Comunicațiilor, Fundația pentru dezvoltarea societății Civile		
Buget estimat:	6.303,48 €	Cofinanțare din buget local:	372,09 €

II.2. ANALIZA SWOT

CADRU GENERAL

Puncte tari

- Amplasarea într-o zonă de legătură dintre Regiunea de Dezvoltare Nord-Est și Regiunea de Dezvoltare Centru;
- Vecinătatea cu localități din numeroase județe din Regiunea Nord-Est și Regiunea Centru (Bacău, Suceava, Harghita, Neamț), fapt ce favorizează dezvoltarea unor parteneriate;
- Posibilitatea accesului prin intermediul căilor ferate;
- Suprafața mare a fondului funciar în localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău (184.972 hectare);
- Existența a importante resurse naturale pe raza microregiunii, precum: numeroase izvoare dulci, minerale, sulfuroase și sărate; materiale de construcții, resurse floristice și faunistice deosebite, resurse peisagistice importante;
- Gradul scăzut de poluare a aerului, apei și solului;
- Durata mai ridicată a menținerii stratului de zăpadă (circa 6 luni pe an);
- Nivel ridicat al biodiversității;
- Fond forestier și cinegetic bogat;
- Existența unor resurse ale solului precum petrol (se găsește în cantități medii), gaze naturale (se exploatează în cantități medii doar în zonele unde nu se află la adâncimi foarte mari), sare;
- Existența unor zone protejate de interes național (Legea nr.5/2000), precum: Cheile Bicazului, Parcul Național Ceahlău, Parcul Național Cheile Bicazului – Hășmaș, Rezervația faunistică Borca, Polița cu crini PN-J;
- Existența unor formațiuni carstice cu potențial turistic ridicat (Peștera Munticelu, Peștera Toșorog, Peștera Groapa de Var, Peștera 3 Fântâni și Complexul Detunate);

Puncte slabe

- Gradul relativ scăzut de modernizare a drumurilor publice;
- Lipsa accesului prin intermediul căilor aeriene, fapt ce duce la un număr redus de turiști străini;
- Existența unor probleme de mediu legate de alunecările de teren;
- Frecvente zone inundabile cauzate de torenți;

Oportunități

- Accesarea fondurilor europene nerambursabile;
- Existența programelor naționale de dezvoltare ce stabilesc axele prioritare și domeniile majore de intervenție în domeniile resurselor umane, dezvoltării durabile, transporturilor, dezvoltare rurală, etc.;

Amenințări

- Despăduririle necontrolate pot avea implicații în generarea alunecărilor de teren;
- Ritmul haotic al construcțiilor care poate afecta potențialul natural al stațiunii;

POPULAȚIA

Puncte tari

- Distribuția echilibrată a populației pe sexe;
- Rata mortalității infantile mai redusă decât la nivel regional și național;
- Soldul pozitiv al schimbărilor de domiciliu (2 persoane în anul 2009);
- Valoarea superioară a ratei de înlocuire a forței de muncă (840‰) față de nivelul regional (834‰) și național (698‰);

Puncte slabe

- Scăderea populației stabile în anul 2010, față de anul precedent;
- Densitatea scăzută a populației, în special în anumite localități precum comuna Dămuc, Grințieș sau Râșca;
- Gradul ridicat de îmbătrânire a populației (valoare mai ridicată decât la nivel regional);
- Valoarea ridicată a ratei de dependență demografică;
- Sporul natural negativ, începând cu anul 2004;
- Trendul descendent al ratei sporului natural, sub rata medie de creștere înregistrată la nivel regional sau național;
- Creșterea ratei divorțialității în intervalul 2005-2009;
- Soldul negativ al schimbărilor de reședință (-515 persoane în anul 2010);
- Soldul negativ al migrației internaționale (-7 persoane în anul 2009)

Oportunități

- Diversificarea economiei locale poate duce creșterea populației stabile;
- Dezvoltarea unor programe naționale de susținere a tinerilor.

Amenințări

- Criza economică și lipsa locurilor de muncă poate avea ca efect migrarea populației din microregiunea Ceahlău în alte localități sau țări;
- Eliminarea ajutoarelor pentru creșterea copilului poate duce la scăderea sporului natural al populației.

DEZVOLTARE ECONOMICĂ

Puncte tari

- Existența unui număr destul de ridicat de întreprinderi active din punct de vedere juridic, conform Ministerului Finanțelor;
- Forța de muncă ieftină;
- Tendința de creștere a numărului mediu de salariați în perioada 2004-2008;
- Ponderea ridicată a pădurilor din totalul fondului funciar;
- Existența suprafețelor care pot intra în programul de împădurire;
- Utilizarea la scară redusă a pesticidelor și îngrășămintelor în agricultură;
- Existența personalului calificat în ocoalele silvice din zonă;
- Nivel relativ ridicat de dezvoltare a activităților industriale, mai ales în domeniul prelucrării lemnului;
- Distribuția echilibrată a întreprinderilor industriale în localitățile componente;
- Potențial turistic ridicat datorită numeroaselor obiective culturale precum: Mănăstirea Râșca, Mănăstirea Durău, Palatul Cnejilor, etc.
- Existența obiceiurilor populare care au potențial de a atrage turiști în microregiune;
- Existența tradiției în practicarea agriculturii, în special a zootehniei;

Puncte slabe

- Concentrarea întreprinderilor din microregiunea Ceahlău în câteva localități precum Bicz, Poiana Teiului sau Pipirig;
- Slaba diversificare a economiei locale; majoritatea localităților componente au întreprinderi active doar în câteva din sectoarele economiei naționale;
- Densitatea redusă a IMM-urilor pe cap de locuitor, în special în localități precum Râșca, Borca, Hangu sau Bicz-Chej;
- Absența fondurilor de start pentru demararea afacerilor;
- Inexistența serviciilor de consultanță pentru afaceri;
- Lipsa informației legate de oportunitățile de finanțare existente;
- Starea proastă a infrastructurii fizice și de utilități;
- Oferte de creditare greu accesibile (garanții mari);
- Absența spiritului antreprenorial al populației;
- Adaptarea mai lentă a populației mature/vârșnice la schimbările și provocările lumii actuale, în general, și la fenomenul mobilității și reconversiei profesionale, în special;

-
- Existența unor specialități gastronomice cu specific local;
  - Creșterea numărului de structuri de primire turistică, a capacității de cazare existentă și a capacității de cazare în funcțiune în ultimii ani;
  - Slaba informare a agricultorilor cu privire la normele europene;
  - Lista unei politici sistematice de recalificare și specializare pentru o agricultură performantă;
  - Gradul scăzut de fertilitate al solului, specific zonei de munte;
  - Fragmentarea suprafețelor agricole ce conduce la practicarea unei agriculturi tradiționale slab competitive economic;
  - Utilaje agricole insuficiente pentru efectuarea la timp a lucrărilor agricole;
  - Lipsa structurilor de cazare în unele comune membre ale Grupului de Acțiune Locală Ceahlău;
  - Oferta relativ scăzută de posibilități de petrecere a timpului liber pentru turiști;
  - Paletă de obiective turistice destul de puțin nuanțată;
  - Scăderea numărului de turiști sosiți în anul 2009, față de anul precedent;
  - Slaba promovare turistică a microregiunii.

Oportunități

- Îmbunătățirea percepției investitorilor străini asupra Regiunii Nord-Est, și implicit asupra microregiunii Ceahlău;
- Cooperarea mediului privat cu autoritățile publice locale, cu instituțiile de învățământ superior și centrele de cercetare și dezvoltare;
- Existența facilităților acordate de stat în domeniul agricol și zootehnic: subvenții, etc.
- Existența Planului Național Strategic pentru Dezvoltare Rurală;
- Finanțările nerambursabile existente pentru dezvoltarea mediului de afaceri;
- Programele guvernamentale pentru dezvoltarea economică, lansate de Agenția pentru Implementarea Proiectelor și Programelor pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii;
- Oferirea de facilități investitorilor străini de către autoritățile publice;
- Desfășurarea unor campanii de promovare a agroturismului;
- Condiții favorabile de obținere a produselor ecologice, ce pot fi exportate în condiții deosebit de avantajoase;
- Dezvoltarea de noi atracții și activități turistice;
- Participarea la târguri de turism naționale și internaționale;
- Elaborarea unor planuri și strategii de dezvoltare a turismului, la nivel local, județean sau regional care să fructifice potențialul deținut;
- Implementarea de proiecte de infrastructură turistică de către administrația publică locală;
- Îmbunătățirea sistemelor de informare și orientare turistică;

Amenințări

- Slaba implementare a sistemului de asigurare a calității producției și produselor;
  - Slaba preocupare pentru introducerea noilor tehnologii și pentru activitatea de cercetare-dezvoltare;
  - Eroziunea și degradarea calității solurilor pot conduce la scăderea randamentului sectorului agricol;
  - Frecvența ridicată a perioadelor secetoase în agricultura pot duce la scăderea productivității;
  - Riscul sporit de inundații;
  - Numărul de concurenți în creștere pentru produsele agroalimentare de pe piața Uniunii Europene;
  - Lipsa colaborării agenților economici cu autoritățile publice locale;
  - Migrarea forței de muncă în străinătate sau chiar în alte orașe, din cauza lipsei de locuri de muncă la nivel local;
  - Fluctuația forței de muncă;
  - Prelungirea crizei economice mondiale, care a afectat atât unitățile economice din toate domeniile, cât și puterea de cumpărare a cetățenilor;
  - Poluarea culturală, amploarea fenomenului kitsch poate afecta produsul turistic per ansamblu;
  - Orientarea turiștilor români către destinațiile externe;
  - Promovarea de către agențiile de turism a destinațiilor turistice externe, în detrimentul stațiunilor naționale, precum Predealul;
  - Lipsa investițiilor pentru modernizare și dezvoltare poate duce la retrogradarea unităților de cazare.
-

DEZVOLTARE SOCIALĂ

Puncte tari

- Disponibilitatea, în microregiune, a tuturor nivelurilor de învățământ preuniversitar;
- Evoluția numerică a elevilor de liceu, în ultimii 5 ani;
- Rezultatele importante obținute de elevii din microregiune la concursurile școlare și extrașcolare la nivel județean și național;
- Parteneriate active ale instituțiilor de învățământ cu administrațiile și instituțiile publice privind activități de informare și educare a elevilor în domenii de interes precum protecția mediului, colectarea deșeurilor, sănătate etc;
- Situație bună a gradului de solicitare a infrastructurii de învățământ, din prisma numărului de elevi ce revin unei săli de clasă;
- Existența dotărilor IT&C în școli la un nivel satisfăcător;
- Existența spitalului din orașul Bicăz, cu un număr relativ mare de paturi;
- Existența ambulatoriului integrat al spitalului din Bicăz;
- Existența cabinetelor medicale de familie în toate localitățile din GAL;
- Existența unităților medico-sanitare din sectorul privat;
- Existența unei creșe, în orașul Bicăz;
- Existența unor cabinete stomatologice și a unor laboratoare de tehnică dentară;

Puncte slabe

- Infrastructura fizică nu corespunde standardelor;
- Clădirile școlilor necesită lucrări de reabilitare și modernizare;
- Instituțiile de învățământ necesită investiții în dotări specifice;
- Supraîncărcarea cadrelor didactice din învățământul preșcolar și primar, în unele dintre localitățile G.A.L. Ceahlău;
- Atractivitate scăzută pentru cadrele didactice tinere;
- Personal medical insuficient, în comparație cu necesarul de servicii medicale, în unele comune ale microregiunii;
- Insuficientă promovare a exigențelor privind expunerea populației la factori de risc pentru sănătate;
- Dotarea materială în domeniu este veche și insuficientă;
- Frecvența neregulată a medicului de familie;
- Insuficientă percepție la nivelul populației a factorilor de risc pentru sănătate
- Lipsa farmaciilor sau a punctelor farmaceutice în multe dintre comunele din G.A.L.;
- Lipsa medicilor în unele dintre comunele din G.A.L.;
- Atractivitate scăzută pentru cadrele medico-sanitare tinere;

Oportunități

- Finanțări guvernamentale pentru învățământ și cultură în mediul rural (program de reabilitare a căminelor culturale prin Ministerul Culturii, program de reabilitare a școlilor prin Ministerul Educației);
- Dezvoltarea activităților de tip after-school;
- Activități de implicare activă a elevilor în comunitate, pentru responsabilizare și educație civică;
- programele naționale de sănătate reprezintă o oportunitate atât pentru unitățile medico-sanitare dar și pentru populația beneficiară a serviciilor de sănătate;
- finanțările nerambursabile europene din domeniul sănătății;
- înființarea de farmacii / puncte farmaceutice în localitățile care nu dispun de acest tip de unități;
- posibilitatea dezvoltării de parteneriate de tip public-privat în domeniul sănătății;
- desfășurarea unor campanii de informare și conștientizare a populației privind modul de viață sănătos;

Amenințări

- Migrarea cadrelor didactice, pe fondul nemulțumirilor privind nivelul salarial și cel al dotărilor tehnice;
- Accentuarea problemelor de personal, cauzate de pensionarea cadrelor didactice și lipsa de interes a profesorilor tineri de a activa în domeniu;
- Scăderea numărului de elevi poate duce la desființarea unor unități de învățământ;
- Migrarea personalului medical, pe fondul nemulțumirilor privind nivelul salarial și cel al dotărilor tehnice;
- Posibilitatea intrării Consiliului Local Bicăz în incapacitatea de a finanța funcționarea la parametri optimi a Spitalului Orășenesc Bicăz;

II.3 – VIZIUNE, PRIORITĂȚI, OBIECTIVE

Viziunea de dezvoltare

Scopul elaborării unei viziuni pentru dezvoltarea microregiunii Ceahlău este acela de a permite comunității locale să vizualizeze modul în care se dorește a fi microregiunea la sfârșitul implementării proiectelor și să aleagă calea ce trebuie urmată pentru a ajunge acolo. Viziunea oferă cetățenilor, mediului de afaceri dar și administrației locale o idee clară despre ceea ce trebuie făcut și cum trebuie concentrate resursele existente. Tocmai din acest motiv, viziunea de dezvoltare a microregiunii Ceahlău a fost elaborată în urma consultării tuturor stakeholderilor importanți, astfel încât aceasta să fie apreciată ca motivatoare pentru cea mai mare parte a comunității.

Microregiunea Ceahlău va oferi locuitorilor săi condiții bune de viață și oportunități variate de dezvoltare profesională, prin diversificarea activităților economice locale și prin valorificarea superioară a avantajelor de care dispune. Microregiunea Ceahlău se va afirma ca o zonă turistică recunoscută pe plan regional și național care va oferi turiștilor posibilități variate de petrecere a timpului liber, valorificând patrimoniul natural și antropic existent.

Obiectivele operaționale

Obiectivele de dezvoltare ale G.A.L. Ceahlău respectă viziunea de dezvoltare stabilită și **reflectă analiza SWOT a teritoriului**, în sensul orientării spre rezolvarea principalelor probleme observate și fructificarea oportunităților de care dispun comunitățile locale.

Obiectivele sunt grupate pe domenii prioritare, sau Priorități, conform analizelor socio-economice întreprinse și a consultării comunității locale. Astfel, pentru G.A.L. Ceahlău, prioritățile strategice de dezvoltare sunt:

1. **Dezvoltarea turismului;**
2. **Valorificarea resurselor locale;**
3. **Creșterea atractivității economice.**

Diagnoza sectorului turistic, ale cărei concluzii sunt cuprinse în analiza SWOT, a rezultat că una dintre problemele microregiunii este promovarea slabă a ofertei turistice a localităților. În acest sens, unul dintre obiectivele operaționale care corespund priorității „Dezvoltarea turismului” este „**Promovarea turistică a microregiunii Ceahlău**”.

Analiza SWOT a dezvoltării economice a microregiunii identifică o insuficiență a facilităților de petrecere a timpului liber pentru turiști și o nuanțare relativ scăzută a obiectivelor turistice. În plus, unele localități nu dispun de unități de cazare, cu toate că dețin potențial de dezvoltare a turismului, iar o parte

dintre unitățile de cazare existente necesită investiții pentru îmbunătățirea condițiilor oferite turiștilor. Printre oportunitățile identificate se numără și dezvoltarea unor activități și atracții turistice noi, îmbunătățirea condițiilor de cazare, îmbunătățirea sistemului de informare turistică etc. Aceste concluzii sunt cuprinse în cel de-al doilea obiectiv al priorității, și anume „**Dezvoltarea ofertei turistice**”, în tandem cu următorul obiectiv: „**Îmbunătățirea infrastructurii turistice**”.

Unul dintre punctele tari ale zonei este caracterul tradițional al unor activități agricole, adaptate specificului natural local. O parte importantă a populației practică agricultura, de multe ori de subsistență. În schimb, a fost observată o lipsă de informare a agricultorilor cu privire la oportunitățile de dezvoltare de care poate beneficia sectorul agricol pe plan local. În acest context, unul dintre obiectivele Strategiei pentru valorificarea resurselor locale este „**Creșterea competitivității sectorului agricol**”. În mod similar, pentru sectorul forestier, obiectivul corespondent este „**Creșterea valorii adăugate a produselor forestiere**”, obiectiv care contribuie semnificativ și la protecția mediului prin reducerea cantității de lemn exploatat.

O altă resursă definitorie pentru microregiune este forța de muncă. Sistemul public de învățământ din localitățile microregiunii oferă toate nivelurile de

educație preuniversitară și se mândrește cu rezultate foarte bune la competițiile școlare, realizări profesionale ale absolvenților etc. Se dorește ca, pe termen mediu, să se obțină o îmbunătățire calitativă a resurselor umane pentru a obține o adaptabilitate ridicată la activitățile economice noi. Prin urmare, unul dintre obiectivele operaționale este „*Dezvoltarea resurselor umane*”, urmărindu-se îmbunătățirea abilităților necesare practicării unor activități economice specifice teritoriului, prin care să se obțină o valorificare înaltă a resurselor locale.

Analiza SWOT a identificat o serie de probleme cu care se confruntă comunitățile locale din microregiunea Ceahlău. Aceste probleme cauzează o atractivitate scăzută atât pentru dezvoltarea afacerilor pe plan local dar și pentru stimularea investițiilor exterioare (naționale sau străine). În plus, din punct de vedere economic, teritoriul analizat prezintă o atractivitate scăzută pentru forța de muncă tânără specializată și înalt specializată, datorită diversificării scăzute a economiei locale, insuficiența locurilor de muncă, oportunitățile scăzute pentru dezvoltarea unei afaceri noi etc. Dorința comunității locale de a rezolva aceste probleme se regăsește în cea de-a treia prioritate: „*Creșterea atractivității economice*”. Obiectivul îndreptat spre oferirea unor condiții mai bune pentru forța de muncă locală dar și pentru impulsivarea

dezvoltării de noi afaceri (ex: servicii pentru populație), este „*Creșterea numărului de locuri de muncă*”. Prin acest obiectiv se urmărește reducerea șomajului, creșterea puterii de cumpărare a populației și, implicit, creșterea nivelului de trai. Pentru a crea alternative de dezvoltare profesională, în special pentru tinerii specialiști, pentru a contribui la consolidarea economiei locale și pentru a reduce migrarea forței de muncă, a fost stabilit ca obiectiv sectorial „*Diversificarea activităților economice*”.

Ținând cont de oportunitățile de dezvoltare și diversificare a afacerilor pe plan local pe care le evidențiază analiza SWOT și având în vedere rolul esențial al mediului de afaceri pentru dezvoltarea comunității locale, se dorește ca localitățile cuprinse de microregiunea „Ceahlău” să ofere un cadru propice pentru dezvoltarea activităților economice, contribuind în același timp la majoritatea obiectivelor deja enunțate. În acest sens, un alt obiectiv operațional al Strategiei de dezvoltare a G.A.L. Ceahlău este „*Îmbunătățirea climatului pentru afaceri*”. Printre dezideratele asociate acestui obiectiv se numără creșterea numărului de unități economice locale, îmbunătățirea rezultatelor financiare ale unităților locale, cu rezultate evidente atât asupra bugetelor publice locale dar și asupra nivelului de trai general din microregiune.

Creșterea calității vieții în localitățile microregiunii „Ceahlău” prin diversificarea economiei locale, creșterea competitivității mediului de afaceri local și îmbunătățirea condițiilor de mediu

Prioritatea 1

**DEZVOLTAREA
TURISMULUI**

Obiectiv 1.1
Îmbunătățirea infrastructurii turistice

Obiectiv 1.2
Promovarea turistică a microregiunii „Ceahlău”

Obiectiv 1.3
Dezvoltarea ofertei turistice

Măsura 1:
Dezvoltarea sectorului turistic din microregiunea „Ceahlău”

Măsura 2:
Îmbunătățirea condițiilor de mediu din microregiunea „Ceahlău”

Măsura 3:
Dezvoltarea serviciilor publice din microregiunea „Ceahlău”

Prioritatea 2

**VALORIFICAREA
RESURSELOR LOCALE**

Obiectiv 2.1
Creșterea competitivității sectorului agricol

Obiectiv 2.2
Creșterea valorii adăugate a produselor forestiere

Obiectiv 2.3
Dezvoltarea resurselor umane

Măsura 4:
Susținerea sectorului IMM din microregiunea „Ceahlău”

Măsura 5:
Dezvoltarea și diversificarea activităților agricole din microregiunea „Ceahlău”

Prioritatea 3

**CREȘTEREA
ATRACTIVITĂȚII
ECONOMICE**

Obiectiv 3.1
Creșterea numărului de locuri de muncă

Obiectiv 3.2
Diversificarea activităților economice

Obiectiv 3.3
Îmbunătățirea climatului pentru afaceri

Măsura 6:
Valorificarea superioară a produselor locale din microregiunea „Ceahlău”

Măsura 7:
Introducerea metodelor și tehnologiilor inovative în economia locală din microregiunea „Ceahlău”

II.4. MĂSURI ȘI PROIECTE

DEZVOLTAREA SECTORULUI TURISTIC DIN MICROREGIUNEA „CEHLĂU”**Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției**

Studii de specialitate din cadrul *World Tourism Organization* și *European Travel Commission* au identificat între principalele megatendențe existente la nivel mondial orientarea turiștilor spre destinații foarte puțin poluate și fără probleme de mediu și spre destinații cu o puternică încărcătură istorică și culturală. La nivel național, turismului rural și agroturismul au înregistrat creșteri semnificative în ultimii ani, deși potențialul deținut nu este încă suficient exploatat. În aceste condiții, putem afirma că pentru dezvoltarea durabilă a microregiunii Ceahlău susținerea sectorului turistic este imperativă.

Dezvoltarea socio-economică a microregiunii Ceahlău poate începe de la o dezvoltare a formelor de turism ce pot fi practicate în localitățile componente, între care prima poziție este deținută de agroturism și turism rural. Susținerea sectorului turistic vine ca o necesitate cu atât mai mult în condițiile în care numărul turiștilor sosiți în microregiune în anul 2009 a scăzut cu aproape 10 procente față de anul precedent. Această involuție este însă un efect al crizei economice mondiale și nu a unei scăderi a atractivității regiunii din punct de vedere turistic. Pentru revenirea sectorului turistic în perioada următoare este nevoie de susținerea acestuia prin acțiuni de promovare și modernizare a infrastructurii specifice.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii :

Această măsură presupune, în primul rând, implementarea unor acțiuni de promovare turistică a microregiunii Ceahlău. Pentru aceasta ar fi de dorit crearea unei brand turistic, realizarea unor materiale de promovare de tip pliant, broșură, ghid și participarea la târguri de turism. Totodată, se dorește realizarea unui Centru de informare și promovare turistică care să asigure difuzarea informațiilor necesare turiștilor sosiți și promovarea atracțiilor turistice la nivel național și internațional. Pentru facilitarea legăturii între turiști și structurile de cazare turistică se va dezvolta și un sistem electronic de rezervare.

Trebuie dezvoltată și infrastructura turistică, atât cea de alimentație și cazare, cât și cea de agrement. Tocmai din acest motiv între investițiile eligibile vor fi realizate și diverse proiecte de dezvoltare și modernizare a infrastructurii de agrement și a unităților de primire turistică.

Beneficiari :

Tipuri de beneficiari:

- **Micro-întreprinderile** (societăți comerciale cu capital social privat: SNC, SCS, SRL, SA)¹ (vezi definiție dicționar), inclusiv societăți cooperative de gradul 1 meșteșugărești și de consum care au prevăzute în actul constitutiv ca obiectiv desfășurarea/ dezvoltarea de activități ce vizează turismul rural, înființate conform legislației naționale în vigoare (Legea nr. 1/ 2005, privind funcționarea și organizarea cooperativei cu modificările și completările ulterioare).
- **Persoane fizice** (neînregistrate ca agenți economici) care se vor angaja ca până la data semnării Contractului de finanțare să se autorizeze cu un statut minim de persoană fizică autorizată și să funcționeze ca micro-întreprindere, iar în situația în care, în urma autorizării, se modifică reprezentantul legal al proiectului, se vor depune toate documentele ce demonstrează transferul dreptului de reprezentare pentru noua formă de organizare juridică, această modificare neafectând respectarea criteriilor de eligibilitate și selecție ale Cererii de Finanțare.
- **Comunele** prin reprezentanții lor legali conform legislației naționale în vigoare, **precum și asociațiile** de dezvoltare intercomunitară **realizate doar între comune** și înființate conform legislației naționale în vigoare (Legea nr. 215/ 2001 a administrației publice locale cu modificările și completările ulterioare și Ordonanța Guvernului nr. 26/ 2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare);
- **ONG-uri**, definite conform legislației naționale în vigoare (Ordonanța Guvernului nr.26/ 2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare).

Evaluarea numărului: 3 proiecte (număr estimativ de proiecte)

Investiții eligibile :

- Modernizarea infrastructurii de primire turistică;
- Dezvoltarea infrastructurii turistice de agrement;

- Dezvoltarea infrastructurii de informare și promovare turistică;
- Implementarea de sisteme electronice pentru susținerea activităților turistice;
- Amenajarea infrastructurii specifice turismului montan;
- Campanii de promovare turistică.

Acțiuni materiale (Tip de acțiuni eligibile):

- Construcția, modernizarea, extinderea structurilor de primire turistice;
- Dotarea structurilor de primire turistice;
- Construcție clădire centru de informare și promovare turistică;
- Achiziționare/închiriere echipamente;
- Consumabile;
- Bannere, pliante, broșuri, etc.;
- Realizarea de marcaje turistice.

Acțiuni imateriale (Tip de acțiuni eligibile):

- Salarii;
- Studii de fezabilitate/ Memorii justificative;
- Taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor.

Sume €

nr proiecte prevazute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe masura	Contributia FEADR		Contributia publica nationala		Contributia privata	
			%	suma	%	suma	%	suma
2 proiecte	93254	186507	80%	126825	20%	31706	15%	27976
1 proiect	32026	32026	80%	21778	20%	5444	15%	4804
Total: 3 proiecte	72844	218533	80%	148603	20%	37150	15%	32780

Indicatori/rezultate

- Creșterea numărului de sosiri turistice în localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău;
- Creșterea numărului de înoptări în localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău;
- Creșterea duratei medii de ședere;
- Creșterea indicelui de utilizare netă a capacității de cazare turistică;
- Număr structuri de primire turistică modernizare/construite;
- Număr centre de informare și promovare turistică;
- Număr sisteme electronice de susținere a activităților turistice;
- Număr trasee turistice identificate, marcate și omologate.

Criterii de selecție

1	Proiecte derulate de tineri cu vârsta până în 40 de ani la data depunerii proiectului	30 puncte
2	Proiecte care integrează probleme de mediu	25 puncte
3	Proiecte care au ca beneficiari asociații, parteneriate, grupuri de producători	10 puncte
4	Proiecte care contribuie la îndeplinirea mai multor obiective operaționale	5 puncte
5	Proiecte prin care se creează locuri de muncă	10 puncte
6	Demonstrarea sustenabilității proiectului	5 puncte
7	Demonstrarea capacității de implementare a proiectului	10 puncte
8	Proiecte care demonstrează coerența dintre acțiuni, rezultate și obiective	5 puncte

Coerența cu Strategia GAL

Prioritatea 1 – Dezvoltarea turismului

- Obiectiv 1.1. – Îmbunătățirea infrastructurii turistice;
- Obiectiv 1.2. – Promovarea turistică a microregiunii Ceahlău;
- Obiectiv 1.3. – Dezvoltarea ofertei turistice.

Prioritate 2 – Valorificarea resurselor locale

- Obiectiv 2.1. – Creșterea competitivității sectorului agricol;

Prioritatea 3 – Creșterea atractivității economice

- Obiectiv 3.1. – Creșterea numărului de locuri de muncă;
- Obiectiv 3.2. – Diversificarea activităților economice.

Coerența cu PNDR

Axa 3 - Calitatea vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale

- Măsura 313 – Încurajarea activităților turistice

Coerența cu alte programe de finanțare

Programul Operațional Regional 2007-2013

- Axa Prioritară 5 – Dezvoltarea și promovarea turismului

PROIECTE

Măsura 1. proiecte

1.1. INVESTIȚII ÎN INFRASTRUCTURA DE PRIMIRE TURISTICĂ

Tipuri de beneficiari	Micro-întreprinderi, fizice, comune, ONG	persoane	Buget total estimativ	186.507 €
Localizare	Microregiunea Ceahlău		Sprijin public (comunitar și național)	85%
Număr proiecte similare:	2		Suma nerambursabilă	158.531 €

1.2. INVESTIȚII ÎN INFRASTRUCTURA RECREAȚIONALĂ

Tipuri de beneficiari	Micro-întreprinderi, fizice, comune, ONG	persoane	Buget total estimativ	32.026 €
Localizare	Microregiunea Ceahlău		Sprijin public (comunitar și național)	85%
Număr proiecte similare:	1		Suma nerambursabilă	27.222 €

Măsura 2.

ÎMBUNĂTĂȚIREA CONDIȚIILOR DE MEDIU DIN MICROREGIUNEA „CEHLĂU”

Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției

Localitățile componente ale Grupului de Acțiune Locală Ceahlău se caracterizează prin resursele naturale deținute, aflate într-o stare de conservare bună. Pe teritoriul microregiunii Ceahlău există 4 situri de importanță comunitară (Situl de importanță comunitară Ceahlău, situl de importanță comunitară Cheile Bicazului – Hășmaș, situl de importanță comunitară Cheile Șugăului – Munticelu și situl de importanță comunitară Vânători-Neamț) și două arii de protecție specială avifaunistică (ROSPA0018 Cheile Bicazului – Hășmaș și ROSPA0107 Vânători – Neamț). De asemenea, pădurile ocupă o suprafață de circa 65% din totalul fondului funciar existent.

Mediul natural reprezintă unul dintre principalele simboluri ale microregiunii Ceahlău, dar și una dintre principalele resurse de care depinde dezvoltarea economică a localităților componente. Microregiunea se caracterizează printr-un nivel ridicat de biodiversitate din punctul de vedere al numărului de specii și al habitatelor existente, fiind necesară a evaluarea permanentă a impactului antropic asupra acestora. Spre exemplu, din cauza defrișărilor ori a degradării pădurilor a fost înregistrată o creștere a numărului de inundații. Din acest motiv se impune demararea lucrărilor de corectare a torenților.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii :

Prin această măsură se dorește îmbunătățirea condițiilor de mediu din microregiunea Ceahlău prin desfășurarea unor lucrări de corectare a torenților în localitățile componente. Lucrările de corectare a torenților asigură protecția acumulărilor de apă a localităților, a infrastructurii de transport, a altor obiective de interes economic și social și oferă suportul pentru refacerea echilibrului eco-hidrologic prin consolidarea malurilor și a versanților în bazinul hidrografic.

Beneficiari :

MĂSURA 125 C din PNDR

- Comune;

_ - Administratorul fondului forestier de stat - Regia Nationala a Padurilor Romsilva.

Evaluarea numărului: 8 proiecte

Investiții eligibile :

- Lucrări de corectare a torenților;

Acțiuni materiale (Tip de acțiuni eligibile):

- Construire baraje, diguri, canale, etc.;

Acțiuni imateriale (Tip de acțiuni eligibile):

- Salarii;
- Studii de fezabilitate/ Memorii justificative;
- Studii hidrologice și/sau hidro-geologice;
- Proiectele tehnice;
- Taxe pentru ingineri, arhitecți și consultanți.

- sume €

nr proiecte prevazute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe masura	Contributia FEADR		Contributia publica nationala		Contributia privata	
			%	suma	%	suma	%	suma
8 proiecte	54284	434270	80%	347416	20%	86854	0%	0
Total: 8 proiecte	54284	434270	80%	347416	20%	86854	0%	0

Indicatori/rezultate		
- Număr torenți pentru care s-au realizat lucrări de corectare.		
Criterii de selecție		
1	Proiecte derulate de tineri cu vârsta până în 40 de ani la data depunerii proiectului	30 puncte
2	Proiecte care integrează probleme de mediu	25 puncte
3	Proiecte care au ca beneficiari asociații, parteneriate, grupuri de producători	10 puncte
4	Proiecte care contribuie la îndeplinirea mai multor obiective operaționale	5 puncte
5	Proiecte prin care se creează locuri de muncă	10 puncte
6	Demonstrarea sustenabilității proiectului	5 puncte
7	Demonstrarea capacității de implementare a proiectului	10 puncte
8	Proiecte care demonstrează coerența dintre acțiuni, rezultate și obiective	5 puncte
Coerența cu Strategia GAL		
Prioritatea 1 – Dezvoltarea turismului		
- Obiectiv 1.3. – Dezvoltarea ofertei turistice.		
Prioritate 2 – Valorificarea resurselor locale		
- Obiectiv 2.1. – Creșterea competitivității sectorului agricol;		
- Obiectiv 2.2. – Creșterea valorii adăugate a produselor forestiere.		
Coerența cu PNDR		
Axa 1 – Creșterea competitivității sectoarelor agricol și forestier		
- Măsura 125 - Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii.		
-		
Coerența cu alte programe de finanțare		
Programul Operațional Sectorial Mediu		
- Axa prioritară 2 – Sector managementul deșeurilor / reabilitarea terenurilor poluate istoric;		
- Axa prioritară 4 – Protecția naturii;		
- Axa prioritară 5 – Sector protecția împotriva inundațiilor și reducerea eroziunii costiere.		

PROIECTE

Măsura 2. proiecte			
2.3. Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii			
Tipuri de beneficiari	Beneficiari conform măsurii 125 C din PNDR	Buget total estimativ	434.270 €
Localizare	Microregiunea Ceahlău	Sprijin public (comunitar și național)	100%
Număr proiecte similare:	8	Suma nerambursabilă	434.270 €

DEZVOLTAREA SERVICIILOR PUBLICE DIN MICROREGIUNEA „CEHLĂU”**Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției**

Unul dintre criteriile de evaluare a calității vieții din comunitățile rurale este existența și calitatea serviciilor publice la care acces populația. Acest criteriu este unul definitoriu pentru atractivitatea generală a unei localități și/sau zone pentru locuire și, de multe ori, este esențială pentru diferențierea rural / urban.

Obiectivul general al Strategiei de dezvoltare a GAL Ceahlău este tocmai creșterea calității vieții populației din localitățile componente ale microregiunii. Măsura de față își propune să contribuie în mod direct la atingerea acestui obiectiv prin îmbunătățirea elementelor de atractivitate generală a comunităților locale care sunt interdependente de serviciile oferite populației. În acest fel, se dorește completarea unui cadru mai larg privitor la îmbunătățirea condițiilor de trai din microregiune, datorată în special creșterii economiei locale.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii :

Această măsură își propune să contribuie la creșterea atractivității comunităților locale, prin îmbunătățirea climatului social. Pentru aceasta, se dorește amenajarea corespunzătoare sau înființarea spațiilor publice de recreere (ex: parcuri, spații de joacă, piste de biciclete etc.), a infrastructurii legate de activitățile artistice, sportive și socio-culturale (ex: terenuri de sport, centre pentru promovarea elementelor culturale locale, biblioteci, cămine culturale etc.), achiziționarea de utilaje și echipamente pentru serviciile publice (de dezapezire, intretinere spatii verzi etc.)

Beneficiari :

- **Măsura 322 din PNDR**

- **Comunele prin reprezentanții lor legali conform legislației naționale în vigoare;**

- **Autoritățile locale** (comune) sau **Asociații de Dezvoltare Intercomunitare** prin operatorii regionali pentru investițiile în infrastructura de apă/apa uzată;

- **Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitare (ADI)** realizate între două sau mai multe **comune** înființate conform legislației naționale în vigoare (Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale cu modificările și completările ulterioare și Ordonanța Guvernului

nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare);

- **ONG-uri, Asezăminte culturale și Institutii de cult** definite conform legislației naționale în vigoare;

- **Persoane fizice și juridice care detin în proprietate sau administrează obiective de patrimoniu cultural sau natural** de interes local și care aplică pentru protejerea patrimoniului cultural de interes local și natural **din spațiul rural.**

Evaluarea numărului: 15 proiecte (număr estimativ de proiecte)

Investiții eligibile :

- Înființarea și amenajarea spațiilor publice de recreere
- Dezvoltarea infrastructurii necesare pentru desfășurarea activităților socio-culturale

Acțiuni materiale (Tip de acțiuni eligibile):

- Construcția, reabilitarea, modernizarea, extinderea spațiilor publice de recreere;
- Mobilier specific spațiilor publice de recreere;
- Construcția, reabilitarea, modernizarea infrastructurii pentru practicarea sporturilor de masă;
- Construcția, reabilitarea, modernizarea, dotarea așezămintelor culturale;

Acțiuni imateriale (Tip de acțiuni eligibile):

- Salarii;
- Studii de fezabilitate/ Memorii justificative;
- Taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor;
-

Sume €								
nr proiecte prevazute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe masura	Contributia FEADR		Contributia publica nationala		Contributia privata	
			%	suma	%	suma	%	suma
15 proiecte	55.940	839.100	80%	671280	20%	167820	0%	0
15 proiecte	55.940	839.100	80%	671280	20%	167820	0%	0

Indicatori

- Număr de spații verzi amenajate
- Număr de locuri de joacă pentru copii amenajate
- Număr de piste de biciclete amenajate
- Număr de terenuri de sport / baze sportive amenajate
- Număr de așezăminte culturale reabilitate/modernizate
- Număr de așezăminte culturale înființate
- Număr de zone de agrement ale căror facilități publice au fost îmbunătățite
-

Criterii de selecție

1	Proiecte derulate de tineri cu vârsta până în 40 de ani la data depunerii proiectului	30 puncte
2	Proiecte care integrează probleme de mediu	25 puncte
3	Proiecte care contribuie la promovarea și conservarea valorilor culturale și tradiționale locale	10 puncte
4	Proiecte care au ca beneficiari asociații, parteneriate, grupuri de producători	5 puncte
5	Proiecte care contribuie la îndeplinirea mai multor obiective operaționale	5 puncte
6	Proiecte prin care se creează locuri de muncă	5 puncte
7	Demonstrarea sustenabilității proiectului	10 puncte
8	Demonstrarea capacității de implementare a proiectului	10 puncte

Coerența cu Strategia GAL

Prioritatea 1 – Dezvoltarea turismului

- Obiectiv 1.1. – Îmbunătățirea infrastructurii turistice;
- Obiectiv 1.3. – Dezvoltarea ofertei turistice.

Prioritate 2 – Valorificarea resurselor locale

- Obiectiv 2.1. – Creșterea competitivității sectorului agricol;

Prioritatea 3 – Creșterea atractivității economice

- Obiectiv 3.2. – Îmbunătățirea climatului pentru afaceri

Coerența cu PNDR

Axa 3 - Calitatea vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale

Măsura 322 – Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale

Coerența cu alte programe de finanțare

Programul Național de Reabilitare a Așezămintelor Culturale;

Programul Operațional Regional

- Axa Prioritara 5: Dezvoltarea durabila si promovarea turismului;

Măsura 3. proiecte

3.1. a) înființarea, amenajarea spațiilor publice de recreere pentru populația rurală (parcuri, spații de joacă pentru copii, terenuri de sport, inclusiv săli de sport, piste de biciclete) 9 proiecte

Tipuri de beneficiari	Beneficiarii conform măsurii 322 din PNDR - pista de biciclete și construire teren de sport	Buget total estimativ	384.441 €
Localizare	Microregiunea Ceahlau	Sprijin public (comunitar și național)	100%
Număr proiecte similare:	6	Suma nerambursabilă	384.441 €
Tipuri de beneficiari	Beneficiarii conform măsurii 322 din PNDR - amenajări spații verzi	Buget total estimativ	14.363 €
Localizare	Microregiunea Ceahlau	Sprijin public (comunitar și național)	100%
Număr proiecte similare:	1	Suma nerambursabilă	14.363 €
Tipuri de beneficiari	Beneficiarii conform măsurii 322 din PNDR - amenajări spații de joacă	Buget total estimativ	51.811 €
Localizare	Microregiunea Ceahlau	Sprijin public (comunitar și național)	100%
Număr proiecte similare:	3	Suma nerambursabilă	51.811 €

3.2. b) renovarea clădirilor publice (ex. primării) și amenajare de parcări, piețe, spații pentru organizarea de târguri. 3 proiecte

Tipuri de beneficiari	Beneficiarii conform măsurii 322 din PNDR - renovare clădiri publice	Buget total estimativ	40.000 €
Localizare	Microregiunea Ceahlau	Sprijin public (comunitar și național)	100%
Număr proiecte similare:	1	Suma nerambursabilă	40.000 €
Tipuri de beneficiari	Beneficiarii conform măsurii 322 din PNDR - așezăminte culturale	Buget total estimativ	47.135 €
Localizare	Microregiunea Ceahlau	Sprijin public (comunitar și național)	100%
Număr proiecte similare:	1	Suma nerambursabilă	47.135 €

3.3.g Achiziționarea de utilaje și echipamente pentru serviciile publice (de dezapezire, întreținere spații verzi etc.) dacă fac parte din investiția inițială pentru înființarea serviciului

Tipuri de beneficiari	Beneficiari conform măsurii 322 din PNDR - Achiziție utilaje pentru serviciul de întreținere și dezapezire drumuri	Buget total estimativ	301.350 €
Localizare	Microregiunea Ceahlău	Sprijin public (comunitar și național)	100%
Număr proiecte similare:	3	Suma nerambursabilă	301.350 €

Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției

Disparitățile de dezvoltare între mediul rural și mediul urban în România este din ce în ce mai accentuat în ultimii ani. Concentrarea economică în marile orașe ale regiunilor de dezvoltare a făcut ca funcția economică să fie tot mai nesemnificativă în spațiul rural. Astfel, satele s-au orientat puternic spre sectorul agricol și forestier, ale domeniului de activitate fiind rar întâlnite. În aceste condiții, mediul rural și cel al micilor orașe se evidențiază printr-o capacitate redusă de a răspunde nevoii de a furniza locuri de muncă variate și decent plătite. Pe de altă parte, întreaga populație are de suferit din perspectiva consumatorului, prețurile serviciilor și produselor furnizate locuitorilor din sate și orașe de mici dimensiuni fiind mai ridicate decât în mediul urban. Explicația constă în ajustarea pieței datorită concurenței, aceasta lipsind în multe localități din microregiunea Ceahlău.

Conform bazei de date a Ministerului Finanțelor, în anul 2009 în localitățile componente ale Grupului de Acțiune Locală Ceahlău erau active din punct de vedere juridic 862 întreprinderi. Din acestea, doar 574 au fost active și din punct de vedere economic în anul 2009 (66,5%). Aceasta înseamnă că este nevoie de o susținere a dezvoltării mediului de afaceri local, cu atât mai mult cu cât toate societățile comerciale din microregiunea G.A.L. Ceahlău intră în categoria întreprinderilor mici și mijlocii (din care 87,6% sunt microîntreprinderi).

Una dintre carențele cele mai importante ale economiei microregiunii Ceahlău este slaba diversificare, ceea ce înseamnă că forța de muncă (în special tânără) întâmpină dificultăți în găsirea unui loc de muncă conform orientărilor profesionale.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii :

Această măsură presupune sprijinirea activităților non-agricole din microregiunea Ceahlău prin intermediul dezvoltării micro-întreprinderilor atât nou create cât și existente. Pentru aceasta sunt vizate trei categorii de investiții principale: investiții în activitățile non-agricole, investiții pentru dezvoltarea activităților meșteșugărești și investiții pentru sectorul serviciilor pentru populație.

Beneficiari :

-

Măsura 312 din PNDR

- **Micro-întreprinderile** așa cum sunt definite în Recomandarea Comisiei (CE) nr.361/ 2003 și în legislația națională în vigoare (având mai puțin de 10 angajați și care realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale în valoare de până la 2,0 milioane Euro echivalent în lei).

- **Persoane fizice (neînregistrate ca agenți economici)** - care se vor angaja că până la data semnării contractului de finanțare să se autorizeze cu un statut minim de persoană fizică autorizată și să funcționeze ca Microîntreprinderi, iar în situația în care, în urma autorizării, se modifică reprezentantul legal al proiectului, vor depune toate documentele ce demonstrează transferul dreptului de reprezentare pentru noua formă de organizare juridică, această modificare neafectând respectarea criteriilor de eligibilitate și selecție ale Cererii de finanțare.

-

Evaluarea numărului: 2 proiecte (număr estimativ de proiecte)

Investiții eligibile :

- Dezvoltarea activităților non-agricole;
- Dezvoltarea activităților meșteșugărești;
- Dezvoltarea serviciilor pentru populație.

Acțiuni materiale (Tip de acțiuni eligibile):

- Construire, modernizare, extindere clădirilor în scop productiv;
- Dotare cu echipamente/utilaje;

Acțiuni imateriale (Tip de acțiuni eligibile):

- Software, patente, licențe;
- Salarii;
- Studii de fezabilitate/ Memorii justificative;
- Proiectele tehnice;
- Taxe pentru ingineri, arhitecți și consultanți.

Sume €

nr proiecte prevazute	Cost total mediu	Estimare a costului total pe masura	Contributia FEADR		Contributia publica nationala		Contributia privata	
			%	suma	%	suma	%	suma
1 proiect	21013	21013	80%	14289	20%	3572	15%	3152
1 proiect	46666	46666	80%	26133	20%	6533	30%	14000
Total: 2 proiecte	33839	67678	80%	40422	20%	10105	25,34%	17152

Indicatori

- Număr total de microîntreprinderi sprijinite;
- Număr total de microîntreprinderi create;
- Număr brut de locuri de muncă create;
- Creșterea cifrei de afaceri.
- Echipamente ce incorporeaza tehnologii inovative

Criterii de selecție

1	Proiecte derulate de tineri cu vârsta până în 40 de ani la data depunerii proiectului	30 puncte
2	Proiecte care integrează probleme de mediu	25 puncte
3	Proiecte care au ca beneficiari asociații, parteneriate, grupuri de producători	10 puncte
4	Proiecte care contribuie la îndeplinirea mai multor obiective operaționale	5 puncte
5	Proiecte prin care se creează locuri de muncă	10 puncte
6	Demonstrarea sustenabilității proiectului	5 puncte
7	Demonstrarea capacității de implementare a proiectului	10 puncte
8	Proiecte care demonstrează coerența dintre acțiuni, rezultate și obiective	5 puncte

Coerența cu Strategia GAL

Prioritatea 1 – Dezvoltarea turismului

- Obiectiv 1.1. – Îmbunătățirea infrastructurii turistice;
- Obiectiv 1.3. – Dezvoltarea ofertei turistice;

Prioritate 2 – Valorificarea resurselor locale

- Obiectiv 2.1. – Creșterea competitivității sectorului agricol;

Prioritate 3 – Creșterea atractivității economice

- Obiectiv 3.3. – Îmbunătățirea climatului pentru afaceri.

Coerența cu PNDR

Axa 3 – Calitatea vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale

- Măsura 312 – Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi;

Coerența cu alte programe de finanțare

Programul Operațional Regional 2007-2013

- Axa Prioritară 4 – Sprijinirea mediului de afaceri regional și local

Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice

- Axa prioritară 1 – Un sistem de producție inovativ și eco-eficient.

PROIECTE

Măsura 4. proiecte			
4.1. SUSȚINEREA SECTORULUI IMM DIN MICROREGIUNEA CEHLĂU(activități de producție bunuri)			
Tipuri de beneficiari	Beneficiarii conform măsurii 312 din PNDR	Buget total estimativ	21.013 €
Localizare	Microregiunea Ceahlau	Sprijin public (comunitar și național)	85%
Număr proiecte similare:	1	Suma nerambursabilă	17.861 €
4.2. SUSȚINEREA SECTORULUI IMM DIN MICROREGIUNEA CEHLĂU (activități de prestări servicii)			
Tipuri de beneficiari	Beneficiarii conform măsurii 312 din PNDR	Buget total estimativ	46.666 €
Localizare	Microregiunea Ceahlau	Sprijin public (comunitar și național)	70%
Număr proiecte similare:	1	Suma nerambursabilă	32.666 €

Măsura 5.

DEZVOLTAREA ȘI DIVERSIFICAREA ACTIVITĂȚILOR AGRICOLE DIN MICROREGIUNEA „CEHLĂU”

Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției

Sectorul agricol este unul dintre cele mai dezvoltate sectoare economice din microregiunea G.A.L. Ceahlău, conform Ministerului Finanțelor în anul 2009 fiind înregistrate 84 de întreprinderi active din punct de vedere juridic. Deși cea mai mare parte a fondului funciar din cele 13 localități componente ale G.A.L. Ceahlău intră în categoria terenului neagrabil (132.290 hectare – 71,5%), la nivelul microregiunii există potențial de dezvoltare a unor ramuri agricole.

Dezvoltarea și diversificarea activităților agricole este însă necesară întrucât ea este una dintre principalele ocupări ale populației din mediul rural. Agricultură se practică însă „fărămițat”, la nivel de subzistență, acest fapt fiind cauzat de retrocedările terenurilor ce au slăbit puterea economică a fermelor.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii :

Prin această măsură se urmărește susținerea exploatațiilor agricole din sectorul vegetal și de creștere a animalelor prin construcția/modernizarea construcțiilor agricole existente în microregiunea Ceahlău, dar și prin achiziționarea de mașini, utilaje și echipamente moderne pentru activitățile agricole. Totodată se urmărește adaptarea construcțiilor agricole pentru respectarea standardelor comunitare și creșterea competitivității exploatațiilor agricole. Pentru asigurarea dezvoltării sustenabile a sectorului agricol, această măsură dorește și atragerea tinerilor spre activitățile agricole.

Măsura „Dezvoltarea și diversificarea activităților agricole din microregiunea Ceahlău” recunoaște și importanța capitalului uman în dezvoltarea economică, motiv pentru care una din investițiile eligibile pentru furnizarea de servicii de consiliere și consultanță pentru agricultori. Fermele de semi-subzistență vor fi, de asemenea, sprijinite financiar în funcție de dimensiunea economică a acestora.

Beneficiari :

Măsura 112,

Fermierii în vârstă de până la 40 de ani (neîmpliniți la data depunerii Cererii de Finanțare), persoane fizice sau juridice care practică în principal activități agricole și a căror exploatație agricolă are o dimensiune economică cuprinsă între 6 și 40 UDE₁; este situată pe teritoriul țării; este înregistrată în Registrul unic de identificare – APIA și Registrul agricol

persoana fizică; persoana fizică înregistrată și autorizată în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 44/ 2008, cu modificările și completările ulterioare: individual și independent, ca persoana fizică autorizată; ca întreprinzător titular al unei întreprinderi individuale asociat și administrator unic al unei societăți cu răspundere limitată – SRL, înființată în baza Legii 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare

Măsura 141

Beneficiarii eligibili pentru sprijinul nerambursabil acordat prin Măsura 141 sunt persoanele fizice în vârstă de până la 62 de ani (neîmpliniți la data depunerii Cererii de finanțare), care desfășoară activități economice, în principal activități agricole și a căror exploatație agricolă: are o dimensiune economică cuprinsă între 2 și 8 UDE; este situată pe teritoriul țării; este înregistrată în Registrul unic de identificare /Registrul agricol; comercializează o parte din producția agricolă obținută.

Persoanele fizice pot desfășura activități economice și se pot înregistra și autoriza în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare: individual și independent, ca persoane fizice autorizate; ca întreprinzători titulari ai unei întreprinderi individuale; ca membri ai unei întreprinderi familiale.

Evaluarea numărului: 2 proiecte

Investiții eligibile :

- Atragerea tinerilor spre activitățile agricole

- Sprijinirea fermelor de semi-subsistență

Acțiuni materiale (Tip de acțiuni eligibile):

- Construire, modernizare, extindere clădirilor fermelor;
- Dotare cu mașini/echipamente/utilaje;

Acțiuni imateriale (Tip de acțiuni eligibile):

- Software, patente, licențe;
- Salarii;
- Studii de fezabilitate/ Memorii justificative;
- Proiectele tehnice;
- Taxe pentru ingineri, arhitecți și consultanți.

Sume €

nr proiecte prevazute	Cost total mediu	Estimare a costului total pe masura	Contributia FEADR		Contributia publica nationala		Contributia privata	
			%	suma	%	suma	%	suma
1 proiect	40000	40000	80%	32000	20%	8000	0%	0
1 proiect	3000	4500	80%	3600	20%	900	0%	0
Total: 2 proiecte		44500	80%	35600	20%	8900	0%	0

Indicatori

- Număr total de tineri fermieri sprijiniți;
- Număr total de exploatații care primesc sprijin pentru investiții;
- Număr de ferme de semi-subsistență sprijinite;
- Număr de exploatații care îndeplinesc standardele comunitare ca urmare a sprijinului primit;

Criterii de selecție

1	Proiecte derulate de tinerii cu vârsta până în 40 de ani la data depunerii proiectului	30 puncte
2	Proiecte care integrează probleme de mediu	25 puncte
3	Proiecte care au ca beneficiari asociații, parteneriate, grupuri de producători	10 puncte
4	Proiecte care contribuie la îndeplinirea mai multor obiective operaționale	5 puncte
5	Proiecte prin care se creează locuri de muncă	10 puncte
6	Demonstrarea sustenabilității proiectului	5 puncte
7	Demonstrarea capacității de implementare a proiectului	10 puncte
8	Proiecte care demonstrează coerența dintre acțiuni, rezultate și obiective	5 puncte

Coerența cu Strategia GAL

Prioritatea 1 – Dezvoltarea turismului

- Obiectiv 1.3. – Dezvoltarea ofertei turistice.

Prioritate 2 – Valorificarea resurselor locale

- Obiectiv 2.1. – Creșterea competitivității sectorului agricol;
- Obiectiv 2.3. – Dezvoltarea resurselor umane;

Prioritatea 3 – Creșterea atractivității economice

- Obiectiv 3.1. – Creșterea numărului de locuri de muncă;
- Obiectiv 3.2. – Diversificarea activităților economice.

<p>Coerența cu PNDR</p> <p>Axa 1 – Creșterea competitivității sectoarelor agricol și forestier</p> <ul style="list-style-type: none"> - Măsura 112 – Instalarea tinerilor fermieri; - Măsura 141 – Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistență; -
<p>Coerența cu alte programe de finanțare</p> <p>Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice</p> <ul style="list-style-type: none"> - Axa prioritară 1: Un sistem de producție inovativ și eco-eficient <p>Programul Operațional Regional</p> <ul style="list-style-type: none"> - Axa prioritară 4 - Sprijinirea mediului de afaceri regional și local

PROIECTE

Măsura 5. proiecte			
5.1. ATRAGEREA TINERILOR DIN TERITORIUL GAL SPRE ACTIVITĂȚILE AGRICOLE PRIN ACORDAREA SPRIJINULUI PENTRU INSTALARE			
Tipuri de beneficiari	Beneficiari conform măsurii 112 din PNDR	Buget total estimativ	40.000 €
Localizare	Microregiunea Ceahlău	Sprijin public (comunitar și național)	100%
Număr proiecte similare:	1	Suma nerambursabilă	40.000 €
5.3. SPRIJINIREA FINANCIARĂ A FERMELOR DE SEMI-SUBZISTENȚĂ DIN MICROREGIUNE			
Tipuri de beneficiari	Beneficiari conform măsurii 141 din PNDR	Buget total estimativ	4.500 €
Localizare	Microregiunea Ceahlău	Sprijin public (comunitar și național)	100%
Număr proiecte similare:	1	Suma nerambursabilă	4.500 €

Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției

Microregiunea Ceahlău, asemenea numeroaselor comunități rurale din zonele bogate în păduri se bazează semnificativ pe procesarea produselor forestiere lemnoase și nelemnoase. Sectorul de recoltare și procesare a produselor pădurii nu este însă suficient de dezvoltat, în condițiile în care întreprinderile implicate sunt adesea de foarte mică dimensiune și au dotări limitate, necesitând investiții pentru atingerea standardelor comunitare, privind calitatea produselor, protecția mediului și asigurarea protecției muncii. Astfel, unitățile existente de procesare a produselor forestiere se confruntă cu probleme cauzate de vechimea și uzura instalațiilor și mașinilor de recoltare, transport și procesare, valoarea adăugată scăzută a produselor precum și de volumul scăzut al vânzărilor, având implicații directe asupra productivității muncii.

Pe de altă parte microregiunea Ceahlău deține potențial de dezvoltare a produselor agro-alimentare, atât datorită fondului funciar, cât și efectivelor de animale deținute.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii :

Această măsură dorește creșterea competitivității întreprinderilor de procesare non-agricole și forestiere prin îmbunătățirea performanței generale a întreprinderilor din aceste sectoare. Pentru aceasta se va apela la introducerea și dezvoltarea de tehnologii pentru obținerea de produse non-agricole și forestiere competitive, se va moderniza infrastructura unităților procesatoare și se va îmbunătăți managementul calității din unitățile locale. Practic, se dorește îmbunătățirea întreprinderilor sprijinite prin creșterea valorii adăugate a produselor non-agricole și forestiere.

Beneficiari :**MĂSURA 312 din PNDR**

Micro-întreprinderile așa cum sunt definite în Recomandarea Comisiei (CE) nr.361/ 2003 și în legislația națională în vigoare² (având mai puțin de 10 angajați și care realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale în valoare de până la 2,0 milioane Euro echivalent în lei)

Persoane fizice (neînregistrate ca agenți economici) - care se vor angaja căpână la data semnării contractului de finanțare să se autorizeze cu un statut minim de persoană fizică autorizată și să funcționeze ca microîntreprinderi, iar în situația în care, în urma autorizării, se modifică reprezentantul legal al proiectului, vor depune toate documentele ce demonstrează transferul dreptului de reprezentare pentru noua formă de organizare juridică,

Evaluarea numărului: 1 proiect (număr estimativ)

A acțiuni eligibile :

- Procesarea pe plan local a produselor non-agricole (echipamente, mijloace de transport, colectare);
- Modernizarea infrastructurii unităților procesatoare;
- Îmbunătățirea managementului calității în cadrul unităților locale de procesare;
- Modernizarea unităților de procesare a produselor forestiere;
- Retehnologizarea unităților de procesare a produselor forestiere.

A acțiuni materiale (Tip de acțiuni eligibile):

- Construire, modernizare, extindere clădirilor folosite pentru procesul de producție;
- Construire/modernizare spații pentru depozitarea produselor;
- Dotare cu mașini/echipamente/utilaje/aparate.

A acțiuni imateriale (Tip de acțiuni eligibile):

- Cumpărare de tehnologii, software, patente, licențe;
- Salarii;
- Studii de fezabilitate/ Memorii justificative;
- Proiectele tehnice;
- Taxe pentru ingineri, arhitecți și consultanți;

- Taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor.

Sume €

nr proiecte prevazute	Cost total mediu	Estimare a costului total pe masura	Contributia FEADR		Contributia publica nationala		Contributia privata	
			%	suma	%	suma	%	suma
1 proiect	214388	214388	80%	145784	20%	36446	15%	32158
Total: 1 proiect	214388	214388	80%	145784	20%	36446	15%	32158

Indicatori

- Număr total al întreprinderilor de procesare a produselor non-agricole sprijinite;
- Număr total al întreprinderilor de procesare a produselor forestiere sprijinite;
- Numărul întreprinderilor de procesare care și-au îmbunătățit managementul calității;
- Numărul întreprinderilor de procesare a produselor forestiere rețehnologizate.

Criterii de selecție

1	Proiecte derulate de tineri cu vârsta până în 40 de ani la data depunerii proiectului	30 puncte
2	Proiecte care integrează probleme de mediu	25 puncte
3	Proiecte care au ca beneficiari asociații, parteneriate, grupuri de producători	10 puncte
4	Proiecte care contribuie la îndeplinirea mai multor obiective operaționale	5 puncte
5	Proiecte prin care se creează locuri de muncă	10 puncte
6	Demonstrarea sustenabilității proiectului	5 puncte
7	Demonstrarea capacității de implementare a proiectului	10 puncte
8	Proiecte care demonstrează coerența dintre acțiuni, rezultate și obiective	5 puncte

Coerența cu Strategia GAL

Prioritate 2 – Valorificarea resurselor locale

- Obiectiv 2.2. – Creșterea valorii adăugate a produselor forestiere;
- Obiectiv 2.3. – Dezvoltarea resurselor umane;

Prioritatea 3 – Creșterea atractivității economice

- Obiectiv 3.1. – Creșterea numărului de locuri de muncă;
- Obiectiv 3.2. – Diversificarea activităților economice.

Coerența cu PNDR

Axa 3 Calitatea vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale

- Măsura 312 – Crearea și dezvoltarea microîntreprinderilor

PROIECTE

Măsura 6. proiecte			
6.1. VALORIFICAREA SUPERIOARĂ A PRODUSELOR LOCALE DIN MICROREGIUNEA CEHLĂU			
Tipuri de beneficiari	Beneficiari conform măsurii 312 din PNDP	Buget total estimativ	214.388 €
Localizare	Microregiunea Ceahlău	Sprijin public (comunitar și național)	85%
Număr proiecte similare:	1	Suma nerambursabilă	182.230 €

Măsura 7.

INTRODUCEREA METODELOR ȘI TEHNOLOGIILOR INOVATIVE ÎN ECONOMIA LOCALĂ DIN MICROREGIUNEA „CEAHLĂU”

Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției

Inovația joacă un rol foarte important în dezvoltarea economiei din mediul rural, putând implica fie transferul și adaptarea inovației generată în altă parte fie modernizarea formelor tradiționale de know-how sau descoperirea de noi soluții la problemele persistente. Introducerea unor metode și tehnologii inovative în economia locală din microregiunea Ceahlău este importantă întrucât ea are capacitatea de a genera noi răspunsuri la problemele întâmpinate de populație, mediul de afaceri, organizații non-guvernamentale ori chiar de autoritățile publice.

Contribuțiile în termeni de cunoștințe specializate/ tehnice vor conduce la creșterea productivității muncii și competitivității mediului de afaceri prin dezvoltarea practicii moderne. Impactul pozitiv este însă puternic dependent de componenta practică a activităților de instruire și informare.

Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii :

Această măsură urmărește îmbunătățirea competitivității economiei microregiunii Ceahlău prin acțiuni de formare, informare și difuzare de cunoștințe inovative.

Beneficiari :

MĂSURA 41 din PNDR

Persoane fizice autorizate sau persoane juridice care își desfășoară activitatea pe teritoriul Grupului de Acțiune Locală. Beneficiarii menționați pot fi și din afara teritoriului Grupului de Acțiune Locală cu condiția ca proiectele să corespundă obiectivelor strategiei și să fie implementate pe teritoriul respectiv.

Beneficiari finali - persoane adulte care activează în domeniile agriculturii, silviculturii (inclusiv proprietari de pădure) și industriei agro-alimentare (cursanți și participanți la acțiunile de informare și difuzare de cunoștințe). Beneficiarii finali vor fi selectați din localitățile ce formează teritoriul GAL.

Beneficiari direcți - Furnizori ai acțiunilor de formare profesională, informare și difuzare a cunoștințelor, entități publice sau private care activează în domeniul formării profesionale a adulților și/sau informării și difuzării de cunoștințe:

- entități publice - instituții de învățământ: licee și colegii cu profil agricol, sivic sau alimentar, universități cu profil agricol, silvic, alimentar sau economie agrară.

- entități private - persoane juridice care au competență în domeniul agricol, silvic sau alimentar conformă cu obiectivele măsurii.

Evaluarea numărului: 1 proiect

Investiții eligibile :

- Programe de formare profesională;
- .

Acțiuni materiale (Tip de acțiuni eligibile):

- Materiale didactice și consumabile.

Acțiuni imateriale (Tip de acțiuni eligibile):

- Onorarii și diurna pentru experții din echipa de proiect a contractorului;
- Diurne pentru cursanți (cazare și masă);
- Cheltuieli de transport;
-

Sume €

nr proiecte prevazute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe masura	Contributia FEADR		Contributia publica nationala		Contributia privata	
			%	suma	%	suma	%	suma
0 proiecte	0	0	0	0	0	0	0	0
0 proiecte	0	0	0	0	0	0	0	0
Total : 0 proiecte		0	0	0	0	0	0	0

Indicatori

-
-

Criterii de selecție

1	Proiecte derulate de tineri/femei cu vârsta până în 40 de ani la data depunerii proiectului	30 puncte
2	Proiecte care integrează probleme de mediu	25 puncte
3	Proiecte care au ca beneficiari asociații, parteneriate, grupuri de producători	5 puncte
4	Proiecte care contribuie la îndeplinirea mai multor obiective operaționale	5 puncte
5	Proiecte prin care se creează locuri de muncă	10 puncte
6	Demonstrarea sustenabilității proiectului	10 puncte
7	Demonstrarea capacității de implementare a proiectului	10 puncte
8	Proiecte care demonstrează coerența dintre acțiuni, rezultate și obiective	5 puncte

Coerența cu Strategia GAL

Prioritate 2 – Valorificarea resurselor locale

- Obiectiv 2.1. – Creșterea competitivității sectorului agricol;
- Obiectiv 2.2. – Creșterea valorii adăugate a produselor forestiere;
- Obiectiv 2.3. – Dezvoltarea resurselor umane;

Prioritatea 3 – Creșterea atractivității economice

- Obiectiv 3.1. – Creșterea numărului de locuri de muncă;
- Obiectiv 3.2. – Diversificarea activităților economice;
- Obiectiv 3.3. – Îmbunătățirea climatului pentru afaceri.

Coerența cu PNDR

Axa 4 - Leader

- Măsura 41 - Implementarea strategiilor de dezvoltare locală

Coerența cu alte programe de finanțare

Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice

- Axa prioritară 1 – Un sistem de producție inovativ și eco-eficient;
- Axa prioritară 2 - Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare pentru competitivitate.

PROIECTE

Măsura 7. proiecte

7.1. ACHIZIȚIONAREA DE TEHNOLOGII INOVATIVE, LICENȚE, PATENTE PENTRU DEZVOLTAREA PRODUSELOR FORESTIERE

Tipuri de beneficiari	Beneficiari eligibili conform măsurii 312	Buget total estimativ	0 €
Localizare	Microregiunea Ceahlău	Sprijin public (comunitar și național)	0
Număr proiecte similare:	0	Suma nerambursabilă	0 €

7.2. FORMARE PROFESIONALĂ PENTRU ÎMBUNĂȚĂȚIREA ȘI ÎNCURAJAREA AFACERILOR ÎN SECTORUL AGRICOL ȘI

Măsura 7. proiecte			
7.1. ACHIZIȚIONAREA DE TEHNOLOGII INOVATIVE, LICENȚE, PATENTE PENTRU DEZVOLTAREA PRODUSELOR FORESTIERE FORESTIER			
Tipuri de beneficiari	Beneficiari eligibili conform măsurii 41	Buget total estimativ	0 €
Localizare	Microregiunea Ceahlău	Sprijin public (comunitar și național)	0%
Număr proiecte similare:	0	Suma nerambursabilă	0 €

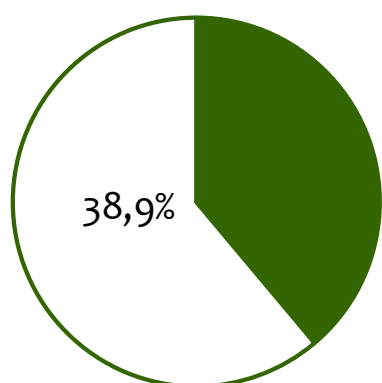
Proiecte care integrează acțiuni pentru protecția mediului

Strategie de dezvoltare a microregiunii Ceahlău include mai multe proiecte care integrează acțiuni pentru protecția mediului. Astfel, din numărul estimativ de proiecte ale strategiei, vor integra și probleme de

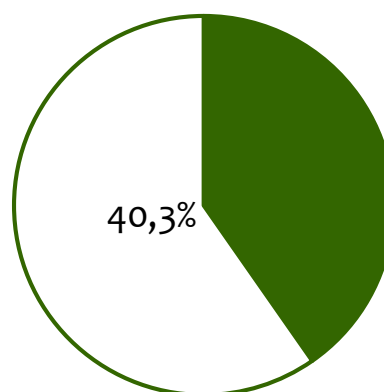
mediu. Bugetul estimat al acestora este de 1.060.498 € (90,68% din bugetul total al proiectelor), din care suma nerambursabilă este de 961.674€.

	Titlu	Număr proiecte similare	Buget estimat total	Sprijin public	Suma nerambursabilă
1	Lucrări de corectare a torenților	8	442.500 €	100%	442.500 €
2	Amenajare spații verzi și spații de joacă pentru copii	4	66.174 €	100%	66.174 €
3	Sprijinirea realizării conformității cu standardele comunitare în cadrul fermelor de taurine și ovine	2	43.000 €	100%	43.000 €
4	Achiziționarea de echipamente și utilaje pentru prelucrarea lemnului	1	235.294 €	85%	200.000 €
5	Activități productive non-agricole	3	123.531 €	85%	105.001 €
6	Activități prestări servicii non-agricole	4	149.999 €	70%	104.999 €
	TOTAL	22	1.060.498 €	90,68%	961.674 €

Procentul proiectelor care includ acțiuni de protecție a mediului din totalul proiectelor incluse în strategie

Procentul bugetului total estimat al proiectelor care includ acțiuni de protecție a mediului din totalul bugetului pentru proiecte incluse în strategie

Proiecte care vor avea de beneficiari asociații, parteneriate, grupuri de producători

asociații,

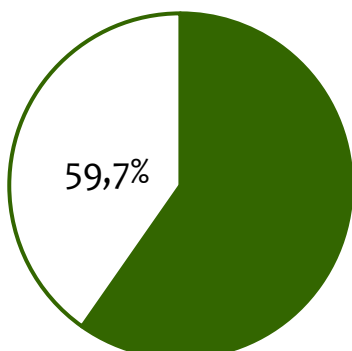
Strategie de dezvoltare a microregiunii Ceahlău include mai multe proiecte ai căror beneficiari vor fi asociațiile, grupurile de producători sau parteneriatele. Astfel, din numărul estimativ de proiecte ale strategiei, 43 vor fi realizare prin

parteneriate sau grupuri de producători (59,72% din numărul total al proiectelor). Bugetul estimat al acestora este de 1.2250.000 € (53,7% din bugetul total

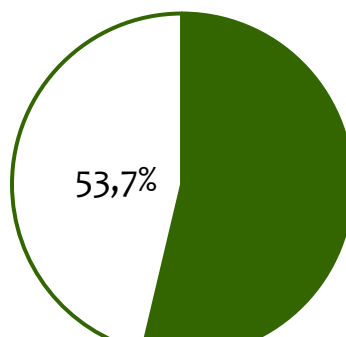
al proiectelor), din care suma nerambursabilă este de 975.250 €.

	Titlu	Număr proiecte similare	Buget estimat total	Sprijin public	Suma nerambursabilă
1	Amenajare port turistic și zonă de agrement pe lacul bicaz	1	75.000 €	50%	37.500 €
2	Amenajare traseu mountain-bike	2	40.000 €	50%	20.000 €
3	Construire teren minigolf în comuna ceahlău	1	22.500 €	50%	11.250 €
4	Dezvoltarea unui sistem electronic local de rezervare pentru structurile de primire turistică	1	25.000 €	50%	12.500 €
5	Amenajare pistă pentru motociclism enduro	1	15.000 €	50%	7.500 €
6	Păstrarea și conservarea tradițiilor, activități culturale și de patrimoniu între g.a.l. valea siretului botoșani, g.a.l. ceahlău neamț și g.a.l. fălticeni suceava	1	50.000 €	70%	35.000 €
7	Înființare centru de informare și promovare turistică	1	70.000 €	100%	70.000 €
8	Promovarea turistică a microregiunii G.A.L. ceahlău	1	50.000 €	100%	50.000 €
9	Adaptarea exploatațiilor din microregiune pentru agricultura ecologică	2	22.500 €	40%	9.000 €
10	Realizare împăduriri	1	20.000 €	50%	10.000 €
11	Lucrări de corectare a torenților	6	320.000 €	100%	320.000 €
12	Amenajare pistă pentru biciclete	1	10.000 €	100%	10.000 €
13	Amenajare spații verzi	4	60.000 €	100%	60.000 €
14	Amenajare spații de joacă pentru copii	5	90.000 €	100%	90.000 €
15	Amenajare spațiu public pentru organizare de târguri în microregiunea GAL	1	20.000 €	70%	14.000 €
16	Construire teren sport multifuncțional	1	50.000 €	100%	50.000 €
17	Înființare rețea wireless într-un zonă de agrement	1	15.000 €	70%	10.500 €
18	Construire fabrică de cărămidă	1	60.000 €	70%	42.000 €
19	Modernizarea clădirilor utilizate pentru producția agricolă la nivel de fermă	2	50.000 €	40%	20.000 €
20	Modernizarea fermelor de taurine și ovine prin înnoirea dotărilor tehnice	2	20.000 €	40%	8.000 €
21	Sprijinirea realizării conformității cu standardele comunitare în cadrul fermelor de taurine și ovine	2	20.000 €	40%	8.000 €
22	Atragerea tinerilor din teritoriul gal spre activitățile agricole prin acordarea sprijinului pentru instalare	1	30.000 €	100%	30.000 €
23	Achiziționare de utilaje, instalații și echipamente pentru procesarea produselor agroalimentare	1	35.000 €	50%	17.500 €
24	Modernizare/reabilitare unități de procesare a produselor agroalimentare	1	22.500 €	50%	11.250 €
25	Sușținerea implementării sistemelor de management al calității și de siguranță alimentară în unitățile locale de procesare	1	22.500 €	50%	11.250 €
26	Sprijinirea financiară a producătorilor locali pentru participarea la târguri naționale și internaționale împreună cu asociația spiritul românesc italia	1	10.000 €	100%	10.000 €
TOTAL		43	1.225.000 €	79,6%	975.250 €

Procentul proiectelor care vor avea ca beneficiari asociații, parteneriate, grupuri de producători

Bugetul estimat al proiectelor care vor avea ca beneficiari asociații, parteneriate, grupuri de producători

Planul de finanțare

Denumirea măsurii	Ponderea măsurii în planul de finanțare		Cost total		Contribuții publice FEADER		Contribuții naționale		Contribuții private	
	% din costul total	% de contribuție FEADER	Suma	%	Suma	%	Suma	%	Suma	%
1. Dezvoltarea sectorului turistic în microregiunea Ceahlău	10%	68%	218533	100%	148603	80%	37150	20%	32780	15%
2. Îmbunătățirea condițiilor de mediu din microregiunea Ceahlău	19%	80%	434270	100%	347416	80%	86854	20%	0	0%
3. Dezvoltarea serviciilor publice din microregiunea Ceahlău	37%	80%	839100	100%	671280	80%	167820	20%	0	0%
4. Susținerea sectorului IMM din Microregiunea Ceahlău	3%	60%	67679	100%	40422	80%	10105	20%	17152	19%
5. Dezvoltarea și diversificarea activităților agricole din microregiunea Ceahlău	2%	80%	44500	100%	35600	80%	8900	20%	0	0%
6. Valorificarea superioară a produselor locale din microregiunea Ceahlău	10%	68%	214388	100%	145784	80%	36446	20%	32158	15%
7. Introducerea metodelor și tehnologiilor inovative în economia locală din microregiunea Ceahlău	0%	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Asistență tehnică	19%	80%	422640	100%	338112	80%	84528	20%	0	0%
TOTAL	100%	77%	2241110	100%	1727217	80%	431803	20%	82090	4%

*La planul de finanțare, valoarea totală a contribuției ajutorului nerambursabil este de 2.159.020 €. Conform planului de finanțare rectificat în conformitate cu clarificările privind dosarul de candidatură NT/1103/15.11.2010 pentru crearea de proiecte M431.1-1/09-15.11.2010, conform adresei nr. 5/18.01.2011.

Distribuția proiectelor pe măsuri, tipuri de proiecte și ani de implementare

Distribuția orientativă a numărului de proiecte și a valorii estimative a acestora pe anii de implementare a Planului de Dezvoltare Locală pornește de la premisa că implementarea efectivă a proiectelor va începe din trimestrul al III-lea al anului 2011. În funcție de contextul creat de procedurile naționale legate de finanțarea Planurilor de Dezvoltare Locală ale G.A.L.-

urilor, distribuția pe ani a proiectelor și a valorilor acestora poate suferi modificări semnificative.

Distribuția proiectelor din Planul de Dezvoltare Locală al G.A.L. Ceahlău pe măsuri, tipuri de proiecte și ani de implementare.

Distribuția proiectelor din Planul de Dezvoltare Locală al G.A.L. Ceahlău pe măsuri, tipuri de proiecte și ani de implementare

Măsuri / proiecte – cost estimat			Distribuția orientativă pe anii de implementare a Planului					
Măsura 1			Număr de proiecte			Valoare totală a proiectelor		
Nr. de proiecte prevăzute	Cost mediu pe proiect	Cost total pe măsură	anul I	anul II	anul III	anul I	anul II	anul III
2	93.254 €	186.507 €	-	2	-	-	186.507 €	-
1	32.206 €	32.206 €	-	1	-	-	32.206 €	-
Total măsură	-	218.533 €	-	3	-	-	218.533 €	-
Măsura 2			Număr de proiecte			Valoare totală a proiectelor		
Nr. de proiecte prevăzute	Cost mediu pe proiect	Cost total pe măsură	anul I	anul II	anul III	anul I	anul II	anul III
8	54.284 €	434.270 €	5	3	-	265.069 €	169.201 €	-
Total măsură	-	434.270 €	5	3	-	265.069 €	169.201 €	-
Măsura 3			Număr de proiecte			Valoare totală a proiectelor		
Nr. de proiecte prevăzute	Cost mediu pe proiect	Cost total pe măsură	anul I	anul II	anul III	anul I	anul II	anul III
6	64.074 €	384.441 €	-	6	-	-	384.441 €	-
1	14.363 €	14.363 €	-	1	-	-	14.363 €	-
3	17.270 €	51.811 €	2	1	-	35.700 €	16.111 €	-
1	40.000 €	40.000 €	1	-	-	40.000 €	-	-
1	47.135 €	47.135 €	-	1	-	-	47.135 €	-
3	100.450 €	301.350 €	3	-	-	-	301.350 €	-
Total măsură	-	839.100 €	3	12	-	75.700 €	763.400 €	-
Măsura 4			Număr de proiecte			Valoare totală a proiectelor		
Nr. de proiecte prevăzute	Cost mediu pe proiect	Cost total pe măsură	anul I	anul II	anul III	anul I	anul II	anul III
1	21.013 €	21.013 €	-	1	-	-	21.013 €	-

	46.666 €	46.666 €	-	1	-	-	46.666 €	-
1								
Total măsură	-	67.679 €	-	2	-	-	67.679 €	-
Măsura 5			Număr de proiecte			Valoare totală a proiectelor		
Nr. de proiecte prevăzute	Cost mediu pe proiect	Cost total pe măsură	anul I	anul II	anul III	anul I	anul II	anul III
1	40.000 €	40.000 €	-	1	-	-	40.000 €	-
1	4.500 €	4.500 €	-	1	-	-	4.500 €	-
Total măsură	-	44.500 €	-	2	-	-	44.500 €	-
Măsura 6			Număr de proiecte			Valoare totală a proiectelor		
Nr. de proiecte prevăzute	Cost mediu pe proiect	Cost total pe măsură	anul I	anul II	anul III	anul I	anul II	anul III
1	214.388 €	214.388 €	-	1	-	-	214.388 €	-
Total măsură	-	214.388 €	-	1	-	-	214.388 €	-
Măsura 7			Număr de proiecte			Valoare totală a proiectelor		
Nr. de proiecte prevăzute	Cost mediu pe proiect	Cost total pe măsură	anul I	anul II	anul III	anul I	anul II	anul III
0	0 €	0 €	-	0	-	-	0 €	-
Total măsură	-	0 €	-	0	-	-	0 €	-

Tabel sintetic al distribuției proiectelor și costurilor aferente pe anii de implementare ai proiectului

Măsura	nr proiecte	cost total	Număr de proiecte			Valoare totală a proiectelor		
			anul I	anul II	anul III	anul I	anul II	anul III
Măsura 1	3	218.533 €	0	3	0	0	218.533 €	0
Măsura 2	8	434.270 €	5	3	0	265.069 €	169.201 €	0
Măsura 3	15	839.100 €	3	12	0	75.700 €	763.400 €	0
Măsura 4	2	67.679 €	0	2	0	0	67.679 €	0
Măsura 5	2	44.500 €	0	2	0	0	44.500 €	0
Măsura 6	1	214.388 €	0	1	0	0	214.388 €	0
Măsura 7	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAL	31*	1.818.470 €	8	23	0	340.769 €	1.477.701 €	0
			26%	74%	0%	19%	81%	0%

* Număr estimativ de proiecte

Capacitatea de mobilizare a co-finanțării

Proiectele incluse în Strategia de dezvoltare a microregiunii Ceahlău au o valoare medie totală de 2.280.900 €, din care co-finanțarea necesară pentru implementarea proiectelor este de aproximativ 19% (544.520 €).

În funcție de tipul proiectului inclus în strategie a fost indicată categoria de principală de beneficiar: beneficiar public sau beneficia privat. Astfel, orientativ, valoarea proiectelor ce vor fi implementate de beneficiarii privați vor avea o sumă totală de 1.215.000 €. Din aceștia, co-finanțarea necesară pentru susținerea proiectului este de 460.750 €, reprezentând circa 38% din totalul proiectului. Conform datelor publicate de Ministerul Finanțelor, întreprinderile active din microregiunea Ceahlău au înregistrat în anul 2009 o cifră totală de afaceri de 258.663 mii RON, adică 60.154.186 € (la o rată de schimb de 4,3 RON). În aceste condiții, co-finanțarea necesară pentru implementarea proiectelor incluse în strategie reprezintă doar 0,76% din cifra totală de afaceri din anul 2009.

De asemenea, trebuie subliniat faptul că în ultimii 3 ani întreprinderile active în anul 2009 în microregiunea Ceahlău au înregistrat creșteri ale cifrei totale de afaceri: 224.673 mii RON în anul 2007, 255.449 mii RON în anul 2008 și 258.663 mii RON în anul 2009.

Pe de altă parte, proiectele care se prognozează că vor fi implementate de beneficiari publici au o valoare totală de 1.065.900 €. Din aceștia, co-finanțarea necesară pentru susținerea proiectelor este de 83.770 €, reprezentând doar 7,8% din valoarea totală a proiectelor.

Bugetul local pentru anul 2010 în cele 13 localități componente ale microregiunii Ceahlău este de 96.761.640 RON, adică 22.502.707 € (la o rată de schimb de 4,3 RON). Astfel, co-finanțarea necesară

pentru implementarea proiectelor reprezintă doar 0,4% din bugetele locale pentru anul 2010.

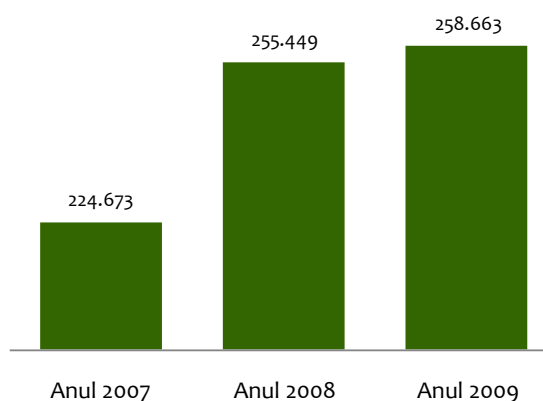
În concluzie, conform analizei financiare a celor două categorii principale de beneficiari, nu sunt prognozate probleme în mobilizarea co-finanțării necesare pentru implementarea proiectelor cuprinse în Strategie de dezvoltare a microregiunii Ceahlău.

Buget estimat pe anul 2010 al localităților din microregiunea Ceahlău

Localitate	Buget (RON)
Bicaz	15.389.000
Bicaz-Chei	5.972.000
Bicazu Ardelean	5.756.000
Borca	7.319.000
Ceahlău	4.429.000
Dămuc	4.718.000
Fărcașa	3.969.000
Grințieș	1.2574.000
Hangu	1.2506.000
Pipirig	9.142.000
Poiana Teiului	6.050.000
Râșca	4.100.640
Tașca	4.837.000
G.A.L. Ceahlău	96.761.640

Sursa: Consiliile Locale

Evoluția cifrei totale de afaceri a întreprinderilor active în anul 2009 în microregiunea Ceahlău în perioada 2007-2009
-mii RON-

Estimarea valorii proiectelor incluse în strategie pe categorii de beneficiari

	Valoare totală proiecte	Valoare contribuții publice (FEADER + naționale)	Valoarea co-finanțare
Beneficiari privați	1.215.000 €	754.250 €	460.750 €
Beneficiari publici	1.065.900 €	982.130 €	83.770 €
Total	2.280.900 €	1.736.380 €	544.520 €

Legături cross-sectoriale – Contribuția măsurilor și acțiunilor la atingerea obiectivele strategiei

Măsura	Acțiune	O 1.1.	O 1.2.	O 1.3.	O 2.1.	O 2.2.	O 2.3.	O 3.1.	O 3.2.	O 3.3.
Dezvoltarea sectorului turistic din microregiunea Ceahlău	Modernizarea infrastructurii de primire turistică;	✓			✓			✓		
	Dezvoltarea infrastructurii turistice de agrement;			✓	✓			✓	✓	
	Dezvoltarea infrastructurii de informare și promovare turistică;		✓					✓		
	Implementarea de sisteme electronice pentru susținerea activităților turistice;		✓							
	Amenajarea infrastructurii specifice turismului montan; Campanii de promovare turistică.		✓		✓					
Îmbunătățirea condițiilor de mediu din microregiunea Ceahlău	Adaptarea exploatațiilor pentru agricultură ecologică;				✓					
	Împădurirea suprafețelor forestiere degradate;					✓				
	Refacerea arboretelor slab productive					✓				
	Lucrări de corectare a torenților; Crearea de centre de reciclare a deșeurilor					✓			✓	✓
Dezvoltarea serviciilor publice din microregiunea Ceahlău	Înființarea și amenajarea spațiilor publice de recreere	✓		✓						
	Înființarea și amenajarea piețelor și a spațiilor publice pentru organizarea de târguri				✓				✓	✓
	Dezvoltarea infrastructurii necesare pentru desfășurarea activităților socio-culturale	✓								
Susținerea sectorului IMM din microregiunea Ceahlău	Dezvoltarea activităților non-agricole;						✓	✓	✓	
	Dezvoltarea activităților meșteșugărești;							✓	✓	
	Dezvoltarea serviciilor pentru populație	✓		✓						
Dezvoltarea și diversificarea activităților agricole din microregiunea Ceahlău	Atragerea tinerilor spre activitățile agricole				✓		✓			
	Sprrijinirea fermelor de semi-subsistență				✓					
	Furnizarea de servicii de consiliere și consultanță pentru agricultori				✓		✓			
	Achiziții de mașini, utilaje și echipamente moderne pentru activitățile agricole				✓					
	Îmbunătățirea infrastructurii fermelor				✓					
	Realizarea conformității cu standardele comunitare în domeniul agroalimentar				✓		✓			

Valorificarea produselor microregiunea Ceahlău	superioară locale	a din	Procesarea pe plan local a produselor agricole (echipamente, mijloace de transport, colectare);	✓			✓	
			Modernizarea infrastructurii unităților procesatoare;	✓	✓		✓	
			Îmbunătățirea managementului calității în cadrul unităților locale de procesare;			✓		
			Modernizarea unităților de procesare a produselor forestiere;			✓	✓	
			Retehnologizarea unităților de procesare a produselor forestiere.		✓			
Introducerea tehnologiilor locale din microregiunea Ceahlău	metodelor inovative în economia locală din microregiunea Ceahlău	și	Programe de formare profesională;				✓	
			Srijin financiar pentru participare la târguri, expoziții etc.;	✓				✓
			Cumpărarea de tehnologii inovative (know how), licențe și patente.	✓	✓	✓	✓	✓

- O 1.1. – Îmbunătățirea infrastructurii turistice;
- O 1.2. – Promovarea turistică a microregiunii Ceahlău;
- O 1.3. – Dezvoltarea ofertei turistice;
- O 2.1. – Creșterea competitivității sectorului agricol;
- O 2.2. – Creșterea valorii adăugate a produselor forestiere;
- O 2.3. – Dezvoltarea resurselor umane;
- O 3.1. – Creșterea numărului de locuri de muncă;
- O 3.2. – Diversificarea activităților economice;
- O 3.3. – Îmbunătățirea climatului pentru afaceri.

Complementaritatea cu programele de dezvoltare implementate

Strategia de dezvoltare a microregiunii Ceahlău vine atât în rezolvarea principalelor probleme întâmpinată de stakeholderii din cele 13 localități componente (populație, mediu de afaceri, ONG-uri, administrația publică locală), dar se află și în complementaritate cu programele relevante de dezvoltare întreprinse în teritoriu (cu finanțare locală, națională sau europeană).

Măsura 1 inclusă în strategie – **Dezvoltarea sectorului turistic din microregiunea Ceahlău** – vine în completarea unor proiecte implementate sau în curs de implementare în acest teritoriu. Spre exemplu, una din localitățile care au inițiat proiecte pentru dezvoltarea turistică a regiunii este comuna Pipirig, prin proiectul „*Construirea și dotarea unui centru local de informare în scopul promovării, prezentării și vizitării turistice și dezvoltarea serviciilor turistice legate de turismul rural în comuna Pipirig, județul Neamț*”.

Cea de-a doua măsură a Strategiei de dezvoltare a microregiunii Ceahlău este **Îmbunătățirea condițiilor de mediu**, direcțiile de realizare a acestei măsuri fiind: adaptarea exploatațiilor pentru agricultura ecologică, împădurirea suprafețelor forestiere degradate, lucrări de corectare a torenților și crearea de centre de reciclare a deșeurilor. Pentru îmbunătățirea condițiilor de mediu au mai fost implementate în cele 13 localități componente o serie de proiecte, astfel încât putem afirma că această măsură este complementară cu programele de dezvoltare locală realizate până în prezent. Spre exemplu, în zona Văii Biczului a fost implementat un proiect denumit „*Sistem de colectare selectivă și stație de transfer pentru deșeurile din arealul turistic Valea Biczului*”. Tot pe managementul deșeurilor au fost inițiate și alte proiecte precum: „*Colectarea selectivă a deșeurilor din arealul turistic Valea Biczului*” sau „*Cetățeni implicați în gospodărirea deșeurilor*”. Totodată au mai fost derulate și proiecte pentru reducerea riscului de inundații („*Refacere maluri, podețe și drum comunal*”) sau pentru iluminatul public („*Realizarea iluminatului stradal în comuna Pipirig, județul Neamț prin utilizarea energiei solare*”, „*Modernizare rețele de iluminat public prin introducerea Sistemului de Iluminat Neconvențional*”).

Măsura 3 a strategiei de dezvoltare este **Dezvoltarea serviciilor publice din microregiunea Ceahlău**. Prin acțiunile propuse în cadrul acestei măsuri (Înființarea și amenajarea spațiilor publice de recreere, Înființarea și amenajarea piețelor și a spațiilor publice pentru organizarea de târguri, Dezvoltarea infrastructurii necesare pentru desfășurarea activităților socio-culturale), se vine în completarea unor proiecte implementate sau în curs de implementare în acest teritoriu. Astfel, există localități din microregiune în cadrul cărora s-au demarat sau se dorește începerea unor proiecte de reabilitare spații verzi („*Reabilitarea spațiilor verzi în zona centrală a orașului Bicz*”, „*Îmbunătățirea calității mediului prin realizare, amenajare parc comuna Hangu, Jud. Neamț*”,), construirea unor baze sportive („*Baza sportivă multifuncțională tip II în comuna Grințieș*”, „*Bază sportivă multifuncțională, comuna Pipirig, județul Neamț*”, „*Construire Sală de Sport în comuna Hangu*”) sau reabilitare și dotare Cămine Culturale („*Modernizare Cămin Cultural Farcașa și amenajare spațiu expozițional pentru colecția de obiecte etnografice, sat Farcașa, comuna Farcașa, județul Neamț*”, „*Reabilitare Cămin Cultural cu amenajare de punct muzeistic în comuna Grințieș*”, „*Dotare Cămin Cultural cu costume populare și instrumente muzicale pentru formația de muzică populară, sat Galu, dotare muzeu Dreptu, comuna Poiana Teiului*”).

Și măsurile 4 și 7 din cadrul Strategiei de dezvoltare a microregiunii Ceahlău (**Suținerea sectorului IMM, respectiv Introducerea metodelor și tehnologiilor inovative în economia locală din microregiunea Ceahlău**) este complementară programelor relevante de dezvoltare întreprinse în teritoriu. Spre exemplu, la nivel microregiunii au fost implementate sau sunt în curs de implementare proiecte pentru dezvoltarea sectorului agricol și forestier („*Modernizare pod și drum de exploatație agricolă comuna Hangu, jud. Neamț*”), dar și proiecte generale de dezvoltare a spiritului antreprenorial și inovativ al populației („*Economia bazată pe cunoaștere*”, „*Economia bazată pe cunoaștere - contribuție la dezvoltarea turismului montan și agroturismului*”).

Nu în ultimul rând măsura 6 – **Valorificarea superioară a produselor locale din microregiunea Ceahlău** – vine în completarea demersurilor realizate

până în prezent (ex: „Modernizare drum forestier Ivaneș și drum forestier Ivanașel, comuna Bicaz Chei, județul Neamț”, „Modernizare drumuri forestiere comuna Poiana Teiului, județul Neamț”).

Coerența cu politicile regionale, naționale și europene

Strategia de dezvoltare a microregiunii Ceahlău asigură, prin prioritățile și obiectivele propuse, corespondența cu politicile comunitare, naționale, regionale și județene prezente.

Prioritatea 1 a strategiei este **Dezvoltarea turismului**, obiectivele operaționale fiind Îmbunătățirea infrastructurii turistice, Promovarea turistică a microregiunii Ceahlău și Dezvoltarea ofertei turistice. Este asigurată coerența prezentei strategii cu *Planul Național de Dezvoltare 2007-2013* prin obiectivul specific „Valorificarea potențialului turistic și cultural al regiunilor și creșterea contribuției acestor domenii la dezvoltarea regiunilor” din cadrul Priorității 6. Diminuarea disparităților de dezvoltare între regiunile țării.

Turismul este o prioritate și în cadrul *Strategiei de Dezvoltare Regională Nord-Est 2007-2013* (Prioritatea 3), obiectivul acesteia fiind realizarea de investiții și dezvoltarea de noi servicii turistice în vederea valorificării potențialului turistic regional. Acest document strategic prevede două măsuri în cadrul priorității turism: Măsura 3.1 - Investiții în turism și Măsura 3.2 - Promovarea potențialului turistic. Câteva din acțiunile recomandate a fi implementate sunt:

- reabilitarea obiectivelor turistice ce aparțin patrimoniului cultural, istoric, ecumenic;
- reabilitare spațiilor de cazare și tratament;
- crearea, modernizarea și diversificarea dotărilor de agrement (inclusiv amenajări și ecologizări de lacuri);
- dezvoltarea unui sistem de marcare a atracțiilor turistice în întreaga regiune (panouri, hărți turistice pe drumurile naționale și județene, gări, autogări, aerogări);
- modernizarea și realizarea traseelor montane, a rețelei de cabane și a refugiiilor montane, a stațiunilor montane;

- dezvoltarea și diversificarea infrastructurii fizice de agrement necesară pentru realizarea unei oferte de petrecere a timpului liber (hipism, parașutism, sporturi extreme și alte activități specifice turismului de nișă);
- crearea de centre/oficii de informare regională cu filiale în toate reședințele de județ și orașele cu potențial turistic (gări, autogări, aeroporturi) și ghișee de informare în zona atracțiilor turistice;
- dezvoltarea rețelelor de comunicare între centrele de informare din regiune și cele naționale și internaționale și integrarea standardizată a acestora prin interconectare vizând direct dezvoltarea și îmbunătățirea sistemului de rezervări, crearea de rețele de rezervare on-line a serviciilor turistice;
- sprijinirea intrării în circuitul internațional a stațiunilor turistice;
- editarea de publicații promoționale și materiale audio-video (inclusiv distribuirea acestora în media turistică pe plan internațional);
- promovarea turismului ecologic.

Bineînțeles, este asigurată coerența și cu *Planul Regional de Acțiune pentru Turism Nord-Est 2008-2013*, a cărui obiectiv principal este dezvoltarea turistică durabilă, creșterea competitivității și atractivității turistice a Regiunii Nord-Est prin valorificarea patrimoniului natural și antropoc și creșterea calității produselor și serviciilor turistice.

De asemenea, axa prioritară tematică v din cadrul *Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României, Orizonturi 2013-2020-2030* se referă la dezvoltarea durabilă și promovarea turismului.

Cea de a doua prioritate a *Strategiei de dezvoltare a microregiunii Ceahlău* este **Valorificarea resurselor locale**, obiectivele operaționale din cadrul acestei priorități fiind creșterea competitivității sectorului agricol, creșterea valorii adăugate a produselor forestiere și dezvoltarea resurselor umane.

Prioritatea 4 din cadrul *Strategiei de Dezvoltare Regională Nord-Est 2007-2013* este dezvoltarea rurală, prin Dezvoltarea infrastructurii rurale și Diversificarea activităților economice alternative din mediul rural. Obiectivul priorității este dezvoltarea mediului rural în vederea creșterii nivelului de trai al

locuitorilor. Între categoriile de acțiuni încurajate în cadrul acestei priorități, enumerăm:

- încurajarea activităților meșteșugărești /artizanale;
- dezvoltarea turismului rural (inclusiv turism montan, turism pentru pescuit, turism ecvestru, cicloturism) și a agroturismului;
- cultivarea și procesarea ciupercilor;
- investiții noi și/sau modernizarea colectării, depozitării, procesării și marketingului fructelor de pădure, a plantelor medicinale și aromatice;
- înființarea unor centre teritoriale de colectare a produselor agricole;
- diseminarea informațiilor europene necesare mediului rural.

Totodată *Strategia de Dezvoltare Regională Nord-Est 2007-2013* are ca prioritate și Dezvoltarea resurselor umane și serviciilor sociale, în scopul adaptării calificărilor și a nivelelor de calificare la cerințele pieții și includerea socială a categoriilor dezavantajate. Măsurile care corespund obiectivelor Strategiei de dezvoltare a microregiunii Ceahlău sunt: Măsura 5.1 - Dezvoltarea formării continue, Măsura 5.2 - Sprijin pentru dobândirea competențelor antreprenoriale, Măsura 5.3 - Dezvoltarea de servicii aferente sistemului integrat de formare a categoriilor dezavantajate, Măsura 5.4 - Sprijin pentru calificarea / reconversia profesională a populației ocupate din mediul rural și Măsura 5.5 - Dezvoltarea formării inițiale.

Dezvoltarea rurală este o prioritate și în cadrul *Planului Național de Dezvoltare 2007-2013* - Dezvoltarea economiei rurale și creșterea productivității în sectorul agricol. Obiectivul general al strategiei pentru agricultură, dezvoltare rurală și pescuit îl reprezintă dezvoltarea unei agriculturi competitive bazată pe cunoaștere și inițiativă privată, capabilă de o evoluție uniformă pe termen lung care să asigure un standard de viață decent și premisele realizării coeziunii economice și sociale la nivel național, regional și local, precum și protejarea patrimoniului natural cultural și istoric al zonelor rurale din România. În acest sens, s-au identificat următoarele sub-priorități:

- Creșterea competitivității economiei agroalimentare și silvice prin adaptarea ofertei la cerințele pieței;

- Creșterea standardelor de viață în zonele rurale prin diversificarea activităților rurale;
- Dezvoltarea economică durabilă a fermelor și a exploatațiilor forestiere;
- Promovarea inițiativelor locale de tip „LEADER”;
- Asigurarea pescuitului durabil și dezvoltarea acvaculturii.

Planul Național de Dezvoltare 2007-2013 urmărește și resursele umane în cadrul Priorității 4 - Dezvoltarea resurselor umane, promovarea ocupării și incluziunii sociale și întărirea capacității administrative. Obiectivul general îl constituie dezvoltarea capitalului uman și creșterea competitivității acestuia pe piața muncii, prin asigurarea oportunităților egale de învățare pe tot parcursul vieții și dezvoltarea unei piețe a muncii moderne, flexibile și inclusive care să conducă, până în 2015, la integrarea durabilă pe piața muncii a 900.000 persoane. Atingerea obiectivului general și a obiectivelor specifice ale priorității naționale de dezvoltare „Dezvoltarea resurselor umane, promovarea ocupării și incluziunii sociale și întărirea capacității administrative” se realizează prin acțiuni grupate în patru sub-priorități: Dezvoltarea capitalului uman; Promovarea ocupării depline; Promovarea incluziunii sociale; Dezvoltarea capacității administrative și a unei bune guvernări.

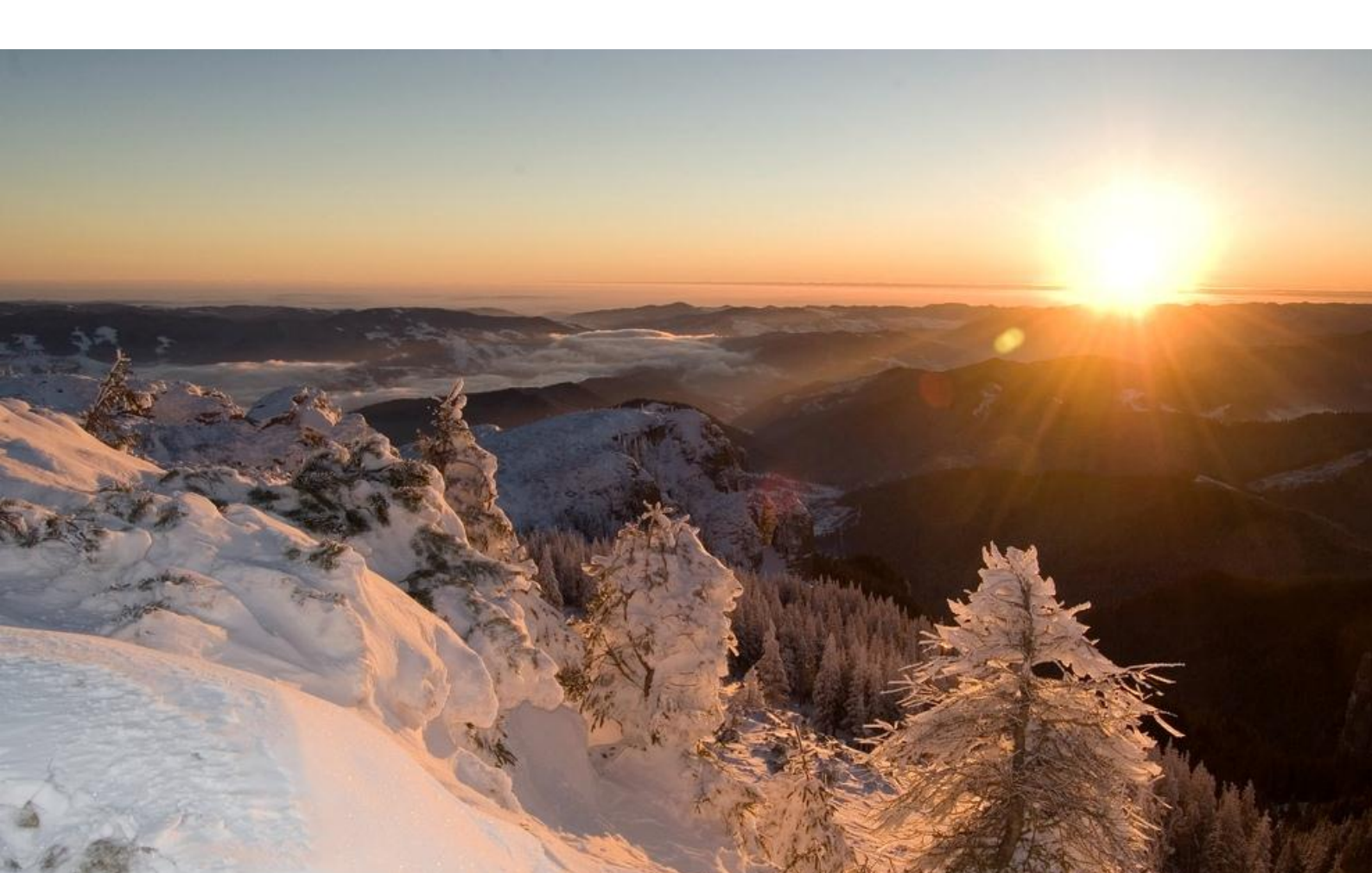
Cea de-a treia prioritate a Strategiei de dezvoltare a microregiunii Ceahlău este **Creșterea atractivității economice**. Obiectivele operaționale din cadrul acesteia sunt: Creșterea numărului de locuri de muncă, Diversificarea activităților economice și Îmbunătățirea climatului pentru afaceri. Astfel, este asigurată coerența strategiei cu *Strategia de Dezvoltare Regională Nord-Est 2007-2013*, prioritatea 2 din cadrul acesteia fiind Sprijinirea afacerilor. Măsurile din cadru acesteia priorități se potrivesc, de asemenea, măsurilor și acțiunilor incluse în planul strategic al microregiunii: Măsura 2.1 - Investiții pentru sprijinirea creării IMM-urilor și microîntreprinderilor și dezvoltării celor existente, Măsura 2.2 - Servicii de consultanță în/și pentru dezvoltarea afacerilor în regiune și Măsura 2.3 - Cercetare, dezvoltare, inovare și dezvoltare tehnologică. Obiectivul priorității este consolidarea mediului de afaceri prin creșterea competitivității și eficienței microîntreprinderilor și IMM-urilor.

Prioritatea 1 din cadrul *Planului Național de Dezvoltare 2007-2013* este Creșterea competitivității economice și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere. Obiectivul general al Priorității 1 din PND este creșterea productivității întreprinderilor românești pentru reducerea decalajelor față de productivitatea medie la nivelul Uniunii. Se urmărește generarea până în anul 2015 a unei creșteri medii a productivității de cca. 5,5% anual, permițând României să atingă un nivel de aproximativ 55% din media UE.

Prosperitatea economică este și unul dintre obiectivele principale ale *Strategiei de dezvoltare durabilă a Uniunii Europene*. Practic, se urmărește promovarea unei economii prospere, inovative, riguroase, competitive și eco-eficiente, care furnizează standarde înalte de viață și oportunități de angajare deplină și de înaltă calitate pe tot cuprinsul UE.

PARTEA III – REALIZAREA PARTENERIATULUI ȘI FUNCȚIONAREA GAL-ULUI

III. 1 – PREZENTAREA PROCESULUI DE ELABORARE A DOSARULUI DE CANDIDATURĂ

În vederea prezentării procesului de elaborare a Planului de dezvoltare Locală, putem identifica un număr de șase activități principale ce au fost derulate:

- **Activitatea 1**

Au fost dezvoltate și implementate campanii de informare și conștientizare privind înființarea Grupului de Acțiune Locală „Ceahlău”.

Au fost susținute întâlniri la nivelul fiecărei comune din teritoriu.

- **Rezultate anticipate Activitatea 1**

Cresterea interesului și conștientizării persoanelor din grupul țintă privind beneficiile implementării proiectului. Creșterea numărului de actori locali ce au fost informați despre realizarea proiectului și creșterea interesului pentru participarea în cadrul grupurilor de lucru.

Indicatori de realizare imediată:

- 14 consultări publice

- **Activitatea 2**

Au fost realizate activități de publicitate privind înființarea Grupului de Acțiune Locală „Inima Ceahlău” ce au prevăzut:

- Realizarea de materiale publicitare de interior care au fost folosite la cele trei consultări publice.

- **Rezultate anticipate Activitatea 2**

Cresterea interesului și conștientizării persoanelor din grupul țintă privind implementarea proiectului. Creșterea interactivității prin posibilitatea de a interveni cu întrebări în decursul seminariilor.

- informarea cu privire la calendarul de activități al proiectului;
- Obținerea unei identități vizuale a proiectului, creșterea notorietății parteneriatului pentru constituirea GAL în teritoriul vizat.

Indicatori de realizare imediată:

- 1 banner
- prezentări power point la consultări

- **Activitatea 3**

Au fost realizate activități de cercetare și studii de teren privind identificarea și evaluarea nevoilor specifice ale diferitelor grupuri țintă (social, economic, cultural, sportiv, etc.) din teritoriul vizat.

Au fost realizate activități de studii și cercetări la nivelul comunelor vizate în vederea identificării strategiilor de dezvoltare locală, județeană și regională și corelării acestora. Activități de identificare a unor exemple de reușită, ce pot constitui modele de bună practică, au fost contactați actorii relevanți.

Au fost structurate informațiile obținute la nivelul grupului țintă și constituite grupuri de lucru ce au tratat capitole distincte din Strategia de dezvoltare (Planul de dezvoltare).

- **Rezultate anticipate activitatea 3**

O cunoaștere a realităților, nevoilor grupului țintă și o evaluare a factorilor endogeni, cunoaștere a caror folosire poate duce la dezvoltarea teritoriului studiat; o evaluare a șanselor de orientare a grupului țintă către meserii non-agricole, identificarea sectoarelor prioritare în care întreprinzătorii locali pot investi.

Indicatori de realizare imediată:

- Lista întreprinzătorilor considerați modele de succes
- Organizarea a 3 grupuri de lucru
- 250 ore de cercetare și analiză

- **Activitatea 4**

Au fost realizate activități de informare și consultare cu sprijinul liderilor locali de opinie. S-au semnat două contracte de colaborare cu Instituția Prefectului din județul Neamț și cu Direcția Silvică Neamț.

- **Rezultate anticipate activitatea 4**

Cresterea expunerii persoanelor din grupul țintă la problematica europeană, creșterea nivelului de cunoștințe, sporirea încrederii în implementarea proiectului.

Indicatori de realizare imediată:

- Realizarea schimbului de informații în ambele direcții;

- Participarea ambelor parti la manifestatiile, expozitiile, evenimentele organizate de acestea;
- Promovarea reciproca in cadrul actiunilor organizate de fiecare parte;
- Punerea la dispozitie din partea ambelor parti a salilor de sedinta si logisticii necesre desfasurarii diverselor actiuni;

- **Activitatea 5**

Au fost realizate activitati de cooperare cu Grupul de Actiune Locala "Falticeni" din jud. Suceava si cu Asociația Spiritul Romanesc din Italia.

- **Rezultate anticipate activitatea 5**

Cunoasterea experientelor relevante ale unor GAL-uri si Asociatii, din tara si strainatate, crearea de legaturi personale si institutionale pentru crearea de parteneriate ulterioare in vederea multiplicării schimburilor de experienta.

Indicatori de realizare imediata:

- Seminarii de prezentare si informare a publicului larg
- Grupuri de lucruri pe domenii clare de activitate la care sa participe membrii din ambele asociatii
- Organizarea de conferinte tematice cu invitati specializati si cu deschidere pentru publicul larg;
- Schimb de experienta si deplasari in teritoriile celor doua asociatii
- Sprijinirea financiara a producatorilor locali pentru participarea la targuri regionale, nationale si internationale;

- **Activitatea 6**

Diseminarea de informatii privind importanta elaborarii si a continutului Strategiei de dezvoltare locala. Alcatuirea unui material continand recomandari, inclusiv Analiza diagnostic si Analiza SWOT a teritoriului pe baza discutiilor din seminarii.

Elaborarea Strategiei de Dezvoltare locala (Planul de Dezvoltare Locala) pentru teritoriul vizat.

- **Rezultate anticipate activitatea 6**

Indicatori de realizare imediata:

- 3 seminarii pentru fiecare grup de lucru

- 1 strategie de dezvoltare (Plan de Dezvoltare)
- 1 Grup Actiune Locala in curs de constituire, denumit „Ceahlau”

- **Activitatea 7**

Au fost realizate activitati de consultare publica in teritoriul Grupului de Actiune Locala "Ceahlau", precum: consultări publice cu reprezentanții administrațiilor publice locale (caravan în teritoriu), consultări publice cu membrii G.A.L. Ceahlău și anchete pe bază de chestionar.

- **Rezultate anticipate activitatea 7**

În urma amplului proces de consultare publică a principalilor stakeholderi au rezultat următorii indicatori de realizare imediată:

- 14 consultări publice;
- 332 chestionare pentru identificarea problemelor întâmpinate:
  - 103 chestionare în rândul reprezentanților administrației publice locale;
  - 73 chestionare în rândul reprezentanților mediului de afaceri;
  - 143 chestionare în rândul populației;
  - 13 chestionare în rândul reprezentanților G.A.L. Ceahlău;
- 331 chestionare pentru identificarea priorităților de dezvoltare:
  - 105 chestionare în rândul reprezentanților administrației publice locale;
  - 73 chestionare în rândul reprezentanților mediului de afaceri;
  - 139 chestionare în rândul populației;
  - 14 chestionare în rândul reprezentanților G.A.L. Ceahlău;
- 30 chestionare pentru prioritizarea măsurilor din Strategia de dezvoltare a microregiunii Ceahlău.

III. 2 – PREZENTAREA PARTENERIATULUI DECIZIONAL

III.2.1. Descrierea partenerilor

Prezentare generală

Grupul de Actiune Locala Ceahlau este format dintr-un nr. de 41 de membrii respectiv Consiliul Judetean Neamt, 13 comune, 14 societati cu raspundere limitata, o societate pe actiuni, o persoana fizica autorizata, 8 organizatii non-guvernamentale si trei persoane fizice.

Grupul de Actiune Locala "Ceahlau" are in componenta reprezentanti ai minoritatilor etnice prin Asociatia "Romii din Bicaz", ONG care are drept scop sprijinirea minoritatilor romilor din Romania, in domeniul social, cultural, civic si spiritual.

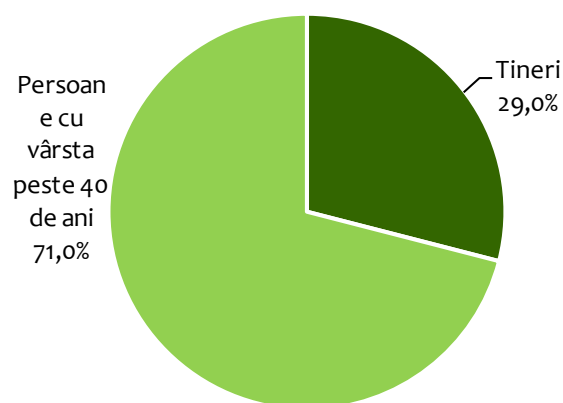
Urmarind criteriul grupuri cu o reprezentare echilibrata a tinerilor, tineri fiind considerati persoanele cu varsta sub 40 de ani, Grupul de Actiune Locala Ceahlau are un numar de 12 reprezentanti legali ai membrilor sai tineri, respectiv un procent de 29 %.

Urmarind criteriul grupuri cu o reprezentare echilibrata a femeilor, Grupul de Actiune Locala Ceahlau are un numar de 12 reprezentanti legali ai membrilor sai femei, respectiv un procent de 29 %.

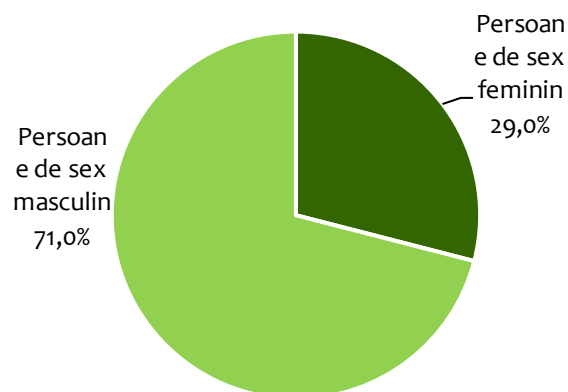
Grupul de Actiune Locala "Ceahlau" include reprezentanti ai organizatiilor agricole:

- I. d-nul Dolhascu Dumitru, reprezentant al organizatiei agricole - Asociatiei Crescatorilor de Taurine "Stanisoara" Pipirig;

Reprezentarea tinerilor în G.A.L. Ceahlău

Reprezentarea persoanelor de sex feminin în G.A.L. Ceahlău

- III. d-nul Cernat Ioan, reprezentant al organizatiei agricole - Asociatia Crescatorilor de Taurine "Ceahlau";
- IV. d-na Alexandru Camelia, reprezentant al organizatiei agricole - Asociatia Producatorilor Montani Farcasa.

Grupul de Actiune Locala "Ceahlau" include reprezentanti ai sectorului forestier:

- I. dl. Stanoae Neculai, reprezentant al S.C. Stanoaie Com, societate cu raspundere limitata cu domeniul principal de activitate "Silvicultura si exploatare forestiera";
- II. dl. Bezim Alexandru, reprezentant al S.C. Fagul Prodimpex, societate cu raspundere limitata, cu domeniul principal de activitate "Taierea si rindeluirea lemnului; impregnarea lemnului".

Grupul de Actiune Locala "Ceahlau" include reprezentanti ai sectorului economic:

- I. D-na Punga Emilia – Maria, reprezentant al societatii comerciale Operativ Construct S.R.L.;
- II. Dl. Paleu Petru, reprezentant al societatii comerciale Energoterm S.R.L.;
- III. D-na Papalicef Beatrice – Ana, reprezentant al societatii comerciale Wild Mountain Group S.R.L.;
- IV. Dl.Stanoae Neculai, reprezentant al societatii comerciale Stanoae Com S.R.L.;
- V. D-na Covasan Mariea, reprezentant al societatii comerciale Mafton Prod S.R.L.;
- VI. D-na Batranu Ana – Monica, reprezentant al societatii comerciale C&2A COM S.R.L.;
- VII. Dl. Trasnea Paul, reprezentant al societatii comerciale Ellmar S.R.L.;
- VIII. Dl. Surugiu Cristian, reprezentant al societatii comerciale MVB Imob Construct S.R.L.;
- IX. Dl. Gavrilescu Catalin, reprezentant al societatii comerciale Durau S.A.;
- X. Dl. Leu Ioan, reprezentant al societatii comerciale Leu Romital S.R.L.;
- XI. Dl. Bezim Alexandru, reprezentant al societatii comerciale Fagul Prodimpex S.R.L.;
- XII. Dl. Coroama Dumitru, reprezentant al societatii comerciale Expo Dan S.R.L.;

D-na Pintilie Stefania, reprezentant al societatii comerciale Geast Media S.R.L.;

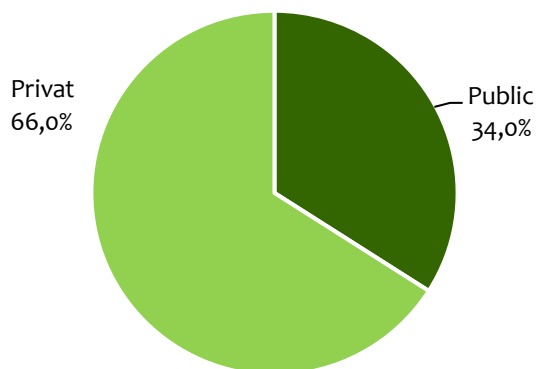
- XIII. D-na Ana Carmina, reprezentant al societatii comerciale Pinelya Com S.R.L.;
- XIV. D-na Paval Adina, reprezentant al societatii comerciale Aprilend S.R.L.;
- XV. D-na Ciocartau Rodica, reprezentant al PFA Ciocartau Rodica.

Grupul de Actiune Locala "Ceahlau" include reprezentanti ai organizatiilor de mediu:

- I. Dl. Papalicef Raul, reprezentant al AVPS Lupul Cenusiu;
- II. Dl. Papalicef Raul, reprezentant al Asociatiei Salvamont si Protectia Biodiversitatii;
- III. D-na Dragan Paulina, reprezentant al Asociatiei Biopuls.

In Grupul de Actiune Locala "Ceahlau" reprezentantii parteneri publici in numar de 14 reprezinta 34 % din totalul partenerilor, iar partenerii privati si reprezentantii societatii civile in numar de 27 reprezinta 66 % din totalul partenerilor.

Reprezentarea privatului în G.A.L. Ceahlău

PARTENERI PUBLICI				
Nr.Crt.	Nume si prenume	Institutia	Functia	Tip/ Obsevatii
1.	Mircea Pintilie	Consiliul Judetean Neamt	Vicepresedinte	
2.	Rusu Neculai	Primaria Risca	Primar	
3.	Oniga Ghiorghe	Primaria Bicaz - Chei	Primar	
4.	Pruna Marcel	Primaria Pipirig	Primar	
5.	Schiopu Constantin	Primaria Ceahlau	Primar	
6.	Aleca Vasile	Primaria Borca	Primar	
7.	Birsan Constantin - Ioan	Primaria Bicazu - Ardelean	Primar	
8.	Alexandroaia Vasile	Primaria Grinties	Primar	
9.	Covasan Anton	Primaria Damuc	Primar	
10.	Lupu Gavril	Primaria Hangu	Primar	
11.	Ghiorghiu Cristinel - Vasile	Primaria Farcasa	Primar	
12.	Biia Petru	Primaria Poiana Teiului	Primar	
13.	Dragan Alexandru	Primaria Tasca	Primar	
14.	Catrinoiu Constantin	Primaria Bicaz	Primar	
PARTENERI PRIVATI				
Nr.Crt.	Nume si prenume	Institutia	Functia	Tip/ Obsevatii
15.	Punga Emilia - Maria	S.C. Operativ Construct S.R.L.	Reprezentant Legal	
16.	Paleu Petru	S.C. Energoterm S.R.L.	Reprezentant Legal	
17.	Papalicef Beatrice - Ana	S.C. Wild Mountain Group S.R.L.	Reprezentant Legal	
18.	Stanoae Neculai	S.C. Stanoae Com S.R.L.	Reprezentant Legal	
19.	Covasan Mariea	S.C. Mafton Prod S.R.L.	Reprezentant Legal	
20.	Batranu Ana - Monica	S.C. C&za Com S.R.L.	Reprezentant Legal	
21.	Trasnea Paul	S.C. Ellmar S.R.L.	Reprezentant Legal	
22.	Surugiu Cristian	S.C. Mvb Imob Construct S.R.L.	Reprezentant Legal	
23.	Gavrilescu Catalin	S.C. Durau S.A.	Reprezentant Legal	
24.	Leu Ioan	S.C. Leu Romital S.R.L.	Reprezentant Legal	
25.	Bezim Alexandru	S.C. Fagul Prodimpex S.R.L.	Reprezentant Legal	
26.	Coroama Dumitru	S.C. Expo Dan S.R.L.	Reprezentant Legal	
27.	Pintilie Stefania	S.C. Geast Media S.R.L.	Reprezentant Legal	
28.	Ana Carmina	S.C. Pinelya Com S.R.L.	Reprezentant Legal	
29.	Paval Adina	S.C. Aprilend S.R.L.	Reprezentant Legal	
30.	Ciocartau Rodica	Persoana Fizica Autorizata Ciocartau Rodica	Reprezentant Legal	
31.	Zabulic Marijana	Persoana Fizica	Reprezentant Legal	
32.	Radu Dumitrita	Persoana Fizica	Reprezentant Legal	
33.	Careaza Melu	Persoana Fizica	Reprezentant Legal	
ORGANIZATII NON - GUVERNAMENTALE				
Nr.Crt.	Nume si prenume	Institutia	Functia	Tip/ Obsevatii
34.	Papalicef Raul	Avps Lupul Cenusiu	Reprezentant Legal	
35.	Papalicef Raul	Asociatia Salvamont	Reprezentant Legal	
36.	Dolhascu Dumitru	Asociatia Crescatorilor De Taurine Stanisoara	Reprezentant Legal	

37.	Dragan Paulina	Asociatia Biopuls	Reprezentant Legal	
38.	Cernat Ioan	Asociatia Crescatorilor De Taurine Ceahlau	Reprezentant Legal	
39.	Ilas Lucian	Asociatia Liberei Initiative Valea Bistritei	Reprezentant Legal	
40.	Paun Mihai	Asociatia Romii Din Bicaz	Reprezentant Legal	
41.	Alexandru Camelia	Asociatia Producatorilor Montani Farcasa Neamt	Reprezentant Legal	

Nr.Cr t.	Nume, Prenume	Societatea pe care o reprezinta	Functia detinuta	Sex M / F	Varsta	Tipul organizatiei	Localitatea de care apartine
1.	Pintilie Mircea	Consiliu Judetean Neamt	Vicepresedinte	M	53	Public	Jud. Neamt
2.	Oniga Ghiorghe	Consiliul Local Bicaz-Chei	Primar	M	50	Public	Com. Bicaz-Chei
3.	Pruna Marcel	Consiliul Local Pikipirig	Primar	M	48	Public	Com.Pikipirig
4.	Schiopu Constantin	Consiliul Local Ceahlau	Primar	M	56	Public	Com.Ceahlau
5.	Aleca Vasile	Consiliul Local Borca	Primar	M	62	Public	Com.Borca
6.	Barsan Constantin-Ioan	Consiliul Local Bicazu Ardelean	Primar	M	45	Public	Com.Bicazu Ardelean
7.	Alexandroaia Vasile	Consiliul Local Grinties	Primar	M	39	Public	Com.Grinties
8.	Covasan Anton	Consiliul Local Damuc	Primar	M	47	Public	Com.Grinties
90.	Lupu Gavril	Consiliul Local Hangu	Primar	M	60	Public	Com.Hangu
10.	Gheorghiu Cristinel-Vasile	Consiliul Local Farcasa	Primar	M	42	Public	Com.Farcasa
11.	Biia Petru	Consiliul Local Poiana Teiului	Primar	M	47	Public	Com.Poiana Teiului
12.	Dragan Alexandru	Consiliul Local Tasca	Primar	M	58	Public	Com.Tasca
13.	Rusu Neculai	Consiliul Local Rasca	Primar	M	50	Public	Com Rasca
14.	Catrinoiu Constantin	Consiliul Local Ors.Bicaz	Primar	M	60	Public	Ors.Bicaz
15.	Pintilie Stefania	S.C."Geast Media" S.R.L.	Administrator	F	29	Privat	Com.Borca
16.	Ana Carmina	S.C."Pinelya" COM S.R.L.	Administrator	F	48	Privat	Com.Pikipirig
17.	Punga Emilia-Maria	S.C."Operativ Construct" S.R.L.	Administrator	F	36	Privat	Com.Poiana Teiului
18.	Paval Adina	S.C."Aprilend" S.R.L.	Administrator	F	41	Privat	Piatra Neamt
19.	Paralicef Beatrice	S.C."Wild Mountain Grup" S.R.L.	Administrator	F	27	Privat	Com.Ceahlau
20.	Stanoae Nicolae	S.C."Stanoae Com" S.R.L.	Administrator	M	29	Privat	Com.Pikipirig
21.	Covasan Mariea	S.C."Mafton Prod" S.R.L.	Administrator	F	42	Privat	Com.Damuc
22.	Batrinu Monica	S.C."C&A" S.R.L.	Administrator	F	36	Privat	Piatra Neamt
23.	Trasnea Paul	S.C."Ellmar" S.R.L.	Administrator	M	47	Privat	Targu Neamt
24.	Surugiu Ioan-Cristian	S.C."MVB Imob Construct" S.R.L.	Administrator	M	36	Privat	Targu Neamt
25.	Paleu Petru	S.C."Energoterm" S.R.L.	Administrator	M	52	Privat	Piatra Neamt
26.	Coroama Dumitru	S.C."Expo Dan" S.R.L.	Administrator	M	37	Privat	Com. Ceahlau
27.	Leu Ioan	S.C."Leu Romital" S.R.L.	Administrator	M	57	Privat	Com.Bicazu Ardelean
28.	Gavrilescu Catalin	S.C."DuraU" S.A.	Administrator	M	44	Privat	Com.Ceahlau
29.	Bezim Alexandru	S.C."Fagul Prodimex" S.R.L.	Administrator	M	44	Privat	Com.Hangu
30.	Ciocardau Rodica	PFA Ciocardau Rodica	Administrator	F	40	PFA	Com.Pikipirig
31.	Papalicesf Raul-Anton	Asociatia Salvamont Si Protectia Biodiversitatii	Presedinte	M	42	ONG	Com.Ceahlau
32.	Paun Mihai	Asociatia Romii Din BicaZ	Presedinte	M	59	ONG	Ors.Bicaz
33.	Alixandru Camelia	Asociatia Poducatorilor Montani Farcasa-Neamt	Presedinte	F	52	ONG	Com.Farcasa

34.	Dolhascu Dumitru	Asociatia Crescatorilor De Taurine "Stanisoara"	Presedinte	M	36	ONG	Comuna Pipirig
35.	Dragan Paulina	Asociatia "Biopuls"	Presedinte	F	57	ONG	Com.Tasca
36.	Ilas Lucian	Asociatia Liberei Initiative Valea Bistritei	Presedinte	M	50	ONG	Com.Poiana Teiului
37.	Papalicef Raul- Antoni	Asociatia De Vanatoare Si Pescuit Lupul Cenusiu	Presedinte	M	42	ONG	Com.Ceahlau
38.	Cernat Ioan	Asociatia Crescatorilor De Taurine "Ceahlau"	Presedinte	M	48	ONG	Com.Ceahlau
39.	Zabulic Marijana		Persoana fizica	F	37	Persoana fizica	Com.Pipirig
40.	Radu Dumitrita		Persoana fizica	F	34	Persoana fizica	Com.Hangu
41.	Careza Melu		Persoana fizica	M	49	Persoana fizica	Com.Farcasa

Scurt istoric al partenerilor

1. Comuna Râșca

Comuna Râșca este localitatea membra a județului Suceava, situată pe DJ 155A, la 18 km de Falticeni și la 40 km de Suceava, formată din 5 sate.

Activitățile specifice zonei sunt : agricol pe suprafețe de teren arabil, ponderea culturilor este reprezentată de porumb și cartofi. Suprafețele agricole sunt mici, întrucât zona este de munte și predomină pășunea, fâneața și zootehnic datorită suprafețelor întinse de pășune și fâneața se favorizează creșterea animalelor.

Activități economice industriale: fiind zona de pădure se poate dezvolta industria de prelucrare a lemnului. În același timp există avantaje pentru dezvoltarea agroturismului, comerțului și a tot felul de activități ce pot aduce profit la nivel local.

2. Comuna Bicăz - Chei

Comuna Bicăz-Chei este așezată în partea de N-E a țării la S-V de masivul Ceahlău, pe valea râului Bicăz, afluent important al râului Bistrita. Raportat la harta județului Neamț, comuna este localizată în partea de N-V pe drumul național 12C. Comuna este situată la 44 km de orașul Piatra Neamț, municipiu reședința de județ.

Comuna Bicăz-Chei are în componența sa patru sate: Bicăz-Chei, Ivanes, Gherman și Birnadu.

Principală bogăție a comunei o constituie fondul forestier.

Activitatea de bază a locuitorilor comunei o constituie creșterea animalelor, careia i se adaugă munca la pădure, în care este cuprinsă 51% din populație. Pe lângă creșterea animalelor, exploatarea și prelucrarea lemnului, una din ocupațiile de bază încă din anii 1800 era vararitul. O altă activitate de bază o constituie munca desfășurată în unități cu caracter industrial, fabricile de ciment, cariera de calcar, precum și unele activități economice de pe raza orașului Bicăz.

3. Comuna Pipirig

Comuna Pipirig este așezată în N-V județului Neamț, în depresiunea intramontana Pipirig, în lungul drumului

național 15B ce face legătura dintre Târgu Neamț și Poiana Teiului. Culmile montane străjuiesc localitatea oferindu-i aspectul unei cetăți naturale, având doar zidul estic străpuns de apele Neamțului.

Satele care intră în componența comunei sunt: Boboiești, Doljestei, Leghin, Pataligeni, Pluton și Stanca.

Este o așezare bogată, pădurile acoperind 75 la suta din suprafața, având și acum însemnate resurse ale solului și subsolului. Tradiționalei îndeletniciri de creștere a animalelor, de-a lungul anilor, i s-au adăugat și altele, cele din domeniul exploatarea forestieră și a zăcămintelor petrolifere, artizanatului și de mică industrie, comerțului și prestațiilor de servicii.

4. Comuna Ceahlău

Comuna Ceahlău, localitate caracteristică zonei de munte, s-a dezvoltat de-a lungul unor cursuri de apă, evoluția spațială nefiind compactă datorită reliefului ce a limitat-o.

În prezent comuna Ceahlău cuprinde trei sate: Ceahlău, Bistricioara și Pârâul Mare. Toate intră în categoria satelor de munte, răsfrânte în lungul apelor și a drumurilor care le însoțesc.

Deși această zonă oferă condiții mai puțin prielnice dezvoltării așezărilor umane (altitudine mare, climă rece, păduri întinse, teren arabil puțin), au fost și suficiente condiții ca aceasta să cunoască o străveche populație. Se remarcă o creștere a numărului de așezări după secolul al XVIII-lea - prin aportul de populație venită din Transilvania, dar mai ales după mijlocul secolului al XIX-lea - creștere datorată dezvoltării exploatarea forestieră și a industriei lemnului. Oamenii au preferat să se așeze inițial pe culmile domoale.

5. Comuna Borca

Valea Bistritei adaposteste o salbă de localități pline de farmec și pitoresc. Printre acestea comuna Borca și satele limitrofe constituie o zonă de atracție, atât din punct de vedere al turismului, cât și al omului de afaceri.

Luată ca zonă de referință comuna Borca, situată între Munții Bistritei și Munții Stanisoarei, înglobează 7 sate

inconjuratoare: Borca, Lunca, Madei, Paraul Carjei, Paraul Pinteii, Sabasa si Soci.

Aceasta configuratie este strans determinata de ratiuni economice, profund legate de ocupatia locuitorilor: cresterea animalelor si exploatarile forestiere.

Absenta unei agriculturi producatoare de furaje concentrate si suculente este in buna masura suplinita de mozaicul floral si valoarea biologica a vegetatiei erbacee.

Plantele cerealiere nu au putut fi introduse decat ocazional, neatingand faza de coacere si producere a semintelor. Unica planta din categoria suculentelor care a putut fi cultivata este cartoful, cultura limitata datorita terenului in cea mai mare parte pietros si in panta.

Toate aceste locuri au determinat populatia locurilor ca inca din timpuri stravechi sa-si indrepte atentia asupra cresterii animalelor si a exploatatii silvice.

6. Comuna Bicazu – Ardelean

Comuna Bicazu Ardelean este asezata in partea de nord-est a tarii, la sud-est de masivul Ceahlau, pe valea raului Bicaz, afluent important al Bistritei. Din punct de vedere administrativ, comuna este compusa din trei sate si anume: Bicazu Ardelean, centrul comunei, situat pe ambele maluri ale raului Bicaz, Telec, care se intinde de-a lungul paraului Valea Jedanului si satul Ticos, asezat la confluenta paraului Ticos cu raul Bicaz. Activitatile specifice zonei sunt :exploatarea și valorificarea lemnului, valorificare calcar ca material de construcții și producere de var, agricultură, creșterea animalelor, agroturism în mod sporadic, diferite munci ocazionale.

7. Comuna Grinties

Comuna Grinties, este situata in extremitatea vestica a judetului Neamt de o parte si de alta a raului Bistricioara. Comuna Grinties are in componenta trei sate: Poiana, Grinties si Bradu. Atrași de bogățiile naturale ale zonei, păduri întinse, cu vânat și ape repezi bogate în pește, marii proprietari de pământuri de pe raza comunei Grințieș au fost mănăstirile, familia boierilor Cantacuzini (1676-1855) și familia fostului domn Mihai Sturdza (1855-1945). Mediul geografic și-a

pus amprenta pe activitățile economice ale locuitorilor comunei care, urmând tradiția de veacuri, s-au ocupat cu creșterea animalelor, cultivarea terenurilor, exploatarea și prelucrarea lemnului, meșteșugurile și serviciile.

8. Comuna Damuc

Comuna Dămuc este situată în partea central estică a țării. Comuna se afla la o departare de 25 km de orasul Bicaz si de 50 km de centrul judetului Neamt. Activitatile specifice zonei sunt:-agricultura, comert, servicii. În comuna Dămuc există câteva societăți de mică producție (prelucrarea lemnului, prelucrarea laptelui, alimentație publica) cu capital privat. Meșteșugurile tradiționale și activitățile mesteșugărești, satisfac numai cerințele locuitorilor comunei.

9. Comuna Hangu

Comuna Hangu este situată la poalele de V-SV ale Munților Stânișoarei, pe țărnul de nord-est al lacului Izvorul Muntelui. Comuna Hangu se află la distanța de 30 km de orașul Bicaz, pe DN 15 Piatra Neamț - Poiana Teiului. Comuna Hangu face parte din spațiul regional arondat zonei Muntelui Ceahlau. Datorită faptului că în zonă predomină masa lemnoasă de rășinoase, economia locală se bazează pe prelucrarea primară a acesteia.

Prezența lacului de acumulare Bicaz și un peisaj superb fac din turism o posibilă resursă zonală. Mediul de afaceri local se bazează pe exploatarea forestieră și prelucrarea primară a lemnului. În afara domeniului forestier, se poate distinge în ultima vreme și o înflorire a turismului prin apariția de noi pensiuni, locuri de agrement, restaurante.

10. Comuna Farcasa

Comuna Fărcasa, se află pe Valea Bistritei, la km. 87 față de reședința judetului, orasul Piatra Neamt. Inconfundabila vale a Bistritei este mai frumoasă decât valea Oltului, mai sălbatică decât valea Jiului si mai bogată spiritual decât valea Prahovei ori orice altă vale. Pe traseul turistic, între orasele Piatra Neamt si Vatra Dornei, localitatea noastră se întinde între m-tii Bistritei - pe partea dreaptă - si m-tii Stânișoarei - pe partea stângă.

Satele componente, Fărcasa, Stejaru, Frumosu, Popesti, Busmei, se încadrează în peisaj aproape simetric față de valea Bistritei, însirându-se pe terasele acesteia și ale afluenților ei.

Activitățile specifice zonei sunt: -agricultura montana, creșterea animalelor, exploatarea și prelucrarea lemnului

Activități economice principale:-exploatarea și prelucrarea lemnului, comerț, agroturism.

11. Comuna Poiana Teiului

Comuna Poiana Teiului este o așezare tipic montana situată în partea de N-V a județului Neamț, pe cursul inferior al râului Bistrita, fiind una dintre cele mai întinse localități din județ. Varietatea solului comunei conferă acesteia bogăția pădurilor de conifere, a pasunilor montane, a culturilor pomicole și a culturilor de cartof și porumb. De asemenea apa curată de munte oferă posibilitatea dezvoltării fermelor piscicole dar și a pescuitului sportiv și agrementului. Pădurile sunt bogate în vânt (urs, mistreț, cerb) fructe de pădure și plante medicinale. Fiind o localitate de munte, terenul arabil este redus și de slabă calitate fiind utilizat în special pentru cultura cartofului, porumbului, legumicultura și pomicultura. În zona superioară predomină pasunile, finetele și livezile. Nu este o zonă propice pentru tomate însă o serie de legume sunt cultivate pentru consum familial (ceapa, morcov, castraveti). În zootehnie, localitatea fiind situată în zona montană, se cresc vitele și oile în sistem extensiv, pe pasune. Creșterea animalelor este o ocupație de bază și tradițională a localității.

12. Comuna Tasca

Comuna Tasca este așezată în partea de vest a județului Neamț, având în componența satele Tasca, Hamzoaia, Secu, Neagra și Ticos Florea, întreaga comună fiind străbătută de DN 12C și de râul Bicaz. Tasca așezare montană de un fascinant pitoresc, încântată de freacățul vâjnit al pădurilor și paraurilor. Pe teritoriul comunei Tasca principală zonă de vegetație aparține etajului forestier. În pădurile de răsinoase și foioase există o bogată faună reprezentată prin urs, cerb, râș, mistrețul, capra neagră, vulpea, veverița. În apa râului Bicaz și a paraurilor Secu, Florea, Neagra și Chisirig trăiește o bogată faună: pastravul indigen și zglavoaca. Dintre pasări caracteristice zonei

sunt cocorul de munte, corbul pasărea matusalemică, mierla, ciocanitoarea de munte, acvila de munte, buha și maiestoașa pasare cilioasă zisă și "vulturul mieilor".

13. Orașul Bicaz

Este așezat la poalele Muntelui Ceahlău, la confluența Bistriței cu Bicazul, la 28 km de Piatra Neamț pe DN15 și la 55 km de Gheorgheni, pe DN12C. Construcția barajului de pe Bistrița (1956-1960) și a fabricii de ciment au impulsat dezvoltarea așezării. În apropierea orașului se află lacul de acumulare "Izvorul Muntelui", situat la poalele Ceahlăului, este un lac de acumulare care s-a format pe râul Bistrița, în spatele barajului de la Bicaz. Orașul Bicaz este una dintre multele localități devenite, în anii comunismului, "orașe muncitorești". Aceasta datorită lucrărilor la amenajarea hidroenergetică de la Izvorul Muntelui. Activitatea economică a orașului Bicaz este preponderent industrială, sectorul cel mai important fiind cel al producției de energie electrică, datorat centralei hidroelectrice Stejaru. La acesta se adaugă producția de ciment alături de industria de prelucrare a lemnului și industria alimentară.

14. Consiliul Județean Neamț - reprezintă județul Neamț.

Județul Neamț se află în nord-estul României, la limita dintre Carpații Orientali și Podisul Moldovei. Este cunoscut mai ales pentru frumusețea Masivului Ceahlău și a peisajului în general.

Suprafața: 5.890 km pătrați;

Reședința: municipiul Piatra Neamț.

Principalele cursuri de apă: Siret (între Doljești și Secuieni), Bistrița (între Brosteni și Buhusi, Bistricioara, Bicaz, Cracău, Tarcău; principalele lacuri: Izvorul Muntelui, Pângărați, Vaduri și Bâta Doamnei (lacuri de interes hidroenergetic).

Altitudine maximă: vf. Ocolașu Mare (M. Ceahlău) 1.907 m.

Județele învecinate sunt Harghita la vest, Suceava la nord, Iași și Vaslui la est și Bacău la sud.

Județul Neamț conține 5 orașe:

- Piatra Neamt - municipiu, reședință de județ (populație ~ 105.000)
- Roman - municipiu (populație ~ 70.000)
- Targu Neamt (populație ~ 20.000)
- Bicaz (populație ~ 9.000)
- Roznov (populație ~ 9.000)

Roznov este cel mai "tânăr" oraș al județului, această localitate devenind oraș doar în octombrie 2003.

15. S.C. Operativ Construct S.R.L., a fost înregistrată în anul 2003. Firma se ocupa cu fabricarea altor elemente de dulgherie de tamplarie, pentru construcții.

Informatii financiare	2007	2008	2009
Salariati	11	10	10
Cifra Afaceri(RO)	1117350	1484345	777950
Profit Net(RO)	23585	39048	29727

16. S.C. Energoterm S.R.L., a fost înregistrată în anul 1998. Firma se ocupa cu alte lucrări de instalații pentru construcții.

Informatii financiare	2007	2008	2009
Salariati	47	48	47
Cifra Afaceri(RO)	19853154	22543089	24790145
Profit Net(RO)	790880	848697	187577

17. S.C. Wild Mountain Grup S.R.L., a fost înregistrată în anul 2004. Societatea se ocupa cu dezvoltarea și practicarea turismului activ, team building pentru companii mici și mijlocii, consultanță în cadrul proiectelor de reabilitare a infrastructurii montane; o altă activitate de bază în cadrul companiei este executarea lucrărilor speciale în domeniul montan, asigurarea zonelor periculoase, consultanță în trasarea și proiectarea partiilor de schi, proiectarea și amplasarea sistemelor de securizare a partiilor de schi.

Informatii financiare	2007	2008	2009
Salariati	1	1	1
Cifra Afaceri(RO)	-	72850	21946
Profit Net(RO)	-	79275	6411

18. S.C. Stanoae Com S.R.L., a fost înregistrată în anul 2005. Firma se ocupa cu silvicultura și exploatarea forestieră.

Informatii financiare	2007	2008	2009
Salariati	3	5	2
Cifra Afaceri(RO)	62067	114155	96363
Profit Net(RO)	-	21942	23767

19. S.C. Mafton S.R.L., a fost înregistrată în anul 1998. Firma se ocupa cu fabricarea pâinii, fabricarea prajiturilor și a produselor proaspete de patiserie.

La înființare capacitatea de producție era mică iar desfacerea se făcea în magazinele din imediată apropiere.

Înca de la înființare firma și-a dezvoltat și modernizat capacitatea de producție concomitent cu identificarea de noi puncte de desfacere.

Firma s-a axat pe fabricarea produselor de panificație îmbunătățindu-și continuu rețetele, calitatea produselor și modul de prezentare a acestora fiind în atenția conducerii firmei.

Preocuparea de bază a firmei este încă de la înființare, dezvoltarea permanentă a producției și ridicarea continuă a stăchetei calității și prezentării acestora.

Informatii financiare	2007	2008	2009
Salariati	18	17	16
Cifra Afaceri(RO)	524843	585645	524540
Profit Net(RO)	1164	-	-

20. C&A S.R.L., a fost înregistrată în anul 1994. Firma este autorizată în montarea sistemelor de securitate și supraveghere de către M.A.I., cu o vastă experiență în domeniul construcțiilor civile și industriale, finisaje interioare și exterioare, instalații sanitare și termice.

Informatii financiare	2007	2008	2009
Salariati	10	9	8
Cifra Afaceri(RO)	2803973	1699101	1895638
Profit Net(RO)	27320	0	0

21. S.C. ELLMAR S.R.L., a fost înregistrată în anul 1993. Activitatea de bază de distribuție: marfurilor alimentare, a conservelor, produselor lactate, a carnii și produselor din carne proaspete și congelate, pestelui a băuturilor racoritoare și băuturilor alcoolice.

Informatii financiare	2007	2008	2009
Salariati	29	25	24
Cifra Afaceri(RO)	1359243	14202258	13770236
Profit Net(RO)	62497	80607	35888

22. S.C. MVB Imob Construct S.R.L., a fost înregistrată în anul 2000, care inițial avea ca obiect principal de activitate, prelucrarea primară a lemnului. Astfel activitatea s-a diversificat prin includerea Lucrărilor de construcții civile.

In prezent pe langa activitatea de procesare a masei lemnoase, societatea are in derulare lucrari de constructii incheiate cu diversi beneficiari autohtoni.

Informatii financiare	2007	2008	2009
Salariati	-	10	
Cifra Afaceri(RO)	-	1278678	
Profit Net(RO)	-	4376	

23. S.C. Durau S.A., a fost inregistrata in anul 1991, avut ca principal actionar Statul Roman, iar patrimoniul: Hotel Durau, Hotel Bradul, Hotel Cascada, Hotel Bistrita, Cabanele Brandusa, Fantanele si Dochia, precum si apa si canalizarea.

In prezent S.C. DURAU S.A., are in patrimoniul: Hotel Durau, Hotel Bistrita, Cabanele Dochia si Fantanele, situat pe Masivul Ceahlau, Serviciul de apa si canal.

Informatii financiare	2007	2008	2009
Salariati	16	12	16
Cifra Afaceri(RO)	435998	415479	651412
Profit Net(RO)	1551	3402	1474

24. S.C. Leu Romital S.R.L., a fost inregistrat in anul 1992. Firma se ocupa cu fabricarea prin tricotare sau crosetare a altor articole de imbracaminte.

Informatii financiare	2007	2008	2009
Salariati	6	4	2
Cifra Afaceri(RO)	918524	780570	496350
Profit Net(RO)	7275	-	54056

25. S.C.Fagul Prodimpex S.R.L., a fost inregistrata in anul 1994. Firma se ocupa cu taierea si randeluirea lemnului; impregnarea lemnului.

Informatii financiare	2007	2008	2009
Salariati	15	9	14
Cifra Afaceri(RO)	3450795	3725714	4592193
Profit Net(RO)	5920	16404	18120

26. S.C.Expo Dan S.R.L., a fost inregistrat in anul 2001. Activitatea firmei a fost inceputa cu o instalatie orizontala de debitare, o masina de transport tehnologic si un utilaj de exploatare lemn. Anii urmatori au adus pentru firma noastra o capacitate de exploatare mai extinsa sustinuta de achizitionarea unor masini si utilaje.

Informatii financiare	2007	2008	2009
Salariati	8	8	8
Cifra Afaceri(RO)	686812	496900	452407

Profit Net(RO)	129580	-	-
----------------	--------	---	---

27. S.C.Geast Media S.R.L., a fost inregistrata in anul 2010. Firma se ocupa cu activitati ale agentilor de publicitate.

28. S.C. Pinelya S.R.L., a fost inregistrata in anul 1996. Firma se ocupa cu fabricarea altor articole de imbracaminte(exclusiv lenjerie de corp).

Informatii financiare	2007	2008	2009
Salariati	-	-	2
Cifra Afaceri(RO)	-	-	59853
Profit Net(RO)	-	-	22300

29. S.C.Aprilend S.R.L., a fost inregistrata in anul 1993. Firma noastra este autorizata in focuri de artificii, timplarie de aluminiu si PVC, mobilier din lemn si PAL, fiind autorizata in sisteme hoteliere si restaurante, servicii de turism.

Informatii financiare	2007	2008	2009
Salariati	7	11	8
Cifra Afaceri(RO)	498621	696807	549529
Profit Net(RO)	0	0	32421

30. Ciocartau Rodica Persoana Fizica Autorizata, a fost inregistrata in anul 2007. Firma se ocupa cu productia de tesaturi.

31. Avps Lupul Cenusiu

Scopul asociatiei este practicarea, asigurarea si protejarea posibilitatilor de practicare a vanatorii si/sau pescuitului sportiv, ca modalitati de odihna activa si de petrecere a timpului liber pentru membrii sai, in scopul conservarii biodiversitatii si echilibrului in natura.

32. Asociatia Salvamont Si Protectia Biodiversitatii, a fost inregistrata in anul 2007. Conservarea biodiversitatii, protectia mediului inconjurator si a patrimoniului Natural National, refacerea ecosistemelor si monitorizarea acestor activitati in zonele cu regim de protectie; Stimularea, promovarea si desfasurarea activitatilor de educatie pentru protectia mediului ecoturismului.

Obiective de activitate:

- sa conceapa si sa implementeze programe de educatie ecologica si de constientizare publica in acest domeniu;

- -sa stimuleze interesul populatiei locale din zona pentru ecoturism si agroturism;
- -sa incurajeze conservarea traditiilor locale si transformarea lor in obiective de atractie turistica;
- -sa elaboreze si sa organizeze programe de ecoturism si activitati comerciale adiacente;
- -sa constientizeze si sa implice autoritatile si populatia locala din zona si imprejurimile ariilor protejate in promovarea protectiei mediului si a ecoturismului;
- -sa contribuie la diversificarea pregatirii viitorilor specialisti in domeniul protectiei naturii si a turismului;
- -sa promoveze in tara si in strainatate specificul turistic al Parcului Natural Ceahlau sau a altor zone declarate arii protejate;
- -sa se integreze retelei europene de organizatii de ocrotire a mediului, pentru a oferi oportunitati de educatie permanenta, prin actiuni de voluntariat.
- -sa contribuie la realizarea obiectivelor comune ale Administratiei Parcului National Ceahlau ale institutiilor interesate in protectia naturii si dezvoltarea ecoturismului ca alternativa la activitatile economice ale comunitatilor din zona lomitrofa Masivului Ceahlau sau ale altor zone declarate arii protejate.
- -sa deruleze actiuni de monitorizare a activitatilor din zonele declarate „arii protejate”;
- -sa deruleze programe de cercetare stiintifica in domeniul conservarii biodiversitatii si a refacerii ecosistemelor afectate sau disparute.

33. Asociația Romii Din Bicaz, a fost înregistrată în anul 2002.

Asociația ROMII DIN BICAZ a fost înființată la sugestia Grupului de inițiativă al comunității romilor din Bicaz în vederea acesării de finanțări externe și posibile colaborării cu alte O.N.G.

Scopul asociației este de a veni în sprijinul minorității romilor din România, în domeniul social, cultural, civic și spiritual, bazat pe o conduită a moralei creștine.

Obiectivele asociației:

- creșterea cadrului educațional în rândul cetățenilor aparținând minorității romilor din România;

- sprijinirea materială și spirituală a romilor proveniți din familii sărace și în special a copiilor de romi proveniți din familii dezorganizate;
- elaborarea și derularea unor proiecte de finanțare care participă la dezvoltarea activității pe plan social, cultural și profesional;
- crearea unor obiective economice, generatoare de venituri pentru minoritatea romilor din România și implicit crearea unor noi locuri de muncă;
- revigorarea tradițiilor etno- culturale și organizarea de ansambluri artistice, și/sau sprijinirea acestora;
- alfabetizarea și socializarea membrilor comunităților de romi.

34. Asociația Producătorilor Montani Farcasa – Neamt, a fost înființată în anul 2002. Scopul asociației este implementarea și extensia tehnologiilor agricole și zootehnice economice, ecologice, în gospodăriile tărânilor din zona de munte; valorificarea superioară a produselor obținute și a zonelor turistice.

Obiectivele de activitate:

- susținerea creșterii produselor animale și vegetale prin aprovizionarea cu semințe, fertilizanti, pesticide, materiale biologice;
- pune la dispoziție consultanța tehnică specializată, materiale documentare;
- execută în limita posibilităților lucrări agricole în sistem „în el de mașini”;
- organizează întraajutorarea membrilor asociați în caz de calamitate;
- susține valorificarea produselor obținute de către membrii asociației pe piețele interne și externe prin studii de piață, ambalare și conservare sub marca proprie;
- creează un sistem propriu de întraajutorare financiară a membrilor aflați în dificultate;
- asigură formarea profesională a tinerilor gospodari prin cursuri practice de inițiere în gospodăriile membrilor asociați și stagii de practică în asociații similare în țară și străinătate;
- colaborează în interesul membrilor cu organizații interne și externe, similare pentru o reprezentare cât mai bună în fața organizațiilor guvernamentale și în acest scop poate deveni membră a oricărei asociații, fundații, care să-i ușureze atingerea obiectivelor statutare;
- întocmește și susține în cooperare cu alte instituții abilitate, proiecte economice de

dezvoltare pentru gospodariile membrilor asociati;

- realizeaza activitate publicitara a membrilor sai, ale produselor si serviciilor oferite de catre acestia.

35. Asociatia Crescatorilor De Taurine „Stanisoara”, a fost inregistrata in anul 2005.

Asociatia se constituie prin acordul de vointa liber exprimat a crescatorilor de taurine, precum si a detinatorilor de teren.

Asociatia isi propune drept scop realizarea productiei pe principii tehnologice si economice, productii mari si de calitate prin punerea in valoare a potentialului natural si biologic de care dispune comuna.

Obiectivele de activitate:

- asigura prin structura sa su prin activitatea pe care o desfasoara, cadrul si conditiile pentru indeplinirea scopului prevazut-cresterea taurinelor si valorificarea eficienta a terenurilor in devalmasie, fanete si terenuri arabile;
- indeplinirea pentru membrii sai conditiile cerute de lege pentru acordarea de prime si subventii de la bugetul statului;
- obtinerea drepturilor ce li se cuvin membrilor asociatiei de la persoanele fizice, juridice, societati comerciale, regii autonome, alte asociatii care se folosesc de bunurile acestora;
- redobandirea folosirii in devalmasie a imasurilor situate pe teritoriul comunei Pipirig asa cum a fost initial;
- activeaza ca mediant pentru valorificarea produselor, negociaza in interesul membrilor pretul de achizitie pentru produsele lor;
- colaborarea cu organele sanitar-veterinare in vederea asigurarii celor mai eficiente masuri de profilaxie si combatere a bolilor specifice;
- achizitioneaza din tara si din strainatate animale cu valoare zootehnica ridicata, seminte, materiale, materii prime, aparatura si utilaje necesare membrilor asociatiei ;
- actioneaza pentru ridicarea nivelului cunostintelor profesionale ale membrilor sai, prin organizare de cursuri, demonstratii practice, schimburi de experienta, simpozioane si conferinte, targuri si expozitii. Editeaza si desface

carti, reviste si alte materiale de documentare tehnica pentru cresterea taurinelor;

- are legaturi cu O.A.R.Z.Neamt pentru procurarea de materiale de reproducie de cea mai mare valoare zootehnica pentru taurinele apartinand membrilor asociatiei;
- realizeaza legaturi de colaborare cu asociatii similare din tara si strainatate pentru schimburi de experienta, cooperari in vederea cresterii taurinelor precum si valorificarii produselor;
- valorificarea traditiilor locale folclorice prin infiintarea de ansambluri folclorice la nivel local;
- organizari de spectacole, inregistrari video si audio, efectuarea de fotografii, cataloage, organizarea de excursii interne si externe.

36. Asociatia Biopuls, a fost inregistrata in anul 2003.

Asociatia se constituie ca persoana juridica independenta, avand ca scop dezvoltarea cadrului de participare al cetatenilor la luarea deciziilor si transpunerea lor in practica intr-o ecodezvoltare durabila, crearea simbiozei om-natura prin utilizarea resurselor naturale in mod durabil dand importanta rolului societatii civile in domeniul protectiei mediului prin tineri, organizatii neguvernamentale, sector privat.

Obiectivele asociatiei:

- crearea premiselor si implicarea societatii civile in vederea transpunerii in practica a unei strategii de ecodezvoltare durabila ambientala prin crearea de utilitati publice si infrastructura si prin participarea directa a cetatenilor la luarea deciziilor comunitare;
- dezvoltarea relatiilor intre organizatiile neguvernamentale, organisme, institutii, cetateni si grupurile de interes, pentru a creste rolul pe care il pot juca in domeniul protectiei mediului;
- incurajarea participarii tinerilor la procesul de consolidare a institutiilor democratice prin desfasurarea de programe specifice societatii pluralist democratice;
- dezvoltarea cadrului de identificare si rezolvare a problemelor comunitatii, prin desfasurarea de proiecte specifice dezvoltarii sociale regionale.

7. Asociatia Crescatorilor De Taurine Ceahlau, a fost inregistrata in anul 2009. Asociatia urmareste desfasurarea unor activitati de interes general si local,

cat si de grup, in interesul nepatrimonial al membrilor sai. Ea nu are caracter politic, sindical sau religios.

Asociatia are drept scop apararea intereselor in sectorul de crestere si ameliorare a animalelor, precum si ridicarea nivelului de viata al membrilor sai.

Obiectivele de activitate:

- -promovarea colaborarii intre membrii sai;
- -formarea profesionala a membrilor sai;
- participarea la activitatile de crestere si ameliorare a taurinelor, conform legislatiei in vigoare;
- -implicarea in actiunile de propaganda pentru crestere si ameliorare, precum si promovarea raselor de taurine;
- -sustinerea si organizarea valorificarii productiilor agricole;
- -aprovizionarea cu bunuri materiale si prestarea de servicii membrilor;
- -administrarea targurilor de animale, terenuri sau alte bunuri, conform legislatiei in vigoare;
- -sprijinirea membrilor sai pentru obtinerea de credite sau alte facilitati pentru dezvoltarea activitatilor din agricultura;
- -reprezentarea intereselor intr-un mod organizat si democratic;
- -participarea la elaborarea strategiilor de dezvoltare social-economica pe termen mediu si lung;
- -colaborarea si intretinerea relatiilor in institutiile de stat;
- -colaborarea cu organizatii similare din tara si strainatate, asigurare de consultanta pe linie de agricultura;
- -derularea subventiilor acordate de stat in domeniul agricol;
- -sa preia si sa administreze pasunile si finetele obstesti;
- -sa-si angajeze si sa plateasca personal acreditat pentru controlul oficial al productiei, care sa cuprinda in controlul oficial cat mai multe animale;
- -sa realizeze contracte si sa achizitioneze animale(de rasa, calitate) si produse animaliere;
- -sa se implice in elaborarea de proiecte de ferme si microferme cu ajutorul specialistilor din consultanta agricola;
- -sa asigure functionarea tuturor serviciilor zooveterinare, pe baza autofinantarii;
- -sa participe activ la modernizarea si mecanizarea adaposturilor existente;

- -sa asigure organizarea de cursuri de profil cu membrii asociati;
- -sa organizeze targuri si expozitii, schimburi de experienta sau alte manifestari utile cerute de membrii asociati;
- -sa organizeze puncte de colectare a productiei de alpte si sa negocieze cu procesatorul pretul productiei, in favoarea membrilor sai;
- -sa organizeze preluarea viteilor supranumerici din ferme si sa se ocupe de valorificarea lor;
- -sa preia si sa administreze terenurile parasite.

38. ASOCIATIA LIBEREI INITIATIVE VALEA BISTRITEI, a fost inregistrata in anul 2001. Este o organizatie autonoma, neguvernamentala, consultativa, apolitica si independenta, progresista, democratica, de principii social-umanitare si ecologice, care functioneaza ca organizatie cu personalitate juridica romana cu drept privat, reprezentata de Ilas Lucian.

Obiectivul de activitate consta in urmatoarele:

- crearea cadrului propice de intalnire pentru conastere si schimb de informatii intre membri;
- promovarea micilor intreprinzatori;
- mediatizarea in fata organelor administrative si centrale de stat in scopul valorificarii intereselor de grup, bazate pe criterii de egalitate si echitate;
- facilitarea unor relatii comerciale particulare intre membrii grupului, bazate pe loialitate si incredere, sprijin reciproc pentru sporirea economica a capitalului privat;
- elaborarea si realizarea de programe economico-sociale in plan teritorial, cu aportul micilor intreprinzatori, prin proiecte sustinute in fata administratiei de stat;
- promovarea unor planuri de interes local in fata Consiliului Local, Consiliul Judetean, Prefectura si Primarie;
- elaborarea de initiative legislative privind ocrotirea proprietatii private;
- dezvoltarea acestora, ocrotirea individului cu valoare morala si promovarea tineretului;
- consultanta tehnica, economica, juridica si a expertilor de diverse specialitati in rezolvarea problemelor ivite in activitatea micilor intreprinzatori, sustinand interesele lor oportune in fata oficialitatilor;

- construirea de intreprinderi economice prin aportul comun al asociatiilor in scopul indeplinirii obiectului de activitate al asociatiei;
- organizarea si participarea de targuri, expozitii, simpozioane, colocvii interne si internationale;
- acordarea de burse, premii, actiuni de caritate;
- organizarea de cursuri pentru specializarea si perfectionarea profesionala;
- facilitati de oferta si lansarea produselor si serviciilor cu agenti economici din tara si strainatate;

- colaborarea cu organisme guvernamentale si neguvernamentale, nationale si straine, in scopul consolidarii proprietatii private a sociatiilor si obtinerea de performante profesionale.

39. D-na **Zabulic Marijana**, in calitate de persoana fizica, domiciliata in comuna Pipirig, jud.Neamt.

40. D-na **Radu Dumitrita**, in calitate de persoana fizica, domiciliata in comuna Hangu, jud.Neamt.

41. Dl. **Careaza Melu**, in calitate de persoana fizica, domiciliat in comuna Farcasa, jud.Neamt.

III.2.2. Crearea și funcționarea GAL-ului

Organele de conducere, administrare și control al Asociației sunt:

- a) Adunarea Generală;
- b) Consiliul director;
- c) Cenzorul;
- d) Comitetul de selectare a proiectelor;
- e) Aparatul tehnic.

Adunarea Generala

Adunarea Generală este organul deliberativ de conducere, alcătuit din totalitatea asociaților.

Adunarea Generală are următoarele atribuții:

- a) aprobarea strategiei și a obiectivelor generale ale GAL;
- b) alegerea și revocarea membrilor consiliului de selecție
- c) stabilirea strategiei și a obiectivelor Asociației;
- d) aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli și a bilanțului contabil;
- e) alegerea și revocarea Consiliului director;
- f) alegerea și revocarea cenzorului, sau, după caz, a membrilor comisiei de cenzori;
- g) înființarea de filiale, sucursale, puncte de lucru în țară și în străinătate;
- h) modificarea actului constitutiv și a statutului;
- i) dizolvarea și lichidarea Asociației precum și stabilirea bunurilor rămase după lichidare;
- j) aprobarea cuantumului taxei de înscriere, precum și a cotizației anuale datorată de către membrii Asociației la propunerea Consiliului director;

- k) orice dispoziții prevăzute în statut.

Adunarea Generală se întrunește o dată pe an și ori de câte ori este necesar în sesiune extraordinară.

Adunarea Generală are drept de control permanent asupra Consiliului director, asupra cenzorului, asupra Comitetului de selectare a proiectelor și asupra Aparatului tehnic.

Adunarea Generală se convoacă de Consiliul director prin președintele acestuia sau la cererea scrisă și motivată a cel puțin unei treimi din numărul membrilor Asociației.

Convocarea Adunării Generale se face în scris cu cel puțin zece zile calendaristice înainte de data convocării și va trebui să cuprindă locul și data convocării, precum și ordinea de zi.

Adunarea Generală este legal constituită dacă la ea participă două treimi dintre membrii Asociației, la prima convocare.

Convocarea a doua se face în cel mult nouazeci de zile de la data primei convocări. La a doua convocare Adunarea Generală va putea hotărî cu majoritatea celor prezenți.

Fiecare membru are drept la un vot în Adunarea Generală.

Adunarea Generală adoptă hotărâri cu majoritatea voturilor membrilor prezenți, în caz de balotaj, prevalează votul Președintelui Consiliului director.

Discuțiile și hotărârile Adunării Generale se consemnează într-un registru de procese-verbale de către secretarul de ședință, care este unul din membrii Asociației.

Registru de procese-verbale se păstrează la sediul Asociației.

Procesul-verbal se va semna de toți membrii participanți la ședință, și se va aduce la cunoștința tuturor.

Hotărârile luate de Adunarea Generală în limitele legii, ale actului constitutiv și ale statutului sunt obligatorii chiar și pentru membrii asociați care nu au luat parte la Adunarea Generală sau au votat împotriva.

Membrul/reprezentantul unui membru care este interesat personal, prin soția sau prin rude până la gradul al IV-lea, într-o problemă supusă dezbaterii Adunării Generale sau deciziei unuia dintre organele de conducere, nu va putea lua parte la vot.

Asociatul care încalcă dispozițiile aliniatului de mai sus este răspunzător de daunele cauzate Asociației dacă fără votul său nu s-ar fi putut obține majoritatea cerută.

Președintele Consiliului director reprezintă Asociația în relațiile cu alte persoane fizice și juridice din țară și străinătate.

Președintele Consiliului director conduce lucrările Adunării Generale ale Asociației și ale Consiliului director și asigură conducerea Asociației urmărind îndeplinirea hotărârilor Adunării Generale și ale Consiliului director.

În cazul în care președintele nu-și poate exercita prerogativele sale statutare, atribuțiile sale vor fi preluate de un membru al Consiliului director desemnat de acesta.

Controlul financiar al Asociației este asigurat de un cenzor, ales/numit de Adunarea Generală pentru un mandat de un an.

În cazul în care numărul membrilor Asociației depășește 100 de membri înscriși până la data întrunirii ultimei Adunări Generale, controlul financiar intern se va exercita de către o comisie de cenzori format din trei membri.

Membrii consiliului director nu pot fi cenzori.

Cel puțin unul dintre membri comisiei de cenzori trebuie să fie contabil autorizat sau expert contabil, în condițiile legii.

Cenzorul are următoarele atribuții:

- a) verifică modul în care este administrat patrimoniul Asociației;
- b) verifică îndeplinirea condițiilor statutare privitoare la prezență și vot în Adunările Generale;
- c) verifică gestiunea Asociației, consemnând constatările într-un registru de procese-verbale;
- d) întocmește pe baza verificării efectuate și prezintă Adunării Generale, rapoarte asupra activității sale și asupra gestiunii Asociației;
- e) participă la ședințele Consiliului director fără drept de vot;
- f) îndeplinește orice alte atribuții stabilite de Adunarea Generală.

Comitetul de selectare a proiectelor

(a) Fiecare comitet va fi alcătuit din 5 – 15 de persoane (reprezentanți ai autorităților și organizațiilor care fac parte din parteneriat) funcție de mărimea parteneriatului și a numărului de entități care fac parte din acesta.

(b) La nivelul luării deciziilor, partenerii economici și sociali, precum și alți reprezentanți ai societății civile, trebuie să reprezinte mai mult de 50% din parteneriatul local, iar organizațiile ce provin din eventuale orașe având ca responsabilitate și zona rurală învecinată – consilii județene, prefecturi, consilii locale, furnizori de formare, servicii de consultanță etc., nu vor depăși 25%.

(c) Dacă unul din proiectele depuse pentru selectare, aparține unuia din membrii comitetului, în această situația persoana (organizația) în cauza nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv.

Aparatul tehnic este format din personalul executiv al Asociației. Pentru realizarea obiectivelor proprii, Adunarea generală poate înființa un Aparat tehnic, finanțat din resursele Asociației.

(2) Personalul asociației, se angajează în cadrul Aparatului tehnic prin contract de muncă /contract de prestări servicii pe perioada nedeterminată/determinată, cu respectarea prevederilor legale în domeniu, într-un număr și în condițiile stabilite de Adunarea generală.

- (3) Personalul executiv poate avea următoarele funcții:
- a) Responsabil administrativ – coordonează activitatea GAL atât sub aspect organizatoric cât și al respectării procedurilor de lucru;
  - b) Responsabil financiar – contabil – se ocupă de supravegherea și controlul gestiunii financiare – contabile a GAL;
  - c) Animatori – desfășoară activități de animare pentru promovarea acțiunilor GAL;
  - d) Personal tehnic – se va stabili un număr de angajați în funcție de complexitatea activităților de la nivelul GAL, având ca sarcină verificarea și selecția proiectelor ce se vor implementa;
  - e) Consultanți externi – funcție de necesități pentru buna desfășurare a activităților GAL;
  - f) Angajați pentru activități de secretariat.

III. 3 – ORGANIZAREA GAL-ULUI

Resurse umane

La nivelul GAL-ului se vor desfasura urmatoarele activitati :

I. informare – comunicare;

Pentru buna functionare a GAL vor fi elaborate: materiale informative (pliante, brosure, ghiduri, afise etc.), spoturi radio TV si website destinat in mod special GAL Ceahlau, conferinte organizate la nivel national si regional, participare la emisiuni specializate si altele.

II. apel pentru proiecte;

GAL Ceahlau lanseaza apelul de secktie a proiectelor folosind mijloacele de informare mass – media.

III. sprijinirea depunatorilor de proiecte

Potentialul beneficiar depune proiectul la secretariatul GAL.

IV. organizarea procesului de verificare si decizie asupra proiectelor depuse

GAL efectueaza verificarea conformitatii proiectului si respectarea criteriilor de eligibilitatea.

Selectia proiectelor efectuata de GAL pe baza strategiei, utilizand criteriile elaborate de fiecare GAL in parte.

Depunerea proiectelor selectate de catre GAL la Centrul Regional de Plati pentru Dezvoltare Rurala si Pescuit (CRPDRP).

CRDRP verifica eligibilitatea proiectelor si se efectueaza verificarea pe teren a potentialului beneficiar de catre structurile teritoriale ale APDRP.

CRPDRP transmite o notificare catre beneficiar si catre GAL, de instiintare cu privire la aprobarea sau neaprobarea proiectului.

Incheierea contractului intre beneficiar si Centrul Regional de Plati pentru Dezvoltare Rurala si Pescuit.

PISTA DE AUDIT PENTRU CEREA DE FINANTARE					
Masura 1					
Cererea de proiecte: D-n, -a					
Titlul Proiectului					
Nume si prenume / Denumire solicitant					
Activitatea	Institutia	Cine a efectuat Nume si semnatura Data	Cine a verificat Nume si semnatura Data	Statut Cerere de finantare	Documente completate / intocmite
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Verificarea conformitatii, inregistrarea Cererii de finantare si a Dosarului Administrativ				Conforma / Neconforma	
2. Intocmirea calendarului privind verificarea cererii de finantare					
3. Intocmirea tabelului centralizator privind situatia cererilor de finantare depuse si transmiterea acestuia					
4. Verificarea si finalizarea conditiilor minime de acordare a sprijinului si a criteriilor de selectie. Verificarea pe teren.					
5. Verificarea prin sondaj					

6. Intocmirea si transmiterea Raportului de evaluare a cererilor de finantare si a Listei cererilor de finantare eligibile / neeligibile / retrase					
7. Notificarea beneficiarilor cu rezultatul verificarii cererilor de finantare					
8. Primirea Raportului de Selectie, insotit de Lista proiectelor selectate pentru finantare in vederea notificarii beneficiarilor					
9. Notificarea beneficiarilor cu rezultatul verificarii cererilor de finantare stabilit in Raportul de selectie					
10. Primirea si solutionarea contestatiilor pentru proiecte, intocmirea si transmiterea situatiei proiectelor dupa solutionarea contestatiilor					
11. Primirea Raportului de contestatii insotit de Lista proiectelor selectate pentru finantare in vederea notificarii beneficiarilor					
12. Notificarea beneficiarilor cu rezultatul verificarii cererilor de finantare stabilit in Raportul de contestatii					
13. Finalizarea completarii Dosarului administrativ si transmiterea acestuia					
14. Intocmirea borderourilor de transmitere a cererii de finantare originale si a dosarelor administrative in vederea contractarii					

V. monitorizarea proiectelor.

Pe parcursul implementarii proiectelor se vor intocmi Rapoarte de evaluare intermediara (la 6 luni) si rapoarte de evaluare anuala.

Indicatori obtinuti in urma implementarii proiectelor pe toate masurile cuprinse in strategia de dezvoltare locala:

Măsura 1.

DEZVOLTAREA SECTORULUI TURISTIC DIN MICROREGIUNEA „CEHLĂU”

Indicatori

- Creșterea numărului de sosiri turistice în localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău;
- Creșterea numărului de înnopțări în localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău;
- Număr structuri de primire turistică modernizare/construite;
- Număr centre de informare și promovare turistică;
- Număr sisteme electronice de susținere a activităților turistice;
- Număr trasee turistice identificate, marcate și omologate.

Măsura 2.

ÎMBUNĂTĂȚIREA CONDIȚIILOR DE MEDIU DIN MICROREGIUNEA „CEHLĂU”

Indicatori

- Număr de exploatații adaptate pentru agricultura ecologică;
- Număr hectare adaptate pentru agricultura ecologică;
- Număr centre de reciclare a deșeurilor înființate/modernizate;
- Număr de exploatații forestiere sprijinite;
- Număr hectare pe care s-a îmbunătățit structura pădurii;
- Număr torenți pentru care s-au realizat lucrări de corectare.

Măsura 3.

DEZVOLTAREA SERVICIILOR PUBLICE DIN MICROREGIUNEA „CEHLĂU”

Indicatori

- Număr de spații verzi amenajate
- Număr de locuri de joacă pentru copii amenajate
- Număr de piste de biciclete amenajate
- Număr de terenuri de sport / baze sportive amenajate
- Număr de așezăminte culturale reabilite/modernizate
- Număr de așezăminte culturale înființate
- Număr de zone de agrement ale căror facilități publice au fost îmbunătățite
- Număr de spații publice pentru târguri și evenimente organizate

Măsura 4.

SUSȚINEREA SECTORULUI IMM DIN MICROREGIUNEA „CEHLĂU”

Indicatori

- Număr total de microîntreprinderi sprijinite;
- Număr total de microîntreprinderi create;
- Număr brut de locuri de muncă create;
- Creșterea cifrei de afaceri.

Măsura 5.

DEZVOLTAREA ȘI DIVERSIFICAREA ACTIVITĂȚILOR AGRICOLE DIN MICROREGIUNEA „CEHLĂU”

Indicatori

- Număr total de tineri fermieri sprijiniți;
- Număr total de exploatații care primesc sprijin pentru investiții;
- Număr de ferme de semi-subsistență sprijinite;
- Număr de exploatații care îndeplinesc standardele comunitare ca urmare a sprijinului primit;
- Număr de fermieri consiliați.

Măsura 6.

VALORIFICAREA SUPERIOARĂ A PRODUSELOR LOCALE DIN MICROREGIUNEA „CEHLĂU”

Indicatori

- Număr total al întreprinderilor de procesare a produselor agricole sprijinite;
- Număr total al întreprinderilor de procesare a produselor forestiere sprijinite;
- Numărul întreprinderilor de procesare care și-au îmbunătățit managementul calității;
- Numărul întreprinderilor de procesare a produselor forestiere rețehnologizate.

Indicatori

- Număr participanți la cursurile de formare profesională;
- Număr total de zile realizate cu toți participanții (o zi echivalează cu 8 ore);
- Număr de participanți care au terminat cu succes formarea profesională;
- Număr de beneficiari ai participării la târguri, expoziții, etc.
- Număr de întreprinderi care și-au achiziționat tehnologii inovative (know how), licențe și patente.

Fise de post pentru angajatii GAL-ului

Structurile partenere, respectiv Consiliul Județean Neamț și cele treisprezece primării partenere, vor identifica persoane resursa care vor contribui la implementarea programului și vor colabora cu Compartimentul administrativ al GAL Ceahlău.

Manager de proiect - Fisa Postului

Denumirea compartimentului: Administrativ

Denumirea postului: **Manager de proiect**

Se subordonează: Consiliul Director

Rezumatul postului:

- planificarea și coordonarea activității administrative,
- supravegherea utilizării raționale a resurselor și a efectuării cheltuielilor.

Pregătire și experiență:

- superioare

experiență în scrierea și implementarea proiectelor finanțate din fonduri europene

Atributii și responsabilitati:

- Asigura un circuit informational adecvat, discutii și feedback dintre diferiți actori;
- Coordonează activitatea GAL atât sub aspect organizatoric cât și al respectării procedurilor de lucru;
- Intocmește planuri detaliate de lucru trimestriale (pentru 3 luni) și de a monitoriza respectarea implementării acestora;
- Asigura executarea la timp a activităților;
- Organizează și coordonează procurarea de bunuri și servicii în cadrul proiectului;

- Ghidează lucrul consultantilor și contractanților, supraveghind desfășurarea activităților conform planului de lucru negociat;
- Este responsabil pentru implementarea cu succes a activităților proiectului și atingerii rezultatelor planificate în proiect;
- Supraveghează desfășurarea zilnică a proiectului și gestionează echipa proiectului;
- Participa la diferite ședințe și la toate evenimentele proiectului, asigurând pregătirea adecvată a acestora;
- Este responsabil pentru managementul zilnic al proiectului – organizational și conceptual;
- Facilitează cooperarea dintre și între consultantii/ experții pe termen scurt și partenerii proiectului;
- Trebuie să asigure derularea proiectului în parametrii stabiliți
- Trebuie să aibă calități excepționale de lider, trebuie să aibă abilități de comunicare interpersonală puternice, să fie familiarizat cu activitățile din fiecare departament.
- verifică și selectează proiecte ce se vor implementa

Controlor financiar - Fisa post

Denumirea compartimentului: Financiar

Denumirea postului: **Controlor financiar**

Se subordonează: Managerului de proiect

Pregătirea și experiență: Studii superioare economice

Sarcina generală : coordonarea activităților necesare eficientizării activității de contabilitate și raportare financiară către directorul executiv, finanțatori și parteneri:

- Se ocupă de supravegherea și controlul gestiunii financiare – contabile a GAL – ului;

- Coordonarea activitatilor necesare pentru o buna desfasurare a serviciului de contabilitate ;
- Completarea si/sau predarea la semnare a documentelor financiare;
- Relationarea cu banca si trezoreria;
- Organizarea arhivei pentru documentele financiare si contabile;
- Raportarea financiara catre reprezentantul administrativ, finantatori si parteneri;
- Managementul financiar al granturilor;
- Elaborarea unui buget anual;
- Relationarea cu angajatii asociei;
- verificare și selecție proiecte ce se vor implementa

Activitati zilnice:

- Preluarea si prelucrarea documentelor justificative pentru registrul de casa
- Inregistrarea operatiunilor bancare efectuate
- Organizarea documentelor in dosare
- Completarea documentelor de plata si/sau predarea lor pentru semnat
- Predarea si ridicarea de documente din banca si trezorerie
- Efectuare plati (casierie)
- Activitati saptamanale:
- Efectuare operatiuni bancare
- Intocmirea rapoartelor financiare catre directorul executiv
- Calcularea necesarului de numerar pentru platile din saptamana viitoare si discutarea lor cu directorul executiv.

Activitati lunare:

- Defalcarea costurilor lunare pe categorii si monitorizarea lor
- Completeaza si depune declaratiile lunare pentru salariatii fundatiei
- Analiza liniilor bugetare
- Primirea si analizarea rapoartelor lunare ale coordonatorilor de proiect
- Intocmirea raportului financiar lunar
- Prezentarea raportului financiar lunar responsabilului administrativ

Activitati ocazionale:

- Pontajul angajatilor
- Realizarea documentarii pentru strangerea de fonduri din comunitate(cum este cazul legii1%, TVA etc)

- Informare angajati si viitori angajati
- Angajare –Intocmire dosar de angajare
- Inchidere Carte de munca

Activitati trimestriale:

- Intocmirea unui centralizator pentru a urmari concediile personalului
- Intocmirea unui raport financiar trimestrial defalcat pe programme si costuri
- Prezentarea raportului financiar trimestrial directorului executiv
- Intocmirea dosarului pentru recuperarea de TVA

Activitati anuale:

- Intocmirea bugetului pe anul care a trecut si a celui estimativ pe anul care va urma
- Instrumente de lucru :
  - Fisa postului
  - Regulamente financiar contabile
  - Proceduri si conditii de finantare
  - Tipizate specifice activitatii de contabilitate
  - Formulare standard de raportare financiara

Reprezentant tehnic - Fisa post

Denumirea compartimentului: Tehnic

Denumirea postului: **Reprezentant tehnic**

Se subordoneaza: Managerului de proiect

Pregatirea si experienta:

- Studii superioare

Atributii si reponsabilitati:

- verifică și selectează proiectele ce se vor implementa;- este interfața dintre GAL și beneficiar;- coordonează activitățile departamentului tehnic, acordă de consultanță și consiliere tehnică.- are atributuni de participare la activitatile de monitorizare a proiectelor în curs de implementare la nivel GAL.- centralizează lunar evoluția activităților și monitorizează evoluția proiectelor din punct de vedere tehnic; - întocmește și actualizează permanent baza de date;
- realizează toate sarcinile, subordonate obiectivului postului, delegate de managerul de proiect

Animator socio-educativ - Fisa Postului

Denumirea compartimentului: Administrativ
Denumirea postului: Animator socio-educativ
Se subordoneaza: Managerului de proiect
Pregatire si experienta: Studii medii;

Atributii si responsabilitati: desfasoara activitati de animare pentru promovarea actiunilor Grupului de Actiune Locala Ceahlau.- desfasoara activitati de informare privind activitatile realizate in cadrul SDL si de diseminarea rezultatelor obtinute și beneficiile directe ale acestora asupra publicului receptor

- are atributii de participare la activitatile de monitorizare a proiectelor in curs de implementare la nivel GAL.
- realizează toate sarcinile, subordonate obiectivului postului, delegate de managerul de proiect

Expert monitorizare și control lucrări de montaj - Fisa postului

Denumirea compartimentului: Administrativ
Denumirea postului: **Expert monitorizare și control lucrări de montaj**
Se subordoneaza: Managerului de proiect
Pregatire si experienta: Studii superioare
Atributii si responsabilitati:

- Respectarea calendarului de transmitere a rapoartelor de evaluare intermediare si finale;
- Respectarea calendarului de activitati si a graficului de achizitii publice;
- Modul in care beneficiarul respecta principiile egalitatii de sanse;
- Modul in care beneficiarul respecta prevederile contractuale specifice operatiunii finantate.
- Gradul de realizare a indicatorilor.

Angajat pentru activitati de Secretariat - Fisa post

Denumirea compartimentului: Administrativ
Denumirea postului: Secretar
Se subordoneaza: Managerului de proiect

Pregatire si experienta:

- Studii medii;
- Cunostinte bune de operare PC.

Rezumatul postului: Realizarea colactionarii si transcrierii corespondentei, proceselor verbale si rapoartelor, la calculator; selectionarea si expedierea corespondentei si a altor documente; executarea

lucrarilor de birou de importanta limitata cum sunt: clasarea dosarelor, utilizarea de fotocopitoare sau pastrarea si operarea in diverse registre de evidenta; furnizarea de informatii clientilor in legatura cu activitatea si programul organizatiei; asigurarea de protocol.

Atributii si responsabilitati:

- primirea, inregistrarea si repartizarea corespondentei in interiorul organizatiei;
- ridicarea si expedierea corespondentei la destinatari;
- inregistrarea hotararilor si deciziilor luate de conducere, aplicarea stampilei si repartizarea acestora la compartimentele firmei;
- pastrarea stampilelor;
- pastrarea si operarea in registrul cu evidenta delegatiilor din cadrul organizatiei;
- pastrarea si operarea in registrul cu evidenta dispozitiilor conducerii;
- primirea persoanelor care doresc sa ia legatura cu conducerea, asigurarea de protocol;
- tinerea evidentei timbrelor postale;
- asigurarea legaturilor telefonice in interiorul si exteriorul organizatiei;
- primirea si transmiterea notelor telefonice;
- tehnoredactare de documente.

Aspecte organizatorice, general valabile pentru toti specialistii organizatiei :

- Desfasurarea de activitati in timpul programului de lucru, doar in interesul asocietiei;
- Pastrarea unei relatii profesionale cu salariatii si partenerii asocietiei;
- Informarea permanenta a responsabilului administrativ cu privire la costurile proiectelor;
- Perfectionarea profesionala prin participarea la instruire, studiu individual obligatoriu si analize tehnice.

Descrierea resurselor materiale

Sediul GAL Ceahlau se va afla in cadrul Primariei Hangu, spatiu unde urmeaza a se achizitiona echipamente de birotica si electronice in vederea desfasurarii activitatilor.

Buget indicativ anual de funcționare:

Componenta A – Functionare GAL

Pentru aceasta componenta cheltuielile vor acoperi 80% din total cheltuieli de functionare GAL si va acoperi urmatoarele cheltuieli:

- Salarii pentru personalul GAL;
- Cheltuieli legate de plata expertilor si pentru alte servicii de expertiza legate de implementarea strategiei de dezvoltare locala;
- Cheltuieli pentru inchirierea unor locatii;
- Cheltuieli pentru inchirierea/achizitia de echipamente de birotica si electronice, precum si a altor echipamente necesare pentru desfasurarea activitatilor GAL;
- Cheltuieli pentru organizarea intalnirilor;
- Cheltuieli legate de comunicare (telefonie, internet, posta si servicii postale), transport si plata utilitatilor (caldura, lumina, etc.);
- Cheltuieli pentru participarea la activitatile retelei nationale si europene de dezvoltare rurala, seminarii etc.
- Salarii pentru personalul GAL;
- Cheltuieli legate de plata expertilor si pentru alte servicii de expertiza legate de implementarea strategiei de dezvoltare locala;
- Cheltuieli pentru inchirierea unor locatii;
- Cheltuieli pentru inchirierea/achizitia de echipamente de birotica si electronice, precum si a altor echipamente necesare pentru desfasurarea activitatilor GAL;
- Cheltuieli pentru organizarea intalnirilor;
- Cheltuieli legate de comunicare (telefonie, internet, posta si servicii postale), transport si plata utilitatilor (caldura, lumina, etc.);

Cheltuieli pentru participarea la activitatile retelei nationale si europene de dezvoltare rurala, seminarii etc.

Componenta B (Instruire si animarea teritoriului dupa selectia GAL)

Pentru aceste activitati, Grupul de Actiune Locala va cheltui 20% din total cheltuieli de functionare GAL si va acoperi cheltuieli precum:

- Studii ale zonei;
- Masuri pentru furnizarea informatiei cu privire la strategia de dezvoltare locala;
- Instruirea personalului implicat in implementarea strategiei de dezvoltare locala;
- Evenimente de promovare;
- Instruirea liderilor locali.

Bugetul pentru componenta a

Denumire capitole de cheltuieli	Cheltuieli eligibile		Cheltuieli neeligibile		Total	
Cap. I. Cheltuieli cu personalul GAL	268,513.76	1,109,472.00			268,513.76	1,109,472.00
Cap II Cheltuieli pentru derularea activitatilor GAL	44,107.32	182,247.04			44,107.32	182,247.04
Cap. III Cheltuieli pentru servicii externalizate	25,490.92	105,325.92			25,490.92	105,325.92
Total valoare (fara TVA)	338,112.00	1,397,044.96			338,112.00	1,397,044.96
Valoare TVA			16,704.00	69,018.00	16,704.00	69,018.00
TOTAL valoare inclusiv TVA			16,704.00	69,018.00	354,816.00	1,466,062.96

Bugetul pentru componenta b

Denumire capitole de cheltuieli	Cheltuieli eligibile		Cheltuieli neeligibile		Total	
	euro	lei	euro	lei	euro	lei
Cap. I Cheltuieli pentru instruire angajati GAL si lideri locali	24,400.00	100,818.36			24,400.00	100,818.36
Cap. II Cheltuieli pentru realizare studii ale zonei	0.00	0.00			0.00	0.00
Cap. III Cheltuieli pentru evenimente de promovare	28,921.00	119,498.68			28,921.00	119,498.68
Cap. IV Cheltuieli pentru furnizarea informatiei cu privire la strategia de dezvoltare locala	27,988.00	115,643.62			27,988.00	115,643.62
Cap. V Alte cheltuieli pentru animarea teritoriului	3,219.00	13,300.56			3,219.00	13,300.56
Total valoare (fara TVA)	84,528.00	349,261.22			84,528.00	349,261.22
Valoare TVA			20,287.00	83,822.70	20,287.00	83,822.70
TOTAL valoare inclusiv TVA			20,287.00	83,822.70	104,815.00	433,083.92

TOTAL valoare (fara TVA)

422,640.00 €

Dispozitivul de comunicare și informare

Pentru buna functionare a GAL vor fi elaborate materiale informative (pliante, brosururi, ghiduri, afise etc...), spoturi radio TV, web – site destinat in mod special GAL Ceahlau si conferinte organizate la nivel local si regional.

Se vor pune la dispozitia potentialilor beneficiari informatii privind fluxul accesarii fondurilor de dezvoltare rurala, ce va include: tipurile de investitii eligibile, categoriile de beneficiari, plafoanele maxime alocate, conditiile de eligibilitate, procedurile administrative legate de accesul la finantare.

Actiunile specifice de promovare si instruire a potentialilor beneficiari privind implementarea Strategiei GAL sunt realizate in conformitate cu nevoile identificate in baza de date a PNDR, urmarindu-se acoperirea tuturor domeniilor de interes corespunzatoare masurilor din PNDR.

Promovarea directa prin intermediul pliantelor, brosurilor, direct mailing se va realiza utilizand informatiile cuprinse in baza de date PNDR.

Evaluarile in itinere, intermediare si ex-post vor fi de natura sa aprecieze impactul Strategiei de dezvoltare GAL in materie de transparenta, egalitate de sanse si nediscriminare, precum si de buna intelegere a actiunilor comunitare.

In acest sens, respectivele criterii vor face referire cel putin la urmatoarele aspecte:

- Evolutia numarului dosarelor depuse;
- Evolutia numarului de potentiali beneficiari care au accesat informatia continuta in materialele informative (afise, pliante, ghiduri, brosururi etc.);
- Evolutia profilului celor care depun proiecte in functie de categoria profesionala, sex, egalitatea sanselor;
- Numarul de accesari website pentru obtinerea de informatie din domeniul dezvoltarii rurale.
- Politica de comunicare poate fi adaptata in functie de rezultatele evaluarii.

III. 4 – MECANISMUL DE IMPLEMENTARE

Se va indica dispozitivul prevazut in domeniul monitorizarii (adica gestionarea financiara), evaluarii (mod de organizare, metodologie, indicatori) si al controlului.

Dispozitivul de monitorizare, evaluare si control implementat de GAL presupune:

- Luarea operativa a deciziilor asupra implementarii proiectului (sau depistarea problemelor);
- Efectuarea zilnica a gestionarii proiectului;
- Executarea operativa si corecta a procedurilor de gestionare a resurselor;
- Facilitarea coordonarii intre activitatile componentelor;
- Monitorizarea si raportarea la timp despre realizarile si rezultatele proiectului;
- Informatia despre continutul proiectului si realizarile acestuia este oferita factorilor de decizie la cel mai inalt nivel.

Monitorizarea trebuie sa prevada un dispozitiv riguros si transparent de vizualizare a modului in care are loc gestionarea financiara a implementarii strategiei de

dezvoltare, care sa permita colectarea sistematica si structurarea anuala a datelor cu privire la activitatile desfasurate.

Evaluarea presupune elaborarea unui dispozitiv clar de organizare a inregistrarii si raportarii catre AM a unor sugestii si remarci privind rezultatelor implementarii proiectelor in cadrul strategiei de dezvoltare locala. De asemenea, evaluarea va fi o activitate bine structurata pe o baza bine stabilita si presupune elaborarea unui set de indicatori (considerati relevanti in reflectarea eficientei obtinute in urma implementarii proiectului) si a unei metodologii de evaluare (inclusiv rapoarte de evaluare – intermediare si finale) a rezultatelor implementarii. Monitorizarea si evaluarea va asigura implementarea efectiva si la timp a proiectelor, managementul finantelor publice, inclusiv administrarea adecvata a resurselor proiectului si monitorizarea efectiva si evaluarea activitatilor si rezultatelor acestuia. In vederea aprobarii rapoartelor de evaluare, in scopul efectuării platilor se va efectua auditul de catre auditorul stabilit.

Indicatori obtinuti in urma implementarii proiectelor pe toate masurile cuprinse in strategia de dezvoltare locala:

Măsura 1.

DEZVOLTAREA SECTORULUI TURISTIC DIN MICROREGIUNEA „CEAHLĂU”

Indicatori

- Creșterea numărului de sosiri turistice în localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău;
- Creșterea numărului de înnoptări în localitățile componente ale G.A.L. Ceahlău;
- Număr structuri de primire turistică modernizare/construite;
- Număr centre de informare și promovare turistică;
- Număr sisteme electronice de susținere a activităților turistice;
- Număr trasee turistice identificate, marcate și omologate.

Măsura 2.

ÎMBUNĂTĂȚIREA CONDIȚIILOR DE MEDIU DIN MICROREGIUNEA „CEAHLĂU”

Indicatori

- Număr de exploatații adaptate pentru agricultura ecologică;
- Număr hectare adaptate pentru agricultura ecologică;
- Număr centre de reciclare a deșeurilor înființate/modernizate;
- Număr de exploatații forestiere sprijinite;
- Număr hectare pe care s-a îmbunătățit structura pădurii;
- Număr torenți pentru care s-au realizat lucrări de corectare.

Măsura 3.

DEZVOLTAREA SERVICIILOR PUBLICE DIN MICROREGIUNEA „CEAHLĂU”

Indicatori

- Număr de spații verzi amenajate
- Număr de locuri de joacă pentru copii amenajate
- Număr de piste de biciclete amenajate
- Număr de terenuri de sport / baze sportive amenajate
- Număr de așezăminte culturale reabilitate/modernizate
- Număr de așezăminte culturale înființate
- Număr de zone de agrement ale căror facilități publice au fost îmbunătățite
- Număr de spații publice pentru târguri și evenimente organizate

Măsura 4.

SUSȚINEREA SECTORULUI IMM DIN MICROREGIUNEA „CEAHLĂU”

Indicatori

- Număr total de microîntreprinderi sprijinite;
- Număr total de microîntreprinderi create;
- Număr brut de locuri de muncă create;
- Creșterea cifrei de afaceri.

Măsura 5.

DEZVOLTAREA ȘI DIVERSIFICAREA ACTIVITĂȚILOR AGRICOLE DIN MICROREGIUNEA „CEAHLĂU”

Indicatori

- Număr total de tineri fermieri sprijiniți;
- Număr total de exploatații care primesc sprijin pentru investiții;
- Număr de ferme de semi-subsistență sprijinite;
- Număr de exploatații care îndeplinesc standardele comunitare ca urmare a sprijinului primit;
- Număr de fermieri consiliați.

Măsura 6.

VALORIFICAREA SUPERIOARĂ A PRODUSELOR LOCALE DIN MICROREGIUNEA „CEAHLĂU”

Indicatori

- Număr total al întreprinderilor de procesare a produselor agricole sprijinite;
- Număr total al întreprinderilor de procesare a produselor forestiere sprijinite;
- Numărul întreprinderilor de procesare care și-au îmbunătățit managementul calității;
- Numărul întreprinderilor de procesare a produselor forestiere rețehnologizate.

Măsura 7.

INTRODUCEREA METODELOR ȘI TEHNOLOGIILOR INOVATIVE ÎN ECONOMIA LOCALĂ DIN MICROREGIUNEA „CEAHLĂU”

Indicatori

- Număr participanți la cursurile de formare profesională;
- Număr total de zile realizate cu toți participanții (o zi echivalează cu 8 ore);
- Număr de participanți care au terminat cu succes formarea profesională;
- Număr de beneficiari ai participării la târguri, expoziții, etc.
- Număr de întreprinderi care și-au achiziționat tehnologii inovative (know how), licențe și patente.

La fiecare proiect se vor întocmi rapoarte de evaluare intermediare la fiecare 6 luni și rapoarte de evaluare finale la 1 an din momentul implementării sau la finalizarea acestuia.

Controlul presupune stabilirea unui sistem de verificare a respectării planificării legate de implementarea strategiei de dezvoltare. Se vor efectua rapoarte de verificare pe teren.

Programarea vizitelor (controalelor) va trebui să aibă în vedere anumite principii, cum ar fi: eficiența unor astfel de demersuri, păstrarea bunelor relații contractuale, verificarea doar a aspectelor de ordin tehnic legate de proiect etc.

De asemenea, în cadrul mecanismului de implementare, se va preciza modul de distribuire a responsabilităților, pentru fiecare etapă a circuitului unui dosar, între GAL, agenția de plăți și autoritatea de management.

Sarcina	GAL	DADR	Agentia de Plati
Informare	X		
Sprijinirea elaborării proiectelor	X		
Lansarea apelului pentru proiecte	X		
Selectarea proiectelor	X		
Controlul administrativ al dosarelor		X	X
Decizie	X		
Notificarea către beneficiar		X	X
Monitorizare	X		X
Plata			X
Control		X	X
Arhivare	X		

Procesul de monitorizare începe din momentul semnării contractului de finanțare și continuă pe tot parcursul perioadei de implementare a proiectului și după finalizarea implementării activităților proiectului (respectiv pe perioada de valabilitate a contractului de finanțare).

În perioada de implementare a activităților proiectului se vor asigura că există un management eficient al proiectului, că activitățile proiectului se desfășoară în conformitate cu calendarul prevăzut în contract, că se realizează indicatorii prevăzuți în contractele de finanțare, că proiectele respectă egalitatea de șanse și nediscriminarea și a dezvoltării durabile, legislația privind achizițiile publice precum și celelalte condiționalități prevăzute în contractele de finanțare pe fiecare măsură în parte conform PNDR.

În perioada de după finalizarea implementării activităților proiectului se vor asigura că proiectele își mențin indicatorii de realizare, că proiectele respectă egalitatea de șanse și nediscriminarea, dezvoltarea durabilă, că sunt respectate condițiile contractului de finanțare.

În procesul de monitorizare se vor urmări principalele aspecte:

- Asigurarea cadrului procedural pentru monitorizarea proiectelor și verificarea modului în care actorii implicați în procesul de monitorizare respectă prevederile procedurale, în vederea realizării indicatorilor și obiectivelor prevăzute în strategia de dezvoltare locală;
- Propunerea de măsuri de remediere a deficiențelor semnalate, ori de câte ori se impune;
- Emite clarificări către Beneficiari cu privire la aplicarea uniformă a procedurilor de lucru și cu privire la prevederile contractelor de finanțare și asigură instruirea adecvată a acestora;

Rolul Grupului de Acțiune Locală „Ceahalu” în procesul de monitorizare: Urmărește stadiul implementării proiectelor gestionate:

1. Verificarea documentelor: verifică datele și informațiile din rapoartele de evaluare intermediare și finale elaborate către beneficiari (progresul fizic al proiectelor);

Ofiterul de monitorizare verifică dacă datele raportului arată că proiectul se implementează în conformitate cu prevederile contractuale și respectă prevederile legislației naționale și comunitare. Ofiterul de monitorizare verifică rezultatele raportate în perioada

de raportare si urmareste evolutia in timp a indicatorilor stabiliti prin contractul de finantare.

2. Vizite de monitorizare: Efectueaza vizite de monitorizare la fata locului (1 vizita la 6 luni pentru fiecare proiect).

Scopul vizitei de monitorizare este de a verifica la fata locului progresul fizic al proiectelor si acuratetea datelor inscrise in rapoartele de evaluare intermediare si finale, culegerea de date suplimentare vizand stadiul implementarii proiectului (probleme intampinate), precum si de a asigura o comunicare adecvata cu beneficiarii proiectelor.

3. Monitorizarea ex post: se asigura ca in conformitate cu prevederile art 57 din regulamentul CE 1083/2007, operatiunea pastreaza contributia din fonduri europene daca timp de 3/ 5 ani de la incheierea proiectului aceasta nu a inregistrat modificari substantiale, inclusiv monitorizarea indeplinirii indicatorilor post implementare. In perioada de monitorizare ex-post, se va efectua 1 vizita de monitorizare pe an, pentru fiecare proiect implementat.

Persoanele responsabile cu implementarea procesului de monitorizare si evaluare este Responsabilul Tehnic si Responsabilul de monitorizare din cadrul Grupului de Actiune Locala „Ceahlau”.

Responsabilul de monitorizare din cadrul GAL „Ceahlau” trebuie sa urmareasca implementarea proiectului privind rezultatele, si indeplinirea indicatorilor, sa semnaleze din timp eventualele probleme care apar in implementarea proiectelor si sa propuna masuri de remediere a deficientelor semnalate.

Fiecare proiect pentru care s-a semnat un contract de finantare are desemnat un ofiter de monitorizare pe toata perioada de implementare.

Activitati de monitorizare

Vizitele de monitorizare trebuie sa contribuie la evitarea problemelor, prin identificarea timpurie a acestora, precum si a oricaror dificultati ce pot afecta implementarea cu succes a proiectului.

Rolul vizitelor de monitorizare este de a se asigura ca proiectul va fi implementat in conformitate cu termenii in care a fost probat, iar in cazul unor probleme in implementare sa decida modul cel mai potrivit pentru rezolvarea problemelor.

Actiuni ale Beneficiarului	Termen
Depunerea rapoartelor intermediar	La 6 luni
Depunerea rapoartelor finale	La 1 an

III. 5 – COOPERAREA, CREAREA ȘI IMPLEMENTAREA REȚELEI

Cooperare

GAL "Ceahlau" intentioneaza sa desfasoare actiuni de cooperare cu alte teritorii rurale (GAL) din Romania si/sau din UE in vederea extinderii experientelor locale si imbunatatirea strategiilor locale, pentru schimbul de

informatii si idei noi, schimb de experienta si stimularea inovatiei. In acest sens GAL "Ceahlau" a stabilit deja un protocol de parteneriat cu Gal Falticeni si un protocol de parteneriat cu Asociatia Spirit Romanesc din Italia.

Nr.Crt.	Partenerul/ partenerii	Tematica cooperarii	Obiective	Valoarea proiectului/ proiectelor de cooperare	Rezultate
1. Experiente de cooperare deja intreprinse					
2. Intentii de cooperare					
1.	GAL Falticeni si GAL Valea Siretului - Botosani si	"Pastrarea si conservarea traditiilor, activitati culturale si de patrimoniu intre GAL Valea Siretului Botosani, GAL Ceahlau Neamt si GAL Falticeni Suceava"	- orientarea turistilor spre destinatii foarte putin populate si fara probleme de mediu si spre destinatii cu o puternica incarcatura istorica si culturala;	50 000 euro	- atelier de impletitori; - formatii artistice; - costume populare; - muzeu al GAL- urilor;
2.	Asociatia Spirit - Romanesc	"Sprijinirea financiara a producatorilor locali pentru participarea la targuri nationale si internationale impreuna cu Asociatia Spirit Romanesc din Italia"	- dezvoltarea economiei din mediul rural; - transferul si adaptarea inovatiei generat in alta parte; - modernizarea formelor traditionale de now - how sau descoperirea de noi solutii la problemele persistente;	10 000 euro	- sprijinirea financiara a producatorilor locali pentru participarea la targuri regionale, nationale si internationale; - seminarii de prezentare si informare a publicului larg; - grupuri de lucru pe domenii clare de activitate care sa participe membrii din ambele asociatii; - organizarea de conferinte tematice cu invitati specializati si cu deschidere pentru publicul larg; - schimb de experienta si deplasari in teritoriile celor doua asociatii.

Crearea si implementarea retelei

GAL "Ceahlau" va juca un rol semnificativ in promovarea politicilor si activitatilor Retelei Nationale de Dezvoltare Rurala in domeniul dezvoltarii rurale. GAL va identifica evenimentele ce vor urma, in Romania sau in afara tarii, care pot oferi oportunitati importante de a acumula informatii sau de a face schimb de idei si experienta in ceea ce priveste dezvoltarea rurala.

GAL va oferi suport tehnic membrilor RNDR care doresc sa coopereze in scopul de a dezvolta activitati antreprenoriale, in contextul PNDR, ca de exemplu:

- I. Promovarea produselor rurale traditionale;
- II. Crearea si functionarea grupurilor de producatori;
- III. Imbunatatirea si promovarea facilitatilor si serviciilor turistice.

Echipa GAL va include personal specializat care va oferi expertiza tematica si va avea capacitatea de a utiliza experienta pentru toate aspectele semnificative ale dezvoltarii rurale acoperite de RNDR.

Expertiza va fi aplicata in mod flexibil tuturor aspectelor activitatii RNDR, spre exemplu in sprijinirea schimbului de idei, in identificare bunelor practici, in sprijinirea aplicarii bunelor practici in regiuni noi, in sprijinirea promovarii produselor traditionale, infiintarii grupurilor de producatori si imbunatatirii si promovarii facilitatilor si serviciilor turistice.

In cadrul activitatilor de implementare a RNDR vor trebui realizate o serie de baze de date necesare in sprijinirea si functionarea eficienta a acesteia. Astfel, vor trebui realizate:

- Baza de date cu membrii RNDR care sa cuprinda numele organizatiei, reprezentantul organizatiei, datele de contact, link de legatura cu pagina de web a RNDR etc. Aceasta baza de date va fi actualizata permanent (lunar, daca este cazul).
- Baza de date de bune practici: sistematica, impartita pe categorii clar delimitate si compatibila cu bazele de date pregatite de catre REDR sau de alte retele nationale de dezvoltare rurala, utilizand, daca este cazul, o structura comuna a bazelor de date dezvoltata de Punctul de Contact al REDR.
- Baza de date GAL-uri

- Pentru GAL-uri selectate;
- Pentru potentiale GAL-uri din Romania.

Aceste date trebuie sa cuprinda structura parteneriatului, teritoriul acoperit, rezumatul strategiei de dezvoltare locala, activitatea de cooperare etc. Daca este cazul, vor fi furnizate link-uri catre paginile web ale fiecarui GAL. Aceasta baza de date va fi actualizata permanent

2. Baze de date cu experti in dezvoltare rurala

O sectiune dedicata expertilor nationali din domeniul dezvoltarii rurale ce va fi organizata pe diferite domenii ale dezvoltarii rurale (agricultura, silvicultura, mediu, turism, dezvoltare locala si comunitara etc.). Aceasta baza de date va fi continuu actualizata, dand posibilitatea de a face parte din ea tuturor expertilor autorizati.

3. Baza de date pentru documente administrative

4. Baza de date ce va contine liste si documente-model care ar putea sprijini actorii implicati in dezvoltarea rurala in a intelege si a profita de masurile din PNDR. Aceste documente vor fi furnizate de AM-PNDR sau de agentile sale.

